

BILAG

**Til et speciale om dialogens mulighed i interkulturel kommunikation
via interaktive digitale medier (Grønland - Danmark som case)**

Rima Palubinskiene

Vejleder: Bodil Kirstine Jensen

NÅR MAN SKAL SIGE "TIKILLUARIT" TIL BRUGERGENERERET INDHOLD

Bilag

Udarbejdet af: Rima Palubinskiene

Vejleder: Bodil Kirstine Jensen

10. semester Interaktive Digitale Medier,
Humanistisk Informatik,
Aalborg Universitet

Indhold

1. Danskernes fordomme om Grønland og grønlandere	1	14.2. Oline	116
2. Kritik af den adaptive teori	2	14.3. Nikkoline Nikki	117
4. Værdierne	3	14.4. Mortat	119
5. Systemets reaktioner: Konstruering af forskellen	4	14.5. Sidsel M.	120
6. Det postkoloniale hybride identitet: Homi K. Bhabha	5	15. Kontrolgruppen	124
7. Internettet som et fælles fortællerum, også i Grønland	7	15.1. Jonas	124
8. Relevante hjemmesider (ikke analyseret i projektet)	9	15.2. Marius	125
9. Brugernes forhold til brugergenereret indhold	10	15.3. Vaiva	125
10. Mine egne forventninger til Grønland	11	15.4. Nijole	126
11. Beskrivelse af interviewpersoner	12	15.5. Indira	127
12. Interviews	13	15.6. Gintaras	128
12.1. Betina	13	15.7. Kristina	128
12.2. Lene	20	15.8. Jolita	129
12.3. Bo (den guidede tur)	34	15.9. Sergej	130
12.4. Bo (interview)	38	15.10. Vidmantas	130
12.5. Ib	46	15.11. Lina	131
12.6. Orsi	51	16. Spørg. om Grønlandskhed: så kompliceret det er	132
12.7. Silver	63	17. Spørgeskemaundersøgelse (af Ajaja Kofoed)	134
12.8. Line	75	18. Lidt Grønlands historie, set med de grønlandske øjne	136
12.9. Direktøren	90	19. Pressemeddelelse af Vist Greenland	137
12.10. Christoffer	93	20. Boligen gennem 4000 år	138
12.11. Sidsel	100	21. Understøttelse af brugergenereret indhold og mødet mellem mennesker	139
12.12. Mikkel	108	21.1. Interaktiv kulturarvs formidling	139
13. Interviews via Skype	113	21.2. En digital natur og kulturguide	141
12.1. Ivalu	113	21.3. Et læringspil – en sjov måde at tilegne sig viden om Grønland på	142
14. Interviews via Facebook	116	22.4. En interaktiv begivenheds kalender	143
14.1. Spørgsmålerne	116	22.5. Julemandens værksted – aktualisering af Grønland for børn	143

Danskernes fordomme om Grønland og grønlandere

Resultater af Visit Greenland og Yougov's undersøgelse, udført i august 2012

“40 pct. af den danske befolkning associerer til ord som “druk, misbrug og sociale problemer”, når talen falder på grønlandere. Således lyder konklusionen på et spørgsmål, hvor man har spurgt: “Hvad tænker du umiddelbart om grønlandere”?

For de danskere, der inden for de sidste fem år har besøgt Grønland, er det imidlertid ord som “glade mennesker, dejlige, søde, flinke og rare”, som fylder mest. En tredjedel af de adspurgte, som har besøgt Grønland inden for de sidste fem år, svarer sådan, og det er signifikant mere end gennemsnittet af danskere, der ikke har besøgt Grønland. Her associerer kun 13 pct. til positivt ladede ord.

Jo længere tid siden, det er, at man har besøgt Grønland (mere end fem år siden) desto flere har et mentalt billede af Grønland, som relaterer sig til druk og sociale problemer.

Netop indtaget af alkohol over tid har i Grønland været faldende de sidste år, og både i 2010 og 2011 har det gennemsnitlige indtag af alkohol pr. indbygger været lavere i Grønland end i Danmark.

Imidlertid tror over halvdelen af den danske befolkning, at grønlandere har et højere gennemsnitligt årligt forbrug af alkohol end danskerne, mens en femtedel - helt korrekt - tror, at det i dag forholder sig omvendt.

Forestillingerne om, at Grønland stadig er et fangersamfund, som det har set ud i 1950'erne eller måske endnu tidligere, ser også ud til at leve i bedste velgående. Hele 42 pct. af befolkningen tror, at hver tredje fanger i Grønland stadig benytter kajakken som sit primære fartøj i forbindelse med fangst til havs, og 27 pct. tror at hver tredje grønlandske mand blandt den voksne del af befolkningen har sælfangst som sit primære erhverv. 43 pct. svarer dog, helt korrekt, at det ikke passer.

En gammel sejlvet myte omkring “babysælfangst” flourer stadig i det danske, idet 45 pct. af de adspurgte svarede “det tror eller ved jeg er rigtigt” til et udsagn om, at der uden brug af køller fanges babysæler ved Grønland. I Grønland fanges der ikke diende sælunger, og man har aldrig drevet målrettet fangst på babysæler, ligesom fangstmetoden med køller aldrig

har været brugt i Grønland.

Næsten halvdelen af danskerne (46 pct.) tror ligeledes, at de fleste grønlandere bor i små bygder i afsidesliggende små lokalsamfund med færre end 500 indbyggere, selvom langt størstedelen af grønlanderne i dag bor i bymæssig bebyggelse eller i byer med en hel del flere indbyggere end de 500, eksempelvis Nuuk, der rummer over 16.000 indbyggere, den andenstørste by Sisimiut med over 5.500 indbyggere, eller den tredjestørste Ilulissat med over 4.600 indbyggere.

Netop Nuuk havde danskerne styr på er hovedstaden i Grønland, hvilket over 9 ud af 10 vidste eller troede på. At landets politiske overhoved hedder Kuupik Kleist (valgt for partiet IA, Inuit Ataqatigiit) vidste lidt over hver fjerde, mens næsten 7 ud af 10 svarede “ved ikke” til det spørgsmål.

At temperaturerne stiger så meget i disse år, at Indlandsisen smelter ved de fleste, men at hele 57 pct. tror på et falsk konstrueret udsagn om, at Indlandsisen kan være smeltet helt om 100 år iflg. FN's klimapanel viser, at størstedelen af danskerne tror, at afsmeltningen foregår langt hurtigere, end den reelt vil kunne gøre ifølge den viden, forskerne har i dag.

De fleste danskere ved, at temperaturerne i Grønland godt kan snige sig over 10 plusgrader - og endda endnu mere - om sommeren, nemlig 53 pct. i modsætning til de 27 pct. som tror, at dette ikke er tilfældet.

Om de næsten 14.400 grønlandere, som bor i Danmark i dag, tror hele 43 pct. af danskerne, at mere end halvdelen af de danskboende grønlandere er på overførselsindkomst i form af arbejdsløshedsdagpenge eller kontanthjælp - imens 29 pct. ikke tror på, at det forholder sig sådan. Ifølge tal fra Det Grønlandske Hus i København viser de seneste opgørelser, at 938 grønlandere modtager arbejdsløshedsdagpenge og at 1358 modtager kontanthjælp, mens altså langt størstedelen af grønlanderne bosiddende i Danmark ikke modtager nogen ydelser. Disse tal er fra 2009 og bygger på en særkørsel fra Danmarks Statistik på foranledning af Det Grønlandske Hus i København.

Slutteligt afviser over halvdelen af den danske befolkning et udsagn om, at kun grønlandere, der fødes i Danmark, automatisk har dansk statsborgerskab, mens alle andre grønlandere skal ansøge herom inden det fyldte 18. år. En tredjedel (34 pct.) svarer “ved ikke” til udsagnet.”

(Kilde: Korespondence med Visit Greenland)

Kritik af den adaptive teori

Jacobsen, M. H. (2007) i sin artikel "Adaptiv teori – den tredje vej til viden: En stående invitation til syntesesociologi" kritiserer Layders adaptiv teori på tre punkter.

Først og fremmest forekommer den adaptive teori, ifølge Jacobsen, uklar med hensyn til, hvordan induktion og deduktion skal integreres og syntetiseres i praksis. Layder har ikke angivet nogle regler for, hvordan teorien præcis bør anvendes. Jeg mener dog, at denne frihed og situationsbaseret tilgang til symbiosis af tilgange er en fordel i Layders teorien, da forskeren kan tilpasse forskningsmetoden til forskningsfeltet. For det andet, mener Jacobsen også, at den adaptive teori lægger vægt på makroniveauet på bekostning af mikroniveauet. Det tredje ting, Jacobsen kritiserer Layder for, er, at han "reproducerer nogle af de fejlagtige myter eller misforståelser, der er fremherskende i dele af sociologien om, at grounded theory dogmatisk fornægter enhver forudeksisterende form for viden, der ikke kan reduceres til primære sandedata." (Jacobsen, 2007, s. 281) Her kan Layder svare Jacobsen med sine egne ord: "Den største forskel på adaptiv teori og grounded theory er, at den sidstnævnte udelukkende koncentrerer sig om samfundslivets adfærdsmæssige dimensioner, mens førstnævnte interesserer sig for både de adfærdsmæssige og de systematiske aspekter" (Layder, 1998, s. 155) Her kan man se, at Layders kritik af grounded theory er overdrevet, da grounded theory tillader begge typer af data – kvalitative samt kvantitative - i forskningsprocessen.

Ifølge Jacobsen, ligner den adaptive teori grounded theory meget, fordi begge tilgange ikke har et konkret punkt, hvor teorierne opnår "teoretisk mætning" og at det er uklart, hvornår præcist teorierne gør sig gældende under forskningsprocessen. Modargumentet her kunne være at "uobjektiviteten" netop giver en vis frihed til at tilpasse forskningsprocessen til forskningsfeltet og i den forbindelse også især åbner op for hermeneutiske og fænomenologiske metoder, som anerkender at forskningsprocessen kun bliver synlig i form af struktur i løbet af selve processen. Dette afhænger af, hvilket problemfelt forskeren arbejder med, og hvor komplekst det er. I min tilfælde er kompleksitet og bredden af forskningsfeltet synlig fra selve begyndelsen af forskningsprocessen, og den adaptive teori som metode er blevet erkendt netop gennem kombinationen af teoretiske læsninger og empiriske data (interview og tænkehøjtests). Erkendelsen om anvendeligheden af adaptiv teori er således i nærværende speciale opstået processuelt.

Der hvor jeg dog kan tilslutte mig Jacobsens kritik af den adaptive teori er, at forskeren

er fuldstændig fri for at interpretere teorien og tage de enkelte dele ud af teorien og anvende dem, hvilket ikke fører til videre substantiel forståelse af teorien. Det at forskeren ukritisk risikerer at tage dele af den adaptiv teori ud i de konkrete forskningssammenhæng og anvende dem kan medføre en vis teoretisk blindhed. Men i den forbindelse mener jeg, at denne blindhed godt kan forklares og forsvares ved hjælp af Luhmanns systemteori, hvor enhver iagttagelse indeholder den blinde plet.

Min kritik af Layders tilgang vil være hans stræben (ifølge Jacobsen) efter at skille objektiv og subjektiv forskning ad. I mit speciale vil jeg gerne undgå dualiteten af disse begreber og anvende den fænomenologiske tilgang til forskningsfeltet.

Værdierne

Værdier fungerer som referencerammer for vore beslutninger og bestemmer vores overbevisninger om, hvad der er værdifuldt, vigtigt, rigtigt og godt. Værdierne præger personligheden, motiverer os og styrer vores beslutninger og adfærd. Man sonderer mellem to typer af værdier:

HENIMOD-VÆRDIERNE er de værdier, som vi stræber efter at få indfriet så meget af som muligt. VÆKFRA-VÆRDIERNE er de værdier, som vi søger at undgå. Det er oftest vores stærkeste drivkræfter. Hele vores dyriske overlevelsesinstinkt bygger på vækfra-værdier.

HENIMOD-VÆRDIERNE:

få succes; få ro i sindet; være ung af sind; have frihed; opnå tryghed; få udfordringer; få ærlighed; opnå glæde; være i godt humør; være lidenskabeligt; have engagement; være omsorgsfuld; være anderledes end forventet; opnå selvstændighed; være afholdt; være ærlig; føle selvværd; føle sig rask; udvikle sig; bidrage til verden; være i balance; føle sig erotisk; føle ømhed; være pragmatisk; opleve samhørighed; føle selvtillid; knytte bånd.

VÆKFRA-VÆRDIERNE:

ikke være god nok; undgå at give op; undgå nederlag; undgå at fejle; undgå at blive afvist; frygt for et eller andet; angst for et eller andet; undgå at blive ignoreret; undgå at være uønsket; undgå at være uelsket; undgå at dumme sig; undgå at blive til grin; undgå ikke at have fortjent; undgå, at ingen elsker dig; undgå magtesløshed; undgå at svigte eller blive svigtet; undgå at såre andre; undgå at være ligegyldig; undgå at miste; undgå at blive forladt; undgå sorg; undgå at være skyldig; undgå uvidenhed; undgå utryghed; undgå at dø; undgå at ældes; undgå ydmygelser; undgå spot og skam; undgå ensomhed.

Vi har alle vort værdihierarki, hvor vi i det underbevidste har prioriteret vort individuelle udvalg af henimod- og vækfra-værdier. Når vi i markedsføringen søger efter sjælen i produktet, søger vi i virkeligheden efter nogle overbevisninger ved produkterne, der matcher de værdier, som målgruppen går med. Og hvis det lykkes os at knytte en for læserne vigtig værdi sammen med vort produkt, så har annoncør og forbruger et fælles interesse.”

(Kilde: Due, Claus (2000). *Annoncer der virker – få mere ud af annoncekronerne*, Børsens Forlag, s. 92-94.)

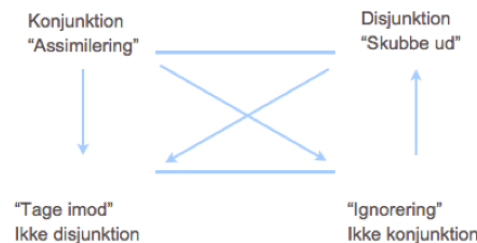
Systemets reaktioner: Konstruering af forskellen

Systemet konstruerer forskellen på to måder: på overfladen af systemet og inde i selve systemet. På overfladen af systemet konstrueres de sociale forskelle, mens i systemets indre - de semiotiske forskelle. "Forskellen mellem system og omverden er systemets produkt, ikke omverdens. Både system og omverden opstår, når systemet gør forskel mellem sig selv og alt andet." (Thyssen, Luhmann og Foucault til diskussion, s. 19).

Forskelle opleves og reduceres til stereotyperne i hverdagen, i det daglige tale mellem systemets medlemmer, hvor de påtager forskellige positioner og ved hjælp af disse konstruerer situerede og diskursive identiteter.

Der kan nævnes to forskellige lag af konstruering af forskellen. Den første er referentiell: den beskrives ved hjælp af biologiske eller/og sociologiske begreber. Det har været en lang tradition at se andethed som resultat af gener eller – omvendt - det sociale faktorer: det kan være kulturarv, økonomi eller socialiserings måder. Landowski forsøger at tegne et andet lag af konstrueringsprocessen, som omfatter betydninger: et semiotisk firkant, som afspejler det, hvordan betydninger af forskelle gennemgår en slags sortering i systemet (samfundet og det psykiske system også).

Mellem os og andre er ikke nogle fysiske grænser: de er de grænser, som systemet konstruerer. Når man begynder at forstå dette, kan man gå videre med at forstå, at den anden er en del af os, uden at miste sin "andethed". Man kan tegne en model, hvordan systemet handler ved dets møde med Den Anden:

Reaktion på den anden (Landowski, (1997), s. 62)

Et konkret samfund har sine normer og værdier, der er mest udbredt og er bekræftet af de bureaukratiske mekanismer. Systemet hedder samfund. Det at have et borgerskab er at være en legitimeret del af systemet og af en fælles os. Men selve borgerskab er kun en form for legitimering, - der findes mange kulturprægede værdier, man skal praktisere, for at kunne være en del af os. Det sker på utallige niveauer og tidspunkter. Når man kræver, at den anden skal være en del af os, betyder det, at man forstår sig selv som en del af den fælles vi, som har en fælles værdi. Den anden skal assimileres ved at gradvist miste sin "andethed", blive en del af den fælles systematiske vi. Den dominerende gruppe synes om sig som om den, der er åben, fuld af gæstfriheden og moderne. Den dominerende gruppe ser den andens forskellighed som smuk, fascinerende eller noget, der er svært at forstå og tåle. Dette blik betyder systemets iagttagelse af omverden eller den anden.

Systemet, ifølge Luhmann, eksisterer for at forankre kompleksiteten: på den måde den fælles vi ser den anden som en samling af nogle enkelte udtryk af andetheden, mens disse udtryk bliver tildelt et overdrevet værdi eller mangel på noget værdi. På den måde konstrueres stereotyper. Det er vigtigt at sige, at systemet (vi) defineres også som den anden af "den fremmede". Den eneste forskel er forskel på magt. Den anden skal reduceres til os ved hjælp af assimilation. Det, der bliver tilbage – etniske og kønsforskelle – er irriterende, de kan ikke assimileres: derfor vælger begge systemer (samfundet og det psykiske system) at benægte dem som vigtige eller betydningsfulde. Kroppen kan ikke reduceres helt, kun tilpasses til den grad, hvor den ikke irriterer for meget (dette gælder også mange styresystemer som f.eks. uniformer, mode, alderdom o.l.), men dette er et andet emne, som vores projekt vil berøre kun lidt. Assimilationsproces er, ifølge Landowski, rationel og logisk proces.

Den anden proces er afvisning: den anden skal skubbes ud af samfundet, fordi den er anderledes. Denne proces, ifølge Landowski, (Landowski, 1994, s. 62) er urationel og styres af emotioner.

Ud fra Luhmanns perspektiv kan de to processer forstås som systemets forsvar mod de trusler, der kommer udefra - fra omverden. Det, at systemet skal tilpasse sig omverden, garanterer systemets videreudvikling, men på samme tid reducerer systemet kompleksiteten, og bygger sig op efter autopoietiske principper: det kan diskuteres, i hvor vidt omfang den anden kommer til at ændre systemets identitet i virkeligheden.

Ignorering af den anden skaber i det værste tilfælde getoerne i systemet, og i det mindste – isolation.

Når systemet "tager imod" den anden med hele dens andethed, kan man kalde sådan en handling som dialog eller for systemernes kobling.

Det postkoloniale hybride identitet: Homi K. Bhabha

H. Bhabha (1994) begrundet sin teori om postkolonialisme ved hjælp af mimicry. Et mennesket, som mimificerer – det er mennesket, som ikke har sin egen identitets stemme. "Den Anden er den, der ikke har stemme, og som er ekskluderet fra teksten, litteratur eller kulturen." (Hauge, 2007, S. 16) "næsten det samme, men ikke helt". (Bhabha, 1994, s. 86)

Dette menneske vil opnå høj status og ved hjælp af imitation af den anden, der er større og mere magtfuld pga. f.eks. dens tekster, sprog og kultur. Mens man efterligner sproget, som er fremmed for en, bliver man også til "det imiterende menneske", fremmedgjort for sig selv. Man bliver "ligesom de andre men ikke helt" (Bhabha, 1994, s. 85). "Vi prøver på at være autentiske, vi forbereder os til at være klar til det ægte liv, vi efterligner mennesker fra Den nye verden og på samme tid alt det, de har i sig, også deres dårlige sider, som er blevet belyst af et nyt lys." (Cit. in: Bhabha, 1994, s. 88).

Mimicry opstå pga. stræben for at være anerkend, og integreret, man vil gerne have, at den anden tager imod en. Men, ifølge Bhabha, ligger der et tab i selve processen: man tør eller ikke kan være sig selv. Mimesis ender med at danne en "delsubjekt", som benægter sin egen fortid mere end den fremmede, som er kommet; men vil være mere ægte anden end den selv. Mimicry opstå ud fra et ønske at være ligeværdig, anerkendt af den fremmede anden, men selve mimicry hjælper ikke med at integrere de forskellige erfarings- og magtformer. Efterligningen producerer "maskerne", men kan ikke udfylde den mangel på selvidentitet, der er opstået i mennesker. (Bhabha, 1994, s. 87). Man kan kritisere Bhabhas forståelse på processen, men i denne tilfælde er hans udtryk mest passende til den følelse, de koloniserede mennesker har. Bag ved "maskerne" ligger, ifølge Bhabha, nationalistiske længsler, "guldalderens" nostalgi, politisk inaktivitet og menneskernes erfaringer fra kolonitiden. Disse erfaringer ligger stille i mennesker, de bliver ikke udtrykt, da et fremmed politisk system og kultur er ikke i stand til det. Man kan kalde dette for "politik, der destruerer sin egen repræsentation, som ligger i den ikke repræsentative narrativ." (Bhabha, 1994, s. 87) Man kan kalde disse erfaringer som en klump uden form, som ikke kan blive udtrykt ved hjælp af det legitime.

Det vil være meget enkelt og nemt at sige: "I skal stoppe med at efterligne, I skal tale sit eget sprog." Men det er ikke muligt, fordi sproget har udviklet sig, det har dannet symbioserne med et andet sprog, det er andre erfaringer på spil. Alt, man prøver at vise som autentisk,

bliver også til mimicry, for det er mistet sin betydning i menneskets livsverden, den havde haft før kolonitiden.

I Grønland kan man bemærke en stor grad af det, Bhabha kalder for mimicry. Hele grønlandsk politisk og offentlig system efterligner det danske. Men på samme tid det, der vises frem af grønlænderne som noget autentisk og inuit-agtigt, er også ikke noget andet end mimicry. Der er ikke nogle udveje herfra.

Mimicry er nødvendig for at overleve under de nye omstændigheder, samfundet via at efterligne den anden ændres til noget tredje – en hybrid. Bhabha forsøger ved hjælp af begrebet at komme til en forståelse og forklaring af den postkolonialistiske kulturelle identitet. I dette tredje rum sker der sker der tiltrækning og frastødelse af den anden på samme tid. Mimicry er det sted og den måde at være på. Det vil sige, at både set fra den koloniserede og kolonisators synsvinkel er mimicry hverken det ene eller andet, men derimod noget midt imellem, der er blevet til i det tabuiserede mellemrum – "det tredje rum". I dette "rum" eksisterer der ikke binære modsætninger, der er ikke tale om os og den anden, men derimod hersker hybriditeten. Hybriditet betyder "en blanding" og kommer fra bl.a. raceteorierne, men den russiske formalist Mikhail Bakhtin arbejder med blandingsformer og blandingsprog, så også han har været inspiration. (Hauge, 2007, s. 25) Hos Bakhtin er blandingsformer og blandingsprog de redskaber, ved hjælp af visse kan polyfonien optræde i værket.

I postkolonialismen er hybriditeten ofte innovationens og kreativitetens sted. Selve "postkolonialisme er, ligesom dekonstruktion, ikke en teori, der umiddelbart kan eller skal appliceres på en litterær tekst. Og det er ingen metode. Postkolonialismen er (...) en samlebetegnelse for en lang række af forskellige og ofte indbyrdes modstridende teorier. (...) Men sammenfattende kan man dog sige, at postkolonialisme er en tekstualisering af imperiet, eller den ser imperiet som en tekst eller diskurs." (Hauge, 2007, s. 17)

Begrebet "hybriditet" kan bruges som et forsøg på at ikke opdele mennesker i to kulturer. Ved hjælp af begrebet kan man tale om identitet på en anden måde: en hybrid identitet er hverken ene eller anden kultur, men befinder sig midt-imellem. Hybriditeten er et forsøg på at beskrive livet i en globaliseret verden.

Bhabhas teori udspringer bl. a. ud fra psykoanalyse (Jacques Lacan) og poststrukturalisme (Jacques Derrida og Michel Foucault). Lacans bevidsthedsforståelse (at den er struktureret ligesom sprog), anvendelse af Derridas' begrebet den anden og Foucaults interesse for magtrelationerne afspejler sig i Bhabhas teori. Identitet er hos Bhabha altid relationel, eller – som Luhmann vil sige – meningsbaseret. Mennesket besidder ikke noget fast kerne, men dets identitet er under konstant forandring. Samtidig foregår processen i en relation mellem den koloniserede og den koloniserende, der bliver nødt til at deltage i processen skylden den mening, som opstår mellem disse to parter.

Her vil jeg påpege: Giddens mener, at selvet indeholder en kerne, men at dette kerne er også en proces i sig selv, en reflektiv selvfortælling, - det eneste, der er fast i det, at man er i stand til at opretholde en sammenhængende proces. Giddens siger ikke, hvad er det, der gør, at processen bliver ved. Hvis vi spørger Luhmann, vil det vist være mening, som plejer denne symbiosis mellem det psykiske system og kommunikationssystemet.

Bhabha anvender Foucaults magtbegreb i sin teori, da han mener, at identiteterne skabes i relationen mellem en definerende magtudøvelse mellem den udøvende og den anden. (Dvs. at i vores tilfælde er det turisternes forventninger i form af mening – bl.a. pengene, som kommer sammen med turisterne - der skaber Grønlands identitet på internettet, og ikke kun selve Turistbureau.

Internettet som et fælles fortællerum

Internettets og teknologiens udvikling har været en af årsagerne til, at brugergenereret indhold har udfyldt flere og flere medier på internettet. Dette betyder, at internettet har udviklet sig fra det statiske virksomheds-prægede web til nutidens web, som er dynamisk og socialt. Internettet kaldes nu "det samarbejdende web". Denne udvikling betyder, at de traditionelle virksomheder står over for en forandring, hvor de skal åbnes for innovationsformer for "det samarbejdende web". Innovationen, hvor brugergenereret indhold bliver en del af virksomheden, er et felt, som kan være værdigt at undersøge, især for visse virksomheder, som har brug for indholdet på internettet og en effektiv og troværdig markedsføring. Ved at kunne inddrage sine kunder i skabelse af virksomhedens identitet og opbygning af brand kunne der knyttes et tæt bånd mellem virksomheden og kunderne, da kunderne bliver en del af virksomhedens identitet.

Først i 2009 fik Grønland åbnet et 4.600 km langt søkabel, der forbinder Grønland med både Europa (via Island) og USA. Dette har givet øen adgang til højhastigheds-internet på 960 gigabit. Der bor omkr. 56.000 mennesker i Grønland, fordelt på 18 byer og 70 bygder. Landet strækker sig over næsten 2.7000 kilometer fra nord til syd og over 1.000 kilometer fra øst til vest. Befolknings-tætheden på Grønland er 0,03 pr. km², hvor der i Danmark bor ca. 120 mennesker pr. km². Bygderne og byer har ingen jordforbindelse med hinanden, der er kun luft- og vandveje, man kan nå fra et sted til et andet sted. På den måde er internettet en af de vigtigste kommunikationsmidler i Grønland. Desværre er internettet stadigvæk meget dyrt på stedet.

Foto: et brev fra teleselskabet i Ilulissat med priserne (dato 12.03.2013)

Bredbånd				
Vi tilbyder 4 bredbåndspakker til hele landet:				
Bredbånd	Inkl. trafik	Hastighed	Pris/md.	Pris/MB
Bredbånd Basic	0 GB	512/256	0 kr.	42 øre
Bredbånd Silver	0 GB	1024/256	75 kr.	42 øre
Bredbånd Gold	9 GB	2048/256	599 kr.	07 øre
Bredbånd Premium	20 GB	4096/768	999 kr.	05 øre

Til dig som bor i Nuuk eller Qaqortoq, tilbydes følgende bredbåndspakker også:

Bredbånd	Inkl. trafik	Hastighed	Pris/md.	Pris/MB
Bredbånd Small	1 GB	512/128	299 kr.	30 øre
Bredbånd Large	50 GB	6144/256	1999 kr.	04 øre
Bredbånd X-Large	100 GB	8192/512	2999 kr.	03 øre
Bredbånd Flatrate 2 Mbit	Fair forbrug*	2048/512	1099 kr.	
Bredbånd Flatrate 4 Mbit	Fair forbrug*	4096/512	1499 kr.	

Omkring en tredjedel af alle grønlandske husstande har i dag adgang til internet. Det er et forholdsvis højt tal i betragtning af, at de sidste bygder først fik adgang til telefoni og internet i 1998. De andre medier ud over tv og internettet er også meget populære. Lill Rastad Bjørst skriver i sin bog, at "Videoer, computerspil og DVD'er er i omløb blandt naboerne, og videobutikker bliver flittigt besøgt. (...) Selvfølgelig er der en rivende ungdomskultur med mobiltelefoner, computerspil, musik, sport mv. Cd-mediet er populært, og der findes flere små studier, som udgiver rytmisk musik." (Bjørst, s. 91) Med internettets ankomst til Grønland er blevet kommunikation mellem grønlændere i de forskellige bygder hurtigere og nemmere. Man blev vant til at lave i en anden tempo end det var før, når man havde fået kun aviserne og brevene, og hvor kun tv og især radioen var den vigtigste kanal til informationer udefra bygderne. På samme tid blev kommunikationen med resten af verden mere hurtig og informationen blev hurtigt tilgængelig. Især de dansker, der opholder sig i Grønland, har fået store kommunikation-smuligheder, de har savnet før.

I Grønland er der en postkolonialistisk samfund, præget af danskheden. Dette kan man se også på hjemmesider fra Grønland (også de private, familie-hjemmesider), hvor de som regel henvender sig på tre sprog: grønlandsk, dansk og engelsk. Ud fra personlige hjemmesider kan man også se, at grønlandskhed er ikke ensartet, men mest personlig og situationelt definerede grønlandskheder (Christensen, <http://www.tidsskriftetgronland.dk/archive/2000-5-Artikel04.pdf>, set 12.03.2013) På hjemmesiderne er der sådanne værktøjer som billeder, gæstebøger, tekst og links til andre grønlandske hjemmesider anvendt. Dette kan forklares mht. anvendelse af hjemmesidernes skabeloner, hvor man skal kun putte indholdet ind, og ikke de mere avancerede programmer til at lave hjemmesiderne med. Som Christensen peger på, opleves grønlandskhed for personer udenfor Grønland som noget mere lokal og personlig.

Ens "egen hjemmeside repræsenterer en del af den verden, som en identificerer sig med. Den afspejler rammerne for hans identitet: sociale såvel som fysiske og kulturelle". (Christensen, <http://www.tidsskriftetgronland.dk/archive/2000-5-Artikel04.pdf>, (set 12.03.2013)) Lokaliteten og personliggørelse af hjemmesiderne vil jeg også prøve at forklare mht. til mine egne erfaringer: man begynder at føle sig meget langt væk fra resten af verden, når man bosætter sig et sted i Grønland, især hvis det er en bygde, hvor enhver person er meget godt kendt af andre beboere og ens glæde og sorg bliver også en del af fælleskabet, man lever i. Vejrudsigten er tit en del af hjemmesiderne, da man er nødt at holde øje med det: det er nærmest fysisk farligt at gå langt væk i bjergene eller sejle under det dårlig vejr. Når man kender vejret, kan man planlægge aktiviteterne for de kommende to dage. På samme tid er disse hjemmesider en mulighed for at dele de personlige nyheder med hinanden, hvis man bor langt

væk fra hinanden. Jeg vil dog kan se dette personliggørelse og lokalitetens betydning som en mulig forklaring på det tal, som viser, hvor mange grønlandere er på de sociale medier/Facebook: Der er 36.000 grønlandere som har en oprettet profil på Facebook, mens i Grønland bor der i alt 50.000 mennesker.

Det, at familien og tilknytning til stedet stadigvæk har en stor betydning for grønlandere, kan også forklare fænomenet af så meget brug af Facebook (i forhold til tilslutningsmuligheder til internettet).

Christensen påpeger, at links eller hypertext, hvor man bevæger sig igennem fra hjemmesiden til hjemmesiden, giver en forståelse på, hvordan relationer mellem mennesker og "grønlandskhed" hænger sammen. (Christensen, <http://www.tidsskriftetgronland.dk/archive/2000-5-Artikel04.pdf>, (set 12.03.2013)) Lokaltiden Familien (også efter den grønlandske familieforståelse, hvor man behøver ikke at være i biologisk familie, men hvor man kan blive knyttet til hinanden gennem dåb) og slægterne bliver også knyttet hinanden digitalt. "Den stigende kommunikation mellem grønlandere i Grønland, der gradvist fæstnede tanken om en fælles national identitet, har nået det punkt hvor grønlandsk identitet i stigende grad reflekteres internationalt. Samtidigt er vigtigheden af lokale identiteter bevaret. Med fare for at gøre tingene sort og hvide, er det plausibelt at internationaliseringen over internettet styrker grønlandsk identitet – lokalt, nationalt og internationalt. Der finder en bevidstgørelse af grønlandske værdier sted til publikum, der ofte ikke har de store muligheder for at danne sig andre indtryk om Grønland end det om sæler, isbjørne, isbjerge, ekspeditioner og hundeslæder. Emner, der i forvejen så rigeligt overekspioneres i folks bevidstheder af udenlandske medier. (...) Den sociale scene hvor identitet forhandles og manifesteres er blevet større med plads til flere aktører. Denne udvidelse medfører, at grønlandere kan drukne i mængden, men også at grønlandere kan påtage sig hovedroller, hvor de udtrykker sig selv. Styrkeforholdet er ikke absolut, men rekursivt: hvor grønlandere har mulighed for at udtrykke sig globalt, har andre modsat mulighed på at udtrykke sig lokalt i Grønland. Indtil videre er grønlandskhed velrepræsenteret; i et dynamisk, direkte og personligt netværk med mulighed for øget selvrepræsentation blandt de med adgang."

(Kilde: Christensen, <http://www.tidsskriftetgronland.dk/archive/2000-5-Artikel04.pdf>, (set 12.03.2013))

Billedet fra Ilulissat: "find mig på Facebook", står der på væggen af et supermarket

Andre relevante hjemmesider, som ikke analyseres i projektet

Kangia.gl En hjemmeside fra Ilulissats Isfjords kontor, der har til formål at informere de besøgende om færdsel ved Isfjorden. Bl. a. indeholder den mange henvisninger til andre, meget videnskabelige hjemmesider om Isfjorden, samtidigt, at der publiceres information om selve kontoret af en meget lokal karakter. Kangia.gl kom til at være i undersøgelserne, da jeg har fået Isfjordskontoret som samarbejdspartner. Denne hjemmeside har ikke meget med specialet at gøre, derfor beskrives den ikke i projektet. Resultaterne af undersøgelserne afleveres kun til Isfjordskontoret.

Worldofgreenland.com World of Greenland er et turisme organization, som blev etableret 1. januar 2007 og er et resultat af fusionen mellem Grønlands Rejsebureau A/S og Ilulissat Travel A/S. Ud over at tilbyde udflugter ejer og driver World of Greenland også Ilulissat Vandrehjem, Glacier Lodge Eqi, samt en butik blandt andet med salg af souvenirs og grønlandsk husflid. Selve fysiske turistbureau ligger i centrum af Ilulissat og bliver besøgt af de fleste turister, som kommer derop. På hjemmesiden kan man bestille aktiviteterne. Hjemmesiden analyseres ikke

Touristnature.com er en hjemmeside for turisterne, den eneste alternativ til worldofgreenland.com i byen Ilulissat. Vi kom ikke til at analysere hjemmesiden, da den ikke relaterede sig til den primære problemstillingen. Samtidigt fordi turisterne ikke anvender hjemmesiden, men bruger den mest for at finde ejerens telefonnummer.

Resultater af brugernes forhold til brugergenereret indhold på internettet

K. Bak (2008) skriver i sit speciale: „Det positive er den store mængde viden, der eksponeres til alle brugere af internettet. Men det kan også være negativt, hvis den enkelte bruger udnævner sig selv til ekspert. Kan brugere overhovedet stole på det, de læser på internettet, hvis alle udtaler sig som eksperter?“ (Bak, 2008, s. 149) Dermed præsenterer hun resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen om generelle fordele og ulemper ved brugergenereret indhold på internettet:

Fordele	Ulemper
Hurtig overblik	Utroværdighed
Flere informationer	Dårlig kvalitet
Alle kan være med	Forøgelse af støj - uoverskuelighed
Dele informationer	Mindre tillid til andre brugere
Brugervenlighed	Misbrug
Det sociale	Fanget i det sociale liv på internettet
Mere dynamisk	Ingen videnskabelighed
Nemmere at blive set	Narcissisme
Billigt	Ingen kontrol
Brugere får mere indflydelse	Brugere skal selv være kritiske

Fordele og ulemper ved brugergenereret indhold. (Kilde: Bak, 2008, s.149)

Mine forventninger til Grønland

Mine forventninger til feltet var for det meste stereotypiske: jeg vil gerne møde nye mennesker og steder, og til sidst sammenligne mine egne oplevelser med det, jeg har hørt og læst om Grønland og grønlandere. Jeg har forventet flere kajaker, flere fulde mennesker på de offentlige steder.

Jeg har ikke forventet så mange biler og at bo så godt tilpas. Jeg har også forventet en mere barsk natur, end den, der har mødt os, da vi landede. Duften af den rene luft og meget store mængder af lys, Toyota biler og hundeslæder ved siden af dem, sne og isbjergene var til stede. Lyset virkede som solen på en flyve, jeg kunne ikke åbne mine øjne helt, luften var rolig, frisk og fuld af friskheden. Den hvide farve overalt, sne og is. Og os alle sammen i dette billede: efter Danmarks mørke, i solbadet. Man bliver næsten blind af det lys, man bliver mødt op i Ilulissatens lufthavn...

Beskrivelse af interviewpersoner

Betina

43 år, dansker, arbejder som dagplejemor, gift, har to teen. børn, hendes nabo og god veninde har været i Grønland.

Lene

36 år, bibliotekar, arbejder i Danmark.

Bo

57 år dansker, har boet i Ilulissat i 5 år, arbejder som turistguide, gift med en dansk sygeplejeske, har tre voksne børn.

Ib

36 år, arbejder 14 år i turismebranche i Ilulissat, gift, to små børn.

Orsi

36 år, grafisk designer, arbejder på deltid.

Silver

63 år, italiener, der er gift med en grønlandsk kvinde, har boet i Ilulissat i 30 år, har sit eget turistfirma, har to voksne børn, der også arbejder sammen med ham.

Line

29 år, arbejder som daglig leder i oplevelsesfeltet. Er født i Grønland, læst dansk på Uni i Danmark. Lene er interesseret i udviklingsprocesser i begge lande, samtidigt føler hun også tilknytning til begge steder og tror på dialogens muligheder især blandt de unge.

Direktøren

Direktøren af Det Grønlandske Hus i Aalborg, har boet i Grønland i ca. 10 år

Christian

32 år, læge, gift med Sidsel, bor i Ilulissat.

Sidsel Ch.

30 år, uddannet dansk lærer, gift med Christian, har et barn, bor i Ilulissat, på barsel.

Mikkel

27 år, praktikant på Ilulissats museum, arkæolog.

Sidsel

37 år, markedsføringsøkonom og butikschef i 3 år i Jysk i Ilulissat, gift, har 3 børn.

Ivalu

34 år, arbejder som kommunikationsansvarlig på Ilulissats Isfjordskontor, gift med en grønlander, har et lille barn.

Andre personer, som havde en stor indflydelse til projektet

Fiskere

To fiskere fra Brættet, jeg har talt meget med, men ikke har optaget dette. Jeg lader mig skrive dem ned her, der de gav mig mange nødvendige oplysninger og inspirationer.

Erik og Katrin, hans kone

To læger, der bor i Ilulissat skiftevis med Danmark i 10 år. Kender godt området og grønlanderne, kan sige navnerne og fortælle mange interessante ting.

Yanetha

25 år, født og vokset op i Danmark, med indisk baggrund, arbejder som læge, har været i Grønland (Ilulissat) i 3 mdr. vedr. sin praktik som læge.

Franskmanden

28 år, franskmand som bor i Danmark og laver en film og den første afrikaner i Grønland

Interviews

Alle interviewene blev optaget og transskriberet og derefter verificeret. Verificering foregik på den måde, hvor jeg sendte transskriberinger over til interviewpersonerne for at få deres bekræftelse på, at jeg har forstået rigtigt det, de har sagt. De kunne tilføje sine bemærkninger og retninger til teksterne. Hvis jeg havde valgt at fortolke interviewene, uden at interviewpersoner fik noget at vide om det, vil det, ifølge Kvale, muligvis være uetisk (Kvale, 1997, s. 156). Under verificeringsprocessen blev de etiske spørgsmål løst. Ifølge Kvale, kan man analysere interviewene ved at sammentrænge, kategorisere, narrativere og fortolke (Kvale, 1997, s. 203), eller ved at blande dem alle sammen. Jeg har valgt at blande alle de trin sammen, da i praksis er det svært at lægge en grænse mellem disse trin.

Analysefasen af interviewerne inddeler Kvale i seks trin: Respondenterne beskriver, respondenterne opdager af sig selv, interviewer fortolker under interview, interviewer fortolker transskriberet interview, re-interview, action (Kvale, 1997, s. 189). Jeg har gennemgået alle faserne, kun re-interviewerne er blevet skiftet ud med verificeringen via Skype, Facebook og e-mails.

Betina

Det, med hjemmesiderne, betyder, at jeg gerne vil teste hjemmesiderne og ikke dig. Jeg vil gerne have, at du tænker højt, og fortæller, alt hvad du synes om hjemmesiderne. Det hele foregår helt fuldstændigt anonymt.

Jeg vil gerne, at du fortæller, at hvad du ved om Grønland, grønlandere og måske nogle fordomme i det danske samfund. Janni og Peter, hvad har de fortalt?

De har fortalt meget om Grønland, mest, at det var koldt, og at de ikke kunne have barnet til at sove ude, og hunden kunne heller ikke gå sådan ude, så man kunne godt tænke, at det var koldt, men jeg synes, at det har været nogle, rigtig fantastiske billeder, som Janni har sat på af Grønland. Det ser jo godt ud, men det er ikke et sted, jeg kunne tænke mig at komme hen

Hvor har du set disse billeder?

Jeg har set billederne på facebook, hvor hun har sat billeder ind fra Grønland. Det er sådan set de eneste billeder, jeg har set fra Grønland, som hun har lagt på, og de har også taget nogle billeder, som de har hængt op i gangen, og det er jo rigtig fantastiske billeder. Så man kunne sikkert godt komme over og tage nogle billeder, hvis man var fotograf, eller hvis man havde denne interesse, men det er ikke et land, der siger mig så meget.

Når jeg hører Grønland, tænker jeg tit på de grønlandere, som jeg har været i forbindelse med her igennem mit arbejde og i skolen, hvor børnene har gået. Det må jeg nok sige, at det har været grønlandere, som drikker meget. Det har familierne, som har været der, desværre også gjort. Desværre også dem, som man har set i skolerne. Kasper har blandt andet gået i skole med nogle grønlandere. De grønlandske familier, det har været sådan meget kulturelt. Så mit indtryk af Grønland er nok ikke så godt. Det er sådan, som hvis jeg ser Grønland, så ser jeg nok mennesker, som drikker meget.

Det er noget, du selv har oplevet?

Ja, det er, det jeg synes. Jeg kan ikke mindes nogen grønlandere, som har været alkoholfrie. Det er jeg godt nok ked af at sige, men det er sådan, jeg har oplevet det. Det har været sådan.

Så det er ikke kun fordomme, at det er sådanne i samfundet. Det synes også at være sådan i virkeligheden?

Ja, det gør det. Det har været sådan. Det har ikke kun været, det man har hørt, men også det man har set.

Nu vil jeg så sige, nogle af disse børn, som er grønlandere, og som Kasper har haft et par stykker af med hjem. De har jo været rigtig søde børn, og de har også været meget snakkesaglige. Så man tænker egentligt og føler, at de slet ikke har været vant til at blive snakket med, men de har bare så meget at snakke om. Og selv en Kasper havde med hjemme begyndte at snakke om køkkenet. Hvor jeg tænkte, hold da op, det er helt vildt, at en på 15 år snakker om køkkenet, og om hvordan de også godt kunne tænke sig at have et køkken. Det synes jeg, var sådan helt mærkeligt. Det er ikke lige det, man forventer, at børn snakker om.

Så du har fulgt Janni's billeder på facebook?

Ja, jeg har set mange af de billeder. Hun har jo været god til at tage en masse billeder og lægge dem ind på facebook.

Var det mest af naturen, eller også noget andet?

Ja, det var meget af naturen, af vandet, bjergene og husene. Jeg synes, at de ligger meget langt fra hinanden, og meget på de der, ikke klipper, men det er jo klippeagtigt alligevel.

Det er et koldt land, Grønland, og man tænker, at de spiser meget fisk derovre. Det gør de selvfølgelig også.

Når jeg siger, julemanden. Hvad tænker du så på?

Jamen, så tænker man, Nissebanden.

Men har det en forbindelse med Grønland?

Jo, julemanden kommer jo fra Grønland. Vi har jo set meget Nissebanden med børnene, da de var små. Det var jo rigtigt spændende at følge med i og se dem.

Jo, så julemanden bor på Grønland, og vi har også været inde og se, at han kommer med skibet fra Grønland. Så det må helt bestemt være rigtigt, at han kommer derfra.

De andre julemænd, kommer andre steder fra?

Det er så julemandens hjælpere, de er ikke rigtige julemænd. Og det er også helt forkert, at der kommer så mange julemænd, der burde kun komme, de andre kunne være klædt ud som nisser.

Hvis man altså skulle spørge mig. Så skulle der kun være en julemand, der kom, og så skulle de andre være nisser! Men julemanden kan selvfølgelig ikke være over det hele i alle varehusene, vel.

Bruger du meget internettet, eller de sociale medier?

Det er jo meget facebook, der har jeg mange af mine venner inde på og også nogle udenlandske venner.

Det er jo også rigtig hyggeligt at snakke med nogen fra Malta, eller Canada, som man ikke kender, fordi man har spillet et eller andet spil, hvor de så lige skal have hjælp til det. Og det er jo helt sjovt at snakke med nogen, også fra Tyrkiet og andre lande.

Mikkel har jo en kæreste i Tyrkiet, og det er så sjovt, at hun kan sidde der og skrive med en sådan lige pludseligt.

Så det er mest spil, du bruger det til, eller nogle andre ting?

Vi har også igennem facebook dagplejen. Der er en side, som vi bruger på facebook til dagplejebørnene. Det sidder vi jo meget inde på til middag, hvor vi lægger billeder ind, som kun er egnet til forældrene i dagplejen, og der er også mulighed for, at de kan stille spørgsmål.

Og indimellem er der en efterlyst bamse, eller sådanne noget, som dukker op på siden. Det er jo meget mig, der står for at styre denne side. Så det er jo rart nok, og jeg er den, der lægger billederne ind der. Jeg har også en kollega mere, som lægger billeder ind. Vi to står for at holde denne side ved lige.

Kan man gå ind og kigge på denne side?

Ja, det er simpelthen, fordi vi har fået lov til at lave siden, så det kun er forældrene inden for dagplejen, der kan kigge på siden.

Så du kan se barnets dag, eller hvordan?

Ja, hver fredag lægger vi billeder ind, og når der er en, der har fødselsdag, så lægger vi billeder ind af barnet og skriver tillykke med fødselsdagen.

Her den 6. marts var vi på tur ude ved kanalen, og så lægger vi billeder ind fra turen af hvor vi har været henne. Der er lidt af vores børn, hvor de sidder i en barnevogn, og billeder af, at de gav ænderne brød.

Det er jo noget, som forældrene gerne vil se.

Vi har også haft Mikkel til at komme og tage billeder i legestuen, fordi vi har mange projekter der. Her ser du nogle billeder fra en maddag af, hvor børnene spiser, og så kan forældrene se, hvad de spiser, og se hvor dygtige børnene er til at gå op til de små borde og tage maden selv. Det var faktisk i forbindelse med fastelavn. Der er jo ikke noget så herligt, som at se børnene på disse her billeder, som vi har fået lavet. Mikkel har taget billederne, fordi han bedre kan fange børnene.

Det er rigtigt dejligt for forældrene, at de ser, at børnene hygger sig sammen med andre.

Det er det man mangler i børnehaven.

Ja, ik'.

Det er rart med billeder for ellers kan vi ikke se det ordentligt.

Det kan godt være svært, hvis man sådan, selv skal gå og tage billederne, og derfor har det været rart, at han er kommet op om fredagen for at tage billeder. Han fanger nogle situationer med børnene, som vi ikke altid selv lige gør. Han har faktisk også lavet en lille film med børnene, som vi bad ham om at lave. Denne har vi også brugt på vores hjemmeside og brugt i dagplejen, hvor børnene skulle fortælle om idrætslegestuen. Der blev lavet en fremvisning i Aalborg-hallen for flere tusinder af mennesker. Så var det jo rart, at man lige kunne sætte denne på.

Lægger du nogle personlige oplysninger, som du lægger ind på facebook?

Jeg lægger ikke private ting ind på siden. Jeg har en kusine, som lægger alt ind på facebook. Mikkel og Kasper vil ikke lægges på facebook, og Kasper vil ikke være venner med mig på facebook, fordi jeg ikke må sidde og se, hvad han render og laver. Det er sjovt nok, at han vil være venner med sin far på facebook, men ikke mig. Jeg må heller ikke lægge billeder på af ham. Det vil Mikkel ikke have.

Det er længe siden, at vi har lagt nogle på, og vi har ikke nogle små børn, som vi kan lægge billeder af ind.

Hvad så hvis I har været ude at rejse?

Jo, så kan det godt være, at jeg lægger nogle billeder ind, når jeg kommer hjem. Det

er også fordi, jeg synes, at når man ikke er hjemme. Så skriver jeg ikke, at vi nu tager på vinterferie, for så ved alle folk det. Og man hører, at man skal være forsigtig med at lægge billeder på facebook, når man ikke er hjemme i forhold til indbrud m.m. Tit er børnene måske også alene hjemme, og man bryder sig heller ikke om, at dette åbner for, at nu kan man holde fest, for mor og far er ikke hjemme. Så det lægger jeg ikke på facebook.

Men du tager nogle billeder, mens du rejser? Lægger dem ind i albums eller hvordan?

Det er ikke mange billeder jeg har.

Janni har lagt mange billeder på, men hun har også et barn at tage billeder af. Jeg har købt et kamera, men når jeg ligesom ikke får taget nogen billeder, så kommer de ikke rigtigt på nettet og sådan.

Hvilket slags kamera er det, er det spejlrefleks?

Mit kamera er i form af mobil, når jeg skal tage billeder, som kommer på.

Til facebook, er de jo også gode nok.

Ja, det er jo det. Ja det er jo godt nok. Når folk har en hund, som de kan lægge billeder på af, så har vi et hus, vi kan tage billeder af og lægge på.

Hvad synes du om hjemmesiden www.greenland.com?

Det ser da meget spændende ud. Det var jo nok ikke en hjemmeside, jeg selv ville have fundet.

Kunne det være interessant for dig at kigge på de andre ting på hjemmesiden? Efter Janni har fortalt herom?

Ja, jeg ville vælge: Oplevelser-siden, hvad sådan man lige kunne se.

Dyreliv i Grønland, men det vil nok være med henblik på, at jeg måske kunne finde nogle billeder af en isbjørn, som jeg kunne printe ud og bruge i mit arbejde.

Til børnene?

Ja, at jeg kunne printe billeder ud af sådanne nogle dyr.
Sådan et dyr vidste jeg slet ikke fandtes på Grønland.

Er det sådan, du forestiller dig, at Grønland ser ud, sådan her eller hvordan?

Ja, sådan kunne man godt sige det. Det er også meget det, man har set, som Janni også har taget billeder af.

Ja, Ilulissat for eksempel?

Ja, det kan jo godt minde mig, om de billeder, hun har taget. De har ikke været ude på vandet. Janni har i hvert fald ikke været ude at sejle. Så det har jo været de her billeder inde fra land af, hun har taget, hvor man ser meget, der minder om det, jeg netop ser på. De der billeder af vandet, de passer utroligt godt, til hvad jeg forestiller mig.

Kunne I tænke Jer at tage til Grønland en dag?

Nej, det tror jeg ikke lige. Da de boede deroppe, der havde jeg tænkt lidt over det, men jeg syntes, at det var for dyrt for mig. Så mange penge ville jeg ikke ofre på at tage derop. Der er nok andre ting, jeg hellere vil, end tage til Grønland, må jeg nok sige.

Men hvis nu det var gratis at komme dertil?

Manden siger: Det vil da være en kæmpe naturoplevelse at komme derop.

Hun tøver lidt og siger ja, men det der med at tage på vinterferie og skiferie. Det er koldt. Jeg kan lige så godt indrømme, at det ikke er mig. Jeg synes, at der er koldt nok herhjemme.

Manden oplyser: Det er også varmt på Grønland.

Ja, men hvis man fik en gratis rejse, så ville jeg nok tage af sted, men det kunne også godt være, at jeg ville sende min mand og børn af sted, og så blive hjemme og arbejde. Men det er nogle rigtig pæne billeder, der er, der.

Der er noget der på hjemmesiden?

Ja, her kan man se, hvad rejserne koster?
Uhh, er det for en person?

Jeg tror, at nogle af dem er uden flybilletter.

Jeg kan se, at der er flyrejse med i den første, 20.850 kr. Hold da op. Det er dyrt. Jamen så tænker jeg 20.850 kr. – ny stue.

Men, hvis man tager af sted for at arbejde, så får man faktisk pengene tilbage?

Nå, ja så får man pengene tilbage, men Nej, det er for langt væk.

Der er også en anden hjemmeside her, som handler om Ilulissat Isfjord. www.kangia.gl Hvad synes du om denne?

Den anden hjemmeside, så noget pænere ud.

Jeg kunne se, at der også var noget om byen, man kunne se.

Er det meget relevant med det her pyramyder?

Det ser jo ikke ud, som om, det passer til Grønland. De, der første ting.
Det ser lidt egyptisk ud.

Jeg tror, at det er fordi, de gerne vil fortælle, at det er et UNESCO-område? Er det det du går efter, når du skal på ferie? Det lyder farligt, eller?

Det kan jo godt være. Skal vi besøge Isfjorden. Der er jo ikke lige is her, men det er der på bjergene. Men det er NOK koldt – Grønland lyder koldt for mig. Jeg kan ikke se noget shoppingcenter? Hvis jeg skal på ferie, kan jeg godt lide at shoppe.

Der ses ej heller nogle steder, hvor man kan bade. Så nej, det ser koldt ud. Det ser ud som om, at man ikke kommer meget ud, når man er på Grønland. Jeg er heller ikke lige til bjergvandring. Nej, det er nok ikke lige mig. Jeg tænker sommetider på, når de siger der med at Grønlands-isen smelter. Så kommer det nok nærmere Danmark. Ja, det lyder farligt. Men det er nogle flotte billeder der er her. Det er de bestemt.

Kan du finde et kort, hvis du for eksempel skulle vandre?

Lad mig lige se. Det er så et meget stort kort. Badegaranti ved isfjorden. (Der søges noget på hjemmesiden) Kan du se noget her?

Bare sig, hvad du tænker på?

Jeg synes, at på den anden hjemmeside, var der et kort, man kunne komme ind på. Jeg synes ikke lige, at man kan se noget kort herpå.

Der er fordi, at den ligger lige her. Det er rigtigt godt, at du siger det, fordi jeg kan godt motivere til at finde det et andet sted. Der er også andre ture her. Det er også fordi der er is gletsjer hele vejen.

Ok ligger det her. Nå det var første gang jeg kommer ind. Vi prøver lige en gang til. Nå, det er et vandre kort. Det kan jeg godt se nu.

Det var godt, at det dukkede op anden gang. Jeg tænker, hvis jeg skal gå den her vej, 6,9 km. Tager det 4-5 timer at gå det. Det er en lang tur, det her.

Så tror jeg, at jeg heller vi tager den lille tur på 1½ -2 timer. Det må være fordi, der er sne. Ja uha (hun tøver). Det ser stort ud, hvis det er hele Grønland.

Så ville det være dejligt med en snescooter.

Men ville du kunne orientere dig efter disse kort, hvis du var der?

Jeg skulle nok have det skåret ud i pap. Sådan her, ville jeg ikke kunne finde rundt. Det tror jeg ikke. Jeg synes ikke, at der står ret meget om det.

Kan du komme tilbage på siden?

Ja, sådan. Jeg ved ikke, om man kommer bedre ind i det her på denne måde. Nej, det er det samme.

Tror du, at det kunne være interessant for Janni at vandre? Jeg kan jo desværre ikke spørge hende.

Det var et godt spørgsmål. Hvis du nu spurgte min søn. Så var han helt sikkert til sådanne noget vandring. Hvis jeg skulle gå der, skulle der nok være noget at se på.

Så er der den sidste hjemmeside: www.mitgrønland.dk

Halløjsa, der er dog oven i købet nogle danskere, der har været på Grønland. Se deres Grønlands-videoer – (de ser på videoerne). Det lyder ligesom, jeg også sagde, og passer til dem, jeg har haft kendskab til. Jeg har da helt glemt Julie Berthelsen, hun er da grønlandere, og jeg har bestemt ikke indtryk af, at hun er sådan. Hun synger da godt. Jeg så hende faktisk i fjernsynet for kort tid siden, hvor hun lavede noget mad. Og man kunne godt høre, at hun virkede helt, som en ”dansker”. Og så siger man danskere, og man kender jo også de, der danskere, som bare er, som de der grønlandere.

Hvor går skillelinjen?

Ja, hvor er den lige henne. Man kommer jo nok til at sammenligne dem sommetider. Der er jo rigtigt, at der også er mange danskere, som er sådanne. Ja, deres kamikker - Vi var jo i tivoli i efteråret, hvor der var Grønlands uge/tema. Janni og Peter ville nemlig derover, og vi spurgte om, hvornår de ville af sted, for så ville vi gerne med. Der så vi nogle boder, hvor der var noget fra Grønland af. Det var da spændende at se, og der solgte de også kamikker. I tivoliet var der også det grønlandske hus, hvor vi så grønlandske sælskind og sådan noget.

Så der mere deres tøj, som du forbinder med Grønland?

Ja, det er da i hvert fald en god ide. Ja, jeg tænker nok, at de går rundt i de der sko og de der støvler samt de der store hjemmedragter de har, deres nationaldrager, som ser rigtig flotte ud. Vi har da også set Dronning Margrethe i sådanne en.

Hvad med Jannie og Peter har de fortalt noget om Grønland, hvordan de har oplevet det?

Janni sagde, at det var meget ensomt derovre.

Inden de skulle af sted, havde hun nok egentligt regnet med, hvad jeg kan forstå, at de skulle finde nogle at være samme med, som også var danskere, men da de så egentligt kom dertil, var det lidt svært for dem at komme ind, fordi der ikke var de danskere, som de havde regnet med.

I hvert fald synes jeg, at det lød som om, hun sådan tænkte, at der var danskere der,

som man kunne være sammen med, idet der arbejder mange danskere derovre. Jeg synes egentlig kun, at de fortalte om et hold, som passede deres hund, når de tog hjem til Danmark. Jeg kan ikke sådan mindes, at de snakkede om, nogle andre danskere derovre.

Kunne de for eksempel ikke være samme med grønlandere derovre?
Gør de ikke?

Jeg tror, at det var fordi, grønlænderne ikke talte dansk, men grønlandsk, at de ikke fandt sammen med dem. Jannie kunne ikke forstå dem, og det lød for hende som om, det var svært at komme ind i det miljø. Jeg kan huske, at vi talte om, hvad skal du lave derovre, og hun så sagde, at hun ville søge noget arbejde derovre. Og vi talte også om, at når hun fik et barn, så skulle barnet også ud og blive passet med de andre børn der, men det synes jeg ligesom ikke, at det blev så meget til. Jeg kunne slet ikke forestille mig, hvad jeg skulle lave, hvis jeg blev sat af på Grønland, og være hjemmegående er i hvert fald ikke noget for mig.

Og internettet ville være meget dårligt?

Ja, det var jo rigtig dårligt. Det virkede, når det ville, og der skulle ej heller være dårligt vejr. Det var jo også sådan, hvis man skulle se noget i fjernsynet, så måtte vejret heller ikke være dårligt. Det ville være for kedeligt for mig, at skulle rejse til Grønland. Hun har for eksempel ikke fortalt om kontakter til grønlænderne?

Nej det synes jeg ikke sådan. Kvinden spørger sin mand; Kan du huske noget. Han oplyser, at det eneste han kunne komme i tanke om var naturen derovre. Janni syntes, at det var meget svært at komme ind på grønlænderne, sådan personligt. Det har kun været et par stykker, hun kom til at kende, også fordi afstanden var så stor, ellers har det mest været naturoplevelser, hun har talt om.

Når du taler om afstanden, er det fysisk fra hus til hus, eller hvordan?

Han svarer, Ja. Kvinden føjer til: Det er ikke lige sådan, at man snakker med naboen

over hækken der. Det gør man ikke, ikke som herhjemme, hvor man kan komme over at låne noget ved hinanden, vel. (Det er netop det, man gør i Grønland, som betina synes, at man ikke gør. - R. P.)

Jamen, altså. Det gør man heller ikke i Danmark. Det er bare Jer, som gør sådan. Ja det skulle man faktisk.

Han oplyser, at det er også meget forskelligt. Hun tilføjer: Janni og jeg vi låner tit af hinanden. Jeg vil nok sige, at Dorte aldrig er kommet for at låne noget af mig. Hvis jeg mangler et eller andet, og hvis Jannie og Peter ikke er hjemme, og Dorte og Jonas ej heller er hjemme. Jamen, så går jeg da over til min kollega på den anden side, ellers er der også en forælder jeg har haft, som godt kan finde på at komme over til mig for at spørge, om hun kan låne noget mel, da hun er ved at bage. Vi ved jo godt, at Fakta har åbent til kl. 22.00, men der er ingen af os, der gider og gå derop. Jeg vil hellere gå ned til dem for at spørge. Det synes jeg, at vi er rigtig gode til, det at spørge hinanden, og det er nok bare noget, man skal gøre lidt mere det mere. Jeg tænkte også, da vi flyttede herved. Hvordan kommer man lige ind på livet af de andre, som vi skal bo sammen med henede på vejen, fordi da vi kom, tilhørte vejen til huset her, faktisk til sønnen, som bor på den anden siden. Nu kommer vi med et skøde til dem, og nu skal de pludselig til at være ejere, have 1/3 af vejen hver, bare fordi vi kom, ik'. Hvordan arter det sig lige. Hvordan kom vi egentlig ind på den. Bare med vejen dengang, som skulle deles op i tre stykker. Det var sådan lidt svært – her er et stykke vej til jer. Nu kommer I til at hæfte for 1/3 af vejen. Det var, da lige en udgift, vi skulle være med til at betale med lygtepælene også. Det er sådan lige 300 kr. hver tredje måned, hvad siger I til det. Det var sådan lidt mærkeligt, men det tog de faktisk alle sammen meget pænt. Janni og Peter kom over med en flaske vin, der juleaften, inden de kørte til deres familiefest. Det synes jeg da, at det var hyggeligt, at de gjorde dette. Det at man bliver godt modtaget. Det var faktisk kun dem, der boede på vejen. Det var sådan lidt, hvad gjorde man lige det ik'. Vi vidste jo ikke hvordan de tog det.

Så det er meget hyggeligt, at man nogen gange ikke ved, hvordan man skal begå sig?

Ja, man kommer sådan lige lidt til at svede og tænker, puha nu skal jeg ud og aflevere

en regning. Mit første møde med dem startede faktisk med at aflevere en regning til dem på en lygtepæl, ellers slukker vi lyset på vejen.

Sidste spørgsmål: Du kan godt se, at der er mange kommentarer. De fortæller om, hvordan de har det i Danmark, eller omvendt? Og der er rigtig mange billeder.

Gider du og læse disse kommentarer, eller gider du at trykke på disse billeder, hvor I så får en slags historie på video og i billeder. Hvordan ville det være bedre for dig?

Hvad står der her; Det er bedre, at tænde et lys, end at beklage sig over mørket. Tak, fordi I tænder lyset, som vi må håbe, kan lyse op i mørket. Mon de mangler lys derovre???? Det ville være fint, hvis man lige kunne klikke på et billede og så se, at det ser faktisk spændende ud med de der dyr og naturen. Det ville være fint, hvis man kunne klikke og forstørre billedet.

Denne der hjemmeside er lavet for at bekæmpe fordommene for grønlandere.

Du siger, at det ikke er fordommen, men mentaliteten, kan det så bruges til noget, eller hvordan?

Ja, nu tænker jeg også lige på, at man har set det der i Station 2, med nogle grønlandere. Man tænker på det der grønlandsk torv, og så tænker jeg, at der bor en af grønlandere, men det gør der jo selvfølgelig ikke, vel. Der bor jo meget blandede mennesker der. Vi har en gang boet overfor en grønlander. Det er igen det der med, at det også er lidt fordomme, for hun passede ikke sit barn og blev meldt til kommunen, hvor barnet blev fjernet. Det er igen de fordomme, man kommer til at tænke på igen.

Det er måske ikke fordomme, men realiteter...?

Det er jo realiteter!

Og derfor spørger jeg?

Det er dårligt eksemplar, bare man havde boet overfor en. Der kom faktisk mange grønlandere, som kun kom for at drikke.

Kunne du forklare det på en eller anden måde?

Hvorfor det sker sådan?? Det ved jeg ikke. Hun var arbejdsløs og gik hjemme. Det var nok det. Det er nok svært for dem at få arbejde her.

Hvorfor?

Ja, hvorfor?? Der er meget kamp på arbejdsmarkedet i forvejen. Det er svært nok også for danskerne at få arbejde. Jeg har da ikke haft noget imod dem. Jeg synes, at det har været rart, når man har mødt nogle af dem, men der er ikke nogen, som har fortalt om, hvordan det er i deres land. Det er der sådan set ikke. De er kommet hertil, fordi de gerne vil have det bedre, og måske fordi de synes, at de har det bedre her. Ja, vi har jo en halv grønlander her, Liv Pilou. Liv Pilou er jo grønlandsk, det er jo lidt mærkeligt.

Jeg har kun set hende på billedet? Det er et smukt navn.

Ja, se så stor hun er blevet. Jeg tænkte også, mon de droppede, det der Pilou, og så kun siger Liv, men de siger godt nok Liv Pilou, men også Liv. Det er jo et pænt navn. Men, det ser da spændende ud. Det kunne da godt være, at man skulle sætte sig ned og lære lidt mere om Grønland.

Lene

Har du for eksempel nogle bestemte hjemmesider fra Grønland, du er mest til?

Når jeg kigger hjemmesider fra Grønland, så er det nyhederne, og så er det AG og Sermitsiaq, de nyhedsaviser, der er. Det er ikke altid noget jeg selv går ind på, men det er tit, hvis mine grønlandske venner på Facebook linker til det. Så går jeg lige sådan ind og kigger, fordi jeg alligevel gerne vil følge med, og hvis de skriver om et eller andet, som jeg kan se politisk rør sig.

Jeg har lige set, at der er valg i Grønland.

Ja, og så er det klart, fordi jeg nu også har forældre deroppe, så derfor hører jeg jo om, hvad der foregår og får også lyst til selv lige at tjekke det ud. De primære ting, som jeg følger med i, det er igennem nyhedsmedierne, det, der svarer til vores DR-hjemmeside, public news.

Når du er i Grønland, følger du så med i, hvad der foregår i Danmark, eller hvordan er det? Det kan jeg faktisk godt forstå. Jeg gør det på samme måde. Jeg er fra Litauen, hvorfor jeg også følger med begge steder.

Ja, jeg har linket til nyhedsopdateringer på min tablet og alle mulig steder, når der kommer forskellige nyheder. Der følger jeg også nogle sider. Så ja, jeg følger med lidt over det hele.

Jeg har tænkt på, at det kunne være godt at bekæmpe de fordomme, som eksisterer omkring Grønland, eventuelt med de medier, der er? Det kunne være smart, at de kunne medvirke på eller anden måde? Eller er det fuldstændigt uinteressant for selve grønlænderne?

Nej, det tror jeg da ikke, at det ville være, men man ved jo godt i Grønland, at der kan være fordomme om en, især i min generation. Sådan er det nok alle steder, at de yngre er mere bevidste om, hvad der er kikset ved de ældre, eller sådan et eller andet.

Man siger jo, at Grønland et eller andet sted er tyve år bagefter i udviklingen, men det er det jo, fordi det består af nogle små fangersamfund, som er blevet tvunget til en eller anden form for proces, som de ikke har været klar til, og så er der mange ting, hvor man så bliver sat ind i en sådan ny social konstruktion, som ikke er naturligt for en. Der

er nogle af bygderne, hvor man så ikke længere sejler ud fra for at kunne få mad ind, hvorfor de bliver nødt til at flytte ind til byen, og de har slet ikke haft mulighed for at være med i processen, hvor byen har udviklet/formeret sig, og derfor er der mange i sådanne en by, som er meget forskellige steder i forhold til, hvad de træffer beslutninger udefter. Det er måske ikke den kultur, hvor man ser langt frem og sådan visionært, fordi i et fangersamfund, som man er vant til, er det; Kill and eat now. Så alt der har med økonomi at gøre i forhold til opsparinger og sådanne ting, det tænker man slet ikke så meget i, fordi det er sådan en oprindelig kultur, og der spiser man det, man har her lige nu, hvilket også resulterer i, at rigtig mange får udbetalt 14-dages løn, fordi de simpelt hen ikke kan administrere det. Det tror jeg også hænger sammen med de fordomme, som er, fordi man måler dem ud fra: Åhh, ja I tænker jo ikke langsigtede og bæredygtigt, men det er jo ikke noget, som er naturligt for dem endnu. Så de har hele verdenen, medierne omkring sig til at være med i det, som vi andre er, men altså tankemæssigt, eller hvad kan man sige. Der er bare stadigvæk mange oplysninger, der mangler, men det kommer også til at give et skævt billede af ting, eller de kommer til at fremstå "ikke dumme", men sådan du ved meget "uintelligente".

Ja, det forstår jeg godt.

Jamen, så er det rigtig meget, når man sådan oplever, at et helt samfund, bliver gjort dansk/overtaget, eller der er nogen, der tager nogle store beslutninger, fordi det måske er den bedste bæredygtige løsning, men man ikke selv kan se det. Så kan man jo godt opleve, at man bliver truet på sin nationalitet, og derfor er der meget, virkelig meget stolthed omkring nationalitet og sprog. Det er jo lidt det, som jeg så tænker, kammer over nu, ved at man så radikalt går ind og behandler nogen, hvor alt bare skal være grønlandsk, og Grønland skal styres af selve grønlænderne, hvor jeg tænker, at det måske meget mere er en reaktion imod det. Udfordringen er udefra set, hvor alle, som har tænkt sådan økonomisk, som tænker 50 år frem, som man måske gør, eller længere frem politisk set. Jamen de synes jo, at det bliver sådan en fordom om, at grønlændere ikke er særligt højtudannede. De ikke tænker særligt langt frem. Det er måske i virkeligheden en modreaktion.

Nogle af dem jeg har gået i skole med, jeg gik i en klasse, som var halvt grønlandsk og halvt dansk for dansksprogede. Så jeg har gået i en dansksproget skole, men der var nogle, som havde en grønlandsk moder og en dansk fader, eller omvendt. Så de var også i den danske klasse, og mange af dem, de betragter sig selv, som fuldblodsgrøn-

lændere. De har boet der hele deres liv, og deres familie er deroppe, men de har nævnt over for mig, at hvis det her sker politisk, så rejser de. De vil ikke være en del af det.

Den unge generation har faktisk ikke lyst til at være en del af et Grønland, der lukker sig om sig selv. Så det er jo ret bemærkelsesværdigt, at nogen af de fordomme, der er, de er måske rettede mod nogle af de ældre, som lige nu er den generation, som har betalt prisen for, at man har grebet ind/blandet sig helt vildt. Så denne modreaktion, den skaber sådan set et image, som de unge grønlændere faktisk ikke har lyst til at være en del af, i hvert fald ikke dem jeg kender. De er vokset op med globalisering og den åbne verden, og vil gerne være en del af det og ikke bare lukke sig om sig selv. Det er, fordi man ser det fra Danmarks position. Det er måske ikke udviklingen, man kigger på, men hvad hedder det en slags timeline. Man kan ikke se på kulturen på den måde. De er forskellige, og man skal se dem på samme niveau.

Vi er bare forskellige, altså. Kan man mærke det i medierne? Den åbenhed?

Hvordan tænker du?

Jeg tænker måske på TV'et eller internettet, at man kunne finde nogle hjemmesider, hvor de unge skriver og så videre?

Jeg følger jo ikke så mange af sådanne nogle hjemmesider, altså sådanne nogle yahoo-ting, hvor man laver et indlæg eller debatterer, eller sådanne noget. Det er primært igennem min Facebook-profil via mine venner, hvor jeg så kan se deres holdninger og sådanne noget, og når der er en, der poster noget, så kommer resten jo på. Altså i forskellige forummer, hvor jeg skriver sammen med gamle folkeskoleelever eller sådan et eller andet, der kan man sådan se det.

Jeg er ikke lige en del af sådanne nogle debatgrupper.

Hvor vigtigt er det for jer, at I skriver om det på Facebook?
Også for dig?

For dem, altså? For mig. Vigtigt i forhold til, hvad?

En slags identitetsfortælling, eller sådanne noget.

Når jeg ser det, altså fra min side af en status, så føler jeg mig lidt, som en del af det,

fordi jeg er vokset op deroppe. Den udvikling der sker, den føler jeg mig connected/i relation til på en eller anden måde. Så det er klart for mig, når der bliver skrevet et eller andet, så bliver jeg hevet tilbage i noget, som jeg ikke tænker naturligt på i min hverdag, men hvor jeg kan mærke, her har jeg også et eller andet ejerskab, og her jeg hører til. Så fokus på, hvad der sker. Det er jo helt klart, hvad folk signalerer via medier, og så retter det min opmærksomhed ind på det. Det er også tit, at det er den, der leder mig ind til, hov der er noget jeg lige vil læse op på inde på nettet, så jeg ved, hvad der foregår. Det inviterer mig til at være med og til at vende tilbage til mine rødder, hvis man kan sige det sådan.

På denne måde, så kan man blive mindet om sin kultur, og hvor man lige kommer fra, hvor man hører til, og kan mærke, at det stadig betyder noget, at det går godt for landet, fordi man har investeret noget af sig selv, og en del af ens historie er der, og min familie bor der stadig. Så det betyder noget.

Fra den anden side af, så ved jeg det ikke. Det kan være meget forskelligt. Jeg tror nogle af dem, som er på min alder, som skriver, så er det for dem også et eller andet udtryk for ikke nødvendigvis at være enig i, hvad der foregår. Måske, fordi man netop så hurtigt ser noget i nyhederne, og så er der en eller anden politiker, der kommer med en udtalelse, og hvor man så tænker; arrh hun repræsenterer mig. Der tror jeg nogle gange, at folk bruger det som eller anden form for at fortælle, at jeg ikke er enig. Jeg vil ikke være en del af puljen, som er lige nu. Jeg tror faktisk også, at mange godt kan være bevidste omkring, at der er en eller anden form for latterliggørelse, og andre udefra tænker, at de tænker sig heller ikke om. Så tror jeg, at det for mig kan være sådan en inkludering. Jeg tror også, at det for nogen kan være måden at tage afstand fra det, hvor man ikke ligesom er helt så loyal. I hvert fald nogle gange truende i beskeder, men også i almindelighed i forhold til nogle ting.

Kan du nævne nogen hjemmesider, som kunne repræsentere Grønland, hvilke kunne det så være?

Hjemmesider, som kunne repræsentere Grønland?

Jamen, jeg bruger ikke så mange andre hjemmesider, end de her nyhedssider.

Hvad med for eksempel [visit grønland/ greenland.com](http://visit.grønland.com), kunne denne side være en slags repræsentant?

Ja, den præsenterer det jo, men det er mest i forbindelse med, når folk tænker, at de vil rejse til Grønland. Jeg tror ikke, at det så meget er der, man sætter fingeren på pulsen i forhold til, hvad der sker i Grønland. Det er mere sådan et turistvindue. Den tror jeg for mange finder, fordi når man googler rundt og vil se, hvad der er der. Så er det helt klart en åbning ind, men sådan som jeg oplever det nu, er det ikke noget, der bliver brugt til andet end at vise ting omkring: Så har vi den skyline-cafe, eller hvalsafari og så videre.

Hvad tænker du så om det? Er det lidt overgearet, eller hvordan er det?

Nej jeg synes, at det er fint, men fordi jeg er vokset op deroppe, så er jeg af den overbevisning, med mindre du kender nogen i Grønland, så er det ikke fedt at besøge Grønland. Ikke sådan rigtigt, du vil ikke få den rigtige oplevelse af det. Der er så meget, man går glip af, men det nok bare også mig. Jeg synes, at tingene er blevet for iscenesætte. Der er meget stor forskel på at tage til Grønland og møde nogle lokale mennesker, som tager dig med ud at sejle og tager dig med ud til deres hytte, og du ved, man får lov til at være derude, frem for at du tager op og kommer igennem, men sådan synes jeg, at det er med alle lande.

Så denne der hjemmeside er den lidt for overfladisk, eller hvordan?

Nej, den er jo fin i forhold til, at du sælger en oplevelse, men du sælger jo ikke kulturen. Jeg synes, at Grønland har en sej kultur, altså noget som er mega unikt i forhold til en meget sådan åbenhed og gæstfrihed.

Jeg er vokset op med, at vi fejrer alting. Der er det, der hedder kaffemik, og det er, som et stort åbent hus. Det er jo et åbent hus. Hvis jeg for eksempel var på vej derhen, og jeg mødte nogen, jeg kendte, så kunne jeg godt spørge dem, om de ville med, selvom de ikke kendte dem, jeg skulle til fødselsdag hos. Du ved, det er her på kryds og tværs med, at man bare dumper ind. Har jeg ti minutter, så er jeg der ti minutter, og har jeg to timer, så er jeg der to timer, og så hænger man bare ud.

Man kan også godt få en besked om, eller der er nogen, der ringer rundt på selve dagen, sådan midt i juleferien: Hey i anledningen af jul, så holder vi kaffemik for at fejre julen. Man tænker fedt, vi kommer.

Og nogle af de her ting, kan vi være rigtig dårlige til her i Danmark, hvor ligusterhækken går alt for højt op.

Det oplever man nødvendigvis ikke i Grønland, og det er noget af det, man kan slå på.

Dem, der kommer derop, som kender nogen deroppe, de bliver en del af kulturen på en anden måde. Der synes jeg, at Grønland kan noget, som mange andre lande ikke kan. De er ikke så reserverede.

Når jeg for eksempel snakker med danskere, som ikke har været i Grønland. Så har de forskellige forestillinger om, at der er mange, som drikker og så videre, og der er incest og alt muligt. Hvordan er det så i virkeligheden?

Jamen i virkeligheden, så er der jo mange, der drikker. Jeg er også vokset op med virkeligheden af det, men jeg tror også, at det er mere synligt i Grønland, end det er i Danmark, fordi man måske er mere reserverede i Danmark, og jeg tænker, dem, der virkelig drikker, de lægger ikke skjul det, og der er heller ikke mange hemmelige værtshuse. Jeg tror, at der går lige så mange rundt med et skjult alkoholforbrug af husmødre derhjemme, som lige pimper lidt ekstra rødvin og sådan noget, men de bliver måske ikke så pladask fulde, men hvis du taler sådan alkoholmisbrugsmæssigt så tror jeg, at der er lige så mange i Danmark, der er misbruger af alkohol.

Ja, det har man konkluderet. Jeg har set på tallene omkring dette, og der er faktisk flere i Danmark på nuværende tidspunkt.

Ja, men når synligheden bare er der, så bliver det hurtigt forbundet med sådan noget lidt primitivt, fordi jeg tænker, jamen, det er måske også den der primitive måde at drikke sig fuld på. Der er også en gruppe, der står nede foran Brugsen nede på hovedgaden, og det er så dem, du ser som det første, og de står bare der og drikker hele dagen, men nu bor jeg også her ved Mølleplads, hvor alkoholikerne kommer. Ja, men det er jo det samme her, men det er bare ikke lige så eksponeret, fordi de ikke står nede foran Mac Donalds på Nytorv, men de sidder i et hjørne her på en bænk. Så ja, der er et alkoholproblem helt sikkert, men jeg tror bare, at det er mere synligt. Det er ikke gemt bag de lukkede døre, som det er i Danmark. I forhold til incest, så er det jo også et stort problem, men det er jo også noget, der kommer helt fra den kultur, som ligger tilbage i forhold til hele måden at tænke familie på. Også er det bare et negativt mønster, hvor man siger, at misbrug avler misbrug. Så derfor er det svært for nogen at slippe ud af det. Ja, men det er ikke kulturelt accepteret. Det er det ikke, og det er også et tabu. Jeg tror, nu gik jeg jo i folkeskolen deroppe, så jeg har gået i klasse med folk, der blevet incestmisbrugt. Det som sådan lidt er mekanismen, det er, at midt i man har den her store åbenhed som menneske, så er der bare nogle områder, man ikke taler om, sådan

helt følelsesmæssigt, tæt på. Det gør man ikke, fordi man vil værne over sin familie. Helt tilbage fra fangersamfundet var man meget knyttet til, at familien betyder rigtig, rigtig meget, og generationer bor i samme hjem og sådan noget. Så nogle gange holder folk viden tilbage, fordi de ikke vil bringe vanære ind over deres familie, derfor får de ikke bearbejdet det, og derfor ender folk også nogle gange i et alkoholmisbrug for at dække over noget, de ikke har fået bearbejdet. Så nogle gange så er det en misforstået godhed, at man fastholder. Det er jo rigtig, rigtig ærgerlig, at når man har en kultur, hvor man er meget jahii, velkommen ind, og man så helt i dybden ikke er så god til at lukke folk helt ind, og det kan sådan lidt styre en.

Mine forældre de rejste ud, som missionærer, og de har drevet kirke. Så vi har bare haft et hjem, hvor man aldrig vidst, hvem, der kom til juleaften eller sådanne noget. Vi har haft masser af fulde mennesker med til juleaften, og vi har haft folk i vores hjem, der havde været misbrugt og sådanne noget. Så de historier kender jeg rigtig godt til, men for mig så er det ikke hvis mine forældre havde arbejdet i Danmark med folk, som havde et misbrug, så havde jeg nok været lige så tæt på det, så for mig er Grønland meget mere end. Det tænker jeg ikke sådan over. Måske er incest et større problem i Grønland, end andre steder, men igen tror jeg bare, jeg tænker, hver sine kampe, eller sådan noget. Så er der nogle andre ting, hvor vores statistikker ville sige, at vi har mange her i Danmark.

Igen tænker jeg, at kulturer er forskellige, og hvis man har sådan et mønster, så er der noget, som er helt okay, og der er noget, som ikke er okay. Jeg tror, at der de senere år er kommet større åbenhed omkring det, også fordi nu er der jo ting, som bliver normale i Grønland, fordi det er normalt i resten af verdenen, og der er flere, som melder det, hvis der sker noget, eller går til psykolog og sådanne noget, men det er jo også en helt ny kultur, ik, som ligesom er kommet, og det er noget man sådan skal vende sig til.

Jeg tror ikke, at statistikkerne som sådan lyver, men det er bare ikke noget, der tales om, folk kan godt vide det. Jeg har mødt en familie, hvor hele familien godt vidste, at en eller anden onkel, han havde misbrugt datteren, men man snakkede ikke om det. Så det var ikke, at de ikke vidste det, så derfor kunne det godt indgå i statistikkerne, men det er bare ikke noget, man snakkede om ved bordet. Så elefanten er der, og alle ved det, men man snakker ikke om det.

Jeg tror mest, når jeg hører, der er mange, som taler om Grønland, som tror, at det er meget mørkt, du ved fuld og koldt, et eller andet sted, men sådan er det jo bare ikke. Er det meget svært at fortælle om, hvis man ligesom kigger på de her tal, der er? Hvis man i Grønland for eksempel ikke snakker om det også videre, så vil det blive skjult, og man kan derfor ikke tro tallene i statistikkerne.

Er det ikke koldt? Jeg skal nok få det at se og mærke.

Faktisk så er fugtigheden i luften rigtig lav, så der kan være koldere, men det føles ikke så koldt, som det er. Jamen i Ilulissat er der også lidt koldere nu. Det er jo Sydgrønland.

Jeg tænker på, at der er nogle kampagner i forvejen, som vil forsøge at ændre folks mening i Danmark om Grønland, som den er lige nu. Der er en hjemmeside, som hedder; mitgrønland.dk. Kender du den?

Nej, den side er jeg godt nok ikke stødt på.

Nej vel. Jeg tænker på, om man kunne integrere dele af projektet i for eksempel hjemmesiden; visitgreenland.com?

Ja.

De mennesker jeg har talt med i Danmark. De tænker på naturen, synes, at den er meget fin og meget smuk, og de vil gerne se den og opleve den, men på den anden side, så er de tavse omkring nogle ting om Grønland, som de ikke vil sige noget om. Hvis jeg presser dem, så siger de det, og hvis du kigger på den der anden hjemmeside mitgrønland.dk, hvor de prøver at bekæmpe fordommene, så siger de, ja det kunne være smukt at se det her på denne side og måske lære mere om kulturen, og hvordan menneskene i virkeligheden er, og her tænker jeg, at inddragelse af denne hjemmeside kunne hjælpe, i stedet for at man kun kigger på naturen og så videre. Hvad synes du om det? Nu har du godt nok ikke set hjemmesiden, selvfølgelig.

Den er der selvfølgelig, men den er ikke det hele.

Så du synes, at det er godt?

Nej jeg har ikke lige set hjemmesiden, men jeg synes, da at branding af landet er vigtig. Der er også en ting, hvis du nævner et eller andet land, så er der jo en eller anden fordom. Det er der jo også bare internt for os i Europa. Nævn et eller andet land og vi kan straks sige et eller andet, og hvis jeg tager derved, så kan jeg også finde mine fordomme, og få bekræftet dem, men jeg går måske bare glip af alt det gode, fordi jeg

har fokus på det forkerte. Så jo jeg tænker, at det kan være en god ide at være med til at tænke i branding af Grønland. Det gør ting, at man ikke bruger naturen til sådan et cover up for en smuk facade, som ikke helt er. Og der tænker jeg bare, nu er jeg sådan selv rimelig lokal politisk interesseret, og du ved det her med, at når du har en fornemmelse af, at der er ting, der er i gang, eller projekter, der er i gang, så er det jo egentligt lige meget, hvad status er, fordi du har fornemmelsen af, at selv om det her vi er, og vi ikke har lyst til at være her, så er vi på vej et andet sted hen. Så hvis der er en hjemmeside, som viser en eller anden form for fremdrift, eller du ved noget visionært, det giver da et godt billede af et land, at man ikke accepterer status quo, tænker jeg. Ja, jeg synes, at det er godt.

Du har måske selv tænkt på nogle ting hen ad vejen, fordi du har begge lande i tankerne. Måske har du nogen ideer til, hvordan man kunne blive bedre i forhold til kommunikationen? Det er ikke på det politiske niveau, men på medierne i hvert fald? Også det, men ikke helt alligevel, men jeg står lige nu et sted, hvor jeg er ved at skrive om det. Ja.

Tænker du kommunikationen imellem dem, eller tænker du på

Jamen tænker du sådan, hvordan man kan bekæmpe fordommene? Er det det, der er i fokus?

Jeg tror, at helt tilbage fra min barndom, når vi var på sommerferie i Danmark, eller kom til Danmark for at møde gamle venner, eller da jeg kom på efterskole, så var det første man hørte om Grønland, så var det også fordomme. Der er fordomme omkring; Sidder du så selv ude på isen og fanger din mad, eller er der isbjørne inde i byen, eller boede du i en iglo. Der er de der klassiske fordomme, du ved, man tror ikke, at der er nogen by, eller noget liv, eller noget andet.

Det næste er noget med at være grønslænderfuld, og så spørger alle; Drikker de ikke helt vildt meget, fordi dem de så også ser af grønslændere i Danmark, det er folk, der drikker.

Så hvis man skulle gøre noget rigtig godt for Grønland, så skulle man finde nogle grønslandske profiler, nogle personer, som kæmper for noget godt, og som gør noget godt. Man skal finde nogle succeshistorier om nogen, som har visioner for Grønland, nogen som elsker Grønland, og nogen, som det bare lykkedes for.

Man skal begynde at fjerne fokus fra dem i samfundet, som det ikke lykkedes for.

Hvis vi tog alle vores sociale tilfælde/laveste klasse her i Aalborg, så vil vi også kunne

tegne et billede af en by, som ikke vil se så godt ud. Og vi er måske bedre til at bruge medierne til at fremme fremtrædende visionære. Du ved, alt det som bliver delt ud i Aalborg. Det viser jo ikke, hvem der klarer sig værst, og der har vi jo ikke artikler fra "Vangen", eller hvad er det nu det hedder, som har problemer med alt muligt. Der har vi artikler om entreprenører, businessfolk og selvstændige mennesker, som det lykkedes for, eller et eller andet spændende.

Denne form for kommunikation, den mangler måske. Man mangler, at fortælle om de gode historier, men de gode historier, de bliver aldrig særlig gode, fordi de altid vil blive reaktive. Så historien vil blive: Politikerne, som så meget vil kæmpe for Grønland, at hun vil smide alle danskere ud. Det er næsten, sådanne noget folk frygter. Så der bliver altid sådan en modreaktion, altså et negativt brand. Det bliver en frastødning af alt andet fra sin nationale stolthed om at rejse sig til, at vi selv kan, i stedet for det bare er folk, som drømmer om at gøre Grønland til et bedre sted, fordi de elsker Grønland. Det har jeg måske savnet i det store hele igennem, fordi jeg kan godt mærke, at jeg også reagerer på fordomme, og selvfølgelig forsvarer jeg Grønland, hvor jeg så siger; Jamen det er mere sådan og sådan. Som jeg måske mere end nogen er vokset op i, den virkelighed de beskriver, også fordi det har været mine forældres fælles formål, at hjælpe de her mennesker. Jeg ser bare Grønland så meget mere, og netop med denne generation, som jeg er vokset op med, der tænker jeg bare, at de har faktisk noget på hjertet.

Min bedste veninde fra Grønland, som er journalist nu, hun vil bare gerne være med til at fortælle en god historie om Grønland, og så jeg tænker også, at det lever! Det skal bare profileres. Jeg ved ikke, om man kan gøre det igennem en hjemmeside, som visitgreenland, men jeg tænker helt klart, at man har brug for hjælp, fordi lige nu er grønslænderne i gang med at tegne et billede af sig selv, som ikke er særligt positivt, fordi det så netop bliver meget med "os selv og selvstændighed". Igen kommer den der modreaktion mod alle mulige udefra kommende.

Det er i hvert fald fra min optik, og jeg er selvfølgelig ikke ekspert i det. Jeg er bare iagttagende og involverer mig også lidt, men jeg tænker i hvert fald, at der mangler gode historier om Grønland. Det ved jeg ikke, men der er ikke nogen kendte. Et andet problem er også, at der er et få antal af mennesker i Grønland, som er meget visionære, fordi det har man ikke haft en kultur for. Jeg voksede op der, og jeg har måttet kæmpe, efter jeg kom tilbage til Danmark. Jeg var dygtig i skolen og kom til Danmark, og fik et digt, hvor jeg var skarp til at analysere alle mulige ting, men lige så snart alle de andre begyndte at sige; Jamen, det perspektiveres til den spanske borgerkrig, også var min første tanke; Har der været krig i Spanien? Altså min verden samfundsmæssigt var ikke særlig

stor. Så man kunne være så dygtig nok til at analysere ting og kende en bogstavregel, når man ser den, men hele verdenen har ikke været så åben, fordi det ikke har været vigtigt i Grønland. Ja, og Grønland ligger meget langt væk fra alle ting, og når du har fået økonomisk støtte, og du ikke har været vant til at se årsag/virkning og årsag/virkning for dine nærmeste. Så tager du ej heller del i det. Så derfor handler hele den her fangermentalitet meget om overlevelse; Folk er vokset op, de får nogle børn, og så har de haft det godt, og så levede de. De har meget få folk, som rejser sig op og gerne vil noget. De har virkelig hårde og trænge kår, men der er jo iværksættertyper. Jeg kender en, hun var i Danmark for at tage en uddannelse, en af min storesøsters venner. Hun er virkelig, virkelig dygtig og intelligent, og som havde på hjertet efter sin uddannelse og tage tilbage og sætte fokus på det her med at lave noget omkring, hvordan du informerer mere bredt om uddannelse og muligheder. Simplethen ikke bare sådan en studievejleder, men virkelig gå ind og lave et eller andet, implementere det inde i Nuuk, hvordan man helt fra folkeskolen nu er begyndt at have nogle ting, hvor der fortælles om vigtigheden af uddannelse, fordi der er mange, som ikke en gang kommer på gymnasiet, og for mange er gymnasiet deres sidste uddannelse. De går bagefter ud og får et eller andet job i en butik eller noget andet. Så gymnasiet er ikke i sigte til en videreuddannelse, og det har den ikke været for mange mennesker. En af de højeste uddannelser det er gymnasiet for mange af dem. Der er dog nogle, som har videreuddannet sig til læger og sygeplejersker eller et eller andet, men gymnasiet er faktisk der, hvor mange stopper. Så rokerer man bare rundt på butikker og fabrikker resten af sit liv.

Og dem, som rejser til Danmark, kommer ikke tilbage?

Nej, de kommer ikke tilbage, fordi det er for svært at komme tilbage. Så jeg ved ikke rigtigt, en del af det er jo, at der er gode historier, og der er mennesker, som har visioner for Grønland. Der er hende der, hun er faktisk ret spændende også at snakke med. Hun er en mega sej pige, 30 år. Men de oplever ligeså meget at drukne i, at Grønland ikke kan følge med, der hvor de er i endnu, og det er jo svært at være i det der spændingsfelt. Giver det mening?

Ja det gør. Er hun i Danmark, eller hvordan?

Nej, hun er tilbage i Grønland i Nuuk. Hun er en af dem, en af de seje. Det er jo spændende. Så selvfølgelig kan man igennem medierne påvirke noget, men

jeg tror, at der er nogle interne konflikter for dem som faktisk vil noget i Grønland, de har ikke lyst til det, som politisk er besluttet lige nu. De har ikke lyst til at være en del af den profil, man tegner. De vil gerne være mere "connected"/høre samme med resten af verdenen, fordi de er ikke bange for det på samme måde, som man kan være bange for at blive overstyret, og igen kommer der en modreaktion. Det er så ærgerligt. Det er jo faktisk problematisk, fordi den der styring, som er kommet, giver en masse problemer.

Ja, det gør den i hvert fald. Men på en anden slags måde.

Men gode historier, som sagt, og måske netop sætte fokus på nogle af de der folk, som også drømmer noget, altså ikke den der negative side af det, hvor historien går på, at de overvejer, om de overhovedet kan overskue at vende tilbage.

Ham, der er ejer af Greenland, han er jo fantastisk.

Ja, men han har jo også valgt at bo i Danmark, fordi hans børn ikke skal opdrages i folkeskolesystemet deroppe. Så der altid en tvist i historien om, dem der lykkedes. De bor ikke i Grønland, selvom de er derfra. Det er rigtig ærgerligt, at man så tegner et billede af, at der ikke er plads til at være der. Det kan godt være, at der ikke er det, men det er, der man skal have sådanne en pioner, som har udholdenhed, som vil blive og kæmpe, sådanne en slags grønlandsk Martin Luther Kings - come on

Jeg har talt med direktøren i "Det grønlandske hus", og han siger, at medierne ikke vil fortælle de gode historier. Det er bare det negative, som de gerne vil have. Så han sagde, at det faktisk er et problem.

Det kan jo også netop, hjælpe med at fastholde fordommene.

Hvis vi kigger på andre medier, som interaktive medier, så er det mest for de unge, og det er de unge, som bruger det. Et spil og sådanne noget. Jeg tror, at det er en slags åbenhed i det, det giver muligheder?

Ja, ja, helt sikkert.

Kunne det fremme noget?

Ja, men det er jo sjovt med nogle af de unge, man kan godt have en eller anden holdning til et eller andet for eksempel omkring de ældre i samfundet. De er bare så old fashion,

også alligevel er man dybt, dybt involveret i traditioner. Sådan er det jo. Jeg oplever ikke, når folk er kritiske, og når unge er kritiske, så kan det godt være en markering af tingene om, at man ikke er enig, men det er ikke desloyalitet. Der er stadig de ting, man er fælles om og den nationale identitet. Det ligger meget dybt nationalitetsbevidstheden. Hvis du bare kan sige et eneste ord på grønlandsk, når du kommer derop, så vil folk klappe og rose dig. Det betyder så meget for dem, at du prøver, og hvis du gider og smage deres råvarer. Så vil de grine med dig, og de synes, at det er sjovt, at du gider, og det er en anerkendelse fra og for dem. Så spis, det du får der.

Har du tre børn?

Ja...

Hold da fast. Er det tre måneder I skal være deroppe, eller hvordan? Har I nogle kontaktpersoner deroppe, udover din mands arbejde. Jeg har altså nogle kontakter deroppe igennem nogle kirkelige organisationer. Nogen, der laver noget arbejde med børn og sådanne noget. Så hvis I vil have interviews med nogen, eller et eller andet, så vil jeg gerne hjælpe. Det er bare, hvis du vil connectes. Ja det bliver spændende, helt vildt.

Jeg skal have alle tre børn med. Jeg tror, at den største skal prøve at gå i grønlandsk skole, og de to andre skal gå i børnehave.

Hvordan kan det være, at du lige har fået det her på din radar, det med Grønland og så videre?

Det var bare pludseligt, at det blev til det her projekt. Jeg havde også en anden ide, men det var lidt for langt tid. Det tager cirka tre år at analysere det der problem, og så fik min mand det der job, og så tænkte jeg, nu skal jeg lave det her. Det er virkelig spændende at undersøge det her.

Ja, det er også stort, og det er svært at blive konkret på, hvad det lige er, fordi kommunikationen er en stor del af det, og man går også ind i alt det her med, hvor meget kan kommunikation hjælpe med at forme kulturen, og der er også bare nogle ting, som skal gå sin gang. Du kan jo ikke rigtig forcere processen.

Måske føler de, at de gør op med det på en eller anden måde?

Ja, men det ved jeg så ikke, om de gør, for hvis succeskriteriet bare er, at det alt sammen er grønlandsk. Tænker jeg, hvad med kvaliteten af det? Man tænker, folk måler på kvalitet. Så det er sådan noget, at hvis mine venner her fra Danmark skulle med derop og så det, så vil man undrer sig over, hvorfor det samme program kører tre gange på samme dag, eller at det ikke er opdaterede programmer. Ja, du ved, interviews, der bærer præg af, at de er tilbage fra for otte år siden. Det sender jo et signal om, at man ikke er med.

Det er sådan noget, jeg vil føle skamme over. Jeg tænker, du skal ikke se det her, fordi det næsten latterliggør det hele, men jeg tror ikke, at grønlænderne de ser det, fordi succeskriteriet for dem ikke lige er det, men det er sådanne nogle ting, hvor man ikke fremstår særligt heldigt ved at gøre det. Det er jo egentligt et forsøg på at sende et signal om, at vi er stærke, vi kan selv.

Men igen, hvis man ikke ser det, så føles det ikke, som om man skyder sig selv i foden, men det gør man.

Nej, men de kommer til at føle det måske om nogle år eller ti år. Så kommer den der proces af sig selv.

Ja, men det er bare synd for dem, der får den her irritation, og det er meget de unge, som så synes; Hvorfor skal vi gøre det, det er pinligt mor, lade vær.

Jeg kan godt forstå det, men hvis det skal være en slags udviklingsproces/ blomstringsproces, så kan de ikke gøre noget ved det. Sådan er det også i andre lande. Man skal bare selv vokse med opgaven, man kan ikke bare komme og fortælle, at det skal gøres sådan, et slags demokrati, og slå i bordet

Nej, nej, helt sikkert. Det er jo noget helt andet, men hvis man hviler i sig selv, så hviler man sig også i, at der ikke går noget af en, ved at der bliver sendt tre danske programmer om dagen, og så er opdaterede.

Hvad med internettet? Jeg har hørt, at det er meget dyrt? Kan man anvende det?

Ja, det er meget dyrt. De har jo først lige fået bredbånd for ikke så lang tid siden, men det er meget, meget dyrt. Det er bedre nu, men rigtig dyrt.

Hvis man sammenligner med Danmark, hvor det mest er internettet, man bruger. Hvordan er

det i Grønland er det mest TV, radio, eller hvordan er det?

Radioen, når allerlængst ud, fordi der er steder ude ved kysten, hvor man stadig ikke har signal og sådanne noget. Telefonen er også en måde, der bliver kommunikeret rigtigt meget på, der bliver fortaget mange opkald. Så er det mere ting, man hører i radioen, som folk sidder i bygderne og lytter til. Det er den måde, de kan følge med i tingene på. Så hvis vi fra vores kirke sender noget i radioen, så ringer de ude fra kysten; Hey, vi har hørt og så videre.

Det er helt klart kommunikationsmåden. Dernæst er det TV'et, og det er jo meget sådanne skiltreklamer og lange sektioner. Skiltreklamerne svarer til nogle reklamebanner på nettet. De har disse i stedet for pauseskærme, hvor vi har sådanne små fem minutters sketcher. Ja, så har de skiltreklamer, som så godt køre sådan i fem minutter med for eksempel; Malerfirmaet eller et eller andet, og det er fra alle mulige byer. De sendes så ind imellem programmerne, hvis der lige er fem minutter inden næste udsendelse.

Jeg tænker igen på, hvis det skal være grønlandsk, hvad så med dem som bor i Thule, og dem som bor i vest bygderne, kan de snakke sammen? Kan de forstå hinanden?

De har forskellige dialekter. De kan godt snakke sammen, men det er lidt ligesom at sætte vendelboer og københavnere sammen.

Der er også nogle ord, der er forskellige. Jeg tror dem fra Østgrønland, de er de sværeste at forstå.

Nordgrønland, de har også nogle anderledes ting, men de kan lettere forstå østgrønlændere.

Så hvordan skal det fælles TV så være?

Det kører fra dem, der producere det, og de forstår det jo godt.

Det næste jeg tænkte på, det var, at det kunne være smart, hvis vi kunne se på de der hjemmesider, og at du måske vil vise lidt af det du selv bruger dagligt.

Det kunne være godt, hvis vi kunne gøre det på din computer, fordi min den optager. Jeg ville rigtig gerne høre, hvad du har at sige om dem/hjemmesiderne?

Ja.

Vi skal ind på den der: visitgreenland.com... Hvad læser du?

Jeg læser ikke noget.

Ikke noget endnu?

Jeg har læst dansk og kommunikation.

Så er det næsten det samme, vi har læst. Jeg har også læst dansk, som bachelor... Ja, det er den...

Okay, er det den der, jeg skal kigge på?
www.greenland.com

Hvad er der af interessante ting?

Når jeg lige ser den?

Ja, bare sig, hvad du tænker, du må gerne tænke højt?

Jeg tænker, at den er flot. Jeg blev lidt overrasket, fordi nogen gange, så er hjemmesider fra mindre steder og mindre lande og sådanne nogle ting, de kan godt bære sådan lidt præg af, at de ligner en blog, som ikke er særligt opdaterede, men den bevæger sig, også bannerne, og den er dynamisk, så jeg får lyst til at blive ved med at sidde og kigge på den, ind til jeg har set alle billederne.

Det første jeg får øje på, det er selvfølgelig billedet, der bevæger sig, og så de tekster, der følger med. Jeg har ikke rigtigt nået at se alt muligt andet, fordi jeg synes, at det er spændende at sidde og kigge.

Du vil bare sidde og kigge?

Ja, så nu er jeg ved at være igennem dem, og så kigger jeg, hvad der er. Så lægger jeg mærke til, at ordene er sådan positivt ladet, og noget med underværker og overraskelser. Så det er faktisk inviterende, og der står oplevelser som noget af det første her. Det er, lige det jeg tænkte, at den egentlig er meget inviterende til både at fortsætte på hjemmesiden, fordi det i sig selv er en oplevelse, man får, men også at man bliver

inviteret til eventyr og oplevelse. Så jeg bliver helt eventyrlystende nu.

Hvis du vil?

Skal jeg klikke lidt rundt.

Ja.

Jamen, så har jeg lyst til at trykke her.
Det er fedt.

Har du ikke set den i forvejen?

Jeg har set en gammel hjemmeside. Er det den her, der hedder visitgrønland?

Jeg tror, at det er den samme. Den har bare skiftet navn til visitgreenland.

Jeg har ikke set den her før. Sidst jeg så en, at var det noget med greenland....., eller noget. Det her det er sejt, fordi alle der bor i Grønland, de ved, at der kun findes to årstider i Grønland. Det er ikke, fordi de kun reklamere for to årstider, men der findes kun to, der er kun sommer og vinter.

Det er det megafedt lavet. Er den ny, for jeg har ikke set den før? Jeg har bare ikke set den. Det her det er ret nyt. Indenfor de sidste par år har man også sat fokus på grønlandsk mad, hvor man har fået restauranter i Nuuk, som udelukkende laver mad af grønlandsk råvarer, sådan lidt Noma-agtigt, men af grønlandsk standard, hvor det simpelt hen er, at man prøver, om man kan bruge det anderledes frem for bare at koge suppe på alt kød, som man gjorde i gamle dage. Det er rigtigt spændende. Det er nok nyt.

Det er ikke for meget, eller hvordan?

Der er i hvert fald mange, mange ting. Jeg tror, at jeg tænker nogle af tingene minder lidt om de der oplevelsesgavekort, man kan gå ind og kigge på.

Okay, når du kigger på det, får du så lyst til at prøve det?

Om jeg har lyst til det? Jo altså jeg ser mere på tingene, og jeg tænker; Ja, det er fedt,

og det er fedt, fordi jeg har prøvet det, men hvis jeg var ny på siden, var det måske noget andet.

Jeg har snakket med nogen, som var fuldstændig nye på siden, og som ikke har været i Grønland, så jeg ved hvordan det er, men det er interessant at høre, hvad der bliver valgt for en, som kender til det?

Jeg ville vælge det her, fordi jeg ville håbe, at der var nogle flere billeder, og fordi jeg savner Nordlyset.

Kan man se det i april måned?

Det kommer an på, hvor man er, og du har måske større odds for det, fordi der er mørkere oppe nordpå. Der er faktisk ret mørkt på den tid af året, det synes jeg.

Jeg synes, at der er mange forskellige billeder her. Jeg har også lyst til at se de der videoer. Det var også det første jeg tænkte, inden jeg kikkede på noget. Det jeg har lyst til at klikke ind på, det er der, hvor jeg tænker, at jeg kan se nogle flotte billeder. Så det er nok meget naturen, som jeg ser på, men også fordi resten af tingene er noget, som har været en del af min hverdag. Jeg synes, da det er hyggeligt, når jeg er hjemme ved mor og far om sommeren, fordi vi tager ud til bygden, hvor vi så bor eller et eller andet. Så de ting, som de her, jeg har lyst til at klikke ind på for at se, hvad de har fundet på at lave, ik'. Så har jeg set forskellen på, hvordan de repræsenterer sig, mod det jeg ved og har oplevet. Der er også noget med musik?

Hvad synes du om billedet?

Man kunne godt have brugt nogle solskinsdage. Det er lidt mørkt. Jeg synes også, at musikken lyder som om, den er fra Kina. Jeg tænker, at hjemmesiden egentligt virker meget ung, men videoen virker meget gammel. Jeg har allerede mistet interessen for at se videoen færdig, fordi musikken overrasker mig ikke, og klipningen overrasker mig ikke. Der vises kun noget ude fra de små samfund, og jeg har ikke set noget fra byen. Jeg har ikke set noget liv og sådanne noget. Der skal nok veksles mellem noget fra storbyen og naturen. Det kunne være rigtig godt. Det vil også give dig en ide om, hvad du kan opleve, som du ikke kan opleve andre steder. Det her, det ligner bare noget, hvor man er blevet sat af ude på et eller andet ødet sted sammen med nogle tyske turister, og det gider jeg ikke. Jeg forstår godt, hvad man vil, at man gerne vil vise alle de her ting, men

der skal simpelt hen være noget musik, man kender fra radioen, noget mere dynamisk, noget sjovt, eller noget humor. Det ved jeg ikke, er der ikke nogle sange om see the world, eller expand your et eller andet. Der mangler sådanne et beat.

Så du synes ikke, at det er helt autentisk?

Nej.

Hvad mener du om det?

Jamen, selv om man har lyst til at fremvise naturen, så synes jeg, at det bliver kedeligt. Jeg tænker, som ungt menneske, så ville jeg også være interesseret i at se noget fællesskab, som ikke er de her tyske turister. Så skal jeg se noget, som ligner det, der er for de folk, der tager på de der ung-rejser, ikke at det skal være fest, men det kan også være ude i naturen, men der skal være et eller andet fællesskab, fordi det her meget sat ud i naturen. Så når man netop slår på det her, så ville jeg jo vise nogle mennesker, som er ude at spise noget spændende, grønlandsk mad.

Ja, altså her, og så ville jeg havet spillet det i videoen. Gøre noget der fremmer? Vi kan også prøve denne her.

Ja, lad mig se den. Jeg håber ikke, at det er den samme musik.

Det her er sådan noget, som henvender sig til folk, der er gået på efterløn, hvor de sidder og kigger, og tænker, det ser fedt ud. De skal bare derop op og slappe af, men når du siger playground, så mangler der bare igen musik. Den bare ikke fængende. Jeg kigger, fordi jeg stadig gerne vil se billederne, men jeg forventer ikke, at der kommer noget fedt nu. Jeg tænker, at det bare vil fortsætte i samme dur.

Måske ville de gerne vise, at det er en slags afslapning?

Så helt klart noget anderledes musik, end det der. Noget med et beat, noget omkring det der, hvad hedder det "I want what I want and I.." bare noget andet. Jamen, når de skrive playground, så forventer man, at det er noget andet. Dem jeg kender, de er nogle rigtig drengerøve, der handler det også om ekstrem sport, og det her vil måske appellere til nogen, som ikke lige tænker vandreture og afslapning, men man kunne godt vise noget afslapning, selv om der er noget andet musik, der er lidt mere dynamisk, eller man

kunne variere det.

Jeg tror bare, at vi fortsætter her og tager det hele vejen.

Der er jo meget natur, så når de nævner det dernede, at de har noget om kultur. Tænker jeg også, det kunne man godt integrere i videoerne. Der er noget med, hvad man forventer. (Der kigges på hjemmesiden). Der er også noget om museer.

Hvad tænker du om det?

Jeg tænker ikke så meget over det. Jeg tænker, jeg kender også flere grønlandske kunstnere, og folk, der har galleriting og sådanne noget. Jeg synes, at man godt kunne have noget om lokale kunstner. De er her jo ikke rigtigt på siden. Nedenunder alle billederne, så står der en lille tekst. Den lægger jeg faktisk ikke rigtigt mærke til, fordi mit blik hele tiden går herved, hvor der næsten står det samme. Så jeg kigger hellere, end jeg læser.småt, eller hvad det er?

Er det det, eller vil du se mere fra Grønland?

Nej, det er helt fint.

Kan du finde Ilulissat på denne her hjemmeside? Der findes et link til Ilulissat Isfjordskontorets hjemmeside et eller andet sted.

Der er fakta, noget om måneder og Isfjorden, men jeg ser ikke middelbart et link til selve deres hjemmeside. Skal jeg finde den?

Ja, hvis du kan.

Jeg vil gerne, at du kommenterer på den?

Ja, hvortil var det?

www.kangia.gl

Til Ilulissats Isfjordskontoret. Hvis du ikke kan finde den, så skriv det i stedet for; Kangia.dk

Den har jeg lidt svært ved at finde, fordi der ingen praktisk information er. Jeg kan ikke lige se noget link, hvordan jeg kommer dertil.

Ja, så kom der ind.

Den der?

Ja.

Vil du vide, hvad jeg tænker? Jeg tænker, at det ser koldt ud. Farverne er totalt kolde, og det er lidt mærkeligt. Jeg tænkte først, at det her gør, at jeg tænker, at det hænger sammen med den anden hjemmeside, fordi det første man ser, det er, det store grønlandske kort, som også er på den anden hjemmeside. Så der er en sammenhæng i det, de er i familie, men så er det lidt mærkeligt, at der et græsk tempel her. Det forstår jeg ikke. Det er måske noget fra en kampagne?

Ja, men det bliver rigtig mærkeligt, når man kommer op her. Der er noget med giraffer og sådan noget. Det er lidt underligt.

Nej, jeg tror, at de gerne vil vise, at det er en del af UNESCOs verdensarvsliste, ligesom man kan se på billederne.

Ja, det er jo fint, at der dukker sådan en her op, fordi selv om jeg ikke lige har læst den endnu. Så tænker jeg i sammenligning med de social medier, om der er noget, jeg skal dele. Allerede her, så bliver det større. Så bliver det sådan noget, at det ikke er isoleret, selvom om Grønland ligger langt væk, så er vi rigtig tætte. Vi er jo ligeså tætte, som alle andre. Det er jo bare et enkelt klik, så er vi på Facebook og så videre. (Der afspilles et videoklip)

Det er meget bedre, fordi det er mere autentisk. Du ved, der er nogen, der fatter os, og videoen er også mere powerful. Det her det er jo mig, når jeg står på et snowboard, så falder jeg og får sne i hovedet. Det er lidt sjovt, fordi der står det her; Besøg Isfjorden, det virker som om, at nu skal du finde ud af noget, og samtidigt der står også noget om forskning. Det synes jeg, at det virker vildt mærkeligt, at det står herinde, fordi denne her side sådan virker som information i forhold til en rejse eller sådanne noget. Så jeg ved ikke lige, hvad forskning sådan lige er. Det kan jeg godt se, at der ligesom er en lille videoinformation, men ordet forskning her. Det forvirrer mig lidt, det her.

Jeg har snakket med hende, har lavet hjemmesiden. Så hun vil meget gerne, at jeg laver en vurdering af den for at se, om der er noget, som måske skal ændres. Ville du kunne bruge den til noget, altså selve hjemmesiden, hvis du skulle besøge Ilulissat?

Et kort? Det tror jeg godt, jeg kan. Dette der kort, okay.

Ja, man læser på siden og kigger her og prøver at åbne det store kort, og så har man ikke set det kort, der er ved siden af. Det kan godt være lidt mærkeligt. Kan du bruge det til noget?

Det kunne jeg godt, hvis jeg var ved at planlægge en tur, ligesom jeg gjorde sidste, da jeg skulle rejse til USA, der var jeg også inde og kigge på kort i forhold til sådan at tænke det, men det kan jeg kun, hvis jeg ved, hvad jeg skal deroppe. Så lige nu ved jeg ikke, hvor noget ligger i forhold til noget. Jeg kigger bare og synes, at det er sjovt at kigge på det, med mindre jeg ved, at jeg vil til Sisimiut eller til

Jamen, hvad hvis det var et interaktivt kort? Kunne det være en ide?

Sådan at jeg kunne køre hen over og se nogle ting. Jo, det kunne godt være.

Lige nu kan man ikke helt orientere sig i forhold til områderne.

Ja.. Så skulle man lægge nogle af de der, nu så jeg ikke lige om de gjorde det på den der hjemmeside, men lidt ligesom, det var på den anden hjemmeside, hvor der var troføjagt og heliskiing og sådan et eller andet. Så kunne man godt lægge aktiviteter ind, og herinde den grønlandske gastronomi og sådanne noget - Ting, der vil poppe up med tilbud. Det kunne man sagtens, men primært så vil jeg gå ind og finde det her, hvis det var, at jeg skulle planlægge en tur, og så ville jeg finde en rute. Det ville så være en ide, nu er det tegnet op i kilometer og sådan noget, hvis du så kunne klikke på det, som du kan på google earth, og så sætte en markering og så hertil, og så fortæller den, hvor langt der er. Så man kunne lave sin egen tur, men det er ikke sikkert, at man kan, fordi der kan godt være steder, hvor du ikke kan gå, men en eller anden form, hvor jeg føler, at jeg selv er med til at planlægge turen, hvis jeg havde flere muligheder herinde. Jeg kunne godt prøve at gå herfra og dertil og sådan noget.

Og igen, hvis du starter her og slutter her, hvordan vil du så komme tilbage?

Ja.. Er der andet, du gerne vil have, jeg gør?

Ja, der er en tredje hjemmeside, som jeg har tænkt på, hvis det altså er ok? Du er ikke træt? Ja, mitgrønland.dk

Nej, det er fint. Var der en anden hjemmeside, vi skulle ind på? www.mitgroenland.dk?

Det er en kampagne, som skal modvirke fordomme.
Det er faktisk en slags video

Sjovt, at det er "dk" i stedet for "gl". Hende, der kender jeg. Det var bare, fordi jeg så en, jeg kendte, så ville jeg se, om der var flere. Jeg har faktisk set linket til dette her, men jeg har bare ikke været inde på hjemmesiden før. Når man kommer fra Grønland, så kender man hinanden. Vi er ikke særlig mange, jeg er vokset op i en by med 15.000 indbyggere, og det er så den største af alle, og alle kender alle, og straks bliver jeg interesseret i, om der er nogle af mine venner på denne her side.

Hvorfor?

Fordi jeg så de her navne.

(Videoen med Søs Fenger afspilles på hjemmesiden mittgrønland.dk)

Hvad synes du?

Jamen, jeg synes, at den er lidt kedelig, og så ved jeg ikke, hvor gammel den er, men det er sådan lidt "pity"/en skam, at der kun er tre historier. Selvom det er kendte mennesker, så tænker jeg bare, der skal i hvert fald være de første 12 historier, eller sådanne noget.

Lige som her for eksempel? Også at du kunne klikke på dem og se dem?

Ja, fordi jeg synes, at det her det bare er tre mennesker, der er ikke særlig stor "tipping grand-effect" i det, så jeg synes, at det er lidt "pity-agtigt".
Jeg synes, at der er en fin tanke. Jeg synes, at hjemmesiden ser billig ud. Det ligner en

blog.

Kunne det eventuelt være en del af visitgreenland-hjemmesiden?

Den som vi har set på?

Ja.

Den her tekst er den samme skrift, som der er skrevet på den første hjemmeside, vi var inde på. Så der er noget genkendeligt, tænker jeg, det kan sagtens integreres, men igen synes jeg, at det er ikke så dynamisk. Jeg dør lidt indeni, når jeg hører Søs Fenger. Nu ved jeg ikke om andre er på samme måde. Dem har jeg glemt (hun lytter til dem). Det er sådan lidt en interviewform, som om de skal være en del af et andet program. Det kan godt være en lille smule underlig....., men jeg synes, at det er synd. Jeg ved ikke hvorfor, men jeg er ikke helt interesseret i at høre på, hvad de har at sige, og jeg gad godt at være interesseret. Så jeg kan godt mærke, når jeg sådan lige klikker ind og ser hvor lang videoen er, og den er fem minutter, og så gider jeg ikke og høre den. Så kunne man måske mere holde sig til nogle fakta, at grønlænderne er rigtig gode til at drille og sådanne noget, og når jeg har været deroppe, så er det sådan og sådan - Det er virkeligt fedt. I stedet for en fortælling, så kunne man godt klippe de her historier sammen til halvandet minut, tror jeg, også skulle der være mange flere af dem, som highlights, som mere siger åbenhjertelige, sjove, erindrende, gæstfrie ting og et eller andet, ik.

Folk vil gerne se det, i stedet for at høre/lytte?

Ja, folk bruger også meget tid på YouTube, men du ser ikke noget, som varer 10 minutter. Du ser noget, som maksimum er to minutter. Til gengæld så sidder du måske og kigger på det i en halv time, så du ser rigtig mange "indslag", men man sidder ikke og ser en enkelt ting af en halv time.

Så jeg synes, at de her på siden virker lange, og så synes jeg, at hjemmesiden virker lidt, som jeg sagde, kedelig.

Nej, det har jeg ikke lige tænkt over. Det er til at få en kommentar.
Hvad med det der; del din historie? Synes du, at det er effektivt, eller hvordan?
Jeg har fået en ide, og jeg vil gerne spørge dig, om du synes, at det er en god ide?

Man kunne for eksempel integrere en del af denne her hjemmeside på visitgreenland, lige til sidst ved Grønland, hvor der skulle være nogle af de her forskellige billeder, for eksempel pigen med hvalpen og så videre, og så kan man klikke sig ind på billedet, i stedet for de tre billeder, der er her, og så kan du se hendes fortælling; Her er min hvalp og så videre. Den skulle kun vare få minutter. Der skal være nogle af de der små billeder med sekvenser, hvor man kan fokusere på forskelligheden.

Ja, og jeg lagde mærke til, at det første hun gør (Søs Fenger), det er, at hun laver en negativ kommentar; Vi er vant til at høre det, men jeg vil gerne sige det.

Tak, fordi du sagde det, for jeg har det på denne måde. Ja, hvor man ligesom forsvare det.

Hvor jeg tænker, en anden måde at lave video og klippe den på, det er, at du stiller spørgsmålet; Hvorfor er Grønland "awesome", og hvorfor er grønlandere seje? Så får du en måde frem, hvor du ikke skal forsvare Grønland, men når man starter med et forsvar - Ja så virker det allerede der lidt som, der er noget at forsvare. Så hvis du virkelig ikke har noget at forsvare; Så ville det lyde sådan: Jeg er sej, fordi jeg er sådan og sådan. Det ville være en modsætning til det. Ja, så det tænker jeg helt sikker, at selvom det er et positiv sigte, så skyder man sig måske sig lidt i fødderne, ved at gøre det?

Jeg tænker lidt på de der sekvenser kunne inkluderes på hjemmesiden, som en slags..... ?

Ja. Men igen er det en slags politisk hjælp, kan man sige. De siger bare, hvordan de vil have det. Er der så regler for, hvad man skal?

Det kunne godt være sådan noget med; Lad være med at og svømme, eller sådan noget, eller fremhæve et eller andet.

Men det er klart, der mange, der bider på den her og tænker; Yes, der er nogen, som taler vores sag. Ja, man skal væk fra at forsvare det og finde de ting, man er stolte af, som man er gode til, og som virker, og så skal man bare fortælle disse historier og lade resten ligge. Det er ligesom, når folk præsenterer sig selv, og de starter med at undskyldte for et eller andet, men det er en spændende tankegang.

De fleste, som jeg har spurgt om, hvordan de planlægger deres rejser. De siger, at de læser forskellige blogs, for at se, hvordan man kan opleve det. Hvad gør du?

Når jeg planlægger min rejse, går jeg ind på internettet enten via Iceland Air eller Air

Greenland, og så booker jeg bare en billet, fordi jeg har et hjem at komme hjem til. Så jeg planlægger ikke min rejse. Til gengæld så måden, som jeg oplever mange planlægger deres rejser på, det er, at de kommer til mig og spørger, og så er det også igennem netværk. Når folk finder ud af, at jeg har boet i Grønland, så er der mange, der søger mig i forhold til, at vil høre noget om det, hvad skal vi gøre, og hvor skal vi lede, hvor jeg så sætter dem i forbindelse med mit netværk, frem for jeg ville lede dem ind på en hjemmeside.

Er det en slags blog, eller hvordan?

Der er nogen, som er meget vant til at lægge forskellige billeder ind fra deres rejser og skriver blogs og sådanne noget. Det kunne godt være en del af denne side, måske ikke de første, men nedenfor. Du kunne også komme ind og så skrive og vise din egen historie på hjemmesiden.

Ja, som mine venner, som har været af sted.

.....Det er det, Frank gør.ind på Facebook. Så laver han det sådan, det er hans form for blog, og det er der nok mange der gør nu om stunder med mindre du er blogger i forvejen. Det her, det var sjovt. Vi var ude at sejle med ham, den lokale der. Lige pludselig får han øje på et eller andet, han skal skyde og siger, her tag roret, og de andre er bare sådan, du ved, Uhaaa, ihhh og åhh, fordi man skal sejle ind og ud imellem de her isbjerge; Hvor de siger, du styrer. Nej, du styrer. Så jeg ved ikke, om det bare er mig, der ikke skriver blog, men de fleste jeg kender, som rejser til Tyrkiet og USA, de laver et fotoalbum på Facebook.

Så det er meget kreativt. Fantastisk. Jeg er bare lidt bekymret for mine børn, fordi der er meget dybt her, hvis man kommer ned til vandet...

Synes du, at det er en slags selvfortælling?

Ja, det er det, og det er Facebook rigtig meget blevet med timeline. Man har været af sted i det her årstal, her og her, også er det lidt ligesom en dagbog. Så det er jo en fortælling. Folk, de skriver også de episoder, de oplever, og så spørger jeg jo indtil, hvad var det for noget og så videre. Så får man jo lov til at fortælle, hvad man har oplevet. Man får lov til at fortælle, at jeg har faktisk været ude ved Isfjorden, og lige pludselig skulle jeg bare styre båden, også tager man billeder, når man skal spise; Her prøver jeg at spise sæl. Det var godt nok mærkeligt, eller sådan noget andet.

Er det det, mærkeligt at spise?

Det kommer an på, hvordan man har tilberedt det, når man er vokset op med det.

Jeg har et sidste spørgsmål til dig. Denne der hjemmeside, som du kigger mest på, vil du vise mig denne og fortælle en lille smule om den? Jeg kan ikke finde den? Šermitsiaq?

Ja, det er den der. Det er en avis. Det, er den, der udkommer fra Nuuk. Det, der navn, er fra et af vores bjerge/fjeldene, de har alle sammen navne.

Den er jo lidt rodet, altså, og der er vundet i klasselotteri, der burde være et stort banner med deres logo og sådanne nogle ting, men jeg tænker ikke så meget over det, fordi jeg bare går ind og kigger overskrifter, også går jeg ind og kigger, ligesom jeg gør på Nordjyske. Det er sådan lidt a la det, men det er jo ikke ligeså stort, som det der er her i Danmark. Hver dag er jeg inde og kigge på Nordjyske, hvor jeg skimter bloggene; hvad er mest læst, hvad er nyt, og så kigger jeg ned igennem her. Her er det klart, at der er bedre overblik end på den anden side, fordi det er i nogle kasser. Så denne her hjemmeside er et sted, hvor jeg går ind og skimter/kigger for at se, om der er kommet nogle opdateringer, og hvor, der er noget jeg lige vil læse, og det vil jeg, hvis det er noget, jeg har hørt mine forældre har snakket om, eller noget jeg lige ved noget om, men jeg finder ikke så meget nyt, ellers går jeg ind og kigger, fordi nogen har linket til en artikel, men jeg er ikke inde på den hver dag, overhovedet ikke. For mig virker siden ikke til at være "udadtil", du ved, sådan virker den bare. Den er lidt discount-agtig – du ved, det gule banner hernede.

Du skal ikke forsvare den.

Nej, nej, men det er jo det, jeg tænker. Den her er bare mere lokal i forhold til den anden hjemmeside. Det generer mig ikke, at tingene er sådan lidt discount-agtige, men det er jo klart, at folk, der går ind for at se nyheder, som linker til det, det sender jo et signal om nyheder, og det er bare for at sige, at jeg ikke tænkt over det. Det er, hvad jeg tænker, når jeg er på siden.

Der er mange politiske ting på siden.

Ja, der er mange politiske ting, og det er fordi, det er det, der fylder lige nu, men det er svært at finde information, hvis man bare, du ved, lige vil ind og kigge.

Jeg kan ikke se dem.

Nej, man kan ikke rigtigt se dem, men det ville være en hjælp at tematisere ting, ikke bare under det her, men ved bestemte sager. Det ved jeg, man har gjort, og jeg synes, at det er rigtigt godt, at man som en af de nye ting på DR-nyhederne, har samlet sager, for eksempel; følg Breivik-sagen, hvor alt så er samlet på et sted, og for eksempel ny pave eller skolekonflikt, eller et eller andet. Så det ikke bare er politik og sport, som her, og så alt hvad der overhovedet er, er under et. Det, synes jeg, er smart.

Altså, jeg kan ikke finde ud af, hvad der er på hjemmesiden ved første øjekast. Hvad tænker du lige selv, når du ser den?

Har du været herinde før?

Nej. Jeg kunne se og tænkte, at det er sådan en slags reklame? Jeg anede ikke, hvad det var, måske en tilbudsavis?

Men, det er avisen. Jamen, det er jo det her der gør, at det er sådan lidt sælgeragtigt, men det er i hvert fald her, der er nyheder. Jeg ved ikke, gad vide om TV-avisen har sin egen side? Det vil jeg lige prøve at se efter. Det her, er den grønlandske TV-avis-kanal. Den er fin. Det er meget sjovt, at de alle sammen har brugt blålige farver, det er sådan lidt koldt. Den bekræfter, den fordom med, at det er koldt i Grønland med de farver. (Lene forklarer mig, hvad der findes på hjemmesiden.)

Hvad med Julemanden, kommer han fra Grønland?

Ja, ja, selvfølgelig, gør han det.

Kan man ikke bruge det til noget, til at brande Grønland?

Der er jo oplagt. Man har lukket Julemandskontoret, det har jo ligget i Nuuk. Så hans postkasse har ligget der, men man har flyttet sådanne en stor postkasse.

Ja, den ligger nu i Ilulissat.

Ja, den har stået i Nuuk, og det er så ærgerligt, at den er blevet flyttet.

Synes du det?

Ja, det synes jeg, fordi vi gik tit ture dernede, og så kunne man se alle de breve.

Hvorfor har man flyttet postkassen?

Det kan jeg faktisk ikke huske.

Jeg har set billeder med den kæmpestore postkasse.

Lige et øjeblik. Når man gik derned forbi, så kunne man se, at der lå breve fra Hawaii og the Santa Claus og sådanne noget.

Var der nogen, som læste og besvarede dem?

Ja, det er jo så det, at man gjorde en gang om året, eller sådanne noget, men jeg ved ikke, om alle sammen blev læst, men når man kiggede, og der var breve fra alle steder i verdenen, og der var fra Kina og andre steder. SÅ det var virkelig en mulighed for at samle, fordi historien om julemanden fortælles jo over hele verdenen. Så det var bare sejt at have, men jeg ved egentlig ikke, hvorfor de lukkede det.

Altså, den står jo i Ilulissat nu, men jeg ved ikke, hvad de vil gøre med den.

Ja, men vi mistede den. Det var vores postkasse. Det var bare så ærgerligt. Det var virkelig sjovt, at have sådanne en stor brevkasse.

Jeg tror godt, at man kan benytte sig af den/udnytte den med Julemandens historie, som et brand for Grønland.

Alle ved, at Julemanden kommer fra Grønland, og han er politiker..

Bo

(Den guidede tur med en dansk familie og Bo)

... Blandt andet har vi kredslægens bolig. Så har vi kirken, og så har vi noget derovre. Hvad hedder det, der hvor vi gemmer de døde, hvad er, det nu det hedder? Kapellet ja, det ligger der.

Det her er det gamle sted, hvor de trak hvaler i land, og det er stadigvæk her nogen trækker sæler i land. Man kan godt være heldig at opleve det, men ellers så er det mest kajakklubben, der opererer hernede, og så er det jo et dejligt sted at sidde. Der sker så meget her. Der er et leben af fugle. Der er altså en speciel fugl her. Jeg kan godt nok ikke lige se, om det er den, der ligger derude, men det kan det meget vel være. Der er tre almindelige fugle her. Den ene er grå nden, den begynder vi at se en hel del til. Så er den der hedder hvidvinget måge og gråmåge. De ligner hinanden nærmest til forveksling. Gråmågen er en anelse større. Vi har ikke nogle af disse måger i Danmark.

De har ikke havmåger, ligesom vi har i Danmark?

Nej, de har ikke havmåger og hættemåger, de er ikke heroppe. I stedet er det hvidvinget måge og gråmågen. Der findes også en anden fugl, som ligner en måge, men som ikke er en måge. Den hedder en mallebuk, og Jakobs Havn er kendt for sin store bestand af mallebukker. Det er en udpræget havfugl. Man kan se, at den flyver helt anderledes med meget stive vinger, hvor de andre flyver lidt blødt, men mallebukken er helt stivvinget, og hvis man kommer til at kigge på dens næb, så kan man se, at den har en mærkelig, sort plamage øverste på næbbet med nogle huller for enden. Der udskiller den salt, det er fordi den er så meget ud i havet, at den får så meget salt ind, at den simpelt hen skal have saltvandet ud igen, og det får den via næbbet. Den er altså en udpræget havfugl og i en anden gruppe end mågen, selv om den ligner den.

Jeg har hørt, at gråanden er fredet, og man ikke skyder efter dem. Eller tager æggene?

Der er jagt på ænder, men jeg skal ikke kunne sige, om gråænderne er fredet. Det har jeg ikke hørt. Alt, hvad man kan spise, det spiser man. Grønlanderne kan altså godt være ret hårde ved de forskellige bestande, hvis de ikke

er ordentligt reguleret. Polarlomvien er for eksempel ved at være udryddet i Grønland, fordi man simpelthen skyder den på reden.

Ja, men man kan ikke komme op ret mange steder, hvor de yngler, men du kan skyde dem, når de yngler, og der er et sted lidt mere nord på, hvor en af de sidste bestande af polarlomvien er, og det er for nedadgående. Det kan kun være jagt, der udrydder den. Der er jagt på ænder, men jeg skal ikke kunne sige, om gråænderne er fredet. Det har jeg ikke hørt. Alt, hvad man kan spise, det spiser man.

Grønlånderne kan altså godt være ret hårde ved de forskellige bestande, hvis de ikke er ordentligt reguleret. Polarlomvien er for eksempel ved at være udryddet i Grønland, fordi man simpelthen skyder den på reden.

Ja, men man kan ikke komme op ret mange steder, hvor de yngler, men du kan skyde dem, når de yngler, og der er et sted lidt mere nord på, hvor en af de sidste bestande af polarlomvien er, og det er for nedadgående. Det kan kun være jagt, der udrydder den.

Jeg synes, at det er lidt utroligt, at man overhovedet kan udrydde dem, når det er så enormt stort land, og så få mennesker.

Det er jo, fordi nu har de fået både og geværer, og det er bare effektivt. De kan komme ind helt tæt på klos hold af de store kolonier, og så kan de fange dem.

Så mange, er der jo heller ikke. Vi taler ikke længere om 100.000 vis af fugle, som vi gjorde en gang, fordi de er blevet reduceret meget.

Jamen så må de jo passe lidt på.

Det skal de også. Det er noget, der diskuteres meget. De har godt styr på rejfiskeriet og hellefiskeriet. Det er de nødt til, for det er hele Grønlands økonomi, der afhænger af det. Der melder biologerne hvert år ud med hensyn til kvoter.

De har fået styr på hvalfiskeriet. Hvalen er i fremgang, og det er kun vågehvalen, de sådan rigtigt jager heroppe. Der skyder de omkring 150-160 stykker om året ved at harpunere, og så må de skyde nogle få finhvaler samt tage nogle ganske, ganske få pukkelhvaler og grønlandshvaler.

Det er mest forskningsmæssigt baseret. Det er nogle få stykker.

Kan man holde de andre nationaliteter væk fra det?

Ja, det kan man.

Det var da en pukkelhval, de havde skudt dernede, eller harpuneret til Brættet, var det ikke?

Det er mest, den der hedder sildepisker (vågehvalen), man får dernede.

Du sagde, at det kun var pukkelhvalen?

Ja, de smager godt hvalerne.

(pukkelhval smager faktisk godt)

...

Vi har sejlet forbi den, og pigerne de havde været inde og gå i byen, hvor der lå noget tilbage. De har åbenbart brugt den i nogle reklamekampagner, eller hvad var det? Det var det, de havde fortalt om. Der går røre omkring det, fordi man lige havde valgt denne hval.

Den er man jo meget øm overfor. Der er jo kun få tusinder af den, og grønlandshvalen, den har man ikke haft jagt på i meget, meget lang tid. Den var nærmest udryddet. Det var den de gamle hvalfangere gik efter, især grønlandshvalen, fordi den har et meget stort tranindhold. Det var ikke så meget kødet de ville have, men tranen man ville have. Hvalen var stort set væk omkring år 1800, og i år 1900 var de kun et sjældent, sjældent syn, og selvom der næsten ikke har været jagt på grønlandshvaler i årtier, så er den længe om at komme tilbage til den gamle bestand, og det er også selv om, der ikke er jagt på den. Det er simpelt hen, fordi de ikke kan finde hinanden. Bestandene er blevet så tynde, at det ikke er alle, der finder en partner, og så får de naturligvis ikke noget afkom, og der er ikke hunner herovre, de er ovre på Alaska-siden. Det er hanner, der kommer herover.

Sagde jeg Alaska, jeg mente Canada, men de er også ovre ved Alaska.

Der findes en hval, der ligner grønlandshvalen meget, som hedder nordkaper. Den ser man slet ikke mere.

Vil man gerne se hvaler, vil man have den største chance for at se dem, hvis man tager over det, der hed Godhavn i gamle dage, Qeqertarsuaq, over på Diskøen. Der er et stort dyb ude, hvor de er. Når der sejles mellem Aasiaat og Diskøen, ser man jævnligt hvaler.

Kommer vi ikke til at se hvaler på vej herfra og ned til Nuuk?

Der er en god chance. Nede ved Nuuk, der er pukkelhvalerne. Grønlandshvalen ses mest i vinterhalvåret, når man har denne heroppe. Så damper den over til Canada.

Men eller så står vi jo nede ved Zions Kirken. Den blev bygget, som I kan se, i 1779-1783, hvor den blev færdig. Den var både kirke, skolestue, og den var præstebolig. I øvrigt havde man kun det nederste rum. Det øverste var blændet af.

Den blev oprindeligt bygget hernede, men stille og roligt steg vandet, og der var mange oversvømmelser. Så i 1920'erne flyttede man kirken herop. Den hedder som sagt Zions Kirke, og hvad er det nu, Zion er?

Vi kender det jo fra zionisme. Det er noget fra biblen. Zion er et bjerg, eller en høj, stor bakke i Jerusalem, som ligger lige over for templet. Stille og roligt er Zion kommet til at betyde i første omgang for jøderne, det samme som Jerusalem. Så når jøderne i gamle dage sagde Zion, så mente de Jerusalem. Man har også et udtryk, der hedder Zion's døtre, og det er jøderne.

Siden hen kommer Zion jo bare til at stå for troen. Så når man siger Zion, mener man tro, eller det åndelige eller gud.

Zions Kirken den bygger man, som en slags guds kirke, kan man næsten oversætte det med.

Og de har selv finansieret den her i byen. Den danske konge ville ikke betale for den. Han mente ikke, at der kunne være så mange troende her oppe.

Hvorfor?

Jamen, han vidste, at det var svært at kristeligøre grønlandere. Der var mange, der havde forsøgt, og lidt held havde de også, men det gik meget langsomt. Så da han hørte, at de allerede her i 60'erne ville have en kirke heroppe. Der havde de bare haft kolonien i 20 år, og så troede han ikke på, at der var så mange kristne, og at der var brug for en sådan kirke. De havde jo bygget en i Sisimiut. Men så byggede de den selv, og Præsten.

Han var meget speciel. Han havde hørt fra de andre præster, at det var svært, det her med at komme op og være missionær, hvorfor han simpelt hen flyttede ud til dem, der boede, i Sermermiut, hvor vi skal ud senere i dag. Der boede en 250 sjæle ude. Der flyttede han ud til dem og lærte, hvad det var, de satte pris på ved religionen, og så genskabte han sådan lidt af det herinde samtidigt med, at man havde handlen herinde. De to ting, at han lavede kirkelige tjenester, der mindede, om den måde de gjorde det på ude i Sermermiut med sang, fællesskab og sådanne noget; Der kom engle ned fra taget/

loftet, når han talte om engle. Så sendte de en stor engel ned.

Det var meget underholdende. På den måde fik han faktisk gjort den største del af Sermermiut-befolkningen kristne. På den måde, som de nu har udviklet kristendommen, fordi den er noget anderledes. Det, at gå til en gudstjeneste heroppe, er noget anderledes end i Danmark. Folk kommer og går, og man synger meget langsomt. Man har mange flere sange end i danske gudstjenester.

Kan man komme herind og se en gudstjeneste?

Hvis I har mulighed for det. Så er det lidt af en oplevelse, ellers er der en anden kirke her.

Der er ikke katolicisme, eller andre trosretninger?

Jo, der er rigtig mange forskellige trosretninger heroppe.

I Nuuk er der i hvert fald en katolsk kirke.

Jeg har set baptister.

Det kunne være sjovt, at se dem, når de kommer ud.

På søndag er der konfirmation.

Der var jo konfirmation sidste søndag?

Ja, der var da også konfirmation.

Hvornår kommer de så ud, er de ude kl. 10.00?

Nej, som regel varer det et par timer. Ja, men det er bestemt en oplevelse.

Men jeg vil gerne se dem i deres nationaldragter?

Det er da oplagt, at få dette med.

.....

Fødehjem... og det nuværende museum

Det er også altså rigtig dejligt at besøge. Både det her og kunstmuseet, vil jeg stærkt anbefale, at ser, hvis I har tid. Der er en masse om forhistorien.

Selve huset er bygget, som et seminarium, også andre ting. Som så mange andre huse, der er bygget i Grønland, så skal de kunne rumme mange forskellige aktiviteter. Her

var seminaren. Seminaren, det vil sige, at man uddannede det der hedder kateketer. Kateketer er både nogen, der kan være lidt religiøst underholdende og også formidle viden. Dem kalder vi kateketer, et slags blandingsprodukt. Jeg ved ikke helt, hvor ordet stammer fra, men jeg tror, at det har noget at gøre med en religiøs menighed, der var heroppe, da der hed hernnhutterne, men jeg er ikke sikker. Det noget, jeg ikke rigtigt har fundet ud af.

Er det der trankogeri?

Det er det nemlig lige præcis. Det er hentet op nede fra havnen. Det er det oprindelige trankogeri med en balje til tran derovre.

Pressede man køddet deroppe?

Ja, man både kogte og pressede og gjorde ved. Det har virkeligt lugtet. Og så har de jo selvfølgelig en bolig al a dem, som der var ude ved Sermermiut. Dem, der er her bagved.

Det kan være vi lige skal gå lidt til side.

Som I kan se, så er der skiftevis sten og tørv, og så er der moderne tag, moderne døre og vinduer i. Oprindeligt gik man ind ad en gang, der lå under gulvniveau inde i huset. Det var for at holde varmen inde i huset, så den ikke løb ud. Det er fuldstændig det samme med igloerne. Samme konstruktionsprincip. Man havde sælskind, som tag, lagt ovenpå måske nogle hvalknogler, som her, eller hvis man var så heldig at få fat i noget(drivtømmer?????)

Sådan boede man altså i cirka 1000 år, indtil vi kom og fortalte dem, at man også kunne bo i træhuse, men det var boligen i omkring 1000 år, og før den bolig boede man i telt. Dorset-kulturen havde lidt med at bygge det nederste med tørv og sten, men den helt tidlige bolig, skal jeg nok fortælle lidt mere om i dag, Saqqaq-princippet. Det var udelukkende med en række sten rundt, og så havde de bål inde i huset. Her havde de meget ofte bål uden for huset, og så havde de lamper inde i huset.

Kunne de holde varmen?

Der var altså varme, de har i hvert fald ikke frosset derinde. De sad i det rene ingenting. Når vesterlændingen fortæller, at de er kommet i nogle huse her..... en bland-

ing af de her type huse og nogle meget store fælleshuse. Der var altså varmt inde, man sad nærmest i det rene ingenting.

Det var godt at være mand den gang.

Varmen skulle ikke igennem så mange lag, der?

Nej.

Jeg siger, at det var i det der hjørne, han blev født.

Knud Rasmussen er født herinde. Han boede her de første 12 år og kom så til Danmark, da han var 29 år. Han havde meget vanskeligt ved at blive student og få en uddannelse. Det var ikke lige sagen for ham. Han kom jo så tilbage og lavede en masse ekspeditioner og skrev en masse bøger, og blev meget kendt. Ja, det der var bygget som skolestue. Jacob Severin, det var ham, der grundlagde kolonien i 1741. Han var en købmand fra det nordlige Jylland oppe fra Sæby, som fik kongens tilladelse til at bygge den første loge, som man kaldte det, eller logement, nede ved havnen med tre værelser og et køkken, som jeg fortalte om tidligere i en lille bygning. Han havde monopol på handlen i Grønland i en årrække.

Og deraf navnet; Jakobs Havn?

Ja, et er ham, der har givet navn til byen.

Sådan en mand fra Sæby af?

Jeg er ikke sikker på, at han er født i Sæby. Jeg har læst, at han var københavner, men jeg har ikke rigtigt kunne finde ud af det.

De har i øvrigt et rigtig godt bibliotek herinde, hvor man kan sidde og læse, når man har tid til dette. Der er nogle fine bøger om historie, og alle Knud Rasmussens bøger er derinde. Han har skrevet mange bøger, og da han havde skrevet alle sine bøger, skrev han en nyt trebindsværk, hvor han samlede de vigtigste ting.

Og det kan vi nøjes med at læse?

Ja, det kan man faktisk; Den store slæderejse i tre bind.

På Brættet

Ja, vi var inde og få 1 ½ kg stenbiderrogn. Vi har ikke fået hvalføde endnu. Det er sådan set for dårligt. Det der hedder rød fisk. Dette smager også godt.

Vi købte rødfisk, som vi spiste den anden dag. Og får man havkat, kan man lave frikadeller af havkat. Kødet hakkes bare med kniven.

.....jagt og så videre, et hus der hedder Brættet, som jeg også har været inde på.

Bo

(Interview)

Hvor mange forskellige turistgrupper er der? Hvor forskellige er de?

Gruppen er stort set den samme, fordi det er, hvad der er tid til.

Nu var vi endda to og en halv time om det den dag, og normalt skal den klares på to timer.

Jeg får også kun for to timer.

Så det var jo også, fordi det var lidt hyggeligt den dag, at det blev lidt længere, og så havde jeg også lb med, som skulle have og prøve denne her tur, men ellers er det denne tur, vi går.

Kunne der måske være flere/laves flere?

Nej, vi siger bare noget forskelligt, ik.

Jeg sagde for eksempel ikke noget, om det her højhusbyggeri på vores tur. Jeg sagde heller ikke ret meget om kolonitiden, fordi jeg ligesom prøver at finde ud af, hvad det er for nogle mennesker, jeg har med at gøre.

Det gør du selv, eller efterspørger de noget konkret?

Ja, enten fornemmer jeg, hvad det er, og nogen gange kan jeg decideret mærke, om de gider høre noget, eller om de bare lige vil gå og have nogle få informationer. Andre gange har jeg nogen, hvor de spørger og spørger og diskuterer, hvor de selv har læst herom. Og nogen er interesseret i nutiden og politiske ting i dag samt udviklingen i dag, og andre er interesseret i kolonitiden og gamle dage, hvordan var det, og hvordan har byen udviklet sig.

Så der er cirka to målgrupper, er der flere?

Jeg vil sige, at der er tre grupper. Der er dem, som er meget interesseret i det nutidige og gerne vil høre om erhverv, skoler, kunst og alt sådanne noget, ik'

Så er der dem, der gerne vil høre om gamle dage. Og til sidst er der dem der ikke vil høre

for meget, men bare gerne vil have en gåtur.

Lidt som vi var, sidste gang?

Ja, det var lidt sådan. De var ikke så spørgende, men de var meget sjove og hyggelige. Jeg har senere været med dem andre steder henne også, og det var fint. Ja, men det er rigtigt. De var ikke så spørgende.

Nu siger du andre steder, hvor er det så? Sermermiut?

Nej, ikke Sermermiut, det er en tur for sig.

Det kan ske, at hvis det nu er nogen af dem, hvor de hellere vil ud at spadserere og lige høre om, det er museet, og det er kirken og sådan noget. Hvis jeg kan mærke, at det er sådanne mennesker, så går vi relativt hurtigt rundt, og så tager vi også turen herop. Altså op forbi Mathias Storch-skolen og ind forbi kulturcentret, Pisiffik og så ned ad hovedgaden. Så peger jeg lidt på, hvad vi har af forskellige ting, som med vandrehjemmet og pædagogseminariet.

Kan du markere disse punkter for mig?

Han markerer punkterne og siger; Her har du jo Mathias Storch-skolen, hvor jeg så fortæller om Mathias Storch. Han er jo også et af de store grønlandske navne, og jeg fortæller også lidt om skolen her og lidt om dens tilstand. Den skulle jo egentlig meget gerne skiftes ud. Den er frygteligt angrebet af svamp.

Så har vi de gamle kirkegårde her og her henne, og vi har kirken her samt det de kalder "lille Qeqertarsuaq" Det jo, hvad man kalder det. Det er i øvrigt tegnet af arkitekt Henning Larsen.

Det "lille Qeqertarsuaq", fordi mange af de mennesker, der bor der, kommer ude fra Diskøen, hvor der var en kulmine, som blev lukket i 1973, og så kom mange af dem herind, og det også der ude kirken stammer fra. Den er flyttet ude fra Qeqertarsuaq og så hertil. Så det er deres kirke.

Og så er der postkontoret, som også ligger her.

Mamadut fortæller jeg også lidt om, når vi står her, og fortæller, at heroppe ligger der et rigtig godt spisested. Har du været på Mamadut?

Nej, vi går faktisk ikke ud og spiser. Vi spiser hjemme, altså det der med tre små børn og hund.

Også hernede der har vi Isfjorden og politistationen, som også er et par markante ting hernede.

Herude har vi vores elforsyning, og her vil man aflevere slam og lokumsaffald.

Og så snakker vi også lidt om hundeplasser, hvis der er tid til dette.

Er det også interessant?

Jeg synes jo, at hundene er med til at gøre byen til noget specielt, at man møder de hunde alle vejen. Herude er der en masse hunde, og her er der en masse hunde. Der er også en masse hunde, sådan lokalt ved folks boliger.

Når nu det sådan, er det så fordi det kan betale sig, eller hvordan?

Ja, for nogle andre steder er der jo ikke så mange.

At have hund?

Jamen lige så snart, du kommer nord for polarcirklen, så begynder der at komme hunde. Syd for kommer der ikke hunde.

Men nord for polarcirklen, der har man hunde, og man kan sige, at i Ilulissat, der er hunde ikke så vigtige mere, som de har været, fordi menneskene kan sejle, det meste af året, og så sejler de hellere ud at fiske, end at de tager hundeslæden. I gamle dage brugte de dem jo til at komme ind i Isfjorden.

Men nu er det turisterne?

Ja, nu er det turisterne og privat hobby, og så er der jo også nogen, som stadigvæk har det som en del af deres virksomhed. Man kan jo også sige, at turisme er en virksomhed, men ikke en jagt- og fiskerivirksomhed.

Men altså så hernede igennem er Pisiffik'en, og så er der også sportscentret og kulturcentret, som hedder; Sermermiut, og julemandens postkasse.

Den kom fra Nuuk, hvad jeg har fået at vide, julemandsslæde og postkassen?

Jeg har en veninde fra Nuuk, som sagde, at det var der før. Hun syntes, at det var trælst, at de havde flyttet det hele til Ilulissat, men jeg tror, at det kunne blive udnyttet bedre her. Det kan godt være. Ja, det hørte mere til heroppe.

Er der noget specielt ved disse steder?

Så går man herved igennem, og der er Naleraq, Knud Petersen og Penalhuset.

Nej, ikke andet end Knud Petersen, hvor der er en masse forskellige ting, og Penalhuset, der er jo bøger. Naleraq er der man mødes om aftenen.

Så ligger vandrehjemmet derhenne og pædagogseminariet herude, men der når vi aldrig ud, men ellers går vi ned igennem her og udpeger de forskellige butikker, og vi ender jo også altid på Brættet, hvis der er åbent.

Jeg peger også altid kunststillingen ud, når vi er på vej ned til havnen, men vi går aldrig hen til den.

Jeg tænker på, at hvis der var et slags interaktivt kort, så behøvede man ikke at skulle gå en bestemt vej, men man kunne selv vælge, hvilken vej man gerne vil gå, og hvis informationen også var der. Så ville det være meget nemt. Man kan tage det stille og roligt.

Ja, men det er klart, at på to timer, når man kun det mest centrale, men turen rundt her, den indeholder jo mange ting. Man vil jo også gerne have noget at vide om den gamle by. Det er der rigtig mange, der gerne vil. Lige få at vide, hvordan ligger tingene.

Og du tager også på ture til Sermermiut?

Ja, det gør jeg, og jeg tager også på ture ud til Isfjorden, men det er med skib.

Men Sermermiut, der kører vi herude, og så tager jeg dem med ud på gangbroen og fortæller om de gamle eskimokulturer.

Kender du ikke denne her? Det tror jeg, at du gør?
Du skal altså komme herfra, og så af Isfjorden her.

Nu skal jeg lige se på det her. Ja det er jeg med på, og så går man ned igennem ruinerne her.

Men man kan jo ikke se dem derfra. Jo, altså dem ligger tættest på, men jeg har en ide til, hvordan man kan komme til at se dem i virkeligheden. Jeg mangler denne model, hvor har du set den?

Jo, det kan du. Der er lavet en model af det.

Det jeg har fået fra Ilulissat, Knud Rasmussens museum, der mangler jeg faktisk en model fra. Men er det her i Grønland, du har set den, eller hvor?
Kunne det være digitalt?

Jeg synes, at der er lavet en model af det. Altså bare en fantasi-model. Jeg har ikke selv set den. Det kan også godt være det er i Danmark den er.

Hvor godt! Det kunne være fantastisk – så skal vi ikke tegne selv. Ja, broen er kommet.

Ja, det kunne godt være lavet sådan, hvor det er tegnet ind, altså hvad jeg har hørt. Ja, men det er jo også meget godt, synes jeg, men nu er der jo kommet den bro, der jo, ik'.

Ideen er, at hvis man kommer hertil, eller hvor var tavlen med punkterne.

Så kan man næsten ikke se, alt hvad der findes.

Man kan godt læse om og se, de ruiner, som jeg pegede på, men ikke andre? Og man kan ikke forestille sig, hvordan det var?

Så hvis man kommer dertil, så tager man sin egen mobil, og så er der en slags kode på denne tavle, hvor man så skanner den via sin egen mobil, og så kan man se det i, hvad hedder det?

Ja, det er lige omkring her.

Så jeg tænkte på, at denne slags kunne fungere fantastisk her.

Man ved, at der nogle ruiner, men hvor mange, hvordan var det, og hvordan så de ud. Det kan man ikke helt forestilles sig. Det er denne ide, vi har fået samme med lvalu. på Isfjord-kontoret, og de vil meget gerne have den slags.

Man kunne godt skrive, at der ikke er noget se mere, men at man godt kan se, hvordan det så ud, hvis man klikker på det og skanner koden. Det vil ikke fungere helt. Man vil ikke få den samme slags oplevelse med et skilt, som med et interaktivt kort.

Ja, altså 3-D – ja det ville jo være fint.

Ja, okay. Der kan også være billeder. Hvis modellen findes i forvejen, så er det meget nemt at overføre den? Det ville museet sige, at de er sikre på, at det er sådan, som det er tegnet. Så ud fra de mennesker jeg har snakket med her, har jeg fundet ud af, at der mangler sådanne et interaktivt kort. Der ville også være en stemme, som skulle fortælle om det hele i selve programmet. Så det ville også fungere på denne måde.

Ja, det er klart. Det vil også afholde folk fra at gå ind, fordi nu går de ind, fordi de tror, at der er masser at se, og det er der ikke.

Man kunne også forestilles sig et skilt med, hvordan det har været.

Ja, det forstår jeg godt. Men sådanne nogle typer som jeg, gider ikke rende rundt med sådanne en telefon. Jeg vil hellere se nogle billeder.

Jeg synes, at jeg har hørt om den, men jeg er ikke på nogen måde sikker.

Der har jo været omkring 20 boliger, 20 vinterboliger. Det har man nogle gamle registreringer af og optegnelser fra en af dem, der var ude at besøge dem første gang helt tilbage i 1700'tallet. Man talte om, at det næsten lignede en hel landsby.

Så hvis du vil fortælle om det. Det vil jeg gerne høre om.

Jamen, jeg kan ikke sige så meget mere. Jeg kan selvfølgelig fortælle om lagene, og hvad arkæologerne har fundet ud af, fordi Sermermiut var jo et af de steder, hvor man første gang blev klar over, at den grønlandske kultur var meget gammel. For indtil for 60 år siden, der troede man jo kun, at den var 1000 år, fordi Thule-folket, som de nuværende udspringer af, ved man, indvandrede omkring år 1000, måske år 1100, måske år 1200, måske af flere gange, men de kom altså i denne periode der, og kom fra Canada.

Og man troede ikke, at der havde været andre, men så finder man pludseligt ud af, at der har været en rigtig gammel kultur, som hedder Saqqaq-kulturen, som faktisk indvandrede i første omgang nord på, men siden hen også vandrede her syd på for 4500 år siden, og som levede i landet i hvert fald i 1500 år. Det er længe, ik. Det svarer jo til vores Jernalder og så frem til i dag, før Vikingetiden og så frem til i dag.

Ja og i den kulde.

Ja, også i den kulde. De har været helt utrolige til at skaffe sig føde, men de forsvinder af en eller anden grund, og man aner ikke hvorfor.

Så er der et stykke tid, hvor der ikke kommer og er nogen, og så kommer de første fra det der hedder Dorset-kulturen. De er her en 500-600 år, og så forsvinder de lidt efter Kristi fødsel, og så kommer der en lille flok igen, en 600-700 år efter, og de lever så kun oppe i det allernordligste af Grønland, oppe ved kanalen mellem Grønland og Canada. Der lever nok ikke ret mange af dem, men de lever der alligevel indtil Thule-folket kom. Man er helt sikker på, at Thule-folket har mødt dem, og de lærer sig at bruge noget jern, fordi de finder meteorsten med jern. De var meget gode til at konstatere de kunstneriske

udtryk for tingene, og det var det første man blev opmærksom på fra forskellige ritualer de dyrkede. De bygger de største huse, man har kendt. De store fælleshuse, hvor man har fundet bålpladser inde i, og derfor er man klar over, at de har været brugt til noget rituelt, og måske har været bålplads ved familieføringer. Og den har ikke været brugt til andet end det rituelle. Det er så det, der senere bliver til fælleshuset i Thule-kulturen. Også er der jo alt det der med forskellige fangst-tekniker. Saqqaq-kulturen, som havde hund, men ingen slæde. Må have haft nogle både, men man har næsten ikke fundet nogen. Dorset-kulturen, som ikke havde bue og pil, men som, man ved, lavede snehuse med knive af hvalrosetand. Der er simpelt hen så mange historier. Men det er noget, der er svært at få folk til at interessere sig for, for det begynder at blive for nørdet. Hvis man selvfølgelig kun skulle læse om det. Ja, så er det måske sådan.

Ja, men det er også svært at fortælle om. Det er ikke hver gang, jeg har nogen, der synes, at det er interessant.

Jo, men det er jo også, fordi du nu er inde i stemningen omkring det.

Man skal huske på, at de her kommer fuldstændigt forudsætningsløse, og skal pludselig til at interessere sig for noget, de aldrig har interesseret sig for før, men jeg har også haft flokke med derude, hvor jeg lige meget, hvad jeg sagde, så spurgte de videre. Det er selvfølgelig sjovt. Men det er også blevet mere sådan nu, at jeg siger til dem; Nu går vi herved, og til dem af jer, der gider og høre om det, vil jeg fortælle om de gamle dage, og i andre fortsætter bare videre ud til fjorden. Så kommer vi andre lidt senere. Fordi så kan de ligesom vælge at gå, og det tror jeg er meget godt.

Hvordan bliver det så?

Ja, så bliver de alle jo alligevel. De skal jo ikke snydes for noget.

Jeg tror, at hvis de kunne se det altså, hvis det bliver håndgribeligt, vil det blive lidt anderledes.

Du skal huske på, at der er tre forskellige kulturer, og det er kun den sidste kultur, den vil kalder Sermermiut-kulturen. Det er den sidste kultur. Før den har du Dorset-kulturen og Saqqaq-kulturen, og du kan jo ikke bygge alle huse. Du har jo kun den seneste kulturs huse. Du kan ikke vise, hvordan Saqqaq-folket boede. Så skal man i hvert fald overføre erfaringer andre steder fra, og sige, at det må nok have set sådanne her ud, og vi må antage. Jeg tror ikke på, at vi kan finde det, måske fordi det ikke er udforsket særlig godt

arkæologisk.

Nej, netop, hvorfor?

Det er på grund af penge. Der er simpelthen så mange steder i Grønland, der ikke er udforsket. Man kender så mange lokaliteter, hvor der ligger noget spændende, som man bare ikke er kommet i bund med. Hver gang man graver, finder man ud af nye ting omkring kulturen, som gør, at man pludseligt må revidere fuldstændigt opfattelsen af, hvordan kulturen har været.

Man havde en opfattelse af, at for eksempel Dorset-kulturen og Saqqaq-kulturen overvejende var en jægerkultur, som jagede ting på land. Indtil man fandt nogle af deres sommerpladser, som var fulde af sælknogler, fiskeben og sådanne noget. Så blev man klar over, at man skal passe på med ikke at sige, hvad en kultur gør på baggrund af én udgravning. Hvis nu nogle af de lejrepladser, de har haft, er kommet under vand, og man så ikke finder sporerne, så slutter man sig til noget helt forkert, fordi man mangler oplysninger.

Jeg har talt med en arkæolog. Han var i praktik her i Grønland, og han var på Ilulissat museum, og så skulle han op til hvad hedder det? Jeg er ikke så god til de navne, men han siger, at der skal udgraves mere her.

Men igen, jeg kan ikke forstå denne der snak om pengene hele tiden.

Det handler også om lyst til det, altså, og hvis man vil, så får man da skaffet pengene på en eller anden måde.

Nej/ja, det tror jeg, at der nok er mange, der ikke vil give dig ret i.

Det er sådanne en, fordi lige nu skal kommunen spare 50 millioner. Det kommer til at gøre ondt. Hvis ikke de får udviklet dette verdenshuset. Det er også Det er jo rigtigt, men de skal jo tage det fra et andet sted.

Så skal skolen for eksempel ikke udbyttes.

Hvis ikke det er kommunen, men forskellige fonder i Danmark, som gerne forske videre??

Ja, men bare det at lave en udgravning.

Nu har de lavet noget udgravning hernede, og det er hernede i det her nede i de her køkkenmøddinger, hvor de har fundet ud af, fra de lag de har afdækket, at der må have været forskellige kulturer.

Det her oppe har de slet ikke gravet ud. Der har de kun registreret, at der er de der forhøjninger, og sat nogle pinde op og sådanne noget.

Hvor dybt skal man grave? Er det ned i frost, eller hvordan?

Faktisk, helt dybt. Ja, ned i frost. De kommer ned i permafrost, og det er fordi, det der vokser derude er hedevegetation. Det er meget svært omsætteligt, og det betyder, at det hober sig hurtigt op, og når det så kommer til at ligge nede i permafrosten, så bliver det slet ikke omsat.

Det er også derfor, at de finder så mange fine ting. Det er jo fordi, at de ligger i permafrosten.

Ja, det er klart. Jeg håber på, at de kommer til at finde flere ting. Det ville være spændende. Det er helt oplagt, men altså med klimaforandringerne er det jo godt på en måde, med en oversvømmelse, kunne der jo graves lidt mere.

Ja, men så har du vist ikke læst den sidste nye forestilling, om hvad der sker, hvis isen smelter.

Hvad sker der?

Så sker der det at havet falder.

Selvom det lyder selvmodsiggende, men der er fordi, man regner med, at den kæmpe iskappe, der er over Grønland. Den trækker i havet, og hvis den så forsvinder, så er der ikke det samme træk i havet. Selvom havet generelt stiger, så kan det lokalt falde. Det er nemlig en interessant teori.

Havet er jo ikke sådan fordelt jævnt over hele jorden. Der kan være strømme, der får rotationer og bevægelser, der får det til at flyde mere et sted og mindre et andet sted, og isen, regner man med, trækker temmelig meget i havet.

Ja, det er lidt sjovt.

Meget interessant. Og så vil man finde flere ting her.

Ja, det vil man.

Vi har også fundet ud af, at det kunne være godt med et slags lærings spil omkring Grønland,

fordi unge i Danmark ikke kender så meget til Grønland, eller slet ikke noget til Grønland. De vil ikke læse om det, eller lære om det på almindeligvis. Så hvis man kunne lave et interessant spil, ville det måske være en mulighed, især på en iPad, da de fleste skoler får iPad's.

Ja, så skal man jo finde en generel måde at formidle historie på.
For det er jo ikke bare et problem her, det er også et problem andre steder.
Men selvfølgelig må vi jo sige, at Danmark har et eller andet specielt forhold til Grønland, og det burde være et lidt nemmere marked.

Jeg må se, om jeg kan finde, den der model?

Jamen, det er ikke sikkert, at det, jeg siger til dig, er rigtigt. Det kan også bare være, at det er det der kort, jeg har hørt om. Det ved jeg ikke.
Men hvem har tegnet det, der ind?

Jeg tror, at det var Mikkel.
Jeg ikke mødtes med ham igen, for han rejste.

Det er udvalgte ruiner.

Jeg kan se, at det er den der, der er tegnet ind.
Ja, det er den der og den der. Så er der den der, der er tegnet ind, og så den der måske.
De derovre er ikke på samme måde, men hvorfor har de angivet dem med særlige farver? Ja, men det er udvalgte ruiner, men de andre er vel også ruiner.

Jeg skal nok skrive til ham og spørge en gang til. Har du måske nogle ideer til denne slags historiefortælling om landsbyen?? Jeg har nogle ideer, men vil gerne høre, om du skulle have nogle?

Det er jo slet ikke noget, jeg har gjort noget i. Jeg synes, at der skal man virkelig have nogen, der har forstand på træning og øvelse i sådanne noget. Umiddelbart nej. Man skal tænke meget over sådanne noget, tror jeg, og have nogle erfaringer med det.

Det er fordi, jeg har været med til at lave et udviklingsspil før.
Ja, ikke arbejder med, men beskæftiger mig med, men det er altid godt at høre, hvad andre har at sige, for folk har så mange ideer, og så er der måske noget, man ikke selv har tænkt på

Det er, det, du arbejder med? Så er det også dig, der skal få ideerne.

Jeg har slet ikke tænkt i de baner. Jeg har sådan set kunder nok, kan man sige.

Kan du fortælle lidt mere om turisterne, som du møder? Altså alder, hvilke land de kommer fra og så videre?

Om jeg kan fortælle, om de turister jeg møder? Hvad tænker du på?
Der er helt almindelige familier med nogle børn. Dem er der nogle stykker af.
Børnene er typisk omkring 10-12-15 år. Der er også nogle, der er lidt yngre, men det er far og mor med børn. Nogle gange er det en lidt større familiegruppe, der er af sted med større aldersspredning. Så er det måske bedsteforældre, forældre og børn, der er af sted. Så er der også nogle helt tilfældige, sammensatte grupper, som for eksempel en flok fra Kina, nogle fra Norge og Sverige, nogle franskmænd, eller nogen letter. Der er lidt af hvert.

Hvordan fortæller du det hele til så forskellige mennesker, især fra Kina og Sverige?

Dem fra Kina, det er oftest også de sværeste, da de ikke kan engelsk, men de har så gerne én, der kan lidt, som jeg så snakker med, men de andre skal bare ud til Isfjorden og tage billeder. De vil bare gerne, at der er nogen, der følger dem derud. Så bærer jeg jo kaffen og teen også, og så får de det derude. Nej, de skal bare nogen, så de ved, at de ender det rigtige sted. I virkeligheden kunne de jo udmærket godt få sådanne et kort her og så bare gå derud og følge gangbroen ud og tilbage, men de vil nok også have lidt mere.

Hvis der var nogle unge mennesker...

Ja, men dem har jeg haft nogle af, og det er selvfølgelig nogle af dem, der spørger alermest, fordi de er nysgerrige, og det er derfor de har meldt sig.
For dem er det, at betale for sådanne en tur, trods alt. Jeg tror, at det er omkring 350 kr., de betaler. Så skal man da have noget for sine penge.
Så hvis der er unge mennesker med, så spørger de altid. Jeg har også haft nogle grupper fra Ældresagen. De spørger også meget. De er meget nysgerrige.

Men igen, hvis det er unge, og de ikke kender så meget til Grønland, eller hvis de kommer fra Danmark. Hvad skal de spørge om??

Ja, men det finder de jo ud af, ud fra hvad jeg fortæller, og hvad de lige kommer til at tænke på. Der er jo mange, som også har sat sig lidt ind i tingene. Jeg går jo også omkring kirkegården, der er herude, og snakker lidt om myter og trosforestillinger og sådan noget.

Kunne du fortælle mig lidt herom, fordi de fleste jeg har snakket med undgår helst dette emne? Jeg kan ikke forstå hvorfor? Jeg har mest forespurgt om de forestillinger og fordomme. Dem har jeg på plads, men hvordan er det for grønlænderen i virkelighed?

Var det meget forskelligt fra et sted til et andet sted i Grønland?

Det er jo også mere gammeldags, kan man sige, hvad var det for en tro, de havde. De havde jo ikke guder, som vi har, eller har haft.

De havde mere naturen, som, helheden, var besjælet, og der var ånder og sådanne noget. Der var så nogle enkle fremtrædende ånder, eller figurer, men de havde det der begreb om Silas; Som er, det du ser, men som er mere, end det du ser, fordi det er besjælet, der var ånder, ik.

Så havde de også nogle forestillinger om, hvordan mennesket skulle opføre sig. Hvis det ikke opførte sig, som det skulle, så mistede man sine byttedyr og sine jagt dyr, og det havde noget at gøre med, at dyrene sad fast i håret hos havets moder. Så kunne man sende en angakok, en shaman, og fik så det her ud, og så skulle man have sådanne en, fordi menneskene havde opført sig forkert. Der var en masse regler for, hvad man skulle gøre.

Hvad med nu, eksisterer dette stadigvæk? Nej, det gør de da ikke?

Nej, det tror jeg egentligt ikke, men det, man har betonet og styrken i det, har nok været lidt forskellig. De havde jo også mange forestillinger om, deres våben, hvordan de udformede deres våben, det de lagde i deres våben, hvad de udsmykkede dem med. Sådan så våbnene blev velegnet til det, de skulle bruges til. Dette kaldte man inua/besjæling af værktøjer, ting og våben. Nej, alle de der ting, forsvinder med kristendommen. Jo, det er forsvundet i en vis udstrækning. Hvis du taler med grønlændere i dag, så er det meste af sådanne noget væk.

Men de fleste er jo sådanne?

Noget af det man skal tænke over, når man laver, sådanne noget, som det, du gør her.

Så skal man også tænke på, hvem, der er ens egen målgruppe, fordi man kan sige, at det er ikke for den kræsne. Det er for den hurtige.

Ja, måske... Fordi de er her jo kun for fem dage, eller sådanne noget?

Ja, på den måde. Ja, men i den forstand er de alle sammen hurtige, fordi de kun er her i kort tid, men der er alligevel mange af dem, som har sat sig lidt ind i det selv og gerne vil vide lidt mere, og derfor er applikationer vel for dem, der sådan hurtigt går forbi. Dem, der gerne vil have lidt mere udsyn, gerne vil udfordres lidt og så videre, der ved jeg det ikke. Så må man enten lave applikationerne så lange, så de andre falder i søvn, eller også vil applikationerne blive så korte, at turisterne egentlig ved det i forvejen.

For det første tænker jeg på det interaktive kort, fordi det er meget svært med et almindeligt kort at orientere sig, hvis man kommer første gang her. Man har svært ved at finde ud af, hvor man befinder sig og så videre.

Jeg mener, at det er meget godt med et interaktivt kort, især hvis det var GPS-baseret, alt afhængig af hvordan det ville fungere med internetforbindelsen osv. Hvis man kan lære at anvende en sådanne, kan det sagtens fungere. I den første uge jeg var her, kunne jeg ikke finde ud af, hvor jeg befandt mig, hvor jeg var i byen, idet vi ikke havde internet, og det vil uden tvivl være nemmere med internettet, men dette der kort kan også fungere uden internet, hvis ikke det er GPS-baseret, men det kan godt fortælle meget om byen og så videre. Jeg kunne godt se, at det for de fleste kunne være spændende at have en sådanne med i lommen. Også hvis ruterne er med derpå i de forskellige farver, gul og blå osv.

Ja, man kan jo også få et kort, hvor det hele er på. Vi har sådanne et kort, og som du kan se her, så er der i hvert fald en del af dem på. Det er faktisk et udmærket kort over området. Der står også lidt om historien.

Ja, men det er lidt noget andet.

Kvinden fortæller: Hvis du vender det sådan, så kan du heroppe; ruterne og også landskabet, men kortet skal man faktisk købe for 110 kr., hvilket er dyrt. Han oplyser, ruterne er også forklaret på dansk.

Ja, men hvis man har GPS, så kan man jo lige anvende denne. Men igen, hvis man befinder sig et sted, hvordan kan så man vide, hvor det er på dette kort? Der er jo ikke noget orienteringspunkt/orienteringsværktøj. GPS, virker da ikke alle steder her?

Jo, GPS, det vil jeg da mene, den fungerer via satellitter.

OK, men hvordan?

Ja, altså hvis det er en ny mobil, så har den GPS. Altså mobiltelefonen, den kan du ikke tale i overalt, men du kan sagtens modtage GPS. Kvinden tilføjer: Men den almindelige turist har jo ikke GPS. Han oplyser: Jo, det har de i deres mobiltelefon, men den koster bare meget strøm.

Men igen, hvorfor skal man kigge på dette kort, hvis man har denne her i stedet?

Jeg elsker jo at kigge på kort, og jeg kan ikke få det samme ud af at kigge på denne, som på et almindeligt kort.

Du er måske ikke lige målgruppen?

Nej, det må jeg sige. Jeg vil alle dage foretrække dette her kort.

Det er måske mest de unge, der vil have gælde af denne her?

Ja, måske. De unge køber jo også det her kort, hvis de skal ud og vandre. Så skal de have et vandrekort. Så vil de ikke nøjes med et kort på telefonen. Det tror jeg ikke. Jeg tror ikke, at medier vil udkonkurrere hinanden, men de vil supplere hinanden.

Dette lyder meget fornuftigt. Kom endelig med kritik, for det er godt.

Jeg er typen, der godt kan lide at grave mig lidt dybere ned i tingene, og jeg elsker at se på sådanne nogle kort her og se, hvor er bjergene henne, og hvor kan jeg vandre og sådanne noget.

Jo, men hvis jeg for eksempel kigger på mine børn? Hvis man gik med børnene? Men når de bliver større, så vil de gerne beskæftige sig med telefonen i stedet for et almindeligt kort. Det er helt klart.

Dine børn er ikke så store endnu.

Ja, det er nok rigtigt, men telefonen er jo også i udviklingen. Den bliver jo større nu igen. Den får jo større skærm og bedre opløsning.

Nokia er ved at lave en prototype, som kan bøje, så den kan fungere som et armbånd. Den skulle gerne udkomme på et tidspunkt. Ja, jeg tror, at der kommer til at ske en masse, hvis man ser på fantasien og børnene. Ja, lad os nu se, hvad der sker. Der kan ske alt muligt. Man siger, at i en verden, der ikke eksisterer, der kan alt muligt ske.

1b

Kan du måske fortælle lidt om dig selv og dine jobs?

Jeg har jo været i restaurationsbranchen i 14 år. Jeg har arbejdet på værtshuse, restauranter og barer. Og så har jeg været guide i en periode i Ilulissat, men ikke i særligt lang tid. Så det er derfor, at jeg er på genopfriskningskursus med hensyn til de forskellige steder, men ellers så er jeg født her i byen og opvokset i Aasiat, og så kom jeg tilbage hertil for 12-13 år siden. Jeg har kone og børn.

Så du kender byen rigtig godt?

Ja, jeg har arbejdet mange steder. Jeg har arbejdet her, i Sisimiut og Hotel Arctic i flere år, på Hotel Icefjord, lufthavnen og World of Greenland.

Kan du fortælle om selve turismebranchen her?

Turismebranchen – da jeg startede ved Hotel Arctic i sin tid, som var det første rigtige turiststed, jeg startede tilbage i 2000. Der havde vi en defineret sæson med kursister om vinteren og så turister om sommeren.

Lige nu der er, den der branchen mellem kursister og turister. Den er der, men den er meget flydende. Der kommer også flere turister om vinteren, og jeg kan mærke, at mange flere turister, end der var for ti år siden.

Hvordan er aldersgruppen?

Alderen ligger i det højere lag. Den ligger på 50+. Det er jo dem, der har råd til det og dem med efterløn, og det kan være de har haft en drøm at se Grønland i mange år. Man mærker også, at der er et stigende antal af yngre turister i 30 års alderen og der omkring. De kommer også herop for at få en oplevelse, som de har hørt om fra deres forældre, venner og bekendte om, som også har været her. Der er egentlige også mange, somlæger, og yngre læger, der også kommer herop for turismens skyld.

Kan du fortælle noget, om hvor mange, af dem, du tror, der bruger mobiler. Også dem, som bor her, og dem, som kommer her, selve turisterne?

Så vidt jeg læste i en opgørelse, som har lavet. Så er det er stort set alle, der har en mobiltelefon. Ja, dem, som bor her.

Turisterne, de bruger måske ikke så meget mobiltelefonen, fordi det koster mange penge for dem, men der er flere steder, hvor der er udlejning af mobiltelefon en forud betalt taletid, hvor man så afregner for den brugte tid.

Der er ikke så mange, der benytter sig af det, men der er nogen, der gør. Det tror jeg også, at der er et marked for. Jeg synes også, at hotellerne gør mere i det. Det koster jo ikke noget at købe en lille mobiltelefon til 300 kr., som man kan leje ud til turister.

Hvad med internettet?

Internettet på hotellerne er forholdsvis dyrt. En time på Hotel Arctic kan for eksempel koste op til 100 kr., hvorimod her der koster en time 50 kr.

I forhold til i Danmark, der er det jo mange penge her, og der er mange steder i Danmark, hvor det der gratis, rigtig mange steder.

Internettet heroppe det er dyrt.

Men ellers kan man finde en slags løsning, hvor man kan leje mobiler, internet eller mobilinternet.

Man kan købe noget mobilinternet, men jeg kan ikke lige huske priserne.

Med hensyn til den turistmæssige brug, der ved jeg ikke, hvor stort et marked der er for det, men der er mange, der efterspørger det. På hotellerne er der mange, der spørger om, de kan få/købe lidt internettid, og så får de en lille, som de kan bruge til deres tablet eller computer, men det er prisen, der afskrækker dem til at starte med det. For eksempel koster 24 timer internet på Hotel Arctic 300 kr. og 1 time koster 100 kr. Det er jo ikke altid, at man får brugt de alle 24 timer.

Det vil sige, at hvis der er en applikation, så skal denne kun fungere uden internet? Ja det vil jeg mene.

Også i fremtiden?

Det kan jeg ikke huske, men jeg forstår godt, hvad du mener. Jeg har læst om det.

I Nuuk og Qaqortoq har vi fået, hvad er det nu det hedder?

Ubegrænset internet, men om hvorvidt det kommer til at foregå heroppe og længere

nordpå det kan blive meget dyrt.

Der er labgt fiberoptiske kabler..... hele vejen op til

Ja, det kan jeg godt forstå, men jeg tænker på det mobile internet, hvis man har applikationer, som kunne ligge, som nogle forskellige koder i byen, hvor man kunne skanne og få oplysninger.

Også de lokale, hvis man for eksempel laver en applikation for at fortælle om hvalerne, er det måske for turisterne, men hvis man omfangede hele byen på den måde, ville det være både turister og de lokale, der kan blive vejledt.

Ja, det tror jeg faktisk vil være en rigtig god ide. Jeg gik faktisk og tænkte på det, der da, hvad hedder han, da han fortalte om hvaler, at det ville være smart ide at lave en lille applikation med for eksempel de forskellige hvaltyper, og så kan man trykke på en hval, og så vil der komme information om denne, hvornår den er her, hvordan den

Det tror jeg faktisk, at der er mange, der ville gøre brug af.

Jeg tænkte på, at det kunne være et supplement til de guidede ture med applikationer, fordi der ikke altid er 5-6 mennesker, eller 20 mennesker, som skal med, men hvis der nu kun er et menneske, så kunne man godt købe sig en sådanne i stedet.

Ja, med de der QR-koder. Dem tror jeg helt bestemt vil være rigtig smarte. Så kan man jo selv lige standse op og læse hvad det er man har brug for på det pågældende sted. Det tror jeg faktisk vil være en rigtig god ide. Ja selvfølgelig. Det tror jeg faktisk vil være en rigtig god ide. Der er jo mange enkelte turister, der kommer herop, og der er mange, der bor på vandrehjem, som selv sørger for deres egne ture, hvor det også ville være en god ide med de her forskellige QR-koder flere forskellige steder rundt omkring i byen.

Synes du, at der skal være en slags rute-vejledning, eller bare adskillige QR-koder.

Jeg tror godt, man kan gøre det med QR-koder forskellige steder, eller man kan for eksempel på hjemmeside, en QR-kode, hvor man kan fremhæve de vigtigste punkter, man kan tage hen til. Det ville være rigtig smart.

De fleste jeg har snakket med, turister og dem, som bor her midlertidigt, de mangler en slags begivenhedskalender; Hvad sker der i Ilulissat.

Hvis man ikke er på Facebook, så får man det ikke at vide. Og man mangler den der kontakt

med selve grønlænderne. Det er faktisk ikke så svært at oprette en central hjemmeside. De fleste mangler det, især turisterne, som er lidt yngre. De kigger ikke så meget på naturen. Den er selvfølgelig flot, men den udstillingsmåde af inuitterne. Den dur bare ikke. Det virker kunstigt, og de vil gerne komme i kontakt med selve grønlænderne. Turisterne vil gerne forstå dem.

Du skal bare fortælle, alt hvad du ved og vil.

Det er jo et større samarbejde, der skal sættes i gang med selve kommunen og de forskellige turistbureauer, kirker og museer. Så kunne man oprette en eller anden for central hjemmeside, hvor man kunne skrive ind omkring arrangementer, og de tider, hvor de finder sted. Nej, det tror jeg faktisk heller ikke. Det er bare at oprette en hjemmeside, man kan skrive ind til – en central hjemmeside – hvor det er borgerne fra de forskellige institutioner kan skrive om, hvad der sker, hvor. Ideen er rigtig god.

Grønlændere er generelt meget tilbageholdende. Vi er meget tilbageholdende.

Der er bare mange, der simpelt hen holder sig tilbage - Jeg holder mig også tilbage, når jeg er et andet sted, fordi jeg ikke vil være til besvær, og det tror jeg også mange, der er opdraget på den måde. Man skal ikke genere mere end højest nødvendigt. Hvorimod man her... så mange i de forskellige byer. Hvis man ikke laver noget larm/uro, så bliver man ikke bemærket. Og her skal man ikke gøre særligt meget for at blive bemærket.

Men igen, det der med de fordomme man kommer med, hvis man for eksempel kommer fra Danmark. De fortsætter på en eller anden måde, hvis man ikke kommer i kontakt. I virkeligheden så kommer de kun og kigger på isbjergene og tager tilbage og ikke andet.

Det er en stor debat, der har været igennem mange år, og folk har forespurgt til forskellige kaffemikker og konfirmationer, fordi de gerne vil opleve det, men der er også mange folk der tænker, det er bare en kaffemik, det er da ikke noget. Jeg holder den for familiernes skyld, det er ikke noget jeg holder for turisternes skyld. Der er mange turister, der ikke helt kan se, den her grænse mellem privatliv, og hvornår man kan tillade sig. Det er altid en god ide for turisterne, at spørge før de tager billeder. Det gælder vel også i danske byer og for den sags skyld i mange europæiske byer.

Jeg føler mig lidt utilpas, når jeg skal tage billeder, og jeg er ikke vant til det, men nu skal jeg gøre det på grund af opgaven.

Da vi for eksempel gik byrundtur, hvor vi gik ind til husholdnings, radioen og de forskel-

lige steder, hvor vi gik ind. Sørger jeg for, at gå ind først og så lige gør opmærksom på: Er det i orden, at vi lige kommer ind, vi kommer fire personer. Lad os sige, at hvis vi var 20 mennesker, så kan man godt se, at 20 mennesker giver mere købekraft end 4, men det er ikke altid hensigtsmæssigt med så mange så mennesker, specielt på Brættet. Der er det altid godt lige at gå ind og spørge, er det i orden, at vi lige kommer ind, og så kan de jo godt sige, at vi har lidt travlt. Men for eksempel det der værksted, der har jeg været mange gange og set, hvordan det foregår. Så de er blevet lidt vant til det, men der er også andre turister, som gerne vil se det, måske skal man lave en slags tupilak for dem selv, så man kunne vise stedet, så det ikke generede menneskene. Ja, det er jo et spørgsmål om økonomi.

Generelt set, tror du så, at der er en interesse for interaktive medier?

Så vidt jeg kan læse mig frem til det på forskellige hjemmesider og forskellige byer. Så er der flere byer, der gør sig i QR-koder, eller interaktive medier, hvor det også er meget hensigtsmæssigt for turisterne, som sådan.

Jeg tror også, at der er et større marked her i Grønland. Der er jo så mange steder, og vi har jo kun lige været rundt omkring i en lille del af byen, hvor man kunne sætte QR-koder op, også for de lokale, så de kan lære mere.

Netop, for eksempel det der engelske program, eller om museet og skolen. De snakker om det, men det gør de ikke så meget ved det. De mangler lederne på museet lige nu. Det ved jeg godt, men hvis man for eksempel lavede et spil omkring Grønland, hvor man kunne lave forskellige - jeg skal rejse, også skal jeg gøre sådan og sådan. Så kan man lære meget mere end ved at læse. Man kan faktisk finde mange områder, hvor man godt kan gøre det anderledes, og hvor det også vil give effekt. Jeg oplevede efter en udsendelse, jeg har set, at der er mange, der ikke ved så meget om Grønland lige nu, heller ikke de unge i Danmark.

Kan du eventuelt fantasere videre, fortælle mig om dine ideer?

Man kunne også bruge det i skolerne i Danmark. Det tror jeg også ville være rigtig godt, for Grønland er jo også en del af Danmark, og også om Danmark generelt. Jeg ved ikke, hvor mange der gør det i Danmark med koder.

Det gør man rigtig mange steder, alle steder. På almindelige menukort og sådanne noget, kan man finde koderne, men jeg ved ikke, hvor mange, der i virkeligheden bruger det, men det er der.

De gange jeg har set det, er det for eksempel i diverse blade og reklamer, også prøver man lige at skanne QR-koden for at se, hvad det er for noget, og der får man også meget information.

Ja, man bruger det meget, når man vandrer i byen for eksempel i Aalborg. Der er forskellige historiske vandreture i selve byen. Så man kan godt benytte det her også. Også det der, hvad er det det hedder; Augmental reality. Man kan også bruge google i stedet for telefonen til dette. Så man har et slags digitalt rejseguide over Aalborg. Hvis man for eksempel skal konstruere de historiske ting om Sermermiut, så....., men man skal have internettet på eller anden måde.

Men den ene ting fremmer den anden ting. Det kan godt være, at man skal starte fra den anden side. Det synes jeg i hvert fald.

Det kan betale sig at starte her, fordi de fleste turister, der kommer, kommer her.

Ja, det ville være fantastisk, hvis der kommer QR-koder her.

Ja, for eksempel. QR-koden er et slags link til hjemmesiden, ikke mere end det. Man laver en sådan ved at indsætte hjemmesiden som et link, og koder QR-koden derfra. Der er nogle hjemmesider, som hjælper med dette, og så skal man printe det ud, eller få det på en slags plade, så den ikke bliver slidt. Her skal QR-koden så bare klister på, og så vil det virke. Selve designet skal selvfølgelig også planlægges, og her mener jeg med hensyn til funktioner og hvordan det er. Det kan jeg godt gøre. Bagefter skal det så programmeres. Jeg laver selv designet, der kommer en, og så skal der sættes en programmør på. Så er det færdigt.

Ja, det er det.

De sidste par år, 3-4 år, er priserne på internette stille og roligt gået nedad, hvert år kommer der prissænkninger, men jeg skal ikke kunne sige, hvornår det bliver så billigt, at det kan betale sig at lave QR-koder osv. Jeg tror, at man skal begynde lige nu, hvor der er en masse ting.....vi har jo alverdens ting og sager i, men i forhold til her. Så jeg ved ikke, om det bedre kan betale sig at starte småt.

Ja, og her der kan man lave 15 QR-koder. Det er jo til at overskue, men det er et større arbejde at sætte det op. Jeg kender ikke så meget til opsætningen af disse.

Ja, sådan.

Det skulle jo være helt oplagt for både turisten selv og skolebørn.

Hvem kunne eventuelt ville samarbejde med mig?

Til at starte med der vil det nok være de forskellige turistbureauer, du skal have fat i.

Det er jo jer.

Ja, det er os. Isfjordskontoret Naja Habermann.

Jeg har også snakket med dem om det. Hun tænker på, at det med Sermermiut ville være fantastisk.

Ilulissat-museet har lovet mig nogle tegninger af Sermermiut, som de forestiller sig, at det skulle se ud.

Kommunen, det bliver svært. Kan man ikke undgå dem?

Kommunen??? Det kan godt være lidt svært at samarbejde med dem, men til at starte med så tale med Isfjordkontoret. Det vil jeg mene klart er dem, der har den største viden om forskellige steder.

Jeg tænker, at lige nu er jeg ved at skrive mit speciale, og beskriver, hvordan jeg forestiller mig, at det kan være, som en slags vision. Og så bagefter, hvis de gerne vil have det. Kan jeg godt sidde med det og lave det designmæssigt.

Ja.

Ja det kunne der godt, men jeg tænker på, at det ikke bliver for meget. Du mener, som en slags guide?

Er der nogen, der kan lavet en liste her?

Der er måske også de forskellige hoteller, fordi det kan godt være, at hotellerne har en hjemmeside, men det er ikke altid, at denne bliver opdateret.

Der kunne også være lidt forskellige links fra de forskellige spisesteder.

Ja selvfølgelig, men der er mange turister, der efterspørger, hvor kan man spise, og så kan man anbefale de forskellige steder. Ja lige pludselig så bliver det jo bare større og større, cafeer, hoteller og fortæller om turistseværdigheder, men til at starte med vil de basale turistseværdigheder være rigtig gode. Ja, det tror jeg godt der er. Du mener en liste over turiststeder og så videre.

Hvor mange ting man skal have med og sådanne noget.

Ja, det er jo det.

Hvis det er man skal tænke lokalt, hvor det er turister, som gerne vil opleve noget, der også er nogle forskellige lokale arrangementer fra tid til anden.

Kirken måske?

Ja, og nu kommer der for eksempel en konfirmation på søndag Men der skal altså også være en grænse for, hvornår man giver tilladelse til at tage billeder.

Man må ikke tage billeder, mens der er gudstjeneste og sådanne noget. Det er jo klart.

Så du synes, at det har et slags perspektiv i sig? For Grønland, altså?

Ja, Ilulissat vil være en god test-by. Ja, og for turisterne.

Hvad med de lokale i Ilulissat?

Ja, så skal man have fat i et større netværk. Så skal man have fat i dem først for at spørge dem om, hvad de kan tilbyde? Eller lave et opslag?

Jeg tænker på, at hvis der er arbejdsløshed her, og jeg laver dette i en applikation. Hvordan vil det så blive?

Man skal få fat i dem og samarbejde.

Du mener, at jeg skal starte med applikationerne, som en slags guidning og en lille smule læring. Kan det fungere på samme tid og så supplere hinanden?

Ja, det tror jeg sagtens, at man kan.

Så jeg skal snakke med ledelsen.

Ham har jeg talt med, men han har ikke tid nu.

Så vil jeg anbefale, at du snakker enten med Ulf eller Christina, fordi det er dem, der har det overordnede overblik over, hvem det er, man kan snakke med.

Dem vil jeg klart anbefale, samt Tourist Nature, Silver, eller så Christian????

Men i første omgang vil jeg mene Christina eller Ulf.

Er der nogle steder om vinteren, hvor der er ikke er så meget sne. Det er fordi, hvis man laver QR-koden, så bliver den dækket af sneen, og så kan man ikke se den osv. Jeg har nemlig også tænkt på, hvordan det helt praktisk skal kunne lade sig gøre. Et oplagt sted, vil jo være på en lysmast, hvor man laver en lille markering og sætte den fast på lysmasten. Der vil den ikke blive dækket af sne, og lysmasterne, de er over det hele.

Man skal bruge, den som den er. Og igen, det er nødvendigt at vise, at de er der.

Ja, sætte QR-koder på de forskellige lysmaster. Ja, eller på en bygning, men så skal man også lige tale med kommunen. Jeg tror ikke, at der nogen, der har noget imod det. Man kan også finde en billig programmør i Litauen. De arbejder fantastisk godt, og de tager ikke så mange penge for det, som man gør i Danmark.

Jeg kender ikke så mange programmører her i byen. Jeg kender en i Danmark. Han laver små spilapplikationer. Det er også den eneste jeg kender.

Hvordan er det med de unge her i byen, spiller de ofte, eller hvordan er det?

Det er lidt forskelligt, må jeg sige.

Synes du, at et spil om Grønlands historie vil virke her?

Jeg, tror ikke så meget for de unge. Måske mere for de historieinteresserede, for den ældre turisternes generation.

Jamen, hvis man laver det meget spændende?

Det tror jeg faktisk godt man kan, udvikle det til skolebrug.

Jeg tænkte også på, om man kunne bruge det andre steder også i Danmark for eksempel.

Jeg tror ikke, at de unge frivilligt søger hen til et Grønlands-spil. Jeg tror, at det er noget der skal implementeres i undervisningen for at gøre det lidt mere spændende. Jeg husker selv, da jeg gik i folkeskolen. Så skal vi læse om Dorset og så skal jeg slå op i en bog, men ved en skærm eller en tablet, vil være mere interessant. For eksempel nu er der masser af skolebørn, der får udleveret en gratis iPad/tablet, hvor man kan trykke sig frem til de forskellige kulturer. Hvis der man sidder med en sådan, så gør det, det lidt mere spændende.

Det bliver også kedeligt med bogen. Man skal have en oplevelse med det her, en spændingskilde.

Så jeg kender desværre ikke nogen programmør, som sådan. Jeg tror, at du skal have fat i en, som er dyb kender Grønlands viden og samarbejde med ham, og videreudvikle det. Jeg kender kun en lille bitte smule til det.

Jeg skal nok beskrive det først, bestå eksamen og så gå i gang med det, fordi jeg kan se, at menneskerne gerne vil have det.

Ja, jeg tro virkelig, at der er et marked for det.

Orsi

Det er ikke noget for dig? Grønland?

(Orsi kikker på visitgreenland.com)

Ottedages let vandring i Grønland, det lyder spændende, og det er noget, som jeg godt kunne tænke mig, og Nordlyset på fem dage. Den er lidt kort, men måske er det nok. Den der det er ikke noget. Nej. Jeg vil klikke på den og gennemgå/se, hvad den indeholder. Den indeholder også Nordlyset. Så man kan selv bestemme, hvor mange dage, man gerne vil af sted?

Det er ligesom skiferie, de har snegaranti, ligesom Norge også har.

Ja. Jeg vil læse lidt mere, og jeg vil også downloade PDF-filer, hvis, der er nogen. Der er en "tur"-beskrivelse. Ja, det ville jeg gerne. Jeg vil også sende den videre til min kæreste, så han kan se den.

Hvad med prisen? Er prisen vigtig for dig?

Ja, det er prisen. Det ser billigt ud, men jeg bliver nødt til at finde ud af, hvad denne indeholder, om flybilletten er med og sådanne noget. Flybilletten er ikke inkluderet, derfor er det billigt. Det er bare overnatning, ikke nogen måltider, og der er ikke nogen guide, så hvad er det, man får for pengene?

Der er også en traktorvej, her. Det er godt, fordi det ikke er så nemt at gå rundt i bjergene.

Der er information om vandreturen. Jeg ved ikke, om der er guide med på vandreturen, om man bare går alene, eller er med i en gruppe. Prisen inkluderer to nætter på vandrehjem og to nætter her. Så det er bare overnatninger og transport mellem de forskellige steder, men der er ikke nogen guide, så jeg skal selv finde ud af, hvordan jeg kommer rundt.

Nej, de giver dig denne information i hvert fald.

Med et kort måske? Vi vil også have GPS'en med, tror jeg nok.

Ja. Hvis den altså dur der?

Det tror jeg, da nok, at den gør.

Det er jo desværre ikke så godt med internettet i Grønland, endnu.

Så vil et papirkort være fint nok, det kan jeg godt bruge. Så vi skal selv finde ud af, hvordan vi rejser dertil og booker flybilletter. Jeg synes, at det er lidt synd, at dette ikke er inkluderet. Grønland er jo dyrt, så jeg vil kigge på betalingsbetingelser, og det er fair nok. Og hvordan booker man så? Nå, det er via en adresse, eller hvad?

Det ved jeg ikke?

Hvorfor kan man ikke booke online, ligesom når man køber flybilletter? Dette kunne ellers være fint, men jeg skal sende en e-mail til en bestemt person?

Der er måske, hvis der ikke er nok til en gruppe, så bliver det ikke til noget? Det er måske derfor?

Okay. Jeg tror nok, at jeg vil kigge på nogle af de andre også, for eksempel Nordlyset. Har jeg ikke været på denne her side? Nordlys på fem dage, og her læser jeg lidt mere. Det er lidt dyrere.

Man kan se, at næsten alt er udsolgt.

Hmmmm, ja. Der er også en masse vandreture, og løbende kan man se Nordlyset, tror jeg nok. Det ser sjovt ud. Kan man bare se det i naturen? Prisen inkluderer; Okay, der er flyrejser fra København. Det er fornemt. Altså, hvis jeg ikke skal bestille flybilletter separat, og de er inkluderet i rejsen, så er det fornemt/fint. Det er matak. Grønlandske specialiteter? Det lyder spændende. Det vil jeg meget gerne høre/vide noget om. Ja, det ville være fint.

Jeg har også spørgsmål hertil. Synes du, at selve hjemmesiden afspejler Grønland? Kan du se forskellen i forhold til andre destinationer?

Jeg ved ikke, hvorvidt den afspejler Grønland, da jeg aldrig har været i Grønland. Jeg skal først se Grønland, og så kan jeg se, om hjemmesiden svarer til dette "billede", som jeg kan se her. Altså, du mener selve hjemmesidens opbygning, eller hvordan?

Nej, på denne måde kan jeg ikke, se det. Hjemmesiden har flotte billeder, men der er ikke noget, specielt grønlandsk ved den.

Jeg mener, Grønland, som en slags identitet, at hjemmesiden indeholder denne, og du kan se, hvordan det er der?

Ja, men jeg kan ikke se nogen grønlandske motiver eller sådanne noget. Der er ikke nogle stemningslayouts.

Men synes du, at det er godt, eller dårligt, at der ikke er den slags på siden?

Altså, hvis jeg ser målrettet efter nogle bestemte arrangerede ture, eller turistdestinationer så er det næsten ligegyldigt. På internettet finder jeg hurtig og let, hvad jeg kigger efter,, hvordan den ser ud. Den skal se overskuelig ud, men hvis der ikke er nogen motiver fra Grønland.

Undtagen naturen, det er mest naturen, som afspejler Grønland.

Så er det fint nok. Jeg ved ikke, om der findes nogle motiver eller ej? Eller hvordan det ser ud?

Kan du for eksempel finde Ilulissat, som destination på hjemmesiden?

Der er et søgefelt her, jeg ved ikke, om det dur til det. Hvor er det henne?

Nå bare på denne måde?

Ja, hvis jeg har et bestemt sted, jeg gerne vil finde, så vil jeg søge på det.

Fordi du ikke kan se det med det samme?

Ja.

Måske kan jeg finde den under; byer og regioner. Her kan jeg måske gå efter en specifik by. (Der klikkes på musen nogle gange) Er det den?

Ja.

Sådan, der var langt.

Hvis du for eksempel skal rejse direkte til Ilulissat, hvordan vil du finde frem til dette via hjemmesiden?

Først vil jeg finde ud af, hvor det er.

Og så kort (der klikkes på musen).

Er det der? Så vil jeg zoome ind for at se, hvorhenne det er i landet. (Der klikkes en del gange på musen)

Er det for eksempel vigtigt for dig, at du kan se, om den gletsjer tilhører Verdensarvslisten, eller hvordan? For lige nu kan man ikke se det. Kunne det være bedre, at du kunne se det med det samme og så bagefter kunne zoome ind

Ja, det vil jeg gerne kunne se. Okay, nu kan jeg se, hvor vi er.

Hvad vil du se der, Nordlyset, eller måske andre ting, eller hvad tænker du?

Det er næsten ligegyldigt for mig, hvad jeg vælger i programmet. Så bare det fungerer på denne der måde, at jeg får det på én gang. Så jeg kan zoome ind, så er det fint nok. Og praktiske informationer, det indeholder forhåbentligt, hvordan jeg kan komme dertil; Grønland - rejser - bybus og taxa for at komme rundt. Jeg ved ikke, om jeg kan overnatte på hotel eller vandrehjem? Jeg kan forestille mig, at jeg vil klikke på flyselskabets hjemmeside for at finde flere billetter. Sådanne her, bare for at prøve det, for at se, hvordan priserne er her.

Vi har sagt i oktober, måske i slutningen af oktober, for eksempel den 20/10 til 27/10, hvis vi siger en uge, så må vi se, hvad der kommer frem? Nu ved jeg i hvert fald, hvad det koster.

Det næste jeg ville gøre er, uanset hvorhen jeg rejser, at besøge biblioteket og låne nogle fysiske bøger. Lige nu skal vi for eksempel til London i Påskeferien, og jeg har

været i London flere gange, men jeg låner stadigvæk papirbøger, fordi jeg godt kan lide at gennemgå/kigge i dem på den traditionelle måde, hvor jeg kan finde ud af, hvordan man rejser rundt, og hvilke turistattraktioner, jeg skal se. Bagefter vender jeg tilbage til hjemmesiden for at se, om der findes flotte billeder derfra, og hvad det koster at rejse lige nu, fordi rejsebøger kan være af lidt ældre dato. Men det næste skridt ville være, at jeg låner nogle bøger og læser om Grønland.

Hvad med den der Ilulissat Isfjord kunne du tænke dig at se den?

Ja, hvis bogen anbefaler, at jeg skal se den.

Du får inspiration derfra.

Ja.

Herudfra kan du ikke se, om Ilulissat Isfjord er på Verdensarvslisten? Kunne det være godt, at man med det samme kunne se, at denne Isfjord er værd at se? Lige nu tænker du måske kun på Nordlyset, eller hvordan?

Ja, fordi jeg har hørt, at Nordlyset er noget, man skal se, hvis man rejser nord på. Jeg plejer faktisk ikke at bruge hjemmesider, altså internettet generelt, for at finde/søge efter destinationer, eller turistattraktioner. Hvis jeg har besluttet mig for at besøge et sted, fordi jeg har hørt, at det er dejligt, eller fordi jeg har læst om det via en blog, eller hørt det fra en person, som jeg kender, som har anbefalet dette sted, så vil det næste skridt være, at jeg besøger biblioteket og låner nogle fysiske bøger. Jeg plejer ikke at kigge på denne type hjemmesider. Jeg går kun ind og kigger på hjemmesiderne, hvis jeg har taget beslutningen om, at nu skal jeg rejse. Nu skal jeg se på denne destination, som jeg har læst om i en bog.

Ja, eller via en blog, eller hvordan?

Ja, eller via en blog. Og så vil jeg undersøge det, måske google det. Jeg ved ikke, hvornår, eller om jeg vil have kommet til denne hjemmeside. Jeg vil helt sikkert finde den, men jeg vil ikke tage udgangspunkt i denne. Jeg vil tage udgangspunkt i en blog eller en bog, og bagefter vil jeg undersøge de praktiske informationer, hvordan jeg kommer til stedet, eller hvordan jeg kan finde et hotel.

Det vil sige, at hvis jeg for eksempel rejser til Ilulissat og skriver om det hele, altså som en blog, og poster det på Facebook, så du vil kigge på det først?

Ja, netop.

Kunne det være en god ide, at denne her hjemmeside indeholdte links til blogs og så videre, og omvendt?

Ja, det kunne da være en god ide, at have et underpunkt, som hedder; blogs, eller links til forskellige blogs, men det skal også være omvendt, at bloggen indeholder et link til denne side, og på denne måde, ville jeg også kunne finde det, men jeg plejer at "besøge" nogle personlige blogs eller samlinger af links til blogs.

Hvordan finder du dem?

Jeg har nogle venner på Facebook, altså ikke personer, men virksomheder, som faktisk er turistbureauer, og de poster indimellem nogle spændende artikler eller blog-indlæg om forskellige steder. Og nogen gange læser jeg dem og får lyst til at "besøge" forskellige steder.

Jeg har for eksempel en ven, som tog en tur, og han var helt vild entusiastisk, om hvor dejligt der var, og hvis jeg forstod det rigtigt, så var der flest pensionister med, men alligevel vil jeg gerne prøve det. Min kæreste og jeg, vi har snakket meget om, vi skal til Ungarn i oktober/november. Der er ikke nogen deciderede plan, men vi tænker bare på, om vi skal bestille en tur, eller ej. Det kommer selvfølgelig også an på, hvilket job, jeg får.

Ja, og hvis I nu for eksempel rejser, vil du så tage billeder og poste dem videre via Facebook, eller hvordan opfatter du det med hensyn til, at du fortæller om oplevelsen til andre?

Jeg har en personlig blog, og jeg vil helst skrive indlæg på denne. Jeg har et rejse album, og jeg plejer at poste mine billeder der. Ikke de personlige billeder, men nogle smukke billeder fra naturen, dem plejer jeg at poste.

Hvad er formålet med at skrive bloggen? Hvem læser den for eksempel?

Min mor, min familie og mine venner. Jeg går ikke efter, at der er mange andre, der skal læse den. Det var i hvert fald ikke det jeg havde tænkt, da jeg lavede den. Det er ligegyldigt for mig.

Jeg begyndt, at skrive denne blog, fordi jeg flyttede hjemmefra, og det var nemmere at skrive en blog end at skrive 100 e-mails til mine venner. Så kan de klikke på min blog, hvis de er interesseret i, hvad jeg laver fortiden. Jeg har oplevet, at mange mennesker, som jeg ikke kender, også har set på min blog. Det er også lidt sjovt, men formålet med min blog er ikke, at jeg skal blive "kendt", som blogger, men den er bare til at informere mine venner med.

Hvad med dig selv for eksempel, kan du se den som en slags livshistorie for dig bagefter, hvis du altså kigger tilbage på bloggen, eller er det ikke vigtigt for dig? Har du en forklaring på det?

Jeg plejer aldrig at kigge tilbage. Jeg er træt af mine gamle indlæg. Jeg skriver et blogindlæg og poster mine billeder, og dermed ser jeg ikke mere på den. Jeg plejer ej heller at se mine billeder, og det er faktisk lidt sjovt, for jeg elsker at tage billeder, men det er sjældent, at jeg kigger på dem igen, med mindre det bliver aktuelt. Jeg har for eksempel været i London flere gange, og nu ønsker jeg/vi det igen, denne gang samme med min kæreste. Så vi sammenligner, det han har set med, hvad jeg har set i London. Hvis der er noget, som en af os har set, og den anden ikke har set, så skal vi se det, når vi kommer derover. På den praktiske måde kigger jeg på billederne igen for at planlægge, ellers har jeg ikke tid til det. Det har jeg tænkt også på, at jeg faktisk tager mange, mange billeder, og nogle af dem er rigtig flotte, men hvor tager jeg dem? Ja, jeg har også læst lidt om Grønland. Jeg kan godt genkende det på den måde, at jeg ikke kan "eje" hele verdenen, men jeg kan eje den på denne måde, at jeg tager billeder af den, og så jeg har fornemmelsen af, at jeg har dem til senere brug, hvis det bliver nødvendigt. Det lyder lidt dumt, men sådan er det. Jeg tager billeder på denne måde.

Hvor lægger du dine billeder ind henne?

De ligger på min eksterne harddisk.

Ikke på nettet? Ikke alle sammen i hvert fald?

Nej, kun en lille del af mine billeder bliver lagt på internettet. Der er også nogle person-

lige billeder, hvor jeg står ved siden af dit og dat, men de kommer ikke på internettet. Det er bare mine turistbilleder, og det er ikke spændende for de andre. De er kun spændende for mig.

Hvad synes du, der er spændende at vise de andre, af de der turistbilleder, og hvorfor?

Jeg kan godt lide at vise nogle ting, som måske ikke allerede findes i almindelige bøger og på turistbilleder.

Hvornår betragter du billederne som almindelige, og hvornår er de ikke almindelige? Kan du markere, fortælle, hvad forskellen er?

Jeg har en ven, og han har flere gange sagt, at det er lidt sjovt med mine billeder, fordi jeg viser tingene på en anderledes måde. Det er måske, fordi jeg holder mit kamera helt nede, eller finder interessante synsvinkler. Mange af mine billeder er helt almindelige turistbilleder, men jeg prøver at finde/lave billeder, som er lidt anderledes for, at de kan blive mere interessante, og jeg prøver generelt at finde en synsvinkel, som er anderledes, og som ikke findes i forvejen. Jeg er ikke nogen speciel fotograf, jeg er bare almindelig turist, og når jeg tager billeder, så er det en slags undskyldning for ikke at gøre noget andet. Hvis jeg for eksempel skal mountainbike samme med andre, og jeg er ikke nogen ... mountainbiker på ingen måde, så har jeg en undskyldning for, at jeg er den sidste, som kommer af sted, fordi jeg stopper op mange gange for at tage billeder. Jeg bruger mange gange fotografering, som en undskyldning.

Hvis du for eksempel skal vælge en turistdestination, hvordan vælger du denne, efter hvilke kriterier og hvorfor?

Jeg kan godt lide at være steder, som jeg har fået anbefalet af mine venner. Jeg har besøgt flere steder, fordi nogle af mine venner har været der, og fortalt, at det var dejligt, spændende og interessant, og de har vist mig nogle billeder, og på den måde har jeg fået lyst til tage dertil.

Jeg har fornemmelsen af, at nogle mennesker besøger nogle bestemte steder, for at sætte nogle bestemte præg på deres livshistorie, som for eksempel, da jeg var der, og efterfølgende var jeg der. Og mellem..... imellem de store rejser og dagligdagen, men hvis man lægger de der punkter i sin livshistorie, så kan man godt blade i dem bagefter.

Hvis du for eksempel skal rejse til Grønland, hvilke motiver skal der være for at du tog derop?

Jeg har set rigtig mange, mange billeder af det nordiske lys, og jeg vil helt vildt gerne se det med mine egne øjne, at det eksisterer. Jeg kan slet ikke forestille mig, hvordan det vil føles at se det. Jeg vil gerne se det i virkeligheden i stedet for at se det på billede.

Jeg er ikke decideret den type, som poster alt på Facebook.

At rejse er bestemt et højdepunkt i mit liv, og jeg tænker også tilbage på de rejser, som jeg har været på. Det er dejligt at tænke på dem, og der er for eksempel et billede, hvor jeg sidder med min kæreste på en græske ø, og det er smukt, men jeg tænker, at jeg ikke vil offentliggøre dem.

Men for Jer er de vel vigtige, for de skaber en slags fælles historie for Jer?

Ja, vi snakker om det, men sjovt nok kigger vi ikke på billederne med mindre det er billeder, som allerede står på hylderne.

Jeg ved, at mange gør det. Jeg kan se, at der er nogen på Facebook, der poster billeder tilbage før denne der timeline, og de startede deres profiler på Facebook i 2008, og de poster billeder helt tilbage derfor, det kan jeg ikke finde på.

Hvad synes du om den der timeline?

Jeg synes, at det giver en bekræftelse til mig, at jeg eksisterer, fordi jeg har en timeline. Jeg er ikke interesseret i det.

Hvorfor?

Jeg kan godt se meningen med den, men jeg har ikke tid til det. Jeg plejer at poste interessante artikler, som en slags huskeliste for mig selv. Så jeg kan finde dem senere, hvis jeg har brug for dem igen. Jeg vil ikke poste billeder, jo nogle af dem, men ikke alle, fordi jeg ønsker ikke at vise andre, hvad jeg laver.

Det skal kun være de der højdepunkter eller hvordan? Højdepunkter fra dit liv?

Hvis jeg tænker på mine Facebook-timeline er der ikke ret mange turistbilleder på denne. Jeg vil hellere poste dem på min blog.

Så skal det være på din blog i stedet for?

Ja.

Er en blog mere personlig end Facebook, eller er det omvendt?

En blog er mere personlig, den giver mig mere en mulighed for at uddybe mig. Jeg kan poste flere billeder og skrive mere.

Okay ja.

Altså Facebook er lidt overfladisk, synes jeg.

Det er sjovt nok, jeg har prøvet at poste nogle billeder bare for at prøve reaktionerne, men hvis jeg har postet noget rigtig dybt, meningsfuldt, spændende og interessant, så er der ikke nogen, der trykker på "like", eller noget som helst. Hvis jeg poster nogle rigtig dumme ting, noget silly og stupid med nogle sjove billeder, så er der 100 "likes".

Måske er der en mening med det?

På denne måde giver det ingen mening for mig. Jeg bruger Facebook for sjov, og jeg bruger Facebook for at teste, hvordan folk reagerer, men det er meget sjældent, at jeg poster noget alvorligt/for alvor.

Er der for eksempel nogen som skriver i din blog, som svarer på det, du har postet, nogen som har givet kommentarer og så videre?

Jeg har en ... grounder, som viser, hvem der har søgt i min blog, eller ikke deciderede personer, men hvor de kommer fra og så videre, og hvor mange, der har set den, men jeg forestiller mig, at det er min mor, min familie, min kærestes familie, kun disse steder fra, og de fleste er personer, som er betydningsfulde for mig, de poster ikke, og de kommenterer ikke på min blog. De siger det mundtlig til mig, når vi snakker/er sammen: Åhh ja, jeg har set dine billeder, hvor er de flotte.

Er der nogen, som henviser til din blog?

Jo, der er nogen engang imellem, og jeg kan også se, hvilket søgeord i google, som har henvist nogle personer til min blog. Så det er lidt sjovt at se, at nogen, som søger efter en lejlighed i Aalborg lige pludselig finder min blog. Jeg har også set, at en, som har søgt efter et bestemt ord på google, fandt min blog, og begyndte at læse min blog helt forfra, og denne person brugte en hel eftermiddag for at gennemgå min blog. Det var lidt mærkeligt, at en fremmed person læste om mit liv, faktisk.

Okay.

Nej, fordi jeg ikke har skrevet noget, som er fuldstændigt personligt. Jeg ved, hvad man skal dele med andre, og hvad man ikke skal dele med andre, fordi min blog er offentlig.

Er det lidt for offentligt, eller hvordan?

Ja, jeg vil poste de billeder og de oplevelser, som jeg synes ikke er pinlige, og som godt må blive offentliggjort.

Hvis du for eksempel tog til Grønland, ville du så poste dine billeder derfra og beskrive, hvad du lavede der i de fem dage, du var der, eller hvordan?

Jeg synes, at hvis det er et sted, som er værd at besøge, så vil jeg anbefale det. Det vil jeg helt sikkert gøre.

Vil du for eksempel forsøge at finde nogle venner i Grønland, som også bor der, eller vil det være for tæt for dig?

Nej, måske vil jeg prøve at finde nogle blogs, hvor der er skrevet om Grønland. På denne måde få nogle personlige indtryk, fordi det er den officielle side af dem. Jeg vil ikke se efter nogen personligt, men måske bagefter. Ikke før.

Så du kunne sammenligne, eller hvordan?

Ja, eller at jeg måske bliver interesseret i, hvordan folk i Grønland bor? Jeg vil bagefter se efter personlige oplevelser. Der er ligesom, hvis jeg er interesseret i, hvordan situationen er i Ungarn, så vil jeg læse ungarske blogs. Jeg er ikke interesseret i nyheder, jeg

læser nyheder, men jeg er kritisk. Jeg synes, at personlige blogs er meget mere ærlige. På denne måde er det mere et officielt billede af Grønland, som vises. Det er fint nok, hvis man skal se efter praktiske informationer.

Du mener, at blogs er mere troværdige, eller hvordan?

Snarere mere personlige, ja på denne måde er de mere troværdige.

Altså blogs er subjektive, tror jeg, at det hedder, og den her er objektiv. Jeg kan tro på, at flyvemaskinen flyver efter de tider, som hjemmesiden viser, men jeg ved ikke, hvordan det føles at bo i Grønland?

Så de historier, du vil læse i blogs, er, hvad du er interesseret i?

Først vil jeg finde ud af de praktiske informationer til rejsen, og hvis jeg bliver mere interesseret i den, så vil jeg læse mere om det.

Der findes en hjemmeside om selve Isfjorden? Jeg ved ikke, om du kan finde frem til den herfra? Det kan jeg se, det kan man ikke. Så er det måske nemmere at gøre via denne her. Nej, det kan man ikke, og hvorfor er den rød? Hvis du søger på www.kangia.gl Skal jeg skrive det?

Ja, tak.

Det kunne være godt, hvis du også vil gennemse denne side, og fortælle mig, om den er brugelig eller ubrugelig? Den der Isfjord, som findes i Ilulissat, vil du fortælle, hvad du synes om den?

Det er på et sprog, jeg ikke kan forstå.

Du skal nok vælge det på dansk.

Ja, ja, men det er da også sjovt at kigge på.

Så vælger vi på dansk – Isfjorden - så det handler om Isfjorden?

Ja, hvis du rejser op til Ilulissat, kommer du til at vandre der, tror jeg. Men dig som turist, kan du benytte dig af denne side, eller synes du, den er ubrugelig?

Jeg kan se, at der er noget med webcam, og det vil jeg gerne se på. (Der kigges på

hjemmesiden)

Det sejler.....

Og lige nu er det sådan, er det ikke sjovt, at man kan se det?

Jamen, det må være det samme, eller hvordan?

Nej, det er, hvordan det ser ud lige nu.

Er der mørkt, eller hvad?

Ja, det tror jeg, fordi der er cirka otte timers forskel i tiden. Så det kan godt være, at det er anderledes end her. Det er helt vinter.

På et sted, som man kan komme tilbage fra i hvert fald.

Det vil du måske helst se som noget af det først, når du åbner hjemmesiden eller hvordan? Er det godt med teksterne, eller vil du se billeder?

Det må være meget koldt og mørkt, og om sommeren er der smukt, men jeg er ikke helt vild med isen. Hvor er vi henne lige nu?

www.kangia.gl

Jer faktisk interesseret i denne der hjemmeside, den der kampagne, som vi har læst om. Så det skal der nok komme noget godt ud af det. Jeg skal lave en slags beskrivelse af denne hjemmeside og give den til dem. Hvordan kunne denne forbedres?

Billeder, jeg vil gerne se billeder, måske dyr og planter, midnatssolen og Nordlyset. Jeg håber på, at se nogle billeder derfra. Ja, der er nogen, min kæreste skal se. Ja, det er i hvert fald, hvad jeg gerne vil se, hvordan det ser ud.

(Dyr og planter vælges.)

Ja, jeg vil meget gerne se billeder. Ved siden af - lidt tekst og lidt billeder, lidt tekst og lidt billeder - kunne jeg forestille mig.

Det vil jeg også klikke på – Isfjorden og klimaforandringer.

Hvad med det der klimaforskning, er det vigtigt for dig, eller er det lige meget?

Jeg vil kigge på det, men jeg ved det ikke helt.

Jeg vil gerne læse det, men der skal ikke stå for meget. Hvis jeg beslutter mig for, at jeg skal besøge Isfjorden, så ville jeg gennemgå/se på det hele, alle punkter efter hinanden og læse dem igennem.

Er det vigtigt for dig, at Isfjorden er på Verdensarvsliste?

Nej, det er vigtigt, at der smukt og interessant og spændende, men om den er på listen eller ej, det er næsten lige meget for mig.

Det betyder faktisk det samme, hvis den er på listen, så er den smuk og interessant og spændende. Så denne der hjemmeside agerer faktisk, som den officielle hjemmeside for den der Verdensarvsliste-kontor.

Betragte officielt eller ej, der er mange steder i verden, som ikke er på listen. På denne måde betyder det ikke noget.

Det, der er faktisk det sted, hvor al isen kommer ind fra hele Grønland. Hvis Grønland ligger ligesom sådanne her, og så er der isen i midten og nogle rundt omkring, og isen kommer så ud i Isfjorden lige her, hvor vi kigger nu. Der er også nogle meget smukke isbræer og så videre, men man kan ikke se dem.

Nej. Jeg tror nok, at jeg vil vælge, at gå på biblioteket og låne nogle bøger, som jeg kan kigge i.

Du vil faktisk finde det samme. Der er ikke så meget. Der er nogle fotografier og så ikke mere, lige som her.

Du får ikke lyst til at besøge det der sted ved at kigge på denne her hjemmeside, eller hvordan?

Mit indtryk er, at der må være meget koldt og stærk vind samt mørkt, med mindre man rejser dertil i løbet af sommeren, og så vil man gå glip af Nordlyset. Nej, så jeg ved ikke rigtigt, om jeg får lyst til det.

Okay.

De fleste turister, som kommer og besøger Grønland, rejser til Ilulissat.

Så denne der hjemmeside, hvad synes du, repræsenterer den nok om Isfjorden eller hvordan?

Jeg vil gerne se flere billeder, som kan overbevise mig om, at det er noget, jeg er nødt til at se, fordi Nordlyset kan man se mange andre steder fra. Man behøver ikke at rejse til Grønland for at se det, og det er faktisk også meget dyrt at rejse til Grønland i forhold til at rejse til Norge eller Sverige. Så jeg er ikke overbevist om, at jeg skal vælge Grønland, som destination.

Hvad skal der til for, at du vil vælge Grønland, som destination? Andre ting, ved siden af Nordlyset, eller hvordan? Der skal være flere billeder af spændende ting.

Det skal være spændende!

Men det er det her ikke?

Hvis jeg skal besøge Isfjorden, så vil jeg gerne se nogle flotte billeder derfra.

Hvad med videoklip?

Dem plejer jeg ikke at se efter. Det er sjældent, at jeg ser efter videoer på turistsider.

Ja, det vil jeg gerne, men jeg vil helst se nogle billeder. Det er billeder, der kan overbevise mig, at det er et sted, jeg skal se med mine egne øjn

Altså, vi bor i Danmark min kæreste og jeg, vi har planer om, at vi skal besøge flere forskellige steder i Skandinavien, Norge og Sverige. Jeg vil også meget gerne besøge Færøerne og Island.

Jeg har en nabo, der kommer fra Færøerne. Jeg kender også nogen fra Færøerne, og fra Island, kender jeg også to, som bor der. Dem har jeg læst sammen med tidligere.

Hvorfor har I netop tænkt på disse steder?

Fordi vi bor her i nærheden, og der er enestående muligheder for at besøge disse steder, og det er billigere herfra sammenlignet med syden, som for eksempel at skulle rejse fra Ungarn og dertil. Så der er gode muligheder for det her, men jeg har aldrig tænkt på at rejse til Grønland.

Hvorfor?

Jeg ved det ikke. Jeg kender ikke stedet fra billeder. Jeg får lyst til at besøge Færøerne, fordi jeg har set mange billeder derfra, og jeg kender nogen personligt fra Færøerne. Jeg kender en der arbejder, som sanger, og han er fra Færøerne, og jeg får lyst til at se det.

Kender du ikke Björk? Hun er fra Island.

Jo, jo.

Jeg kan ikke lide hende. Hun var spændende i begyndelsen, men det er hun ikke længere, men fra Færøerne, han er spændende, og Island er spændende, fordi de to personer, jeg læste sammen med, de var rigtig søde og sjove, og jeg får lyst til at opleve, hvordan det er, når der kommer varmt vand fra naturen, og at man skal vente på kold på vand, så det er omvendt i forhold til her.

Så der er ikke noget ved Grønland, som du synes, der repræsenterer Grønland stærkt nok, idet du også kan se Nordlyset i Norge, ikke også. Så du mangler et eller andet, som Grønland brander sig med?

Ja det er rigtigt, og jeg kender ikke nogen fra Grønland. Jeg kender ej heller nogen, som har besøgt Grønland, som kunne fortælle mig, om hvor spændende det var. Måske vil du på et tidspunkt gøre det?

Ja, jeg forestiller mig, at jeg vil skrive en blog, i hvert fald for min søn, fordi de fleste i hans klasse vil gerne læse, hvad vi foretager os. Så på denne måde, tror jeg nok, jeg vil gøre det

Men du skal tjene penge på det?

Fra de grønlandske turistbureauer, fordi du gør Grønland populær på en eller anden

måde.

Hvis du ikke havde spurgt mig om det, ville jeg aldrig have undersøgt mulighederne for at besøge Grønland.

Så du mangler branding af Grønland?

Jeg kender ikke nogen fra Grønland, og jeg har ikke noget kendskab til Grønland generelt.

Har du hørt danskerne snakke om Grønland, eller om grønlændere?

Ja, i forgårs besøgte jeg karrieremessen, og der var en stand fra Thule-basen, men jeg blev afvist med det samme, fordi jeg ikke var dansker, og de havde mest brug for håndværkere og ingeniører. Så der var ikke noget til mig der, og det fik jeg at vide inden for ti sekunder. Der var bestemt ikke nogen branding der.

Nej, okay. Jeg ved ikke, om der er noget, du vil anbefale, som kunne gøre det bedre på dette område?

Der skal være billeder, en masse billeder, og jeg vil gerne vide, hvad der er specielt ved Grønland, for eksempel nogle gode stereotyper, som for eksempel med Italien, hvis man siger Italien, så tænker man med det samme på dejligt italiensk mad, eller hvis man siger Grækenland, så tænker man på dejlige øer, varme og sol samt græsk kultur. Der er ikke noget, jeg forbinder med Grønland, udover sne og kulde.

Hvad med julemanden?

Han virker som en slags maskot.

Der står faktisk en stor postkasse i Grønland, hvor man kan sende sine juleønsker til.

Ja okay, men jeg har også hørt, at Julemanden er fra Finland og fra Island.

Ja, så der er mange julemænd. Så det er ikke det, man skal brande sig på?

Nej, det er lidt Disneyland-agtigt. Det henvender sig mest til børnene, og det fanger ikke mig.

Hvad kunne det være, som kunne fange dig, ud fra, hvad du har set?

Jeg ved ikke, hvad det skulle være, måske Isfjorden, men det skal brandes ordentligt. Ordet isfjord, det siger jo næsten ingen ting i sig selv.

Kunne du forestille dig den mulighed, at du ved at rejse til Grønland, kunne få en slags oplevelse, en enestående oplevelse, som kun er din, for eksempel en slædetur med hundene, eller sådanne noget?

Ja, helt sikkert, men det kører ikke i mit hoved. Jeg har ikke set det mange gange nok.

Så det mangler der?

Ja.

Har du hørt om nogen stereotyper af grønlænder her i Danmark?

Ja, altså, hvis jeg forstår det rigtigt, er det ligesom sigøjner i Ungarn. De er alkoholiker, de kan ikke lide at arbejde og så videre.”

Hvem er det, som taler om dem på den måde, er det mest danskere, eller er det alle dem, du møder?

Jeg ved faktisk ikke, hvorhenne jeg har hørt det.

Det er bare min opfattelse, at danskere betragter grønlændere på denne måde, med eller uden grund, det kan jeg ikke bedømme.

Men du har aldrig selv set grønlænderne i denne rolle, eller hvordan?

Jeg har set nogen, som ser hjemmeløse ud, men jeg har også set nogle grønlændere, dengang jeg boede i byen, som boede i nærheden, og der var nogle skolebørn og så videre. Så jeg har set mange forskellige. Jeg tænker ikke ret meget på disse fordomme.”

Ja det er der faktisk, og man ser ikke de der grønlændere, som er integreret godt i systemet, og som fungerer godt i systemet og i samfundet. Det er mere dem, som sidder på gaden, man ser.

Så har jeg den sidste hjemmeside her?
Der er mange ting jeg spørger om, var?
Kan du finde denne hjemmeside, som hedder mitgrønland, eller bare google den?

www.mitgrønland.dk?

Ja, hvad synes du om denne hjemmeside, vil du gennemgå/se på den? Denne hjemmeside er en måde at bekæmpe stereotyperne på?

Jeg tænker på, at hvis man kunne samle det hele under branding af Grønland, så kunne det godt virke i stedet for, at det er særskilt for eksempel, som blogs, på Facebook og denne her hjemmeside samt visitgreenland. Jeg ved ikke, om det kunne give mening, at samle dem?

Der er tre kendte danskere, som fortæller deres historier fra, da de var Grønland, og så er der nogle kommentarer efterfølgende, hvor man også kan skrive samt masser af små billeder.

Det er mest om grønlandere? Der mange stereotyper i Danmark, som er forkerte. Det er på grund af kommunikationen, den lykkedes ikke, fordi grønlandere er anderledes end danskere, og så har de svært ved at tale sammen.

Der har også været nogle ulykker, hvor nogle danskere har været i Grønland og har spurgt, om man kunne gå denne vej ved isen, hvor grønlanderne har sagt; ja, ja, det kan I godt. Disse mennesker har så gået der, og de druknede alle sammen. Grønlanderne har lært, at man ikke må sige nej til os, som kommer på besøg.

Det er vigtigt, at man ved det i forvejen. Det er i hvert fald , men der er flere situationer, hvor man ikke har kunnet forstå hinanden, hvor det også er endt galt.

Hvis man taler med en grønlandere, er det således, at han/hun nikker bare med hovedet, når man spørger/fortæller. Det betyder ikke, at de forstår, hvad man siger. Det er bare af høflighed, at de gør det, og det skal man vide for at kunne kommunikere med dem.

Ja, hun fortæller om det.

Kunne det for eksempel være smart, at du kunne klikke på de enkelte billeder og så læse historien, som følger billedet?

Og så komme frem til den historie, som ligger bag billedet ik'? Jeg vil rigtig gerne klikke

på de der små billeder og se dem forstørrede.

Du ser for eksempel også grønlandere, som drikker på gaden, nogle af dem i hvert fald. Det er fordi, at det for dem er umuligt at drikke skjult, og det betyder, at hvis man skal gøre noget, så skal man være åben. Så hvis man drikker, så drikker man udenfor, så alle kan se det, åbenlyst, mens danskere drikker i deres egne stuer, eller drikker foran fjernsynet.

Hvis man ser på tallene angående, hvor mange der drikker lige nu, så er der flere i Danmark, som drikker, i forhold til Grønland.

Så det er spændende med de der tal.

Det er i hvert fald meget mærkeligt, og man tænker: Nå, det er sådan her de drikker. Danskere tænker måske, at grønlandere drikker, fordi de har det meget dårligt, eller er hjemløse, men grønlandere, de går ud for ikke at skjule det for andre. Det er sådan de gør.

Vil hun fortælle om det?

Nej, det gider jeg ikke at lytte til.

Jeg vil helst se billeder, jeg kan ikke lide at høre historier. Ja, meget gerne. Det vil jeg helst. Jeg gider ikke og klikke på den, fordi hvad hvis den varer 20 minutter. Det gider jeg ikke og lytte til.

Så du synes, at denne der dialog, den er ikke til stede, eller hvordan? De kan ikke forstå hinanden?

Det har jeg ikke hørt før.

Ja, det er interessant, men det skal da oplyses og vises fra begge sider af. Grønlanderne skal vide, at de bliver betragtet, som dårlige, og danskerne skal have at vide, hvorfor grønlanderne gør, som de gør, når de drikker. Jeg har ikke ret mange fordomme, fordi jeg ikke er dansker.

Men det er jo interessant, da du er i det der miljø, hvor de også snakker om grønlandere på en eller anden måde. Grønland er jo stadigvæk en del af Danmark, og der er altså grønlandere der rejser derop, og så videre og så videre.

Så danskerne har deres egne meninger om det.

Og vi er i den der kontekst, og det er meget interessant at se, hvordan denne kontekst

påvirker dig, som ikke er dansker, og som ikke har noget med grønlandere at gøre.

Jamen, hvis jeg hører sådanne ting, så bliver jeg bare nysgerrig og får lyst til at høre mere om det. Om det virkelig kan passe/om det er rigtig, da det ikke kan passe, at en hel nation er dårlig. Der må være forskel mennesker imellem.

Ja, de vil bare gøre det på deres egen måde? Ja det kan godt være.
Selvfølgelig kan grønlandere tilpasse sig til det der system, når de kommer.

Jeg har også hørt nogle grusomme historier, om hvordan danskere har integreret grønlandere, men jeg kan ikke rigtig huske, hvordan det nøjagtigt var, da det er længe siden, jeg læste det. Jeg fik indtryk af, da jeg læste det - den gang kunne jeg ikke læse så godt på dansk - at det var et eller andet om nogle grønlandske børn, som blev adopteret, og som blev behandlet rigtig dårligt. De blev betragtet på en anderledes måde, end adopterede danske børn. Så der var en forskel, de blev ikke behandlet/adopteret på den rigtige måde, og bagefter blev de kastet ud i samfundet, og de kunne selvfølgelig ikke opføre sig ordentligt på grund af deres tidligere oplevelser. Det var en rigtig dårlig historie, og jeg kan ikke rigtig huske den. Meningen var, at børnene skulle integreres, men det blev de ikke ordentligt, og det var også danskernes skyld, fordi de gjorde det på den forkerte måde. De ville integrere dem på den danske måde, og det lykkedes ikke.

Så det kunne være godt at få en og finde en dialog imellem dem?

Ja, de er ikke interesseret i at forstå hinanden.

Har du set den tv serie "Det slører stadig"?

Ja, den serie, kan jeg godt lide. Der har været mange diskussioner om denne TV-serie. Der var også nogen, som tænkte, at denne i stedet kunne forstærke fordommene.

Jeg kan også forestille mig den der storhed. Altså, hvis jeg forstår rigtigt, så har Danmark udnyttet Grønland på en rigtig dårlig måde. Så hvorfor skal grønlandere integrere sig, hvorfor kan det ikke være omvendt? Hvorfor kan danskere ikke adoptere nogen grønlandske vaner og tilpasse sig grønlanderne?

Det ved jeg ikke, men generelt er det sådan at grønlandere skal tilpasse sig og ikke omvendt.

Ja. Der er denne der sjove TV-serie, som stadig kører ("Det slører stadig"-R.P.) Jeg ved ikke, om du har set denne? Jeg kunne forestille mig, at de lavede noget lignende i forhold til Grønland bare for at bryde denne fordom.

Hvis der er nogen som, så er det deres problem.
Selvfølgelig kan jeg genkende både indvandre og danskere, fordi de begge bliver kritiseret, men det er på en rigtig sjov måde. Det er faktisk på den danske måde, fordi den danske humor kan være noget grusom nogle gange.

Så de der TV-serier, de påvirker også samfundet.

Ja, det går begge veje. Som den integrationsspøg, som der var sidste gang med humus og Den var rigtig, rigtig sjov.

Der har været mange TV-programmer, bøger og alt muligt om grønlandere, som er i Grønland, og som er sociale tilfælde og sådanne noget, men jeg tror, at man kigger med danske øjne på deres levemåde i Grønland, frem for at lære og forstå dem. Hvorfor er de sådan?

Ja.

For mig er det meget spændende. Det bliver meget spændende, at møde de mennesker på stedet for at se, den der forskel, der måtte være. Jeg har fået fortalt, at der var en situation for en mand, da han sidste gang var deroppe. Han oplevede, at der var en anden mand, som faktisk skulle dø. Vejret var dårligt, så det var fuldstændig umuligt at flyve og så videre, og personen var meget ked af det. De andre, som var grønlandere, spurgte ham om, hvorfor han kedede sig, og han kunne jo ikke gøre noget, for det var hans tid til at dø.
Kan du forestille dig sådanne en forskel? Når man er død, så er man død. Det er også interessant at se forskellene på en anden måde. Hvis man aftaler et møde, hvor der skal være en fra Danmark og en fra Grønland, så vil danskeren komme til tiden på stedet, men det kan godt være at grønlandereren ikke gør det. Ikke fordi han/hun ikke er et ordentligt menneske, men fordi der ikke nogen nogen, som skal bestemme over dem. Grønlandere bestemmer selv, hvordan, hvornår og hvem. Det gør de.
Det er mærkeligt.

Jamen, det har jeg hørt om i mange andre sammenhæng angående andre indvandrere.

Jeg har en ven, som arbejdede i Asylcentret, og han prøvede også at lave nogle aftaler med somalierne, og de kom aldrig og nogle gange slet ikke. Det er ikke fordi de er dårlige mennesker. Det er bare kulturforskelle.

Ja netop.

Det er den mest tydelige måde at vise, om de kan mødes eller ej.

Hvis man ikke forstår dem, ikke forstår, at det er en forskel i forhold til, hvordan vi betragter det, så vil man komme til at tænke dårligt om dem. Grønlandere vil for det meste helst undgå konflikter. De har det som et slags bofællesskab i Grønland, hvor de har det godt sammen, og hvis en af dem for eksempel går ud af døren, så kan de ikke overleve, sådan var det i det gamle Grønland, fordi de skulle fange fisk og så videre. De var meget afhængige af hinanden. Så de undgik helt problemer og konflikter, og de snakkede ikke med hinanden om problemer. Nå, men der var faktisk en konflikt i denne familie. Sønnen sagde til faderen, nu går jeg min vej, og så gik han ned til vandet. Så ville han begå selvmord, og så gjorde han det selvfølgelig. Der var ikke nogen, som løb efter ham for at stoppe ham og så videre. De blev siddende på stedet og kiggede bare på ham. Han gik ned og tog sit eget liv. Alle var til begravelsen. De grad, og de var kedede af det og så videre. Den dansker, som var til stede, spurgte, hvorfor stoppede I ham ikke. Søsteren svarende, at det var ham (sønnen), som bestemte over sit eget liv, og det kunne vi ikke gøre noget ved, vi måtte intet gøre. Det var ham som selv bestemte. Så det er helt bestemt måden man opfatter andre mennesker på. Det er også en slags forskel, ik'?

Jo. Du har spurgt mig, om jeg er interesseret i de lokale mennesker, men hvis jeg var en turist i Grønland og var der i 5-7 dage. Så har jeg slet ikke ret til at forstyrre de lokale. Så jeg vil ikke besøge dem uden at spørge først.

De har jo kaffemik. Det er en time, hvor man drikker kaffe med dem, og alle mennesker rundt omkring, de må gerne komme og drikke kaffe, for derefter at gå sin vej igen, uden at sige noget for eksempel. Der kan godt komme en i huset og drikke sin kaffe og så bare gå bagefter, uden at vente på at alle andre er færdige med at drikke kaffe eller sådanne noget. Det er også en norm for dem. Det kan man gøre, hvis man vil møde dem, og dem, som bor i huset, føler sig meget bæret, hvis du kommer.

Nå okay.

Så det er bare en anderledes opfattelse af menneskerne, at man ikke forstyrre dem, men at de

føler sig bæret, hvis man kommer og drikke kaffe hos dem. Jeg har ikke været der endnu, men jeg synes, at det er fantastisk, hvis man kunne sammenligne de der forskelle om komme i kontakt med disse mennesker. Igen er det interessant, om de vil opfatte mig som dansker, eller som, jeg ved ikke hvad, fordi de faktisk ser ned på danskere?

Ja, men du er jo ikke dansker?

Nej, men jeg taler dansk i stedet for engelsk. Jeg har snakket med direktøren fra det Grønlandske hus, og han fortalte, at det er meget vanskeligt at vide, hvilke grønlandere, der kommer til Danmark, fordi de har ikke planer om at integrere dem, . . . administrationssystemet og sådanne noget. Så de får de egentligt en depression i kulturen. Så de kan ikke tælle dem, men de kommer bare, og rejser igen, hvis de vil. Så den der forskel den eksisterer, alligevel.

Ja, jeg vil meget gerne læse din blog.

Ja, hvis jeg når at skrive. Jeg tror, at der bliver mange ting, der skal laves, og der skal kigges efter børnene. De der børn, som er vokset op, der oppe, de er vant til vandet, og det er meget dybt i begyndelsen, og så vil der også være bjerge indimellem, og kommer du ud til vandet og falder i, så vil du dø med det samme, fordi det er meget, meget dybt. Så jeg skal holde øje med mine børn. De er jo ikke vant til, og heller ikke jeg. Så jeg ved ikke, hvordan jeg skriver det.

Hvornår kommer I tilbage?

Jeg kommer den 15. juni, og så skal jeg skrive mit speciale færdigt. Hvis ikke, så skal jeg nok have det godt i Grønland i hvert fald. Jeg har tænkt på, at gå til sygehuset, hvis jeg ikke kan nå det. Så jeg har en diagnose i hvert fald i forvejen, så jeg kan nok sygemelde mig. Nu må vi se. Hvis det bliver ligesom i Danmark, så kan jeg godt skrive. Børnene skal også prøve at gå i en grønlandsk skole og grønlandsk børnehave. De kan ej heller forstå noget som helst.

Og hvad er dine planer efter, du kommer tilbage? Skal du finde et job her i Aalborg?

Det ved jeg ikke endnu. Jeg skal nok søge jobs, men vi må se. Jeg har tilmeldt mig en A-kasse. Jeg gik ikke på denne der karrieremesse, fordi jeg var der sidste gang, den var der, og der var ikke noget.

Jeg meldte mig også i A-kassen fra begyndelsen. Jeg vil ikke bruge mine dagpenge. Jeg vil helst have et job. Denne der karrieremesse, var bare en tidsspild, hvis du skal søge job, og du skal søge nu, fordi der ikke var nogen virksomheder for mig.

Ja, det skal jeg også, og hvis jeg ikke kan finde jobs. Så tænker jeg på, at jeg vil tage nogle kurser

eller lignende.

Jeg mødte flere virksomheder, som ikke ville ansætte mig, fordi jeg havde.....alt muligt andet. Det var ikke mig, så jeg skal helst finde et job.

Jeg har SU mere til seks måneder Så kan man for eksempel, måske også dig, men jeg kan godt bruge den der SU.

Det skal jeg nok også, hvis man får dagpenge ved at tage disse. Ja, jeg har kun fået SU i to år.

Ja, så du har flere år tilbage, som du kan godt læse videre.

Jeg gider ikke læse.

Nej, men det er en slags løsning, hvis man ikke kan finde noget som helst.

Jeg ved ikke, om jeg kan klare det, og jeg får ikke noget feedback fra Jens Det var lidt nemmere med Svend, han sagde klart, hvad der var godt, og hvad der ikke var. Det er ikke sådan med Jens. Det vil være fornuftigt, og i mellemtiden pegede han på nogle punkter, hvor han kunne forestille sig, at jeg skulle formulere tingene anderledes. Jeg ved ikke, om det er godt eller dårligt, det jeg skriver. Det aner jeg ikke.

Du skal bare skrive. Det kommer.

Så jeg ved ikke, hvad jeg skal derefter.

Hvornår skal I mødes igen?

Det ved jeg ikke. Jeg var ikke ved min vejleder i dag, for jeg har ikke skrevet teksten endnu.

Mine børn er meget syge, noget a la roskildesyge, så det bliver om 14 dage, og så skal jeg nok have samlet alle tingene op med hensyn til rejsen.

Pakke tøj og så videre?

Ja, alt muligt.

Silver

Jeg fik en ide, og i 1999 startede jeg et turistcenter op, som vi kaldte Ataa Camp. Her har vi huse, som kan bookes, og vi har kajaker og kanoer. Mange af vores turister kommer hertil for at ro kajak, og vi lejer vores kajaker ud. Vi er ikke organiseret med guidning og sådanne noget.

I de første 6-7 år gik det rigtig dårligt for stedet, men nu er Ataa Camp fuldt booket hvert år.

Det er ikke alle, som kan sejle med kajak?

Nej, vi har i dag en tur, der hedder - De fire destinationer – og her er der to overnatninger i Ataa. Vi har haft denne tur - De fire destinationer - igennem de sidste 6 år, og i år har vi haft 13 ture og er allerede fuldt booket.

Som jeg sagde, så er vi glade for at tage vores gæster med i vores både, åbne både, ikke luksusbåde, med rundt for at se denne side af Disko-bugten. Det er en tur på tre dage, hvor turisterne kommer til fire destinationer, hvor de kommer til at se isbjergene, besøge Illimanaq, Ataa og Eqi-gletsjer, og på vejen tilbage, kommer de til Rodebay. Så de vil besøge alle destinationer på tre dage, og de har det godt i Ataa, fordi der får de tid til at fiske, de kan vandre, ro kano eller kajak, hvis de har lyst. Jeg mener bestemt, at vi vil fortsætte i denne retning.

Hvad med de andre områder her i Ilulissat, hvor der er flere firmaer?

Ja, der er flere firmaer. Dem vil jeg ikke sige så meget om.

Vi har et firma her i Ilulissat - World of Greenland - det er totalt dansk, og de koncentrerer sig kun om pengene.

Du skal vide, at for mit speciale er det vigtigt, at du siger, at hvad du mener. Jeg kan godt analysere det.

Jeg mener, hvad jeg siger. World og Greenland, de har for eksempel et online-booking-system. De er mere professionelle end os.

I har altså ikke online-booking?

Nej, vi foretager vores bookinger via e-mails. Hvis du skriver til mig, og du ønsker at booke noget, så foregår det via e-mails, men ved World of Greenland foregår det via online-booking, og hvis du har booket en tur hos dem, skal du betale direkte/med det samme, og når du så kommer hertil, og turen bliver aflyst på grund af dårligt vejr, går dine penge tabt, da du allerede har betalt. World of Greenland, de manipulerer med den der isbræt, hvor de har booket nogle huse. De startede med at booke fem huse, og lige nu er det måske 16-18 huse, de booker, og der er en indkvartering på omkring 40 mennesker, og det er derfor blevet til en slags industri i stedet for.

Jeg mener, at det er deres problem. Jeg har ikke problemer med dem, jeg samarbejder med dem, men vi kan se forskelligt på tingene. Der er mennesker, der involverer sig i pengene, og så er der mennesker, som elsker deres arbejde. Der er også kommet det der nye firma IceCapTours, og dette ejes af en dansker, og her er man meget vild med at tjene penge. Man tjener penge ved sit, og man tjener penge med sit bryggeri samt tjener penge ved at sætte priserne ned på sine udflugter. Så du kan se det på den ene eller anden måde, men disse mennesker involverer sig i pengene og ikke andet. Vi har i Ilulissat aldrig oplevet stress på grund af pengene, i forhold til turismen, fordi hvis man er et godt menneske, en god organisation, som giver en god service, så kommer pengene af sig selv.

Så betydningen af vores arbejde for dem og for os er meget, meget forskellig.

Når vi ser på selve turisterne, hvor mange turister har I fra Danmark, og hvor mange har de fra Danmark?

Snakker vi om global turisme i Grønland eller i Ilulissat, kan vi sige mig, dem og de andre. De fleste turister kommer fra Danmark, omkring 60% af turisterne kommer fra Danmark. Der er også begyndt at komme flere tyskere, og så har vi franskmændene som nummer tre på listen.

Og Italienerne?

Italienerne, de kommer i sidste gruppe, hvor der også befinder sig englændere og folk fra Åland, men nummer et er danske turister. Jeg vil gerne sige, at der er mange danskere, specielt dem, der kommer her privat i Ilulissat, de kommer selvfølgelig med World

of Greenland og IceCapTours, da det er danske firmaer. De er meget nationalister.

Ja, okay. Hvem kommer til dig, hvis de fleste danskere vælger World of Greenland?

De private i hele byen. Vi er med vores kultur lidt beskyttede, vi er lidt udenfor, så menneskerne kommer først til World of Greenland, eller IceCapTours, men jeg har alligevel mange, mange gæster fra Danmark.

Hvordan er der så, at de får viden om dig, at du eksisterer her?

Vi arbejder medDanske Jeg har samarbejdet med Arctic Adventure, som er en af de store. Vi har arbejdet med dem igennem 18 år, og vi har aldrig tabt dem.

Og hvis du taler med dem, så vil de ikke bare tage til World og Greenland. Vi har også mangetur..... tur i Danmark, som rejser med Culture Adventure. Alle de ture er med til at give os et større antal af danskere.

Når jeg ser på nettet, vil de fleste, som skal ud at rejse søge på internettet?

Vi har fået mange private henvendelser også fra Danmark. Vores internet er ikke så stærkt/godt, som World of Greenlands. Jeg mener, at når vi taler om cifre, så investerer de omkring 500.000 i internettet hvert år, hvor vi investerer omkring 20-30.000 i internettet.

Så I har en slags hjemmeside, eller hvordan?

Ja, ja, vi har da en hjemmeside, og vi får mange private henvendelser, specielt fra Frankrig og fra Italien. Hvis du er fra Italien og går ind og søger på Grønland på nettet, vil vores adresse være den første, der popper op, men på verdensplan, vil det være World of Greenlands adresse, som kommer frem først. De er meget stærke.

Så I har bare en søgefunktion?

Jeg har haft mange mennesker, der siger, at de flytter fra dem til mig, da de mener, at vi er bedre end dem.

Hvorfor er det sådan, kan du fortælle det?

Mange mennesker bryder sig ikke den der booking-online. Vi har igennem de sidste to år haft gæster, som er kommet ind til os, og som vi er blevet venner med, og vi har snakket sammen. De var sure på det andet firma, fordi firmaet havde taget dem med ud i en båd, hvor der var dårligt vejr, og firmaet havde ikke aflyst turen eller ændret datoen, fordi kunderne havde betalt for turen hjemmefra. Så denne der booking-online kan være en trussel.

Det kunne være interessant, at kigge på din hjemmeside, hvis jeg må bede om adressen, så kan jeg kigge på siden?

Jeg kan give dig adressen til hjemmesiden, og så kan du kigge på den, hvis du har lyst.

Det kan godt være, at jeg kan finde på at komme med nogle forslag til ændringer, for mit område er interaktive medier, hvor vi også laver hjemmesider og forskellige spil, hvor vi arbejder med at prognerere.

Denne hjemmeside er lavet af en af vores medarbejder, som er italiener, og som har været her med sin kone. Han er meget dygtig med computere. Så det er ham, der laver vores hjemmeside.

Så han programmerer faktisk?

Ja, men nu er han i Italien, hvor han har et barn og arbejder, men vi er i kontakt med ham hver gang, vi har problemer, og han hjælper os.

Ja, selvfølgelig, det er flot.

Mine kollegaer og jeg, vi arbejder med design. Det betyder ikke, hvordan det ser ud, men selve funktionerne på hjemmesiden. Vi kommer ud til forbrugerne, eller til turisterne, og taler med dem. Spørger dem om, hvad det er, de gerne vil have og så videre, og så profilerer vi selve hjemmesiden efter deres behov. Så jeg kan godt forske der og måske komme med forslag, hvis det er noget?

Mange gange bliver vores arbejde lidt kedeligt, som for eksempel i år, hvor jeg arbejder med 6-7 mennesker. De har lavet mange spørgsmål, og vi er meget stille og rolige, og tålmodige. Vi skriver/besvarer dem, og pludselig efter 1-2 måneder så vender de tilbage med, at de har fået et andet tilbud og undskylder. Det er så kedeligt, så kedeligt. Det er

selvfølgelig, fordi at konkurrencen i Ilulissat er så stor med henblik på turismen. Der er ikke så stor samarbejdsvillighed i Ilulissat. Nu er jeg venlig over for Christine, og Christine er venlig over for mig, og det er, fordi vi accepterer hinanden. Hvis de har brug for en båd, kommer de til mig, og hvis jeg en gang får brug for noget, går jeg til dem, også fordi jeg gerne vil samarbejde med dem, men det er ikke et rigtigt samarbejde, det er ikke et hjerteligt samarbejde, og i hele Grønland er det værste sted her i Ilulissat.

Hvorfor?

Det er, fordi de alle sammen forsøger at "dræbe" hinanden. Det er rigtigt.

Men det er jo også et sted, hvor de fleste turister kommer.

Selvfølgelig, og derfor skal der også være plads, når der kommer så mange turister. Der burde være et større samarbejde. Vi burde organisere det sammen. Tænke på priserne, ikke kæmpe mod hinanden med priserne, men sådan fungerer det bare ikke.

Jeg kan godt se en fordel for dig i hvert fald. Hvis I profilerer Jer på forskellige måder, kan I jo godt samarbejde uden at skade hinanden. Det kan jeg godt se, hvis I arbejder med kulturen og den personlige oplevelse.

Hvis du havde en tøjbutik, og du har forskellige mærker i din butik for eksempel North Face, eller noget andet, og du har én pris, og en anden butik, som ikke har de samme mærker, men som har valgt at sætte prisen ned, så er det ok. Den slags konkurrence er god nok. Men turisme, hvor der er så mange både på vandet, og der kun er et produkt, Isjorden. Hvorfor konkurrere med priserne her?

Jeg kan godt se det for dig i forhold til World of Greenland, og hvad de har af produktion. Hvis du profilerer dig og går direkte efter de mennesker, som vil have en personlig oplevelse, en meget personlig oplevelse, frem for at gå efter de turister, som kommer og er her i 3-4 dage. Og hvis du gerne vil give en personlig oplevelse til turisterne med kaffemik og så videre, vil det være fuldstændigt anderledes, end hvad de kan tilbyde turisterne. Så du kan godt profilerer dig på denne måde.

Nej, jeg taler mere om priserne. Danskere, de er meget, meget koncentreret på priserne.

Det kan jeg godt forstå. Det er alle jo.

Vi har haft mange, som siger, "vi har købt en tur på Isfjorden af dig til 500 kr., og IceCap sælger turen for 350 kr., hvorfor er det dyrere her"? Jeg kan ikke forklare dem det, og jeg føler, at jeg har snydt dem, fordi de har været på turen hos mig, og så efterfølgende finder de ud af, at denne tur koster mindre et andet sted. Og jeg tænker, hvorfor skal det være på denne måde?

Det er, fordi I sælger det samme produkt, men hvis I profilerer jer, og her mener jeg, at hvis I sælger nogle andre oplevelser end dem, så kan det blive godt.

Jamen, jeg kan ikke sælge andre oplevelser.

Jo, det kan du godt.

Nej, jeg mener, at vi har for eksempel 25 udflugter, og IceCap, de har 16 udflugter. De 10 ud af de 16 udflugter, de har, er magen til vores, såsom Illimanaq, Rodebay, Isfjorden, Eqi og hvalsafari, og der får alle den samme tur, og hvorfor så konkurrere med de 200-300 kr. mindre på denne tur? De gør det, fordi de gerne vil "slå" World of Greenland og mig. Hvorfor skal der være denne priskonflikt i den ligge bygd, som vi er i? Jeg synes, at den, der, er svær?

Ja, det er klart.

Ja, men nej, vi har snakket en masse gange sammen, og de forstår det ikke. Det er et frit marked. Det er et demokratisk marked, og de gør, hvad de vil.

Du skal, da spørge dem?

Jeg har set på en hjemmeside, som før hed, visitgreenland, og som nu hedder greenland.com. Den handler også om turisme i hele Grønland.

Ja, vi skriver hver gang Grønlands turisme, og det er vores nationale turistbureau. De er ikke involveret i denne krig. Vi har en intern krig i Ilulissat.

Ja, denne "krig" er meget lokal, det kan jeg godt forstå, men samarbejder I for eksempel med dem (visitgreenland)?

Jeg bruger ikke dem så meget.

Hvorfor?

Det er, fordi da jeg startede, den gang hed de, Grønlands turist, og der plejede de at hjælpe firmaer med tilskud eller materiale, og jeg kan huske, at jeg spurgte dem to gange, om de kunne hjælpe mig, men de hjalp mig aldrig, og jeg ved, at det var en racistisk beslutning.

Hvordan det?

Grønlands turist, de har altid haft en dansk direktør, og jeg er italiener.

Okay.

Jeg er ligeglad, jeg er ikke interesseret, men jeg kan sige dig, at det var 100% en racistisk beslutning.

Jeg havde det svært i starten med mit firma. Jeg havde det meget hårdt. De første 2-3 år kunne man se, at menneskene ville prøve at udkonkurrere mig, men jeg kæmpede og kom op - Jeg er glad.

Ja, det er godt for jer.

Jeg tænker på fremtiden, hvordan forestiller du dig, at den vil blive?

I fremtiden skal jeg væk, jeg skal stoppe. Jeg skal arbejde lidt mindre, idet jeg har arbejdet i 20 år.

Hvad med din søn?

Min søn skal fortsætte med firmaet, og nu vil jeg stoppe, så måske har jeg to sønner her, som kan fortsætte, og jeg kan tage det lidt mere stille og roligt.

(Jeg spørger sønnen, om hvad han siger til det?)

Jo, det vil han gerne.

Jeg er interesseret i, hvordan I vil gøre det? Som I har gjort indtil nu, eller vil det blive anderledes?

Det firma, vi har nu, stopper ikke. Vi får flere og flere turister og mere at lave. Selvfølgelig kommer der flere turister på grund af vores Samarbejde med Island, denne stærke side af Island, og de sender mange turister hertil.

OK, på denne måde.

Sidste år var der omkring 2000 turister ekstra fra Island. I år forventer vi omkring 3000-3500 turister mere derfra.

Det lyder ellers godt

Dette er en af grunden til, at vi får flere turister, og den anden grund er, at mange små ture, de skifter fra World of Greenland og fra hotellerne, og kommer til os i stedet for. Så firmaet stopper aldrig. Det vil betyde, at min søn Christian og den anden søn De skal kæmpe rigtig meget. Vi vil få flere og flere turister hvert år.

De turister, der kommer, er det dem, der kommer for første gang, eller for anden gang, eller hvordan er det?

Alle de turister, vi har, som kommer her, er altid første gang eller den sidste gang. Vi har måske haft 10-20 turister, som kommer her for anden gang, men når turisterne kommer her, så kommer de kun en gang, idet at rejse til Grønland er meget dyr. De kommer her til Grønland, og de er mennesker, der har sparet mange penge op, og specielt almindelige turister, som vi arbejder med, de sparer op i 4-6 måneder. De kommer en gang og så aldrig mere.

De der turister, hvis vi kigger på alderen, hvor gamle er de så?

Det var en god tid der i 1993, hvor jeg startede. Vi har haft mange unge menneske med rygsække, campingfolk, og mennesker der rigtig godt kunne lide naturen. I dag har vi flest ældre mennesker.

Er det på grund af priserne, eller hvad?

Nej, det er pensionister, der kommer, de har penge.

Men hvor er de unge nu?

De unge, de har ikke råd til en tur til Grønland, og derfor kommer de desværre ikke hertil. Der er ikke mere noget for dem. Der er ikke mere camping, og derfor kommer de ikke, de har ikke råd til det. De fleste turister, som bruger over 25.000 kr. på en tur, de kommer med cruise-skibet, og hvis du ser på de mennesker, der befinder sig på cruise-skibet, så er de mellem 65 og 95 år gamle. Dette er på grund af kapital, at de tager ture med cruise-skibet. De andre gæster, der kommer fra Danmark og Tyskland. Der er det næsten det samme, de er også mellem 65-90 år.

Så du bruger ikke så meget de digitale medier, kan jeg forstå?

Nej. Vi har også unge mennesker, men ikke så mange, vi har flest af de ældre mennesker. De mennesker bor på hotel med fuld pension, tage en udflugt eller to udflugter og så ikke mere.

De unge mennesker bliver jo også gamle med tiden?

Vi er i gang med et projekt i firmaet. Vi snakker om, mine to sønner og jeg, at vi i vinteren skal lave et program for unge mennesker. Vi vil give de unge mennesker de samme muligheder, som de andre har. Det vil for eksempel dreje sig om skoleklasser, camping-mennesker, og mennesker, der rejser med rygsæk. Vi vil give dem en chance for at komme hertil og blive i en uge eller 9-10 dage. I dette program skal vi bruge naturen meget, for eksempel en tur til Indlandsisen, hvor de kan campere med en overnatning og komme tilbage til eventuelt en kajaktur, eller en vandretur til mange forskellige steder.

Men World of Greenland har ikke disse ture, vel?

Nej, World of Greenland, de arbejder mest med deres Eqi-tur, Eqi- gletsjen. Hvis du kommer til Eqi og siger, at du gerne vil derop i dag, og du skal tilbage i morgen, og at du vil sove der og spise der. Det vil koste dig omkring 4000 kr. De er ikke interesseret

i en teltplads til unge mennesker for 300 kr. Det er, de ikke interesseret i, men de er interesseret i de store penge.

Men hvis I profilerer Jer på den måde med hensyn til de unge mennesker, eller på den personlige oplevelse, så har I denne der niche, som andre ikke har.

Ja, helt sikkert, men jeg har altid sagt til min søn, "du skal ikke stresse, så moderen bliver alene. Du skal ikke stresse for pengene, hvis du er god og giver en god service, så skal pengene nok komme". Vi skal arbejde mere end World of Greenland, fordi de måske tjener 40.000 kr. på 10 personer, hvor vi måske tjener 40.000 på 30 personer. Vi arbejder mere, men pengene de kommer.

Den tendens, der er hos turisterne lige nu, som jeg har læst meget om, den tyder på, at man gerne vil have en personlig oplevelse. Altså en oplevelse, som ingen anden kan have/få, den er lavet til mig.

Når nu du siger en personlig oplevelse, så har den både gode sider og dårlige sider. Jeg har for eksempel været i kontakt med en kvinde, som ringede til mig fra Canada, og sagde, at hun havde 10 VIP's, og de ville gerne leje en båd alene og spise om bord og så videre. Jeg skrev til hende og gav hende en pris. Jeg gav hende den bedste båd, vi har, Maja. Den er til 12 passagerer med en flot kabine, meget flot. Hun svarede tilbage til mig og sagde, at de gerne ville have en større båd. Denne båd der var for lille, og nævnte hun, at de ville op til Indlandsisen, hvor de ville have nogle mennesker, som kunne komme med dem på ... og så ville de leje en helikopter, og pengene var ikke noget problem for dem. Så jeg svarede til hende for en lille uges tid siden, at vi var ligeglade med pengene. De skulle være her to dage, og de skal nå så mange ting, som normale mennesker ville bruge en uge på. Jeg var ikke interesseret i at fortsætte med denne gruppe. Jeg skrev, at jeg håbede, at hun kunne finde et firma, som var interesseret i pengene, og vi var ikke interesseret i pengene, men vi er interesseret i kvaliteten.

Selvfølgelig, var I ikke interesseret i pengene?

Nej, nej, hvad betyder det, jeg er ligeglad, hvis menneskerne spørger, og hvis de vil have en privat oplevelse, så booker de selv deres oplevelser og mange andre ting. Du kan intet gøre.

Nej, det er klart. Jeg tænker på den måde, som du har sagt, at man godt kan gå til kaffemik på, eller tage på fisketur med almindelige fiskere og sådanne noget.

Ja, det har vi på vores internetside.

Hvis du kommer her, og du aldrig har mødt mig, og du siger Silver kan du tilbyde mig en tur, jeg vil gerne besøge en bygd. Jeg siger ja, så skal det være Illimanaq. Jamen, hvorfor der er jo også Rodebay? Og jeg vil forklare dig, hvorfor, jeg synes, at det skal være Illimanaq. Rodebay er blevet meget industriel, og der er restaurant og vandrehjem, men i Illimanaq kommer vi hos en familie og spiser hos familien. Her vil vi være imellem inuitter.

Har du også det samme på hjemmesiden, at man kan se forskellen?

På en måde ja.

Du skal fremhæve det.

Rodebay er blevet industrialiseret, og i Illimanaq er det flot. Du skal sælge hele turen og så forklare menneskerne det efterfølgende. World of Greenland har publiceret på deres hjemmeside, Rodebay, Rodebay og Rodebay. Det er, den eneste gode ting, men hvis du kommer til Rodebay, da kommer du væk fra båden, kommer direkte til restaurant og får rigtig god mad. Turen vil være således, at man kommer på restaurant, går til båden og hjem igen. Her oplever du ikke kulturen. Så vi, som jeg sagde til dig, vi koncentrerer os om os selv, og om den kultur, vi er i.

Det er også det, jeg er specielt interesseret i, jeg beskriver, hvor forskellige kulturer der er og sådanne noget.

Vi har efter så mange år, haft over 600 gæster til Illimanaq og omkring 350 til Rodebay, og efter så mange år har vi skaffet mange af vores gæster bonusfamilier i Illimanaq. De kommer der, og de overnatter måske. De er glade, når de kommer tilbage. Det har været en god oplevelse for dem - de er bare så glade.

Jeg tror, at hvis I fortsætter med dette, så vil I få mange flere turister. Tendensen går jo i den retning.

På nuværende tidspunkt har vi store problemer med World of Greenland, og vi har diskuteret det med kommunen, fordi World of Greenland vil booke deres kunder ind på samme vandrehjem i Illimanaq, som vi, og vi er mange. Vi har fortalt kommunen hvorfor. World of Greenland skal ikke komme og manipulere ingen, for det er den eneste kulturbugt, vi har. Hvis World of Greenland kommer der, så er den færdig, så bliver den ligesom Rodebay. Så vil der komme mange mennesker, som skal spise på restaurant og bo på vandrehjemet, men så vil der ikke være nogen penge til inuitterne.

Det er klart, det kan jeg godt se.

Det næste er så, at vi har talt med kommunen, og de kan måske godt forstå os, og måske giver de ikke den der tilladelse til World of Greenland.

Det håber jeg i hvert fald, at de ikke gør, fordi man kommer for at se naturen/kulturen og hvis man kommer sammen med World of Greenland, så er der kun naturen tilbage, ikke kulturen og ikke menneskene.

Jeg kan fortælle dig, at i 1986, havde jeg speedbåde, hvor jeg tog til Schetland, og jeg var oppe i, alene, mange, mange gange. Jeg parkerede båden ved nogle sten, så dum, som jeg var, og jeg gik op til de gamle franske huse og gik og så på naturen. Så snart man kom ud i naturen, kom der mange ryper, og man kunne også se sneharen, 2-3 stykker kom rendende. Det var en meget smuk natur, og nu er den helt ødelagt, fordi det handler om penge nu. Grunden til, at det handler om penge, det er, fordi turisterne kommer der. de har flotte huse, selvfølgelig har de det, og menneskerne kommer for at se isbræer, og de lever af pengene.

Men denne turistindustri, som jeg kalder den, håber jeg ikke kommer til Illimanaq.

Det håber jeg også. Der er mange andre, som er unge nu, men de får også penge på et tidspunkt og får mulighed for at se det.

Vi har to familier, og vi laver gode penge, men jeg har tit fortalt min familie, at hvis de prøver at hjælpe og involvere andre mennesker. Så er det deres problem? Hvis man tænker på, at der hvert år kommer omkring 150.000-180.000 turister til bugten, så er det ikke så mange penge, men det er alligevel noget.

Med hensyn til en anden gruppe mennesker, hvor det er danskere, som kommer her for at bo

i længere tid, eller i en kortere periode, og de kommer også med børn. Har I noget at tilbyde dem?

Ja, ja, lige nu har vi en familie med fem voksne og fem børn, hvoraf to er tre år og en på fem og så videre, som har købt en tur til Isfjorden, og de har købt en kortere ture til gletsjen Isua, den store kæmpe isbræt, og de har også købt en anden tur til Illimanaq, tror jeg nok, det var.

Jeg tror, at jeg kender dem. Jeg har talt med dem om det.

Jeg tror, at de er to familier. Okay, jeg har lige lavet bookingerne for dem.

Er der flere, der gerne vil have en anden oplevelse end det World of Greenland kan tilbyde?

Ved du, hvad, hvis ikke det var, fordi vi samarbejdede med Profil Rejser, så ville familien ikke have valgt os. Hvis Profil Rejser arbejdede sammen med World of Greenland, så ville familien have taget turene hos World of Greenland.

Jeg må også sige, at I ikke er så synlige, måske skulle I også vise lidt af jer her i Ilulissat.

Vi er venlige, når de kommer, fordi jeg skal møde dem, vedrørende briefing og give information. Jeg kender mig selv så godt, at jeg ved, at jeg bliver venner med dem efter to minutter, og vi blev meget gode venner, og det er selvfølgelig for os meget vigtig, når kunderne kommer tilbage til Profil Rejser og fortæller dem, at de har haft en god oplevelse/wau, det var godt.

Så markedsføringen foregår med mund til mund-metoden, og det er den, der fungerer bedst her?

Ja.

Vi har haft nogle dårlige tilbagemeldinger fra nogle turister, og disse turister, nu må du ikke misforstå mig; Jeg lærer mine, jeg kender mennesker. Jeg kan se på dine øjne, at du er et godt menneske, og jeg kan se på andres øjne, om de er gode eller dårlige mennesker. Hver gang jeg har gættet, har jeg haft ret.

Ved de mennesker, som giver os problemer/små problemer, så ved jeg det allerede fra

den dag, jeg møder dem første gang.

Vi havde for eksempel et problem med en dame, som sagde til firmaet, at vores guide ikke var god nok, da hun ikke kunne forstå det dansk, der blev talt, og vi bruger for eksempel grønlandske mennesker. De andre 50 mennesker, som var med, sagde ingenting. De var glade for det og forstod det. Denne kvinde, kom for eksempel fra et specielt sted i Danmark, og hun har måske haft svært ved at forstå det, så bla, bla, bla.

Jeg kan sige, at hvis vi taler om cirka 10.000 turister, så vil der måske være 15 turister, som ikke har været tilfredse med os. Jeg mener, at dette er en god procentdel.

Jeg har ikke set jeres hjemmeside endnu nu, hvorfor jeg tænker, at jeg gerne vil se denne hjemmeside, og jeg vil spørge dig, om jeg skal tænke lidt videre på en slags profilering eller forbedring, eller sådanne noget? Så jeg kunne komme med feedback til dig, hvis du er interesseret?

Jeg er en meget ærlig mand, så hvis du skal hjælpe mig, og hvis det koster noget? Nej, så er jeg ikke interesseret.

Nej, det koster ikke noget.

Hvis du skal gøre noget med vores hjemmeside, vil jeg blive nødt til kontakte Andrea, som er meget god til at tale engelsk. Hvis du gjorde noget, ville jeg være nødt til at informere ham.

Jeg vil intet gøre, men jeg tænkte på selve designet og markedsføringen, og måske vil jeg skrive lidt og tegne på papir og give det til Jer. Og det er selvfølgelig Jer, der bestemmer, om I så vil benytte jer af det.

Ja, ja, det må du meget gerne. Og du arbejder ikke, eller hvordan?

Nej, kun min mand. Jeg skal passe mine børn. Tiden er knap, jeg har tre børn. Men jeg har arbejdet med nogle hjemmesider før.

Det er lidt sjovt at du bor i Aalborg, fordi min søn Walther, han bor også i Aalborg, og han var forelsket i en fra Litauen engang.

Nå han var forelsket i en litauer? Det var helt sikkert ikke mig?

Nej, hun var en ung pige. De fik problemer og gik fra hinanden, og min søn var meget ked af det. Hun arbejdede på en restaurant, hvor hun vaskede op om aftenen. Det var for cirka to år siden.

Jeg kender de fleste litauere, som bor i Aalborg. De fleste, som kommer fra Litauen, bor enten i Aalborg, eller i København, men de fleste bor i Aalborg.

Hvor mange år har I boet der?

Vi har boet der i ti år.

I ti år, og du har lært dansk her i Danmark?

Ja, jeg har studeret dansk, som min bachelor, og nu er det interaktive medier.

Ja, det er godt.

Jeg er glad for, at jeg har lært at skrive på dansk. Jeg var bange for at skrive på et tidspunkt, da jeg aldrig havde skrevet det, men pludselig en dag valgte jeg at prøve, og på den anden side svare de mig; Silver dit dansk er så spændende, vi griner meget, men vi kan forstå det hele. Og det at kunne skrive på dansk, har givet mig mange, mange turister. Før var alle mine tilbud på engelsk, og her fandt jeg ud af, at mange danskere er nationalister.

Jamen, det er de jo...

Ja, ja, og da jeg begyndt at skrive på dansk, da hjalp det mig rigtig meget.

Jeg har nogle spørgsmål angående kulturforskelle. Kan du sige noget Danmark og Grønland imellem?

Du mener kulturen i Grønland, eller imellem dem?

Imellem dem, hvilke forskelle er der, hvis man vil lære at forstå hinanden, og også for at undgå misforståelser? Kan du give nogle eksempler?

Jeg kender kun til kulturen i Ilulissat. Det, jeg ved og har lært om Grønland og grønlandere, fra den første dag jeg kom her, er, at de, imellem dem, er meget venlige, og de snakker meget. De er lidt, hvad kalder man det, ikke bange, men?

Tilbageholdende, måske?

Nej, de er generte over for andre mennesker.
Det er tit svært at finde ud af, hvad de rigtigt mener.

Det har jeg også oplevet nogle gange.

Grønlanderne er meget grønlandske. De hjælper hinanden meget.

Ja, altså grønlandere hjælper grønlandere.

Ja, de laver meget for deres familier. De vil have et godt liv med venner, men de kommer altid tilbage til deres familie og hjælper. Familien er nummer et. Mange af dem de accepterer andre kulturer, men i dag der hader de andre kulturer/mennesker. På en måde så er det svært at leve sammen med dem, men jeg tænker, at hvis jeg accepterer dem, som de er, hvilket jeg også har gjort, så er det bedst.

Ja, for mig er det svært at komme tæt på dem. Jeg vil gerne komme ind i en familie, eller imellem grønlandere og tale med dem. Det er fuldstændig umuligt. Jeg ved ikke, hvordan man skal komme i kontakt med dem?

Du skal aldrig spørge dem privat om deres liv. Aldrig. De vil føle, at du trænger dig på, men hvis du lytter til dem, og du accepterer og er enig med dem, så vil det kunne lade sig gøre.

Ja, ok.

Du skal først vise en meget stille og rolig venlighed, og så vil de acceptere dig.

Det er faktisk nemmest, hvis de har en masse børn. Der kommer børn og leger med mine børn.

Du misforstår mig lidt. Ja, børnene de er meget fine, men mange af børnene lever uden

familie. Ja, vi kender jo godt den grønlandske kultur, de drikker meget.

Nej, det gør de ikke. Altså, hvis vi kigger på tallene lige nu, så er der flere danskere, som drikker i forhold til grønlandere.

Jeg mener, at grønlanderne, de har ikke nogen problemer med at aflevere børnene til noget familie eller venner, fordi de skal ud at drikke. Så børnene, de vokser op i forskellige familier.

Ok, på denne måde. Ja, ok. De bytter bare børnene eller hvordan?

Ja, fordi de er gode venner, hvilket betyder, at børnene lærer at være fri. Hvis du går ude her mellem kl. 23.00 og kl. 01.00 om natten, så ville du se mange unge mennesker på 14-16 år. De render rundt i byen, men hvorfor? Fordi familien intet siger. Så det er nogle meget vilde børn. Og de voksne, de lever på denne måde, og så ser børnene, at det er denne måde, man lever på. I deres kultur er der meget frihed, der eksisterer ikke regler på denne måde, hvor de får at vide, at kl. 20.00 skal du være i seng, og kl. 6 om morgen skal du stå op. Nej for dem eksisterer der ikke regler.

Ja, på denne måde.

Ja, men det er op til dig med henblik på, hvordan du vil opdrage/lade dine børn vokse op, men jeg mener, at vi ved godt, at det er normalt, at børnene skal sove for, at de kan være friske til den efterfølgende dag og være friske i skolen. Hvis de en morgen ikke er friske, går det ikke så godt i skolen for dem.

Jamen, det er lidt det samme som i Litauen, vil jeg sige. Jeg kan ikke lide at putte mine børn i seng kl. 20.00. Det er faktisk omkring kl. 23.00, uanset om jeg bor i Danmark, eller ej.

På en måde er de ikke så aktive, som ellers, men her i Grønland betyder det intet, fordi skolen er dårlig. Så det betyder egentlig ingenting, men grønlandere, de er frie mennesker.

Det er ikke altid sådan. Hvad med uafhængigheden? De vil gerne have deres egen stat, og det kan jeg godt forstå. De vil gerne separeres fra Danmark, som tendensen er nu, og det er også sådan, politikken er.

Der taler vi om 300 års gammel kolonisation og frustration. I den ideelle verden, hvor du kan se, at australierne, hvad er det nu de hedder,, og menneskerne fra Afrika, de vil alle sammen gerne ud af denne der kolonisation, og grønlandere har kæmpet for det i mange år. De vil prøve at være sig selv og blive fri af Danmark, men som jeg siger, som italiener, jeg tror ikke, at de kan klare sig uden Danmark. Nej, de kommer aldrig til at klare sig uden, fordi de ikke er så mange, de har brug for mange penge, og de har ikke konkretiseret deres fremtid.

Men igen, hvis de gjorde noget ved deres uddannelser, kun de måske godt klare sig.

Nej, ikke endnu i hvert fald. Det kan godt være, at de kan senere, men ikke lige nu.

Ikke den politiske ideologi.

Du kan se i, og du kan se det i mange programmer, at det er unge mennesker på 24 år, som går ind i politik. Det forstår jeg ikke. De her uerfarende mennesker, de skal styre Grønland, det tror jeg ikke på.

Okay.

Der findes mange, mange forskellige fordomme i Danmark, eller er det ikke fordomme om grønlandere? Kan du sige noget om det?

Ved du hvad, hvis vi taler om politiske problemer, er der intet surrogat. Der er ingen samling af, hvad grønlandere har lært af det danske folk, fordi de kopierer hinanden. Så hvis danskerne laver nogle fejl, så laver grønlanderne også fejl, og derfor gør de nu, som de gør. De siger, vi bestemmer nu, og vi gør det på denne måde, og det skal være sådan. Det kan, de ikke klare. I går sad jeg for eksempel i et møde, hvor vi fik Om morgenen blev der talt om nyudvikling og nye projekter. Jeg blev der en time og valgte at gå derefter, fordi de talte om det samme, som jeg har hørt på de sidste 15 år. Hver gang vi er til møde, så er det det samme, om og om igen. Jeg kom igen om eftermiddagen, hvor der blev talt om turisme, og der blev talt om det, vi allerede havde talt om, og jeg tænkte, jamen, det har jeg da hørt før. De har ikke taget nogen nye beslutninger. De snakker og snakker, men de konkluderer ingenting. Den der snak, der var, da jeg startede med turismen i 1993, den er, den samme. Den har ikke ændret sig, og hvad

skal man så tænke? Er man interesseret i at komme til dette møde, eller ej? For mig har det ingen interesse.

Så efter din mening, så er det kun andre, og ikke selve grønlanderne, der kan lede landet?

Jo, jeg tror nok, at de kan, hvis der sker en udvikling, men så ville det måske være om tyve år. Det vil tage tid. De har skiftet for mange ledere ud på posterne, og så er der kommet nye ind, som har haft de samme holdninger, som de gamle, selvom de har sagt, at nu sker det, men der sker ingen ting.

Med hensyn til klimaforandringer, er det aktuelt her i Ilulissat, eller hvordan? Eller er det kun politisk?

Klimaforandringen er ikke politisk? Klimaforandringer er jo naturen. Den kan de jo intet gøre ved, men når klimaet skifter, vil det give os problemer, også for turismen. Måske ikke for fiskere, men vi kan se, at isbræten smelter. I vores sæson er der ingen sne, og sneen kommer senere. Dette er et naturproblem, og politikkerne kan intet gøre. De kan kun acceptere og være klar.

Jamen, I skal også være klar til at skifte retning efter dette?

Vi skal også være klar på, at vores turistattraktion, isfjeldene, måske vil forsvinde. Så vi skal være klar. Hvad skal vi gøre, hvis vore isbræer/isbjerge forsvinder? Så skal vi være klar med andre udflugter? Dette er ikke så meget et politisk problem, det er mest vores egne problemer. Vi må sørge for at booke op og være klar og forvente, at der vil komme en anden periode.

Hvad skal jeg sige, jeg har ikke flere spørgsmål. Måske er der noget du gerne vil fortælle noget om?

Nej, jeg kan fortælle dig, at jeg har boet her i 32 år. De problemer, der er, med de regler, vi har her i Grønland, kan være problemer med skattedirektoratet og problemer med priserne for apparaturer. Der er mange problemer i Grønland, og det hele koster så mange penge. På en måde er jeg lidt træt nu. Jeg har prøvet at sælge firmaet igennem de sidste fem år, men jeg kan ikke sælge, fordi danskerne ikke vil købe. Hvis jeg går fal-lit, ville de komme, men vi er ikke gået fallit, men vi prøver at sælge, fordi jeg gerne vil

væk fra Ilulissat.

Er du træt af mørket, eller hvordan?

Nej, nej, jeg er træt af Ilulissat og de mennesker, som bor her. Jeg er træt at være her med dette system, der er nu. Det at kæmpe hver dag, det er hårdt, og hvis jeg kunne sælge, og få lidt flere penge på min konto, end der er nu, kunne jeg godt tænke mig at flytte til Nanortalik eller Qaqortoq, sydpå. Jeg har ikke lyst til at være i Ilulissat mere.

Jamen, hvis du flytter, skal du så fortsætte der, eller hvordan?

Nej, nej, hvis jeg flytter, kunne jeg leve af de penge, jeg har fået fra mit firma og så via min pension, når jeg går på denne. Vi bruger ikke så mange penge. For mig gør det ondt fysisk at blive her i Ilulissat. Jeg kan mærke, at det gør ondt, meget ondt, og jeg er ikke glad mere. Når jeg kommer ud og ser folk fra Ilulissat, så får jeg kvalme, desværre. Jeg kender næsten alle i Ilulissat, og da jeg kom her var den en lille bygd, med meget, meget venlige mennesker i, en rigtig grønlanderbygd. Jeg er vokset op inde i byen, og den er blevet til en stor maskine, og i dag er den kun en forretning. Det eneste, jeg ønsker, er at lægge lidt penge til side, så min kæreste og jeg kan rejse væk herfra. Det vil jeg meget gerne.

Mit grønlandske barn kan komme med mig, og de andre børn er voksne, hvorfor der ikke er nogen problemer der. Det er en stor drøm at komme væk fra Ilulissat. Det er det helt sikkert.

For mig er det meget fascinerende at komme til Ilulissat.

Ja, men når du har boet her i 3-4 år, kan du komme tilbage og græde sammen med mig. Silver tror, at han har ret. Jeg har prøvet det, og som musiker, har man et meget stort hjerte. Musikere er meget venlige mennesker, og jeg har haft mange venner, og jeg kan godt huske, hvordan det var den gang med mange venner, og nu er det totalher. Jeg kommer aldrig ud om aftenen. Jeg har ingen venner nu, og jeg går aldrig på værtshus, fordi jeg ikke drikker. Hvis jeg er ude og ser nogle unge mennesker, som er meget fulde, kommer de hen til mig, og det gør bare mere og mere ondt på mig.

Så der er mange, som drikker her?

Der er mange, mange, der drikker.

Jeg har været her fra den 1. april, og jeg har kun set tre mennesker, som har været fulde.

Jo, men kommer du ikke ud om aftenen? På hvilket tidspunkt er du ude? Du skal være ude fra kl. 23.00 om aftenen til kl. 03.00 om morgenen. Murphy's eller på Naleraq. Der vil du se mange, som fester.

Den der mand fra IceCap, han er glad, han lever af sine millioner, som han får fra Murphy's, med sit bryggeri.

De mennesker er kun interesseret i at lave penge, og de giver drinks til menneskene, for at tjene penge. Det er sikkert en god ide at brygge øl og tjene penge på det, men jeg tænker bare meget, meget anderledes. Jeg har også været i Aalborg, og kl. 23.00 om aftenen, hvor vi tog en bus ned til vores hotel, der så vi allerede mange fulde mennesker i Aalborg. I Aalborg, ved siden af banegården, og lige overfor, hvor banken er, der ligger en bar på hjørnet, og det kun er grønlandere, som kommer der og drikker. I nordgående retning, når du kommer fra McDonald's. Jeg var der i november, og hver gang vi gik forbi den, og så vi, at det var grønlandere, der sad der og drak.

Jeg tænker på, hvordan det kunne være, for jeg har ikke set så mange fulde mennesker?

Jeg mener, der er ligegyldigt, om det er danskere, grønlandere, italienere eller franskmand, der bliver fulde. Jeg bryder mig ikke om fulde mennesker.

Man kan jo ikke købe noget i butikkerne efter kl. 18.00, tror jeg nok, det er. Så det er jo en god ide for dem.

Mennesker, der drikker..... de skal kende deres grænser.

Men det er jo ikke kun grønlandere. Jeg tænker på, at de fleste danskere i Aalborg, som jeg har snakket med, de siger, at grønlandere, de drikker, hvis jeg nævner ordet grønlander. Det er det første de kunne komme i tanke om. Der er kun 16% af dem/grønlandere, der bor i Danmark, som har problemer med alkohol eller sociale problemer. De andre 84%, de klarer sig godt.

Jeg snakker lidt om det, fordi det også er noget af det, mit speciale handler om, fordi jeg skriver om det tavse, det der eksisterer i kulturen, som man ikke snakker om. Dette kan også hænge sammen med turismen, hvis man vil opleve Grønland. Det hjælper ikke noget, hvis man kun reklamerer for naturen og undgår at sige noget om menneskene, som bor der. Det er bare sådan, at dem, som gerne vil opleve Grønland, de vil gerne opleve helheden.

Ja, ja, helt sikkert. Da jeg var musiker i den Hvide Falk, lukkede man baren kl. 24.00 om aftenen. Efter vi havde holdt vores pause omkring kl. 23.30, så hjalp vi til i baren og hjalp tjenerne med at sælge øl, fordi, da jeg spillede der, var der stort set altid fyldt op med mennesker, og folk måtte stå i kø udenfor, fordi der ikke var plads nok. Der var så mange, mange mennesker der. Jeg husker flere gange, hvor jeg hjalp tjeneren, eller manden, der stod i baren, at de....., du skal fylde op. De kom til mig, og de tog alle deres penge med., hvor mange øl, kan du give mig, og de var allerede fulde. Det er rigtigt. Nej, nej, slet ikke, fordi de var fulde. Jeg har aldrig fortalt jer om det. Nej, jeg hjalp kun til i baren, indtil jeg skulle op og spille igen.

Hvad siger de selv om det, selve grønlænderne? Fortæller de noget om, hvorfor de gør det? Jeg mener ikke dem her, men andre grønlændere? Så I snakker ikke om det? Snakkede du for eksempel ikke med din kone om det? Eller om de problemer der er i samfundet?

Hun kender ikke så meget til det, fordi min kone aldrig drikker.
Min første kone, hun drak. Det vi, den der fest, og når musikken stopper kl. 01.00, og så fortsætter de med at drikke og feste til den tidlige morgen.

Jeg tænker på, hvordan selve grønlænderne forholder sig til dette problem?

Nej, jeg mener bare, at for dem er der ingen grænser, for eksempel, hvis en grønlænder drikker 2-3 øl, så bliver han/hun fuld. Det er helt sikkert. Der kan ikke være så meget i det der....., og efter de har drukket 3 øl, kan de drikke 15 mere, eller 20 stk. De stopper aldrig, de bliver ved med at drikke, hvis bare der er øl på bordet.

Så efter din mening, er det ikke en slags fordom, det er bare en realitet?

En anden ting, som jeg har oplevet, og det er meget spændende. Jeg har mødt mange

mennesker kl. 05.00 om morgenen, fordi de mange gange blev længere tid på hotellet, og man kunne ikke smide dem ud. Nogle af disse mennesker, så man kl. 05.00 om natten, hvor de var fulde, og så man dem kom kørende i bil kl. 08.00 om morgenen! Og de kørte meget hurtigt. Det har jeg aldrig forstået det der. De har måske kun sovet to timer, eller jeg ved det ikke?

Det skal du, da have afklaret? Hvordan de gjorde det?

Nej, jeg har aldrig spurgt dem, og vil aldrig. Der var en som hed Aron, og så var der en den anden, de to, dem kendte jeg rigtigt godt. De var fulde på Falken, og jeg kan huske, at de omkring kl. 02.00 tog, og det gjorde de flere gange. Der var så koldt, og de er fulde, og de kunne ikke gå. Så pludselig en morgen, hvor jeg var ude for at købe morgenmad, og jeg havde børnene med, der kom de kørende i lastbil og gummiged. Jeg kunne ikke kende dem, de var friske, og de hilste på en. Jeg tror nok, at lige så hurtigt, som de kan blive fulde, lige så hurtigt kan de blive ædru igen, ved kun at sove 2-3 timer. dette"., og så bliver de stille og rolige igen. Hvis du giver dem en chance, og du viser dem, at du er sikker.....Fuld, eller ikke fuld, de er 5-6 stykker, og så er du færdig/hjælpeløs. Det går aldrig, når de er 5-6 stykker sammen. Ja, jeg har oplevet en masse. Hei kamak - Hello friend. Du skal under alle omstændigheder sørge for/huske, at du skal være venner med dem. Der var en gang en fisker, det var for cirka 6 år siden, som jeg kom forbi, og han kiggede på mig og sagde, "Italienerne er noget skidt, tag hjem". Jeg kæmpede og kæmpede, og en dag kom han til mig og sagde, "Hej, har du det godt". Jeg var chokeret, men siden har vi været venner. Og nu er det sådan; Hallo kamak Er fisketuren gået godt..... turist i dag. Så vi blev venner. Hvis du går imod dem, får du mange fjerner, og så vil du få problemer. Du skal være sammen med dem. Jeg ved desværre godt, hvordan det kan være/blive. Du skal have det godt.

Ja, hvis man ikke kender udtrykket, så kan det gå galt...

Line Det ligger ikke så langt væk fra Ilulissat, tror jeg nok, hvis jeg altså husker korrekt.

Det er i hvert fald på vestsiden.

Kunne du godt tænke dig at besøge Grønland?

Ja.

Hvorfor?

Der har været så mange historier derfra, og Grønland er en del af Danmarks historie. Jeg har også kendt nogle grønlændere. De billeder, man ser der fra, er så flotte, at jeg vil op og se det selv.

Er det mest naturen, du gerne vil se? Og hvordan de lever og så videre?

Ja, fordi man har nogle fordomme, som danskere, at de drikker alle sammen.

Gør de det?

Det er sådanne en dansk fordom, vi har, fordi mange af de grønlændere, som er her, er sociale tilfælde. Selvfølgelig er der nogle, der lever helt almindeligt, dem lægger man ikke mærke til. Man lægger mærke til dem, der sidder på bænken nede ved tanken og drikker.

Du siger, at du kender mange grønlændere i forvejen, eller nogen som har været i Grønland?

Jeg kender nogen, som er grønlændere og så nogen, som er født i Grønland, og som er flyttet til Danmark enten på grund af uddannelse, eller andre grunde. Jeg kender en, hvis fader blev syg. Det eneste sted, han kunne få behandling, var i Danmark, og så flyttede de hened. Da faderen så alligevel døde, skulle de vente fem år, før de kunne flytte tilbage til Grønland, da der i den by, de boede i, var lang ventetid på lejlighederne. Så det skete aldrig.

Det var måske Nuuk?

Nej, det var Sisimiut, jeg kan ikke huske det danske navn.

Hvis du kunne fortælle om denne historie, ville det være fantastisk? De forskellige dele af Grønland, er de forskellige i forhold til hinanden?

Det er mest Lisbeth, jeg har hørt det fra. Hende, hvis fader, som skulle behandles i Danmark.

Hun var seks år, da de flyttede til Danmark. Hun fortalte mest om sådanne børnehistorier, hvor præsten ikke ville have, at de legede med hulahopring. Hun lærte os nogle grønlandske bandeord. Hun fortalte om, hvor sjovt det var at glide/køre med hundeslæde.

Når du taler om de der fordomme, hvilke fordomme eksisterer, der i Danmark, og kan du nævne dem?

Der er i hvert fald den med, at grønlændere drikker sig grønlænderstive. At mange grønlændere, når man ser dem komme gående, så er de meget omtumlede.

Så det er danskerne, der siger det, eller også selve grønlænderne?

Nej ikke grønlænderne, fordi de siger, at det jo ikke er alle grønlændere, som er sådan. De andre går jo ikke rundt og er svimmel og fulde, så dem lægger man ikke mærke til. Du ser kun dem, som er fulde og går rundt og snakker mærkeligt.

De grønlændere, der drikker, har de en grund til, at de gør, som de gør?

Der er nogen, der mener, og det tror jeg egentlig også på, at det er, fordi de ikke føler, at de hører til her. Det er for forskelligt i forhold til det, de er vokset op med. De er vokset op i Grønland i små samfund og frie vidder, hvor du kan se kilometervis udover. Det tror jeg lidt på, og så tror jeg også, at de drikker meget i Grønland, og de mishandler børnene. Min teori har noget at gøre med, at den danske mand kom og lavede om på det grønlandske samfund. Folk blev sendt væk fra deres bygder, fordi der skulle bygges Thule-baser og alle de gamle fangersamfund, de har ikke kunnet lave det, de har gjort i generationer. De kom ind til Nuuk og Sisimiut og andre storbyer, og hvad skulle de lave der? Så tror jeg bare ligesom, at deres liv på en måde er blevet ødelagt, ændret, og de

kunne ikke gøre noget selv, også tror jeg, at det er nemt at komme til at drikke.

Har du set på antallene/statistikkerne af, hvor mange der drikker?

Nej.

Der er faktisk flere danskere, der drikker, end der er grønlandere, der drikker. De viser sig ikke på samme måde, som dem fra gaden?

Det kan da godt være, men alle er jo danskere. Så man ved godt, at det ikke er alle, der drikker. Nogle af dem gør jo.

Jamen, ikke så mange.

Nej måske ikke, og så plus at grønlanderne, de har også det sådan, at vi kommer fra Grønland, så vi mødes med dem fra Grønland. Så ser vi lige pludselig flere, der sidder sammen, og så bliver til "grønlanderne". Jeg er fuldt ud bevidst, om at det er en fordom. Jeg ved godt, at det ikke er alle, der gør sådan, men det er bare en generel fordom.

Kan du for eksempel se fordommene i medierne? Kan du genkende dem?

Ja i hvert fald i satireprogrammer eller lignende. Der bliver gjort grin med grønlandere. Ham der Simon Jul, han er jo egentligt adopteret fra Korea, men nogen gange, så er han også klædt ud som en fuld grønlander. Han er brun, og han har smalle øjne. Så der bliver gjort lidt nar af dem.

Men er det sådan, som jeg har hørt det, at de i Grønland, ser ned på danskere? De kan ikke lide danskere?

Jamen, det kan jeg egentlig godt forstå. Vi er kommet og har taget nogle af deres ting. Man kan se, nu vil de danske politikere til at have del i den grønlandske natur, eller hvad hedder det; uran, olie og sådan noget. Jamen det er Grønlandsk. Det kan godt være, at man siger, at Grønland er en del af Danmark, men det var, fordi Danmark stjal Grønland i gamle dage, og gjorde den til en koloni. Det betød ikke, at vi tog dem først, og så at det var vores, og det skulle blive ved med at være vores.

Ja, jeg kan godt forstå, at de synes, at danskere er dumme, fordi jeg tror, at dem, som

har været i Danmark, møder nok også de fordomme, og måske føler, at danskerne føler sig overlegent.

Men så kom amerikanerne også?

Ja men det er igen på grund af danskerne.,

Ja en lille smule, det kan man vel godt sige.

Da de for eksempel byggede Thule-basen, amerikanerne, det kunne de ikke have gjort uden at have aftalt det med danskerne.

Der har jo også været alt det der hemmelighedskræmmeri omkring, det der, hvad hedder det atom/stråling oppe omkring Thule.

Jeg kan godt forstå, hvis de ikke bryder sig om danskere og amerikanere, som går og tror, at de ejer det hele deroppe.

Ja, selvfølgelig på denne måde. Du vil gerne besøge Grønland, hvilken by/del vil du gerne besøge?

Jeg kunne godt tænke mig at besøge Nuuk, fordi det ligesom er hovedstaden, eller hvad man nu skal kalde det, den største by. Jeg tror, at de har to vejkryds eller lyskryds, som jeg fik at vide af en grønlandsk pige en gang. Jeg kunne godt tænke mig at se Sisimiut, fordi det er der, hvor hende Lisbet kommer fra. Jeg kunne også godt tænke mig at komme ud og se Indlandsisen, isbjerge og køre på hundeslæde og sådanne noget.

Har du hørt, at Ilulissat tilhører Verdensarvsliste?

Nej det har jeg ikke.

Det er det via UNESCO. De store isbjerge kommer derfra, Ilulissat.

Ja, så kunne det godt være, at det var sådanne et sted, man skulle hen.

Ja, men Ilulissat er et meget flot.

Ja, for hvis man kigger på Ilulissat og Nuuk, så er Nuuk en betonagtig by.

Altså meget boligblokke og sådanne noget?

Hvis du skulle planlægge en rejse, hvordan vil du så gøre det?

Jeg vil nok gå på internettet.

Så skal du vide i forvejen, hvilket sted du vil hen i Grønland også?

Jeg ved det faktiske ikke helt. Jeg tror, at jeg vil starte med at se på priserne, hvordan de så ud.

Jeg vil nok søge på; Rejse, Grønland og pris, og vil se, om der kom et eller andet der. Der er noget, der hedder Greenland-travel. Det kunne måske godt være interessant. Jeg kan ligesom godt se, at jeg nok skal spare sammen først!

Men du kunne godt tænke dig, at du havde pengene i forvejen. Kunne det være værd at spare op til sådanne en rejse?

Ja, det kunne det helt klart.

(Lene har søgt på internettet efter Grønland og Rejse, og nu kikker Googles billeder igennem)

Er det en stor gletsjer, det der?

Ja, det ligner det. Og så noget, der ligner moskusokser, eller et eller andet oldtidsdyr.

Dem har man jo også set i Danmark ved lufthavnen, tror jeg nok. Der var et par stykker.

Der er så det hele der i Ilulissat?

Ja

De sover da ikke i telt deroppe, gør de?

Jo, det kan man godt.

Det er garanteret koldt. Ja, så kom der flere fordomme.

Nej, det er ikke koldt om sommeren.

Hvad tænker du på, som det første, når jeg nu siger Grønland?

Så tænker jeg på is, sne og tykke, pelsede slædehunde. Jeg ved godt, at det ikke er der over det hele året rundt, men man har en eller anden ide om det.

Det er rigtig godt/fint med de der associationer, at du nævner dem.

Hvis for eksempel, at du ikke har Grønland deroppe, men den første hjemmeside, som ikke er sponsoreret af google, så vil nok være; visit Grønland?

Måske travelmarket?

Nå okay.

Det er nok, fordi jeg startede med at skrive; rejse.

Kan du for eksempel finde; Visit Grønland?

Skal jeg selv gå ind på den eller hvad?

Ja det skal du. .com, tror jeg nok. Nå, Grønland er blevet til Greenland. Det er åbenbart blevet skiftet til Greenland, tror jeg nok.

Så må vi se, om den tager den? Det der ligner ikke sådan rigtigt en grønlander.

OK, hvordan skal en rigtig grønlander se ud?

Hun skal have en anden ansigtsfarve. Hende der ligner mere en dansker eller halvgrønlander, men ham der, han ligner en grønlander. Der er et eller andet med næsen, som viser en inuit.

Kan du kommentere, det du ser, og hvad du synes om det?

Jeg synes, at det er nogle flotte billeder.

Kunne du eventuelt finde en rejse herfra?

Måske. Altså, det er jo smart, at man kan gå ind på Visit Greenland, og så kan man få en liste med forskellige rejser for forskellige steder.

Er det for meget på en gang, eller hvordan?

Jo, man skulle nok bruge lidt tid på at sortere i det, men i forhold til at jeg aldrig været i Grønland eller har planlagt en rejse til Grønland, så ved jeg egentlig ikke hvilke rejse-selskaber, jeg skal gå efter, fordi Spies Rejser, eller hvad de hedder alle samme. Der tænker man mere sådan på græske øer og Thailand. Man forventer i hvert fald ikke, at de laver rejser til Grønland.

Den der var også noget billigere end den anden.

Jeg tror, at denne er uden flyrejse.

Ja, det kan godt være. Men det kunne også være en måde at opleve Grønland på ved at gå ude i naturen. Det ser jo helt fantastisk ud her.

Hvis du for eksempel havde pengene, og du skulle vælge en rejse enten til de varme lande eller til Grønland, hvilken vil du vælge?

Så ville jeg vælge Grønland, fordi jeg ikke har det så godt med, når det er rigtig varmt, og jeg kan alligevel ikke tåle solen. Jeg har set så mange billeder og film, ting og sager fra de varme lande. Det er ligesom lidt "ligegyldigt", men Grønland ser man ikke så meget fra, og man skal sådan mere selv opsøge det. Det at komme til Grønland, det er noget jeg har drømt om i mange år. Det kunne bare være helt fantastisk, hvis man stod og havde pengene og bare kunne vælge. Jeg har heller aldrig set nordlys.

Nordlyset kan man også se i Norge.

Ja, man kan også en gang imellem i Danmark, men jeg må også sige, at de viste os det en gang, hvor vi var ude at køre med en bus, men jeg kunne ikke se det. Jeg kunne ikke forstå, at jeg slet ikke kunne se det. Jeg har nok ikke vidst, hvad jeg skulle kigge efter.

Det er faktisk i Ilulissat.

Og så har jeg en svaghed for får. Men også sådanne noget der. Det ser helt fantastisk ud. De tre ting, de viser/skriver her, ville være noget af det, jeg gerne ville opleve, hvis jeg tog til Grønland. Ja, det kunne være meget oplagt, hvis pengene ikke var et spørgsmål.

Ville du rejse med lokale, eller ville du rejse i en gruppe, som kommer fra Danmark, eller hvordan kunne du tænke dig det, når du er der?

Altså, hvis jeg kunne vælge frit, og det var ikke noget problem at arrangere det, så ville jeg vælge at rejse med lokale.

Hvorfor?

Jeg tror bare, at de kan fortælle mere, og at det bliver mere autentisk, i stedet for, at der kommer en eller anden dansker, som sikkert er en eller anden københavnner, som står og snakker københavnsk, bla.bla. bla., og han har garanteret aldrig selv prøvet det, andet end som guide, hvor der måske er nogle af de lokale, som kan fortælle, hvordan hans familie har gjort i generationer.

Så du vil gerne have den oplevelse, en slags enestående oplevelse?

Ja og noget autentisk i stedet for et eller andet, som bare er plastret udenpå for at sælge en rejse.

Er du ikke bange for, at I ikke kan forstå hinanden? Ikke på grund af sproget, men på grund af kulturforskelle for eksempel?

Jo men jeg synes selv, at når jeg rejser, så er jeg indforstået med, at jeg kommer som gæst, og at tingene er anderledes, der hvor jeg kommer hen. Så jeg er mere åben, og jeg forventer ikke, at de skal tænke, som jeg gør, og jeg forventer ikke, at de gør alle ting, som de gør, der hvor jeg kommer fra. Jeg er der netop for at opleve deres samfund, deres verden. Altså hvis jeg bare ville have det hele på dansk, så kunne jeg bare tage på ferie til København, eller Århus.

Så du synes, at det er meget spændende og interessant at opleve det, som det er?

Ja, ligesom da jeg var i Amerika, der snakkede jeg også med nogle af de lokale. Jeg synes, at det er spændende og ligesom prøve at forstå den anden kultur. Jeg synes også, at det hjælper til at forstå min egen kultur. Jeg har boet to år i Norge, og jeg synes, at jeg i denne periode blev mere bevidst om, hvor dansk jeg var. Før var det bare en selvfølge, at jeg var dansk, men lige pludselig fik jeg forståelse for, hvad det var, der gjorde mig dansk.

Hvad var det, der gjorde dig dansk?

Jamen det er en masse små ting, blandt andet det med sproget, at selv om dansk og norsk ligner hinanden så meget, og grammatikken er også meget ens. Så er der alligevel nogle små ting som siger, at hvis det var på dansk, så ville jeg gøre sådan og sådan. Jeg synes, at det er fjollet, at vi slutter bogstaverne/ordene med to bogstaver. Så starter jeg det næste med det samme bogstav, og når jeg så sætter dem sammen, så er der kun to bogstaver i stedet for tre. Jeg tænker, det er fjollet, at det kan man ikke, men sådan gør man. I Norge der kommer man også gedeost på pandekager og æbleskiver, og hvis du foreslog det i Danmark, så ville folk tænke; Hun skal vist indlægges hende der. Vi har sådanne noget som syltetøj og sukker eller flormelis, men gedeost. Nej nu stopper du.

Jamen, jeg har også nogle anderledes ting at komme på?

Jo, men det er bare så noget, man finder ud af, vi spiser jo æbleskiver og pandekager begge steder, men der er alligevel nogle små detaljer, der gør, at det her er dansk, og det her er norsk.

Det er bare en masse små ting, som gør det.
Jeg kan ikke forklare det særligt godt.

Jeg kan sagtens forstå det. Hvis du ser på denne hjemmeside, kan du se forskellen mellem det grønlandske og det danske? Jeg betragter denne der hjemmeside, som en slags grønlandsk identitet, fordi den viser verdenen, at de skal komme til dem og se, hvordan de er?

Forsiden den tror jeg, at man kunne bruge i de fleste lande, selvfølgelig vil billederne nok være anderledes alt efter landet, men måden det er sat op på. Jeg tænker på det der baggrundsbillede, man har næsten lyst til at tage det her billede se det billede,

der er rigtigt, uden det er forstyrrende. Det er sådan, arrh det der det er grønlandsk.

Måske skal du kigge under; Oplevelser, så kommer der også flere billeder?

Der er isbjørne. Jeg elsker isbjørne

Tror du, at det der er med klimaforandringerne, som der er nu, at de kommer til at være aktuelle for Grønland?

Ja, selvom de snakker om, at Indlandsisen smelter i Grønland og på polerne, så betyder det, at der er nogle andre lande langt, langt væk, som vil blive oversvømmede, fordi de er små flade øer, og så stiger vandet, og de forsvinder. Samtidigt taler man om, hvis isen smelter, hvad sker der så med Grønland? Fordi de ved, at der bare er klipper hele vejen rundt, og der er sikkert blevet undersøgt, hvad der er under isen, og når jeg ikke ved, hvad der er under isen, fordi jeg ikke har undersøgt det. Jamen så tænker jeg bare, er der bare klipper hele vejen rundt, og så er der et hul, en kæmpe sø i midten, fordi en slags skål, eller sådanne noget.

De kan komme til Danmark og spise alle danskere? (Der grines)

Man tænker, hvad med dyrene, hvad med isbjørnene. De her fantastiske dyr, hvor skal de være, hvis isen smelter? Nej for de kan jo ikke komme herved, for der er vand i alt. Så bliver det bare sådanne nogle dyr, man ser i zoologisk have. Det, synes jeg, er en skam, hvis det kommer dertil.

Har du for eksempel lyst til, eller gider du ikke at se de videoer, der er her? Hvad vil du gerne gøre her?

Der er ikke nogle videoer der (Der ledes videre på hjemmesiden). Måske er det der nogle andre steder? Det kommer selvfølgelig an på, hvordan du orienterer dig på hjemmesiden.

Moskusjagt. Det lyder som, wau kan man stadigvæk det. Jeg tænker lidt på de gamle indianere i Amerika. Nu er jeg ikke lige type, der går på jagt.

Sig, hvad du tænker på?

Så forestiller jeg mig et eller andet med isbjørne eller noget med at køre på slæde, og/eller fanger sæler?

Jamen, hvis du tænker på grønlændere, Grønland og noget autentisk, hvad kunne du forestille dig, at det kunne være? Er det stadigvæk ikke et moderne Grønland man gerne vil se?

Det er det sikkert, men man har ikke rigtigt hørt om det. Jeg tænker, at moderne grønlændere måske er lidt mere tæt på det moderne Danmark, men er det så ligeså interessant, som det gamle Grønland? Det kunne være mægtigt spændende, jeg ved ikke engang, om det er lovligt længere, hvis man kunne komme med en fanger ud og fange nogle sæler, og prøve at få dem. Det lyder lidt grotesk, når man siger det højt, men det kunne bare være spændende og prøve det. Og man sige; det der det er virkelig grønlandsk, specielt hvis man kunne få lov til at være med hele vejen også bearbejde skindet og måske lave støvler, kamikker, eller hvad det er de nu hedder, eller et par handsker. Jeg ville ønske, at man har kunnet være med hele vejen, fra man har slået det her dyr ihjel, til man har fået det, bearbejdet skindet og så videre. Det kunne være mega sejt at have sådanne nogle bagefter, men jeg vil sikkert ikke kunne nænne at bruge dem. Det kunne være spændende at have en sådan, den har jeg lavet på grønlandsk maner.

De der hoteller og den mad, som de kan tilbyde dig, er den ikke så interessant for dig i forhold til mad, som man kan få hos familierne, eller hvordan er det?

Jeg tror faktisk ikke, at jeg vil spekulere så meget over maden, før jeg stod derovre og lige pludselig tænkte; Adrr, der er hvallever, hvor er min spegepølse eller sådan noget andet?

Jeg ved faktisk ikke så meget om, hvad de spiser deroppe. Jeg tror ikke, at jeg vil spekulere så meget over det, før jeg stod og ikke kunne kende noget af det, eller stod og sagde, okay nu bor jeg ude hos en lokal familie, og de spiser de her mærkelige ting. Nej det kunne godt være, at jeg skulle have valgt et hotel, fordi der kan man få almindelig mad, eller jeg ved det ikke. Jeg tror bare ikke, at jeg vil spekulere over det, før jeg stod i situationen. Ups, det havde jeg ikke lige tænkt på.

Når du taler om de autentiske ting, så forestiller jeg mig, at du nok skulle tage ud til en familie og bo?

Ja, det burde jeg nok, men jeg tror nu også, at jeg ville tænke, at det ser mærkeligt ud, og spørge, om jeg må bede om en skive rugbrød.

Fordi denne hjemmeside er bygget op på den måde, at man kan se, alle de der hoteller, men ikke så meget de almindelige grønlændere, som bor på stedet osv.

Jeg tænker, at hvis man skal arrangere sådanne en tur til Grønland, hvor man skulle bo hos nogle private, der skal jeg nok have fat i et rejsebureau eller visit greenland, eller et eller andet, ellers vil jeg jo ikke kunne komme i kontakt med nogen, der havde lyst til at have en forvirret dansker boende. Man kan jo ikke bare rejse/flyve til Grønland og gå rund og banke på døren og sige; Hej må jeg sove her.

Du er ikke bange for/eller sikker på, hvordan det er; Kan man få lov til komme ind, og må man komme ind i huset hos dem og for eksempel bo der.

Ja, fordi jeg tænker, hvis der kommer turister her til Danmark. Så ville jeg nok synes, at det var lidt mærkeligt, hvis de kom og bankede på min og sagde; Hej må vi bo her.

Ja men, hvis der for eksempel kun er ti huse på stedet, og der så kommer en rejsende.

Jamen stadigvæk. Det er jo folks private hjem. Det er der de bor og har deres hverdag, der kan man ikke bare komme tromlende og sige her kommer jeg, gør plads.

Hvad med kaffemik?

Det kunne være spændende at prøve. Jeg bryder mig godt nok ikke så meget om kaffe, men man kan sikkert også få et glas saftvand eller et eller andet, og stadigvæk spise småkager, og hvad de serverer.

Hvad synes du generelt om denne her hjemmeside?

Jeg synes, at hjemmesiden giver et meget godt overblik over en masse forskellige muligheder.

Det der med helikopteren kunne også være meget spændende.

Er der måske for mange muligheder, tænker jeg på, når du kigger på siden, eller hvordan?

Nej, nu kan jeg godt lide, når jeg skal ud at rejse, at jeg kan sætte mig ordentligt ind i tingene. Så gør det ikke noget, at der er en masse at vælge imellem, og de har her også delt det op i forskellige kategorier.

Vil du kigge på officielle hjemmesider, eller vil du vælge at kigge på blogs? Eller vil du kigge efter personer, som har været i Grønland?

Jeg vil kigge på nogle officielle hjemmesider, fordi jeg synes, at folks personlige oplevelser er meget individuelle. Jeg har også været på et hotel i Norge, og da jeg kiggede på kommentarerne inden på deres hjemmeside, hvor man også bestilte. Så var der en, som gav dem virkelig lave karakterer, fordi hun havde været i byen, og så kunne kun ikke komme hjem med offentlig transport kl. 03.00 om natten, hvorfor hun skulle betale for en taxi. Hun var virkelig forarget over, at de ikke sørgede for ordentlig offentlig transport. Man tænker så, hvor mange afgang skal de have uden passagerer og tabe penge på det, for at kunne køre hende hjem, og så det koster hende måske kun 20 kr. at komme med bussen. Okay, hun er jo urimelig, men det tæller jo stadigvæk ned i hotellets generelle karakterer, at de lige pludselig får nogle dårlige karakterer. Jeg vælger at se på de overordnede ting og så siger, okay jeg tager chancen.

Hvis du tager chancen og tager derop, vil du så skrive en blog eller poste det på Facebook?

Jeg vil nok lægge en hel del på Facebook. Jeg tror, at jeg måske også kan finde på at skrive noget om det, jeg ved ikke, om jeg vil gøre det som en blog eller bare skrive det som en rejsebeskrivelse på min hjemmeside.

Men du har en hjemmeside?

Ja, jeg bruger min hjemmeside primært til blogs, men så har jeg også nogle sider bagved, hvor jeg har andre ting, som for eksempel min ønskeseddel i stedet for, at jeg skal skrive en ny hver gang. Jeg retter bare i den gamle, og så kan familien til en hver tid gå ind og se, hvad ønsker hun sig, har hun fået nogle nye ønsker på. Der kunne jeg godt lave en side med min Grønlandsrejse.

Hvorfor?

Der er lidt mere moderne med en side på ens egen hjemmeside, end at sidde og lave en scrapbog, og det er praktisk. Det giver også muligheder for, at hvis der er nogen, som er interesseret, så kan man give dem adressen, og så kan de selv gå ind og kigge på hjemmesiden. I stedet for at jeg tvangsindlægger en masse folk til at se lysbilleder i tre timer, og jeg fortæller og fortæller, og i virkeligheden gider de ikke se det, men de er for høflige til at sige det.

Er det mest for vennerne, eller hvordan er det?

Jeg tror, at det primært er for min egen skyld.

Måske er det bare min usikkerhed, men jeg vil tænke, hvilken interesse skulle de have i min rejse, og hvis folk viste interesse, så kan man jo sige: Jeg også har skrevet noget og vist billeder derfra, og hvis de har lyst, så kan de gå ind og kigge.

Hvorfor? Du vil vel også selv gå ind og kigge på det?

Ja, hvis jeg skal mindes det.

Er det også det samme med de andre rejser, du har været på, at du gerne vil skrive?

Jeg forsøgte forrige gang, jeg var i USA, men det holdt kun i tre dage, for så havde jeg så travlt med at opleve en masse ting, at jeg ikke rigtig fik holdt det ved lige, men jeg har haft en ide om det.

Når du poster på Facebook, er det en slags dagbog for dig selv, eller hvad er det for dig?

Det er vel lidt som en dagbog, men også lidt for at vist tingene til mine venner og familie, selvom det generelle med Facebook er lidt pral eller selviscenesættelse - Se mig - jeg er i fantastiske Grønland og se det her fantastiske isbjerg samt se den her blodige sæl. Den har jeg også slået ihjel, eller sådanne noget. Jeg mener, at min personlige opfattelse af Facebook er, at det er for at vise andre noget. Det er ikke for en personligt. Det giver ikke mening at lægge noget til personlig brug ud på Facebook, synes jeg ikke. Det er noget man gerne vil dele med andre.

Hvad synes du om timeline, altså den der er på billedet?

Jeg er så småt ved at begynde at vende mig til det. Jeg tror ikke, at den være så funktionel til det.

Hvorfor?

Fordi så slår den nogle ting sammen. Altså hvis der kommer mange opslag fra den samme, ligesom hvis jeg lægger det hele op fra min mobiltelefon, så vil det ligge i et alrum. Så vil det blive slået sammen, også skal folk trykke på mere for, at de kan se flere billeder. Så på denne måde, tror jeg ikke, at den vil være super funktionel.

Men selve ideen, at du kan se ligesom en slags timeline, hvad synes du om det? Hvornår var du der, og hvornår var du for eksempel i Ilulissat og i Grønland?

Jeg kan godt lide det. Jeg synes, at det er en sjov ide, men jeg kunne tænke mig, at hvis jeg havde den sådanne oplevelse, at jeg havde mere kontrol over det.

Ja, okay, så du føler ikke overvåget?

Nej det kunne godt være, at jeg har kontrol over det, men jeg gider ikke og læse alle de der vejledninger hver måned, fordi nu har de lavet tingene om igen, igen. Så bliver det næsten bare sådan; Ja, ja, så er det, som det er, og så lever vi med det. Hvis man nu havde tålmodighed til at sætte sig ned og læse det igennem, så kunne det godt være, at man kunne indstille det, så det virkede, som man gerne ville have det til, fordi så kunne man også tage nogle af alle de der spilopslag væk, hvor jeg tænker, altså hvem vil have glæde af, hvilke spil jeg har spillet de sidste tre år. Ja, men det er noget pillearbejde i stedet for bare at slette en mail.

Du skal bare slette det der?

Jo, men nogle af opslagene er brugbare, hvis man nu sender ting til sine venner via spillet, og det så bliver lagt på Facebook. Så får de en ting eller en billet, eller et eller andet man har sendt til dem, og så er det ligesom en nødvendighed, at de kan se det. Når de så er et par dage gamle, så er de uinteressante og kan ikke bruges længere. Så burde de forsvinde helt af sig selv, og uden at jeg har gidet og undersøge det, så tror

jeg ikke, at man kan indstille det sådan, at når opslag har ligget der i to dage, så bliver de tilintetgjort.

Jeg tænker bare på den der rejse, eller på højdepunkter/begivenheder i ens liv. Er det en slags livshistorie for dig, eller hvordan er det, og markerer du det?

Jeg markerer det altså ikke på min væg.

Er det for eksempel ikke det, man bruger den til?

Jeg synes, at den er rigtig smart til det, men jeg har bare en eller anden personlig modvilje med at udfylde det hele. Jeg bliver sådan lidt paranoidagtig, hvorfor skal de have alle de oplysninger om mig. Det er vel kun for at kunne sælge reklamer og målrette dem endnu bedre.

Ja okay, men hvis du nu for eksempel gifter dig, vil du så ikke lægge billeder op på Facebook?

Jo, men de ting, som er fra fortiden, som ligger fra før Facebook eksisterede, der har jeg det sådan, hvad rager det jer.

Altså princippet?

Der er jo også noget, hvor man kan lave en forbindelse og sige; Den der konto, det er min mor, den der er min bror og den der er min kusine, men ved de forbindelser jeg har, er det andre der har søgt mig, og så gider jeg ikke at være sur og sige nej, men jeg ansøger ikke andre og siger, skal vi lige forbindes på denne måde der. Det vil jeg ikke.

Du siger, at du gerne vil skrive om rejsen for eksempel på nettet som en hjemmeside, men du kontrollerer/tjekker ikke selv de der rejsebeskrivelser, fordi du synes, at de er utroværdige?

Jo, fordi folk har andre forventninger og holdninger til tingene, end jeg har, men også fordi, hvis jeg nu læser om en eller anden vandvittig fantastisk rejse. Hvad er chancen for at jeg kan planlægge og få en nøjagtig ligeså god rejse? Forsøger jeg derimod selv at planlægge rejsen, så er der ikke så stor en risiko for, at jeg bliver skuffet, fordi jeg ikke har en forventning i forvejen. Jeg ville så syntes, at min rejse var helt fantastisk, og jeg ville nok, hvis jeg havde planlagt ud fra en andens oplevelse, forventet endnu mere.

Men du vil kigge på de der blogs eller hjemmesider, når du kommer hjem?

Ja, det tror jeg faktisk, jeg hellere ville gøre, fordi så kunne jeg se, om der var andre, der havde oplevet det samme og sådanne noget. Jeg ved ikke, hvordan jeg skal udtrykke det.

Jeg kan godt forstå det, du mener.

Jeg tænker på for eksempel denne her hjemmeside. Hvis der var nogle links eller blogs, kunne det være en god ide med et link til din blog eller din hjemmeside, hvor du skriver om Grønland, og andres hjemmesider, hvor der skrives om Grønland?

Som et link til min blog.

Ja, det er klart.

Ja, det synes jeg. Det tror jeg, men det ville komme an på, hvordan jeg havde det den pågældende dag, om jeg var modig nok til at lægge tingene ind. Jeg tror, at det har noget med min sygdom at gøre, at jeg tænker, at folk ikke vil læse mine oplevelser, men hvis jeg har en god dag, så kunne jeg nok finde på det. Ja, også dele med andre, måske at hjælpe andre og inspirere dem.

Skal det være efter destinationen, eller bare oplevelsen eller hvordan?

Jeg tror, at der skal være et punkt. Jeg ved ikke lige, hvad man skal kalde det, men eventuelt et punkt i menuen.

Mit Grønland, et eller andet i den retning? Det er Mit Grønland, sådan har jeg oplevet det?

Ja måske. Det kunne det godt være, hvor folk skrev om egne oplevelser af Grønland. Og så måske, dem der styrede hjemmesiden, at de så en gang imellem kigger på nogle af de her blogs og vælger nogle af dem ud, som de synes er rigtig gode, og lægger dem ind under bestemte destinationer, eller der er en, der har fortalt om en helt fantastisk moskussafari, som hun har været på. Så ville det måske være relevant at lægge denne oplevelse der ind under også. Så hvis folk, som ser på oplevelsen moskussafari,

tænker, hvad går det egentlig ud på? Det lyder spændende, men er det lige os? Så har de mulighed for at gå ind og læse om andres oplevelser og så sige; jo det der det vil vi faktisk gerne.

Der er en hjemmeside, som hedder: mitgrønland.dk – vil du være sød at slå op på denne hjemmeside? Det er et slags projekt, for at ændre de fordomme, som der er. Kan du fortælle, hvad du synes om den/tænke højt?

Lige når jeg kommer til at se på hjemmesiden, så tænker jeg, at den ser lidt kedelig ud. Jeg tænker også, okay jeg ved, at han er gift med en grønlandsk dame, men de to der tænker jeg, har de forbindelse til Grønland, og gad vide hvordan?

Så du bliver nysgerrig?

Så er det først bagefter, at jeg ser, at det videoer.

Her tror jeg faktisk godt, at jeg vil gå ind og kigge, og tænker, gad vide, hvad det er, hun har med Grønland at gøre?

Jeg ved faktisk ikke, hvem hun er? Slet ikke. Så der er en slags forbindelse?

Ja, for nu har man ligesom kendt Søs Fenger i alle år.

(videoen afspilles)

Jeg har hørt hendes sange, siden jeg var barn.

Ja, selvom jeg aldrig har mødt hende, så hun ikke rigtigt fremmed. Ja, se, der snakker hun også om alle de der fordomme.

Er det ikke for meget?

Hvad mener du?

(efter videoklip af Søs Fenger)

Hvad synes du om det? Giver det mening?

Ja, jeg kan genkende rigtig mange af de ting, hun fortæller, hvordan vi er opdraget til at se grønlandere, og hvad vi har lært om Grønland, og hvad vi ikke har lært om Grønland.

Det er egentligt meget sjovt, at hun er bevidst om, i hvert fald for hende, når hun snakker ud til mig fra skærmen, hvad jeg ved om Grønland, og samtidigt fortæller, hvad jeg burde vide om Grønland. Det, synes jeg, er rigtig godt lavet.

Tror du, at det vil hjælpe på de der stereotyper, altså at gøre op med, med denne hjemmeside?

Det tror jeg, hvis det hele er sådanne noget, som vi lige har set.

Der er mange små billeder på skærmen, hvad synes du om det? Du vil klikke på nogle af dem, ik'?

Jo, det vil jeg i hvert fald gerne, og se hvad fortæller hun? Hun står med en lille hundehvalp, er det en lille slædehund, hvad skal den, og hvorfor står hun med den?

Men det gør hun ikke, fortæller ikke noget?

Det er jeg lidt skuffet over, men samtidigt giver det et meget godt overblik, fordi der er en hel masse grønlandske billeder. Det giver et meget godt overblik.

Kunne det give mening, at have nogle af disse billeder på Visit Greenlands hjemmeside med de forskellige historier, ligesom vi har snakket om blogs? At man kunne trykke på de der billeder og så få deres historie frem? I stedet for at der er en særskilt hjemmeside?

Ja, det tror jeg faktisk godt, men jeg tror stadig, at det skal gøres lidt mere separat. Nu vil jeg aldrig selv finde på at indtaste mitgrønland.dk for at høre om Grønland. Så det var fint nok, hvis kan kunne gå ind på det via Visit Greenlands hjemmeside, men hvis man integrerede det over det hele, så vil det blive for uoverskueligt.

Nej jeg tænkte ligesom på, at hvis denne hjemmeside, som der er nu - Visit Greenland. At den er som den er og man så klikker på det der mitgrønland, og så kommer de der billeder frem, hvor du kan høre om de der fortællinger om Grønland, ik'?

Ja, det synes jeg faktisk.

For mine øjne, der virker det her ikke meget autentisk, men snarere officiel. Jeg ved ikke, om du har den samme mening, men jeg vil gerne at du fortæller din mening? Kan du for eksempel klikke på det der billede? Hvor mange tror du, som kigger på hjemmesiden, der vil fordybe sig i

hjemmesiden, for at kunne finde alle de ting???? Der er mange billeder, hvad?

Ja, det er der, men det er også noget af det, de kan sælge sig på, at de har sådanne en fantastisk natur, og at den er så anderledes. Prøv lige at sove i telt der. Hvor langt er der over til gletsjerne? Jeg har prøvet noget lignende i Norge, og det var vandvittig fantastisk, og man kunne se, at det sneede oppe på denne top der.

Det jeg arbejder med, det hedder interkulturel kommunikation via interaktionelle/interaktive medier. Jeg tænker på, om man kunne finde nogle redskaber til at skabe en dialog imellem de to kulturer, kan man sige.

Så med interkulturel, der mener du, kommunikation imellem forskellige kulturer?

Ja, det kan også være forskellige kulturer i en kultur for eksempel i Danmark, et menneske kan også tilhøre forskellige kulturer og subkulturer og så videre, som aktualiseres i nogle tilfælde.

Så du vil finde frem til, hvordan en hjemmeside kan henvende sig til dem alle sammen?

Ja, det tænkte jeg på. Om med hensyn til de der fordomme, som danskerne har om grønlandere, eller grønlanderne har om danskerne, at de ikke er så tavse, uden at hjemmesiden siger noget om det. De er der bare.

Ja, de er der bare, og man er nødt til at acceptere, at de er der og så forholde sig til dem, og blandt andet, som Søs Fenger, hun gjorde inden på hjemmesiden; mitgrønland.dk, hvor hun tager fordommene op og siger; i virkeligheden er det sådan og sådan, men der er også sådan, men det hører vi bare ikke om. Det synes jeg ville være meget relevant, måske ikke så meget på den engelske og tyske version, fordi jeg ved ikke hvor meget, det vil være relevant for folk med disse sprog, men når det er på den dansksproget side, går jeg ud fra, at den skal henvende sig til danske brugere, og så synes jeg, at det vil være meget relevant. Man behøver nødvendigvis ikke at nævne de her fordomme, men måske siger noget som modsiger fordommene. Ja eg ved godt, at det ikke er alle grønlandere, der drikker, fordi det ville være ulogisk. Så ville der nok ikke være nogen grønlandere, men når det så er sagt, så ved jeg ikke, hvad der så er i stedet for? Det synes jeg da ville være relevant. Det kunne være meget fedt, hvis der kunne være et eller andet. Ja, lige inden den der sky, der kunne sagtens stå; mitgrønland, og så være et link, eller eventuelt inkorporere det her, så det kom til at ligne det andet på en eller

anden måde, men at der var nogle af de her billeder. Så hvert billede viste noget der blev fortalt om grønlandere. Der kunne godt være et billede af Søs Fenger og Nikolaj Coster-Waldau og Lotte Andersen, så er der noget med en grønlandsk pige med en hundehvalp. Så forventer jeg, at når jeg trykker på den, så forventer jeg nok, at der komme en video om grønlandsk pige, der fortæller om den her hundehvalp og måske dens forældre, og hvad den skal vokse op til, og hvornår den bliver stor nok til at være med til at trække en slæde, og hvad det kræver at opdrage den. Jeg forventer måske, at hun vil fortælle noget om opfostring af slædehunde, og hvordan de lever. Det, at de ikke får lov til at komme med ind i stuen, og at det kun er bestemte typer, der får lov til at trække forreste på slæden, og der er andre, som bare må løbe bagerst i spandet for at følge resten af flokken. Og måske nogle, som nogen som fortæller om at fange fisk gennem isen og sådanne noget, enten på skrift eller som video. Det kunne være fint, hvis det var mikset, at noget af det var video, og noget af det bare var tekst, men at hvert billede kunne give en ide om, hvad det handle om, hvis man trykkede på billedet.

Ja, hvis der kunne være plads til det ik'? Kunne det være en god ide, at hvis du var i Grønland og gerne vil skrive en blog eller på din hjemmeside, at du også kunne lægge de der ting ind?

Ja, men jeg synes stadigvæk, at det skulle ligge inde, som en slags del af visit greenland på en eller anden måde. Jeg synes om ikke andet, så i hvert fald de øverste, de har ligesom fået kvalitetsstempelen, de her er gode, og jo længere ned man kommer, så bliver det mere sådan, at det her er nogen, som har skrevet det her. Du er forhåbentlig blevet træt af at læse de interessante ting for oven, inden du når ned til ham der, som har skrevet noget mærkeligt noget. Alle har jo lov til at fortælle, men vi bestemmer jo, hvilken rækkefølge folk kommer frem til det.

De der fordomme, hvis de eksisterer i virkeligheden, at de kommer frem her/herop. Vi kan godt se, hvor stor en del af de ting, som er fordomme, der eksisterer, i forhold til det der billede og sådanne noget.

Ja, når man ser Søs Fengers video. Hun fortæller på en god måde, og hun angriber de her fordomme på en god måde og anerkender dem. Så hvis jeg sad og redigerede sådanne en side, så vil hun være en af de første, man kommer til, ligesom hun også er her, både fordi hun griber det an på en god måde, og hun er samtidig en berømt dansker. Hun har en vis troværdighed.

For mig virker det utroværdigt, fordi jeg bare kigger på/lytter til det, hun snakker om. Jeg vil gerne se hende i omstændighederne, og hvordan hun handler, og hvordan hun er blandt grønlanderne.

Ja, der kunne faktisk godt være et par billeder af hende i Grønland, hvis hun for eksempel har været inde til kaffemik, eller hvor hun har gået i en flok, som den eneste imellem en masse grønlandere, hvilket hun også snakkede om. Det kunne måske være meget sjovt at se, og det vil underbygge hende autoritet, hvis vi samtidigt så billeder af hende omgivet af en hel masse grønlandere, som den eneste dansker.

For mig virker denne her hjemmeside utroværdig, fordi uanset hvad de gør, kan jeg ikke komme tæt ind på menneskene i situationen, og som du sagde, det ligesom en slags, ikke reklame, men velkendt, hvor man har en slags ideologi, man vil prøve at proppe ind i mennesker. Jeg tror ikke på, hvad de siger.

Nu står der godt nok også fordomme og myter om Grønland, men når jeg læser det her, tænker jeg, hvem er afsenderen? Er det bare en eller anden, der har fået en god ide, eller er det nogen i Grønland? Også kommer jeg herved, men det er sådan set bare et link til greenland, der står jo ikke, at det er dem, der står bag det.

Hvad sker der, hvis du klikker på det?

Der står efter ideer fra Visit Greenland.

Så det er den samme hjemmeside, som vi har været på før?

Jamen det tror jeg måske ikke, der står ikke, at det er Visit Greenland, men der står, at det er efter ideer fra Visit Greenland, som om, at der nogen fra Visit Greenland, som synes, at det har kunnet være sjovt at lave sådan noget, og så er der nogen, der har grebet ideen og gjort det, men der står faktisk ikke, hvem der har lavet det. Det gør der faktisk ikke, og hvis man læser det, som det står? Så tænker man okay, hvem er det, der har lavet det her? Det synes jeg, og det var noget af det første, jeg lærte om hjemmesider, at det skal være i orden.

Ja, der skal være en klar afsender.

Ja, hvis man vil virke troværdig, så skal man have en klar afsender, og det synes jeg ikke, at denne her side har. Hvis det reelt har noget med Visit Greenland at gøre, så synes jeg også, at det vil give den ekstremt meget mere troværdighed, hvis der var linket til den fra deres hjemmeside, eller den var en integreret del af siden. Jeg ved godt, at det handler om turisme, men i hvert fald den danske side, vil have godt af det her, fordi vi har så mange fordomme og myter om Grønland, og jeg synes, at det ville være aktuelt at lægge den der ind for måske også at komme fordommene livs.

En ting til, der er en hjemmeside; hvis du for eksempel klikker videre og vælger; Byer og regioner, og du så vælger Ilulissat.

Ja, først, vent lidt, hvis du kigger på selve kortet og ser det der tegn, genkender du det, eller hvordan? Ville du klikke på det? Det falder ikke i dine øjne, hvis du kigger på det?

Det der, nej jeg kender det ikke.

For mig er det vigtigt, at du kommer ind på hjemmesiden, som beskriver den der verdens arv i Ilulissat. Jeg ved ikke, om du kan finde det ved at klikke dig frem?

Nej det tror jeg faktisk ikke. Hvis jeg lige umiddelbart kigger på kortet, så vil jeg nok hellere gå derind og så se, hvad er det?

Jeg vil for eksempel også forvente, at når jeg klikker på pilen, så kommer jeg derhen, men jeg skal klik på bynavnet, men det der UNESCO-logo, det kender jeg ikke. Det overrasker mig lidt, for umiddelbart vil jeg mene, at de er store verden over, og jeg ville forvente, at de kunne markedsføre et logo, som det her; World Heritage. Det er alligevel ret vigtigt, eller burde være det i deres øjne, og så synes jeg bare, at det er mærkeligt, at vi ikke kender logoet.

Så er vi på stedet lige nu, og så har Ilulissat det her Isfjordskontor, som har sin egen hjemmeside. Vil du prøve at komme ind på denne, hvis du altså kan finde den her?

Man kan godt gøre det via denne her hjemmeside, men vil du prøve at finde det? Og læse mere måske? Hvad synes du om den?

Det er fedt med alle de fugle. Det der er sådan lidt vikingagtigt, at tage bad ude i sneen.

Kan du finde det på dansk? Vi skal snakke om danskere lige om lidt.

Øhh, ja, det kan jeg. Det er sjovt at de har lavet det på grønlandsk også.

Ved du for eksempel, hvad kangia er?

Jeg aner ikke, hvad det er, men det er måske en isfjord?

Ja, det er det. Det hedder det. Hvad synes du om selve hjemmesiden?

Jeg synes, at den ser meget officiel ud. Jeg ved ikke, om den er det. Jeg tror, hvis jeg måske kendte UNESCOs logo, og jeg ved godt, at de har et logo her. Hvis jeg kendte det, så ville det også give nogle point på en eller anden måde.

Hvis du syntes, at det var interessant i Ilulissat, som turist, og ville læse mere om Isfjorden. Så ville du finde den her hjemmeside, og hvad så?

Så ville jeg nok gå ind på den

Hvis du vil vandre for eksempel, vil du så gerne have et kort, eller hvordan? Måske besøge Isfjorden? Den første deroppe.

Altså, hvis jeg skulle gå eller vandre, så vil jeg nok lede efter en eller anden form for et kort med nogle ruter, man kunne gå.

Der tænker jeg lidt sådan adgang til Isfjorden, at det lyder, som nogen kommer sejlene dertil. Det kan godt være, at det ikke er det, men det er min tanke. Parkranger: Det lyder, som en, der går rundt i uniform, og hjælper folk, eller siger fy kan du samle det affald op. Pas godt på: Det lyder som om, de vil fortælle mig, at jeg ikke må smide affald, og at min hund ikke må løbe løs, hvis jeg havde taget den med hele vejen til Grønland. Sikkerhed: Det er måske noget med at lade være med at falde i vandet, eller blive bidt af en isbjørn. Webcam: Der er så, hvor man kan se noget.

Det er faktisk, dem jeg har snakket med, og vi har en aftale om, at jeg skal beskrive deres hjemmeside ud fra, hvordan I betragter den. De vil gerne have forbedret selve hjemmesiden. Altså, hvis jeg kommer ind på det her link? Så synes, du måske, at den er svært at finde ud af? Er det forstyrrende?

Så tænker jeg, at det er nok en eller anden, der har lykkedes sig med at sætte nogle kameraer op, men jeg tror mest, at det er det heroppe.

Det er for meget reklame på en gang. Jeg tænker, at de bare har lavet et eller andet for at tjene nogle penge på reklamer. Også har de en menu, som ligner noget fra en avis, hvor man tænker, er det en avis? Det ligner ikke en avis. Der er bare sådan en lang række med nogle videokameraer.

Måske er det ikke muligt at gå denne vej?

Jo, når der står webcam, så vil jeg faktisk forvente, at det var life-billeder. Nu er det så heller ikke helt vildt gammelt, men alligevel. Jo, jeg synes godt, at man kunne skrive, hvorfor det ikke er life, det ville, jeg forvente, at det var. Jeg sidder også og tænker; Dem der rejser op og arbejder på Thule-basen. De har jo mega gode internetforbindelser, men så igen, ved jeg godt, at amerikanerne har sat nogle kæmpe satellitter op på Thule-basen, for at det hele virker, men umiddelbart ville jeg tænke, at dette måtte kunne gøres bedre.

Prøv at gå tilbage på siden. Er det noget du er interesseret i, eller hvordan?

Jeg tænker lige umiddelbart, at hvis jeg skulle finde ud af, hvordan jeg skulle komme op og vandre rundt deroppe, så synes jeg ikke rigtigt, at der er noget her, som virker. Umiddelbart er der ikke noget her som siger; klik her, og blive klogere på det, du gerne vil vide noget om.

Virker det ikke som om, at de har lavet dem hjemmeside til sig selv? Bare et spørgsmål.

Nej, det synes jeg ikke.

Så har du det/kom frem til det, et vandrekort.

Nå der, der kiggede jeg jo slet ikke over. Det er også et mærkeligt sted at placere det.

Hvor skal det være placeret for dine øjne?

Under punktet; Besøg Isfjorden, vil jeg synes.

Men du savner ikke, at du kunne finde det?

Jo, der burde faktisk være et underpunkt her, fordi når man har klikket her. Der står ikke en gang her, det var vel her jeg var inde under et eller andet. Det kan jeg ikke en gang huske. Nej det var under; Adgang. Selv der er det jo ikke en gang et underpunkt.

Så det er skjult?

Ja, jeg synes, det kunne man gøre nemmere at finde. Også kigger jeg på det hernede og tænker, okay. Så er det jo egentligt heller ikke større, hvis den blå streg er 7 km, og så tænker jeg, at det tager en 4-5 timer. Hold da op. Ja, det kommer nok til at gå op ad bakke. Det er også meget godt at være forberedt på. Det synes jeg også, at det er fint, at de har de der streger på. Jeg kan ikke huske, hvad de hedder? Det angiver ligesom, at der forskellige højder, og det, synes jeg, er meget godt. Også kan man se, at der er en masse huse og veje derinde, så tydeligvis foregår det uden for byen, og det gør det også mere spændende. Ja, det synes jeg. Det vil tiltrække mig. Okay jeg kommer i hvert fald ud at gå tur i naturen. Det kan jeg godt lide. Så kan man vel starte med de mindste ture først, så man har en ide om, hvad man kan forvente, inden man går ud på den lange tur. Der måtte gerne have været nogle billeder. Jeg tænker også, skal jeg printe det her kort ud og så have det med i hånden og gå tur efter dette, fordi så tror jeg nok, at jeg vil fare vild.

Ja, der er gletsjer her.

Altså nu har jeg jo ikke set det deroppe. Det kan godt være, at det er nemt nok at finde rundt efter det her kort, men når jeg sidder her i Danmark og kigger på kortet, så tænker jeg, at jeg godt kunne fare vild. Ja, måske, eller en slags hurtig beskrivelse. Når du kommer hen til den her bunke sten, så skal du dreje til venstre, eller du skal ind over den der flod også videre. Jeg ved det ikke, for nu kan jeg jo egentlig ikke se, hvad for et landskab det er. Og så står der noget om kløften, også jeg tænker, det lyder spændende og farligt, men det kunne da være vildt spændende at komme derop og gå ture. Jeg tænker også lidt, så går jeg derfra og dertil, hvordan kommer jeg så tilbage dertil. Nu har jeg gået mange ture, men der går man ligesom i sløjfe og komme tilbage, hvor man startede, men alle de tre ture, de stopper bare. Der tænker jeg, at man kunne godt forkorte den blå tur og så bare. , men det fremgår ikke tydeligt, at man kan det. Nu er jeg ej heller vant til at aflæse disse slags kort. Det kan godt være, at man kan finde vej efter kortet, hvis man er vant til at læse disse slags kort.

Nå okay. Er du ikke træt nu? Er det nok? Jeg tænker på, at du ikke skal blive træt af dette her?

Jo, lidt. Jamen, er det nok for dig.

Nej, nej, jeg kan sagtens blive ved.

Har du noget ellers?

Til kortet eller til hjemmeside?

Til selve emnet, altså og til siden selvfølgelig, og hvordan kunne den der dialog, der er, mellem grønlandere og danskere fremmes?

Jeg tænker, at det kunne faktisk være meget sjovt, hvis de havde en, jeg vil ikke kalde det en brevkasse, men sådan et eller andet, hvor man som dansker kunne skrive nogle spørgsmål om Grønland eller grønlandere? Og så sidder der nogle rigtige grønlandere og besvare disse spørgsmål, sådanne nogle hverdagsgrønlandere. Så kunne man måske skifte panelet ud en gang om måned, eller sådan et eller andet for, at det ikke er de samme mennesker, der skal lave det hele? Det synes jeg faktisk kunne være meget fedt.

Jeg tror i starten vil der nok være meget med det der; Er det rigtigt, at de drikker hele tiden, og sådanne nogle spørgsmål, men når det så er blevet afklaret, så tror jeg, at der stille og roligt med tiden vil komme flere interessante spørgsmål og mere sådan relevante og dybdegående spørgsmål, hvor folk ligesom har tænkt mere over det. Det tror jeg kunne være meget spændende.

Jeg tænker også lidt på noget undervisningsmateriale til Danmark? Kunne det for eksempel være et spil, som kunne lære en om/fortælle en om, hvordan Grønland er eller sådanne noget? Hvis jeg for eksempel tænker på folkeskolen? Hvis man laver det sådan, at de ikke kan finde ud af/opdager, at man faktisk kommer til at lære noget. Man kunne måske lave de her personer, som er grønlandere, og de skal vandre i Grønland og eventuelt finde en skat eller sådanne noget.

Måske, det ved jeg ikke, måske skulle du lave en eller anden form for quiz. Jeg ved det ikke. Jeg tror bare, at det skulle laves direkte til skolebrug, for jeg tror ikke, at børn gider og sidde derhjemme og spille et spil, som tydeligvis går ud på at lære noget.

Jeg forestiller mig det som for eksempel et playstationspil, PC-spil eller sådanne noget, hvor man kan vælge forskellige tider, og forskellige situationer i Grønland og sådanne noget.

Ja, at de kommer til at lære noget. Ja, så tror jeg umiddelbart godt, at det kunne lade sig gøre. Ja, eller man skal huske at få pakket det rigtige, inden man tager af sted med hundslæden på isen eller sådanne noget. Og så vil de sikkert opdage, at de slet ikke pakket noget alkohol, for hvad skal de med det derude? Det kunne måske være meget godt, men jeg ved ikke, hvad for en hjemmeside det skal lægges på, hvis det var beregnet til skoler. Jeg tænker bare på en form for kulturpersoner, det kunne også være mellem forskellige nationaliteter. Her er for eksempel en dansker, og her er en grønlander og så videre. De skal snakke sammen og finde ud af forskellige situationer, og skal finde noget, som kan belønne dem og så videre. Bare de der principper, som er i spillet, kan være lærerige for de unge på den måde. Også noget med isbjergene og så videre, der var isen eller sådanne noget. Det er jo sådanne noget, man slet ikke har tænkt over, men Danmark er lille, og ved folk, der snakker rigtig sønderjysk eller nordjysk/vendelbomål, der vil københavnere for eksempel bare stå og måbe, for de forstår ingen ting. Så kan jeg måske godt se, at når sådanne et stort land med så små samfund placeret langs kysten, at jo så vil der sikkert også udvikle sig nogle dialekter her. Ja, det er vel egentligt logisk nok. Man tænker bare ikke så meget over det. Ja, det kunne vel sikkert også være lærerigt på flere måder. Jeg kom til at tænke på, at det vi laver hernede, det har indflydelse på, hvad der sker derpå, som så har indflydelse på, hvad der sker om på den anden side af jorden. Vi forurener en hel masse, og så smelter isen i Grønland, og så er det et land, der bliver oversvømmet nede i syden. Nej, men alligevel, at vi forurener, og så bliver der hul på ozonlaget. Det sådan de siger det.

Så du vil gerne besøge Grønland?

Ja, rigtig gerne.

Har du set på andre hjemmesider om Grønland, i forvejen? Det har ikke været interessant for dig eller hvordan?

Nej. Jo, jeg tror bare, at jeg har en ide om, at det var vildt dyrt, men der er jo også nogle rejser, som koster over 20.000 kr., men jeg havde nok en ide om, at det kostede hen i

mod 30.000 kr. at tage på rejse til Grønland, hvor jeg har tænkt, at det er overhovedet ikke relevant. Der er ingen grund til at sidde og kigge, længes derop og blive frustreret over, at jeg ikke kan komme af sted. Så er det bedre bare at lade være med at sætte sig ind i tingene, og vide, at det er en drøm jeg har, og det kan jeg gøre en gang. Der er forskellige priser, og man kan også finde nogle billigere billetter?

Ja, det er der faktisk. Ja, så vil jeg nok også prøve at søge på Momondo, og hvad de ellers hedder, og kigge efter flybilletter. Er du ikke bange for, at det er koldt i Grønland?

Nej, man skal bare sørge for at have noget varmt tøj på. Nu har jeg været i Norge om vinteren, og der kunne godt være minus 16, 17 grader, hvor man følte, at snottet frøs til is, og man tog øreringene ud, fordi det gjorde ondt, når de blev kolde i øreflippen. Ja man skal sørge for at have noget ordentligt tøj og huske at tage øreringene ud. Og så ved jeg og har hørt fra flere grønlændere, at de fryser i Danmark, fordi vi har en fugtig kulde, og de har en tør kulde. Så når de kommer hened, er det ikke lige så koldt, men de føler bare, at det er mere koldt, fordi de ikke er vant til denne slags kulde. Så ud fra det jeg har hørt fra grønlænder, at hvis de fryser hernede, hvor koldt kan der så egentlig være deroppe.

Det er faktisk også mere koldt i Litauen, end her. Jeg ved ikke, hvorfor?

Måske, fordi det er tættere på Sibirien og Rusland.

Nej, det er det samme som Danmark. De ligger jo på samme, hvad hedder det, breddegrad?

Jo, jo, men vi snakker om, når vi får vinden fra øst over en længere periode om vinteren, så bliver det meget koldt, fordi vi får den kolde luft, der er kommet fra Rusland og ned over os. Så den bliver kølet ned, når den kommer hen over Rusland, og så kommer den hen til os og bliver en lille smule varmere og fortsætter hen over England, hvor den bliver en lille smule varmere og så hen over havet og bliver en lille smule varmere igen. Så kommer der noget, som kommer fra havet, som er lidt varmere. Så det er alt efter, hvilken retning vinden kommer fra.

Mit sidste spørgsmål, hvor kommer julemanden fra?

Grønland.

Hvor mange julemænd findes der?

Ja, det er jo så spørgsmålet, umiddelbart vil jeg svare én, men jeg ved også, at da jeg var i Norge, der sagde de alle sammen, at julemanden kommer fra Drobak. Så jeg skrev et julekort til julemanden i Drobak og spurgte, om det virkelig kunne være rigtigt, at han boede der, da jeg havde læst, at han boede i Grønland, og jeg fik faktisk et svar fra ham. Danskerne siger generelt, at julemanden kommer fra Grønland.

Hvad med danskerne tror de, at han er fra Grønland, eller et andet sted?

Ja, branding, det synes jeg helt klart, når de henvender sig til turister, især på dansk, så et eller andet med julemanden og julemandens kontor, og de må have et eller sted i Grønland, hvor de besvarer breve fra små danske børn.

Ja, okay. Så det kan Grønland godt anvende som en slags branding.

Der kunne man måske godt lave et eller andet med at besøge julemanden eller skrive til julemanden eller sådanne noget. Måske vise nogle billeder fra hans værksted, eller nisserne, eller legetøj. Det vil faktisk være meget fedt til danske turister. Måske ikke så meget til de tyske og engelske turister, de har garanteret en ide om, at han bor et andet sted, men på den anden side kunne det også være meget sjovt at sige; Han bor faktisk i Grønland – kom og se ham. Så kan vi overvinde verdenen og overbevise dem om, at julemanden bor altså i Grønland. Ja, jeg synes, at det var oplagt at bruge til turisterne, fordi jeg umiddelbart vil gætte på, at der er fest turister fra Danmark til Grønland.

Ja, det har de. De har en stor postkasse.

Også som jeg siger, så er det oplagt, vi alle sammen ved, at Julemanden bor i Grønland, hvorfor er Julemanden ikke nævnt på denne her hjemmeside. Han skulle da have sin egen plads på denne hjemmeside. Jamen, hvis jeg skal til Grønland, så skal jeg se slædehundene, jeg skal se isen og jeg skal besøge julemanden, når jeg nu alligevel er i Grønland. Hvor tit er man i Grønland, og hvor tit har man mulighed for at besøge Julemanden.

Direktøren

(Kun en del af interviewet pga. skadet file)

Kan du grønlandsk?

Jeg kan lidt, meget lidt. Jeg startede i Østgrønland, der har de jo et sprog, og så har man rigsgrønlandsk, kan man kalde det. Det hedder det ikke, men det store grønlandske snakker man jo på hele vestkysten, men med forskellige dialekter, meget forskellige dialekter. Allerede der har man en lille sjov ting, fordi når jeg får oversat noget her, et eller andet her i huset, så får jeg en af mine grønlandske ansatte til at oversætte det, hvorefter jeg så lige laver en kvalitetskontrol, ved at lægge det ind til en anden grønlænder. Hvis den ene kommer fra Sydgrønland og den anden fra Nordgrønland, så kan de ikke blive enige. Så er det faktisk det samme sprog, men forskellige dialekter med forskellige stavemåder og forskellige måder at bygge tingene op på og sådanne noget. Vi har derfor altid vældig meget sjov, når vi skal have noget oversat, for man er aldrig 100% enige. Det er jo så det store sprog; Vestgrønlandsk, og så har man et andet lille, bitte sprog oppe i Thule, som faktisk er et helt separat sprog, ikke en dialekt, men et andet sprog, og Grønland er et stort land, så de har typisk været separeret fra hinanden, og man har ikke haft nogen synderlig kontakt. I Østgrønland er det jo ikke andet end omkring 100 år siden den første hvide mand kom der, og det er jo ikke ret lang tid siden, kan man sige. Det samme med Thule, det var jo også Mylius Eriksen og Knud Rasmussen, der kom derop først i 1900-tallet, så det er meget nyt. Man har derfor haft nogle isolerede sprog, og det har man den dag i dag, hvilket giver problemer, internt i Grønland, og ikke Østgrønland. Østgrønland de forstår Vestgrønlandsk, men det er, fordi de bliver undervist i skolerne på Vestgrønland, da man ikke skriftsprog. Østgrønlandsk er kun et talesprog, og ikke et skriftsprog. Det vil så sige, at man bruger vestgrønlandske bøger der. Så den vej går det, men den modsatte vej, der forstår man ikke østgrønlandsk. Så der er selv internt i Grønland allerede nogle sprogproblemer, når vi så ser i forhold til Danmark. Jamen, så bliver det jo virkelig svært. Der er ikke noget, der ligner det, det er jo et helt andet sprog. Det er en hel anden måde sproget er bygget op på. Det grønlandske sprog, havde jeg nær sagt, ikke beregnet til at tale på, det er beregnet til at meddele sig på. Det er slet ikke bygget op, som vores sprog, og man bruger meget mimik, kropssprog og sådanne noget. Der falder vi tit i her i Danmark. Det er noget af det, vi meget tit støder på her i huset. Vi holder en masse temadage og tager

ud på skoler, institutioner, kommuner, og hvad ved jeg, og netop fortæller om forskellene i den grønlandske kultur. Og lærer de her medarbejder, som arbejder med grønlændere på det ene og det andet plan, hvad er det for nogle ting, der adskiller sig. Der er blandt andet det med mimik. Et hævet øjenbryn betyder, ja. Det fortæller en hel masse om dem. De snakker simpelt hen ikke så meget, som vi gør. Det har masser af gode og sjove eksempler på. Vi har sommetider lavet noget rollespilsagtigt, hvor vi leger, at vi er en dansk teenager, der jo virkelig snakker meget, og spiller den samme situation, som grønlandsk teenager. Og her bliver der stort set ikke brugt ord. Der bliver brugt ganske, ganske få enkelte meddelende ord og så ellers mimik med kropssprog øjenbevægelser og så videre. Der er det jo, at man falder i her i Danmark, hvis ikke man ved det, fordi mange af de grønlandske børn, der kommer herved og skal gå i skole. De virker indadvendte, lukkede og så videre. Det er selvfølgelig noget, de har lært. Det ligger i kulturen, at man ikke er frembusende, man er ikke og så videre og så videre. Man bruger ikke de store ord, hvorfor de mange gange bliver lidt misforstået og opfattes som ikke-kloge eller noget i den stil. Det er jo dybt uretfærdigt. Det er kun, fordi de ikke kan kommunikere, som vi kan, fordi de har lært at kommunikere på en anden måde.

Eller omvendt, at vi ikke kan kommunikere, som de kan?

Lige præcis, men man kan jo så sige, at når nu de vælger at tage til Danmark. Jamen, så skal de jo selvfølgelig lære at kommunikere, som vi gør her. Det er noget af det, vi også gør her, men det gør man jo ikke sådan, det varer jo lang tid, og især de voksne. De har svært ved at omstille sig. Børnene, det kommer sådan lidt efter lidt, men i hvert fald i starten bliver de meget ofte misforstået.

Det er i hvert fald en af de meget typiske ting, men det gør sig gældende hele vejen igennem, selvom man kan noget dansk, så forstår man nogle gange slet nok, hvis man for eksempel kommer til læge, kommunen, eller et eller andet, så viser det sig mange gange, at selvom man giver udtryk for, at man har forstået det, fordi man spørger mange gange ind til det – det er helt typisk – har du forstået, hvad jeg siger til dig, og de svarer, ja det har jeg. Jamen det var godt, også går vi videre. Problemet er bare, at det har de ikke, men man er høflig. Det ligger også i grønlændere. Man vil ikke såre nogen, så man siger ja, fordi så bliver han/hun nok glad. Det ligger dybt i den grønlandske kultur. Nu bliver det meget, hvad skal vi sige, meget vidtløftigt måske, men det er der sikkert nogle antropologer, der kan meget mere om, end jeg kan. Det handler jo om, at man har boet helt op til nyere tid i et meget isoleret samfund, i bitte, bitte små samfund. En, to,

tre familier på en øde boplads langt væk fra alt andet. Der kunne man simpelt hen ikke tåle konflikter. Hvis man røg ind i en konflikt og slog hinanden ihjel, eller sådanne noget. Jamen så var der ikke nok mennesker til at fange sæler, og så døde gruppen. Det har været indbygget i grønlænderne, at der skulle være fred og ro, og derfor ignorerede man konflikter. Man tog ikke konflikterne, man var høflig og bakkede ud. Det gør man også i dag, og det er selvfølgelig dybt indgroet i grønlænderne. Man kalder det direkte konfliktskyhed. Jeg er gammel politimand og har været politimand på Grønland og har set det tusindvis af gange, at man vil ikke ind i de konflikter, og det er blandt andet mine egne kollegaer i politiet. Man vil helst være fri for de konflikter. Man forsøger at komme udenom dem på mange, mange måder, og det ligger dybt i kulturen. Så er der sådanne en nøgle, der kan låse dette op, hvor der så sker lige det stik modsatte, og denne hedder spiritus. Så bliver det næste stik modsat, når man får spiritus, og det problem har man haft i mange år, i rigtig mange, mange år. Når jeg siger haft, så er det, fordi det går den rigtige vej, men man har stadigvæk et kæmpe problem med spiritussen, men det er ikke så slemt, som det var engang. Det går den rigtige vej.

Er det mest i Nuuk, eller også andre steder?

Nej, det er hele Grønland. Østkysten har været rigtig, rigtig slem i mange år. Man har jo nogle gange lukket for salg af det, fordi det har været umuligt at styre for dem. Det er et stort problem i Grønland, men det har været endnu større. I dag drikker vi mere pr. person i Danmark end i Grønland. Så kurven i Grønland er gået meget kraftigt ned de seneste 6-7 år, men der er stadigvæk spiritusproblemer.

Er det ikke sådan, at man kan se grønlændere, som gør det, men man kan ikke så nemt se danskere, som gør det? Man gør det mere åbent, som grønlænder?

Jo, det er der i hvert fald noget om. Når vi ser her i Danmark, der har vi jo den fordom, at alle grønlændere drikker. Det er noget sluder, fordi vi siger her i huset, som en tommelfingerregel, at cirka 15% af de grønlændere, der bor i Danmark, er udsatte. Vi siger ikke, at de er alkoholiker eller noget i den stil, for det er de ikke. Nogen har et misbrug, helt sikkert, men den gruppe på cirka 15% de er udsat på mange områder. Det kan være personligt og socialt, på masser af områder, det er ikke nødvendigvis spiritus, men det er jo en fællesnævner i mange sager, men ikke i alle. Jeg vil sige, at vi har 85% i Danmark, der klarer sig rimeligt godt.

Men man kan ikke se dem?

Nej, dem du ser ikke. Det er dem, der sidder på bænken, og det er dem, du lægger mærke til. Det er også dem pressen altid vil vise, og der kommer vi i hvert fald ind på noget af det essentielle, fordi det billede man har af Grønland i Danmark, er skabt af pressen mere eller mindre, og de vil kun vise den type historier. Vi bruger ufattelige mange kræfter på at sende pressemeddelelser og dit og dat, når vi har arrangementer. Vi har altid en udstilling eller foredrag, nationaldagsarrangementer, grønlandsk kultur og så videre. Hele tide, og vi sender pressemeddelelser og prøver at få de der gode historier ud. Der skal være noget særligt, og er det så negativt, så er det lettere at tiltrække, og det er derfor en utrolig svær historie at formidle. Vi gør så noget, og her i huset ved vi, at det er et problem, og det er op ad bakke. Vi gør rigtig meget, nu indenfor det der hedder skoletjenesten, vi hiver simpelt hen så mange skoleklasser ind i det her hus, vi kan, og vi tager også ud til skolerne for at fortalt den rigtige historie og for at få brudt nogle af de der fordomme. Børnene er endnu ikke blevet fyldt med alle de der historier, så dem kan vi fortælle, om den rigtige historie, og vise dem billederne af det moderne Grønland. De ror altså ikke rundt i kajaker alle sammen, og de kører ikke hundeslæder alle sammen. De moderne grønlændere er jo noget helt andet. På mange områder er de jo længere fremme end Danmark.

Okay, på hvilke områder er de det?

Jamen, aarh længere fremme er måske så meget sagt, men man er med, det tror man jo ikke. Ved internet, telefoni og sådanne noget er man med. I selv de mindste bygder har man i dag mobiltelefoni og internet. Det er jo vildt fantastisk.

Det er ikke så længe, de har haft det?

Det er forholdsvis nyt, men kommunikationen i Grønland har jo altid været ret unik. Nu har jeg så haft lidt med dette at gøre og kender det, men jeg kender det også fra en teknisk side, og ved, at det er sindssyg vanskeligt at binde et sådanne et land med 50.000 mennesker fordelt på 2500 km sammen med kommunikationssystemer, men det har man formået i Grønland helt tilbage til for mange, mange år siden, og det er helt unikt, og det virker godt, men det er dyrt, kan jeg hilse dig at sige. Vi har jo lavet noget

af det vedligeholdelse med vores helikoptere. Der står jo radiostationer på bjergtoppene overalt i Grønland. Man graver jo ikke et kabel ned, som man gør her i Danmark. Det er noget, man har satset behårdt på og satser behårdt på, at man skal have denne der teknologi. De er godt med.

Der er selvfølgelig også områder, hvor de ikke er så godt med uddannelse for eksempel. Det er et stort problem, men igen man gør meget. Man arbejder behårdt på det, men det tager jo tid.

Hvorfor er det sådanne?

Der er blandt andet, fordi man ikke har haft kvalificerede lærer i rigtig mange, mange år. Der er mange årsager, men en af tingene er som sagt manglende kvalificerede lærer, og de danske lærer, kommer og går. De er der typisk i to år, og så rejser de hjem, og så kommer der nye folk. Der er aldrig den der ro, og når man så skal undervises i et sprog, man måske ikke behersker 100%, så smutter for mange ting, men jeg ved, at i yderdistrikterne, der kan man heller ikke få danske lærer og heller ikke få grønlandske lærer. Det vil sige, at man bruger noget, der hedder timelærer, og det er jo nede på det plan, hvor man finder den bedst egnede, og siger, at du nu er lærer, uden at man har nogle kvalifikationer. Så vil undervisningen jo selvfølgelig blive derefter.

Man satser utroligt meget på det i øjeblikket, både økonomisk og så videre. En af de ting, som er nyt i forhold til tidligere. Det er, at man nu siger helt officielt politisk, at man gerne ser, at de unge grønlandere rejser ud i verdenen, ikke nødvendigvis til Danmark, men det vil det være i praksis, næsten for alle. Man ser gerne, at de rejser ud og får en uddannelse.

Kommer de unge så tilbage efter uddannelsen?

Det er jo et af de store problemer, og man gjort noget forskelligt for, at de skal komme hjem igen, men man ved godt, at det er svært. Man har for eksempel taget en 4-5-6 års uddannelse i Danmark, man har fået en kæreste, og man har bosat sig, også er det svært at vende hjem, især når der er 20 års ventetid på at få en bolig i Nuuk. Man kan rejse til Ilulissat, og der kan man formentlig få en bolig og ude i nogle af de små byer, kan man få boliger, for der er ingen, der vil bo mere, men Nuuk, hvor alle vil være, og der hvor jobbene er, der kan de ikke få noget. Så det er svært. Der gør man en helt masse forskellige ting, blandt andet gør man meget for, at de skal bevare kontakte til det

grønlandske samfund. Så selvstyret betaler en ordentlig hjemrejse for de grønlandske studerende for, at de kan bevare kontakten til det grønlandske samfund. Nu her fra den 1. januar så er de grønlandske studerende, langt de fleste, faktisk overgået til dansk SU. De har fået deres egen grønlandske SU igennem mange, mange år. Det er nu overgået til dansk SU, men de bevarer frynsegoderne, kan man sige. De bevarer flere forskellige ting, der er også noget med tandlægebehandling og sådanne noget, som selvstyret stadigvæk betaler, og så en ordentlig hjemrejse.

Man er meget afklaret omkring det. Man siger, vi ved godt, at vi ikke kan få alle hjem, men så kan det være, at de kommer hjem om 5 eller 10 år, og så har de også fået noget erfaring. Så det er godt nok. Man har en helt anden god holdning, synes jeg, fra hjemmestyret blev indført i 1979 og så op til den regering, som vi har nu, der har man været meget lukket inde i sig selv og har haft nok i sig selv, og har sagt; Vi snakker grønlandsk, vi bor i Grønland, og så videre. Dette har betydet, at man har bremset flere årgange af unge for at kunne få en uddannelse, fordi det var ikke in at snakke dansk. Så mange af de børn fra hjemmestyret, dem, der nu skal til at have en uddannelse, dem der er en 16-18 år. De taler stort set ikke dansk. Det er nok det største problem Grønland har i øjeblikket, fordi du kan selvfølgelig godt få en uddannelse i Grønland, men det er forholdsvis begrænset. Der er lidt tekniske uddannelser, og der er også noget merkantilt og sådanne noget, men det er meget begrænset.

Er det ikke sådan, at de synes, at det er nok i Grønland? Den der modstand mod Danmark og så videre?

Nej, den er der ikke. Den er der nok for nogens vedkommende, men det er meget, meget lidt. I dag er man meget åbne for at komme ud, men mange ved jo godt, at de har problemer med sproget. Hvad gør man så? En af de ting, man gør, er, at man i stor stil betaler for, at unge kan komme på efterskole i Danmark. Vi har 70-80, måske lidt flere end det, grønlandske efterskoleelever her i Nordjylland, som vi tager os af. Vi har så en mand, der sidder herinde, som vejleder dem. Det er dem, der måske skal videre på en ungdomsuddannelse eller sådanne noget her i Danmark. Så generelt tror jeg ikke, at det er sådan. Det er ikke sådan, at man hader Danmark, slet ikke. Der har en overgang, i den tid jeg var deroppe, været meget med Grønland for grønlandere på grønlandsk, men det var, fordi man fik den der, det er jo ikke en selvstændighed, men man fik i hvert fald noget medbestemmelse, da hjemmestyret blev indført. Det tror jeg, at det er en helt normal reaktion, at så kan man ikke få nok, og nu skal vi i hvert fald. Det gav bagslag,

og den nye regering er også helt anderledes. Den er mere progressiv og fremsynet.

Det handler jo om selve identiteten?

Ja, meget. Det kører man rigtig meget på det med identiteten. Man var bange for at skulle ud, og derfor var der lidt afstand til Danmark, fordi man talte om sin egen identitet og sådanne noget, men ellers i den her globale verden kan man sagtens bevare sin identitet, selvom man kigger ud i den store verden. Det er jo det, man har indset. Det er en god ting. Vi ser jo også, at der rigtig, rigtig mange grønlandske teenager, der ikke taler meget lidt grønlandsk.

Der er meget interessant med den der udvikling i Grønland. Der er altid begge sider At man rejser fra Grønland og ikke kommer tilbage. Det er både godt og ondt. Når det danske statsborgere kommer her, så bliver de ikke integrerede som indvandrere. De er danskerne, siger systemet. Der er ingen særlige tilbud.

Det ligger også i deres identitet, af de er danskere.

Ja. Så er de meget bevidste om, at de er danskere.

Christoffer

Hvordan har du besluttet at tage over til Grønland?

Ja, men det var noget med, at jeg stod uden et arbejde, og min kæreste var på barsel, så tænkte vi: der var sådan pludselig et tomt rum, et hul i nogle måneder, og vi besluttede os for at vi ligesom godt kunne prøve at tage ud til Grønland. Og så havde vi altid gerne ville at tage ud til Grønland.

Hvorfor?

Et godt spørgsmål. Jeg synes, det var flere grunde til. En af grunde er naturen, som er så anderledes end hvilket som helst andet sted. Den anden grund er, at det samtidigt skulle være overskueligt i forholdt til det sproglige. Man ved jo, at dansk er her hvis ikke hovedsprog så i hvert fald det officielle sprog sammen med grønlandsk. Så det gjorde også overskueligt at komme derop. Jeg tror faktisk, at hvis der var svensk eller finsk, de havde talt som officielt sprog, havde vi ikke taget til Grønland. Det var ligesom at vi har en sproglig og en historisk bånd knyttet til hinanden. Både oplevelsen med naturen og oplevelsen med kulturen, og samtidigt den forsikring eller sikkerhed ved, at man havde sprog, man kender, var grundet. Man skulle ikke lære et sprog. Og det er også fordi man føler et eller andet sted en eller andet form, man kan ikke kalde det slægtskab, men at man føler, at der er en eller anden form tilknytning mellem Grønland og Danmark. Men hvor man bliver nogle gange pinligt berørt af hvor lidt man endeligt kender til Grønland, når vi har haft så stor en indflydelse på et land.

Hvor meget, synes du, man kender til Grønland i Danmark?

Stort set ingenting. Nu taler jeg på mine egne vegne, jeg kendte ingenting. Der var rigtig meget, jeg blev overrasket over, når man kom herop. Nogle ting, når man tænker bare: dog? Hvor dumt har jeg været. . . Og andre ting, når man kender så det blev afkræftet, fordomme.

Hvad var det, du har forventet?

Jeg vil sige, at jeg havde forventet, at levestandarden vil ikke være så komfort, og jeg blev overrasket, at der er så mange, som køre i disse Toyota jeeps, fire hjuls trækere, og at der er så stort antal biler, og der er så mange asfalterede veje. Jeg er overrasket over indkøbsmulighederne. Man mangler ikke noget som helst. Man kan få solskreamere, man kan få fladskærm, de er større end jeg har nogen siden har set i Danmark, tror jeg, og man kan få Playstation og Wii, og man kan det hele. Selvfølgelig er der nogle enkelte ting man mangler, men det overraskede mig enlig meget.

Så når du tog af sted havde du en forestilling om det?

Jeg havde nok en forestilling om, at det vil være, jeg vil ikke sige primitivt, men jeg har ikke regnet med, at det vil være så komfort. Så det overraskede mig. Men det er jo den tredje største by i Grønland, og man skal jo bare 25 væk herfra, og så er der ikke det samme jo.

(Børnene har fundet en tand af en hund og kom over til os til at vise den)

Du har også besøgt bygderne, var der lidt mere som du havde forventet?

Ja, der var mere, som jeg havde forventet. Høj levestandard. Det hvad der angår deres kultur, er jeg på en eller anden måde skuffet over, at der ikke er mere udbud omkring den grønlandske kultur. Der er Knud Rasmussens museum, men langt hen af vejen handler det om Knud Rasmussen, man får en rød tråd af den grønlandske kultur, der er også kunstmuseum, som udstille nye og moderne ting, men sådan mere byhistorisk museum har jeg ikke stødt på eller naturhistoriske museum. De er der sikkert i Nuuk, men her mangler man det. Naturen og deres kultur fortællinger, det mangler man her. Nu blev jeg klar over, at de kan give mig en oplevelser med deres nationale dragter ligesom på Hawaii, honolulu krans. De er også jo moderne, de vil køre i biler, hvorfor skulle de køre i gaderne i hundslæder? Så selvfølgelig lever de ligesom andre moderne mennesker, ligesom vi gør, men jeg har på en eller anden måde regnet med, at der vil være mere traditionelle ting, at de lever mere traditionelt, det synes jeg, man ikke rigtigt oplever her.

Kan man gøre dette i bygderne?

Ja. I bygderne kan man godt fornemme, at man nærmest lever af det, hvad der bliver fanget. Det er i hvert fald det indtryk, man får. Det kan godt være, at de sidder om aften

og ser tv, det er også fint, jeg har ikke regnet, at de gør noget andet, men jeg har lige en fornemmelse af, at den kultur, som de har med sig, og så man nok regner med at se, at den er på en eller anden måde lidt tabuiseret.

Er det fordi vi som ikke grønlandere ikke kan få adgang til det?

Ja, det er noget, vi kan se under udflugter, det er noget, man skal betale for. Jeg synes, at man kommer ikke til at opleve den grønlandske kultur på sådan en mere naturlig måde. Det kan godt være, at man gør det i bygderne, men her i Ilulissat er det mere turistfremstød. Men i virkeligheden er det jo en af de fordomme, jeg havde, at jeg troede bare, at de levede mere traditionelt. Selvfølgelig gør de ikke det, og når man møder de traditioner med sådan noget "wow", fanger og hundslæder, så er det ofte i forbindelse med Wordofgreenland pakkerejser til 20-24.000 kroner.

Virker det ikke for dig unaturligt at opleve sådan et arrangement, hvor de f. eks. danser og synger specielt for turister?

Jo, præcis. Det vil virke kunstigt, hvis de gjorde det, fordi man netop kan se, at de laver så moderne. Så i virkeligheder er det min fordom, som er blevet gjort til skamme, selvfølgelig lever de ikke så traditionelt i de større byer. Men den er der stadigvæk lidt parallelt. Men det er også nogen, man kan forstå lidt ved siden af, fordi der blev valg herop, hvor man kan ligesom fornemme, at grønlandere selv diskuterer om, hvor meget det skal fylde, om man virkelig skal bevare det (den grønlandske kultur). Antallet af hundslæder er jo vokset i løbet af de sidste 10 – 15 år. Men det er blevet mere status symbol nu. Men det er noget, man kan fornemme, at grønlandere selv skal finde deres plads: det at leve som moderne grønlandere, men samtidigt at huske deres traditioner.

Kan man opleve denne situation direkte på en eller anden måde?

De forestillinger man vil have, at de stadigvæk fisker i kajaker og kører med hundslæder, - der er jo ikke mange, der gør det mere. I de kulturelle møder kan man selvfølgelig se forskelle, jeg synes, at man kan mærke, at man er mere åndligt, kulturelt er danskerne beslægtet med andre nordiske lande, og der er noget frygteligt kedeligt, ævligt. Det er f. eks. når vi spiser frokost, sidder grønlanderne omkring et bord, og danskerne, svenskerne, nordmænd sidder ved et andet bord sammen. Er der et grund, at det er sådan?

Men det bliver det bare. Så bliver der talt dansk ved det ene bord, og grønlandsk ved det andet. Selvfølgelig er der undtagelser. Og men ender med at gøre det.

Men det er jo også forståeligt, der er ikke så mange, der kan forstå grønlandsk.

Ja, det er rigtigt. Men grønlændere, de kan jo godt forstå dansk. Men det ender lidt med, at man bliver opdelt, desværre.

Man kan godt mærke kulturelle forskelle i deres sygdommens beskrivelser. De er helt anderledes. Det der er interessant er, at den første gang man hører en helt særlig sygdommens beskrivelse, tænker man: "Hvad så er det? Jeg har aldrig hørt noget lignende før." De beskriver anderledes deres sygdomme, f. eks. hovedpine: "Jeg har ondt i hoved, det føles ligesom når vand risler ned og falder ud i skulderen." For første gang tænkte jeg: hold da op, hvo er det specifikt. Men så anderledes, end man har hørt før. Første gang tænkte jeg: hvad kan det være? Og så hørte jeg, at flere bekriver det på den måde. Jeg synes, det er et enormt smukt måde at beskrive et symptom på, fordi det bygger på en eller anden måde på, det tror jeg, en eller anden erfaring man har gjort sig før. Hvor de rent har oplevet, at noget løber ned, og de synes, det opleves på samme måde. De kan ikke beskrive smertet isoleret set, men de er nødt til at beskrive det ud fra en erfaring. Og det føles, at de beskriver deres kroppe efter deres erfaringer. Man skal vene sig til deres måder at beskrive symptomer på.

Kan det være pga. deres sprog?

Ja. Jeg tror, der går rigtig meget tabt i oversættelser. Man jeg tror, at de har en anden opfattelse af smerte, det kropslige.

Ja. F.eks. der findes ikke i grønlandsk sådan et ord som beskriver en farve som blå, de siger "farven som haven, når solen skinner".

Det kan godt være, at det er det. Men det er også en erfaring, du har gjort dig: når du har set haven, når solen skinner på haven. Denne beskrivelse er ikke autonom, et ord for sig. Det ligger ligesom i oplevelsen.

Jeg synes, det er et spændende emne at forske i, hvordan kropslige opfattelser kommer ind i sproget.

Ja, det er helt vild spændene. Jeg har været her kun i tre måneder, og det vil være arrogant at konkludere, hvordan grønlænderne er.

Nej, det kan man ikke...

Det kan man ikke. Men jeg har hørt nogle fordomme om, at de ikke er ansvarlige. Og noget af det har med det koloniagtige at gøre. Nu kommer vi danskerne og fortælle det. De er vant til at det bliver fortalt. Og det skal man ikke være frustreret over, fordi ansvarligheden er noget, man skal uddannes til, det skal ligesom læres. Det at være mere selvstændig. Nogle gange oplever man det som "du skal tage noget mere ansvar her". Men når man fortæller det, gør man det ikke, fordi de er dumme eller downe. Det er fordi de skal lære det. Og det er noget, der ryster. Det giver nogle udsagn som "Generelt vil grønlænderne ikke tage ansvar".

Man kan jo også opleve det omvendte: "De dumme danskere: de kan ikke fiske, de har ingen forstand på, hvordan vejret bliver", osv.

Helt sikkert. Der vil altid være nogle generaliseringer. Men nogle af dem vil være mere uskyldige og banale, mens andre – mere ondskabsfulde og destruktive. Man skal basere det på mange år erfaringer, eller se på statistikken. Jeg havde en ide om, at der er flere alkoholiker: flere, der drak i gaderne, flere, der kom ned på hospitalet med alkoholforgiftninger. Og dem har ikke været særlig mange af. Der har været mange mange flere i Danmark. Så det var lidt interessant. Det bunder i at man har set grønlændere i Danmark i København. Men det kan sagtens være, at der var nogle ulykkelige skæbner, nogen, der er utilpasset.

Hvor mange af de grønlænder, der bor i Danmark, ender som alkoholiker? Hvad synes du?

Umiddelbart skulle det være fem ti procent. Og det er høj, det ved jeg godt...

Nej, det er 16 procent faktisk... men der var flere, da sagde, at der var havdelen.

Ja, jeg vil måske være lidt for diplomatisk... der var en artikel for nogle år siden, der lagde vægt på netop disse fordomme, om hvor mange grønlændere var meget trætte af det: hvad med os, der læser jura? Hvad med os, der har en eller anden politisk karriere og gør det rigtig godt? Osv.

Er det mest medierne, som former disse fordomme?

Ja, de gør det, danskerne gør det også. En af mine venner, jeg har læst medicin med, han var svensker, sagde en gang til mig: I danskerne er så seksistiske og fordomsfulde, og det kan man se også i selve sproget. Man siger f. eks. "du gamle bøsserov". Ja, vi siger alle sammen, at vi ikke mener noget med det, men hvis du er homoseksuel, er det ikke så fedt at vide det. Det er ikke sjovt at vide, at ens seksuelle orientering bliver brugt som skældsord. Og det gør man jo. Man siger jo "helstiv grønlander" osv., man vil jo ikke sige "helstiv dansker", "stiv sønderjyder" osv. Det ligger ligesom indbygget (i sproget – R. P.), at hvis man nævner noget med grønlandere, så er der noget, at man er alkoholiseret. Men behøver ikke en gang at sige "stiv" foran, folk ved godt, hvad det vil sige eller hvad det refererer til. Og der jeg læste for første gang "Mit Grønland", så tænkte jeg: øh. Jeg tænke, hvorfor er det vigtigt at vide, at det er mig, og mit. Men det giver associationer med ens egne fordomme.

Når du kommer hjem til Danmark efter dit ophold i Grønland, hvad vil du fortælle til andre, som spørger dig "hvordan var det"?

Jeg vil helt sikkert sige, at billede af Grønland som alkoholiseret findes ikke. Eller: ja, det findes, men det er ikke overrepræsenteret der, hvor jeg har været.

Hvordan er det med de andre problemer, vi har hørt om, f.eks. incest osv.?

Ja, det er et godt spørgsmål, fordi min kæreste og jeg har snakket om det, at man ikke kan lade være med, at når man har disse statistikker, og det gør de grønlandske medier også, at man ikke kan lade være at tale om det. En af de regionale aviser har skrevet, at det er ca. 20 procent af alle folkeskolebørn har været udsat for en eller anden form for overgreb. Det er jo bare tal, sådan er bare det. Og jeg har oplevet et barn ned på hospitalet, det der hedder sociologisk og pædagogisk rådgiver og en fra skolen, der var med. Det har jeg aldrig oplevet i Danmark (min bemærkning: i Grønland havde Christoffer en stilling som almindelig læge, mens i Danmark – som gynækolog).

I forhold til misbrug eller incest spørgsmål, der har jeg haft en stor del af patienter, der har fortalt om overgreb, som er sket i deres liv, som gør, at i dag de har problemer på en

eller anden område: med arbejde, eller forhold, og de kan få en form af erstatningsmisbrug. Så man får en fornemmelse af, at statistikken kan være rigtig.

Nogle gange er det også det usagte, som gør, at jeg kommer til at synes, der er garanteret noget misbrug, der ligger bag ved. Men der er også mange, som siger det direkte, at de har været misbrugt. Og det er flere antal jeg kan tale om, end jeg har haft i Danmark.

Jeg vil sige, at jeg havde en forestilling om, at grønlandere er enormt gæstfrie. Og det er de også. På den ene side er de meget generte, kropslig og fysisk kontakt har de ikke. Og det oplever jeg på sygehuset: man aldrig vil lægge sit arm på ens knæ eller røre ved en, hvis man gør det, så stivner de ligesom is. Så har jeg fundet ud af det, at det skal man ikke gøre. Måske kan man gøre det, når man har mødt hinanden mange gange og er tryk ved hinanden. Det går ikke at give en kram til sin medarbejder. Og de kan godt lide at have en eller anden form for fysisk distance. Men det er ikke det, at de er kølige, de vil have en distance og er enormt varme, når man kommer til at kende dem, og enormt gæstfrie. Og den forestilling havde jeg.

Kan du fortælle, hvordan du finder de interessante for dig ting på hjemmesiden?

Den hjemmeside, jeg kendte i forvejen, var www.greenland.com.

Den er blevet lavet om for ca. 2 uger siden.

Nej, jeg har ikke set den nye. I forhold til de bedste fem oplevelser: ja, de er valgt rigtig. Hundeslæder, Mennesket (grønlander), Hvaler, Nordlys og Isbjerge. Nu skal jeg se, hvad de skriver om den enkelte grønlander.

For mig er det interessant, hvordan passer den virkelighed, du har oplevet, sammen med hjemmesiden? Måske fremstiller de Grønland "forkert" eller mere forventningsfuldt?

Vi har læst en artikel om, at den litteratur, der bliver læst om Grønland, enten handlede den om den alkoholiserede problemfulde grønlander, som er blevet sådan pga. danskernes forfættelige kolonisering og herredømme, vi har presset mod, også var de sådan blevet ofre, eller om det romantiske glorificeret billede, hvor fangeren og jægeren enten levede i harmoni med naturen, eller igen blev forladt til det moderne liv, hvor danskerne (igen) har sin rolle i. Det var enten den ene historie, eller den anden. Så jeg har også

forventet noget af den slags: så er de alkoholiserede, men de er moderne, som kører på hundeslæde og er fangere...

Mener du, at den søgen af identitet, grønlændere befinder sig i lige nu, er ikke repræsenteret?

Måske, fordi nu (efter ændringerne på hjemmesiden www.greenland.com) har jeg ikke læst, hvad de skriver om den enkelte grønlænder. Man hvis man skal sige det kort, lyder det som at de er varme og gæstfrie, men det er en modstand til f.eks. brasiliænerne, der siger "hej, velkommen, vi skal feste!!!" osv. De er generte, men alligevel vil de invitere folk hjem. Og især i forhold til danskerne, vi må gerne komme til al slags kaffemik osv. Jeg går og tænker: "Hm, det er lidt specielt. Det er i hvert faldt ikke noget, de har lært af danskerne."

(Vi ser videoen om grønlænderne på hjemmesiden igennem)

Det siger ikke noget om mennesker, det er en slags reklame. (Chistoffer kommer til at huske udstillingen på Knud Rasmussens museum (i virkeligheden hedder det ikke Knud Rasmussens museum, men Ilulissats museum, bare den befinder sig i Knud Rasmussens hus)) Der var mennesker, som talte om klimaforandringerne. (Bl. a. en lokal fisker fra Brættet, vi alle sammen kom til at kende rigtigt godt).

Synes du, der mangle den slags udtalelser på den her hjemmeside?

Jo. Det vil jeg måske gøre, fordi jeg ved, jeg skal være her i længere tid. Hvis man skal være her som turist i to dage, så kan man være ligeglad. Man kan jo ikke undgå, at man på en eller anden måde generaliserer. Det, at franskmænd sidder på cafeen og er romantiske, og brasiliæner, de altid giver kram... Jeg ved faktisk ikke, hvordan man kan vise grønlænderen mere frem... Men de vil jo være enormt forskellige: en grønlænder, der bor i Nuuk, i forhold til en grønlænder, der bor i Ilulissat. Jeg har regnet med, at de vil være mere i natur, ikke sådan som naturfolk, men at de vil bevæge sig mere. De er blevet immobile, et komfort folk. Og især når man kommer fra København, hvor man bevæger sig rundt hele tiden, enten går eller så cykler man, bilen er der sekundær. Og her virker det sådan, at man virkelig gerne have bilen. Og de har den meget liberale våbenlov. I forhold til deres liberale våbenlov og deres måde at køre i bil i fuld fart, ender det i en eller anden tanke om individualitet, at "jeg har ret til, mig som person". Jeg har hørt

flere at sige, at både indenfor sundhedsbranche, men også indenfor andre brancher, at det kan være svært at få en større virksomhed til at fungere, fordi det kræver, at alle møder ind. Og hvis vejret er godt, så sejler de ud og så fisker de. Fordi det er deres egen ret, og de kan ikke tjene så meget, men det at tjene meget er måske ikke det, de vil. Derfor nogle steder har de indført timeløn. Og den meget liberale individualitetstanke er meget anderledes. Jeg tror, den kommer fra den kultur, hvor man fanger sit, så man kan tilrettelægge sin dag, og man gør det mere for egen familie. Vi i Danmark har mere velfærdsstatens princip, hvor vi alle sammen bidrager til samfundet, her i Grønland hjælper man hinanden på en mere individuel plan. Så bor familierne ligesom sammen, det er ikke staten, som ender med at hjælpe. Man bor sammen med familierne, man finder selv en løsning på problemerne. Og jeg synes endelig, at det er en meget fin tanke, f. eks. hvis jeg har ikke et sted at bo, så bor jeg sammen med min familie. Eller er der nogen, der mangler nogen mad, så får de noget mad eller penge, man hjælper hinanden indenfor familien. Man kan sige, det er både godt og skidt. Skidt, fordi det skulle jo være staten, som skulle hjælpe, eller velfærdssamfundet, der skulle hjælpe.

Efter den danske model?

Ja, efter den danske model i hvert fald. Man kan sige, at vi betaler rigtig meget i skat her i Grønland, det er jo det samme som i Danmark, så det burde jo være hjælp fra staten. Det er flot, at de får lov til at bor hos hinanden i tre-fire generationer, men det, der er skidt, det er jo det, at samfundet skulle jo støtte dem med boliger, og det kan de ikke. Men jeg tror alligevel, at det har noget at gøre med, at de har en større frihedsgrad, tanken om den individuelle frihed på en anden måde end vi gør.

Kan du se det på hjemmesiden?

Jeg synes, at ikke rigtigt, at man møder det her. Jeg synes ikke, at den hjemmeside siger så meget om grønlændere, den siger mere om det, hvad kan du opleve i Grønland. Det er det naturmæssige oplevelser, der spiller ind. Selvfølgelig der er en eller anden frihed i at tage ud med hundeslæder, eller at tage ud og se isen, det er der selvfølgelig, der står "pionerfolket", men det er meget pudset. Man kan se en grønlænder, der står og smiler til kameraet, gør han det i virkeligheden? Det eneste jeg så omkring pionerfolket, det var, at grønlænderen kikkede op, hvor der var nogen, der filmede. Jeg ved ikke hvor meget pioner er der i det...

Hvis vi skal sige mere konkret, synes du, at det er den del – om grønlandere – på hjemmesiden, som ikke er, som den skal være?

Ja, lige præcis, den del af hjemmesiden med grønlandere, den, synes jeg, ikke rigtig holder. Men det er lidt interessant, hvordan man i andre lande prøver ligesom at sælge sit folk.

Ja. Jeg har valgt den hjemmeside (www.greenland.com) bl. a. fordi de vil vise sig selv til de andre, forme og vise sin egen identitet ud til verden via den hjemmeside og sælge sig selv som en slags brand.

Ja, det er en udmærket ting at gøre. Men det kan også være farligt, fordi man jo ikke er en abe i et bur...

Ja, det er rigtig. Men de der turishjemmesider ligner lidt den der abe.
Det er svært at indkapsle det, hvad er pionerfolk, eller hvad er grønlander.

Når I skulle tage af sted over til Grønland, har I læst nogle blogs el. lign. om andres oplevelser om Grønland?

Nej, jeg har forhørt nogen, jeg havde sådan et mere lægeligt syn på det: hvor var det godt, hvilket hospital er godt, og så spurgte vi lidt ind til... ja, vi brugte faktisk www.greenland.com rigtig meget i forhold til hvilke oplevelser der var. Men jeg har ikke tænkt på det der med folket, hvordan de vil være. Det må man jo finde ud af. men vi hører jo også, at der er en stor forskel på østgrønlandere og vestgrønlandere. Sproget er forskelligt, og hvorfor skal de ikke være anderledes i Nuuk end her i Ilulissat?

Hvad synes du om, hvis der var en knap, som hedder "mit Grønland" øverst på menulinjen? Der kunne man lægge sine egne historier ind. Ligesom Mitgrønland.dk, hvor der var mange små billeder, men der kunne du åbne dem og se forskellige personlige historier om Grønland. Kunne det være interessant?

Ja, det synes jeg, at det vil være. F. eks. at man oplevede et billede og fortalte en historie eller viste en video om ens egen ophold i Grønland. Ja, det synes jeg, vil være en rigtig god ide. Det kunne også være både sådan noget turister, der gør det, men også selve

grønlandere, som gør det. En eller anden grønlander, f. eks. en sygeplejerske på hospitalet, eller en fisker, det synes jeg, vil være rigtig interessant at høre deres versioner af det de vil dige at være grønlander.

På den måde bliver man ikke som du siger en abe i buret, men beskueren kunne opleve direkte og autentisk, hvordan det er at være i Grønland, hvor meget forskellige grønlandere og Grønland er i virkeligheden

Ja, det kunne være rigtig godt.

Vil du selv lægge en film, billeder ind på hjemmesiden eller skrive en historie, som kunne lægges ind der? Vil du fortælle til andre om Grønland på den måde?

Jeg er ikke sådan meget teknisk, men... Ja, det vil være interessant at gøre det.

Gør du det på Facebook?

Nej, jeg har desværre ingen Facebook profil. Jeg er ikke så meget fortællende. Men min kæreste gør det jo. Hun har sådan en blog eller en dagbog på internettet, og der er rigtig rigtig mange, der følger med. Og det synes hun jo er helt fantastisk. Hun har virkeligt ramt de oplevelser, vi har her, både de naturmæssige, og de kulturmæssige: hvordan det er at mødes med grønlanderne. Så det vil helt sikkert fungere rigtig godt. Det kunne være forskellige grønlandere, som gør det, men det kunne også være, at man kunne følge en personlighed. Vi har faktisk i ugeskrift for læge, der har vi sådan en ny skilt, hvor de følger en læge i 24 timer, hvor de ligesom skriver alt fra det tidspunkt, hvor han står op om morgen. Og det er rigtig sjovt, fordi de er så forskellige. Sådan fra en Phd. Studerende i kardiologi i Ny York til en 50-årig ved at være pensionerende praktiserende læge i Nordjylland,- jeg læser altid det, det er ikke noget videnskabeligt, men det er så sjovt at høre andre folks oplevelser inden for noget, man kan forholde sig til selv. Og der er så mange turister, der synes, det vil være sjovt. En grønlander vil jo ikke gå og læse hjemmesiden www.greenland.com. Og det vil være ret sjovt at høre de forskellige versioner, altså fiskeren og sygeplejersken...

Også forskellige versioner af turister?

Ja, både turister og grønlandere.

Hvad kan du sige om www.kangia.gl ?

Det er jo en rigtig flot hjemmeside. Den er meget faglig. Det er en spændende læsestof, men også meget videnskabelig. Jeg synes ikke rigtigt, hvor mange turister vil have brugt det. Men der er noget, men der er nogle dele af som er relevante.

Mangler du viden om selve Isfjorden?

Jeg synes, den hjemmeside er ikke meget overskuelig. Det er interessant: besøg Isfjorden. Og selvfølgelig er det jo Isfjorden, det er jo ikke Ilulissat. Ja, hvordan man kommer dertil? Ja, det bliver lidt sjovt nu. Jeg ved ikke, om den hjemmeside henvender sig til turister, selvom det vil være mening i det... hvis der var nogen, der skulle derop, så vil det ikke være vigtigt at sige: du skal gå ind på den her hjemmeside. Det er ligesom hvis man er mere nørd til det, hvis man vil gerne vide, hvor mange millioner kubikmeter is bliver sprøjtet ud, men alligevel synes jeg, det er den viden, man får, når man kommer herop, det har vi læst forskellige steder.

Så hvilken funktion har den her hjemmeside?

Det er ligesom information til grønlændere. Måske ikke så meget til turisterne, der kommer derop i en uge. Den her hjemmeside er som en form af kildehenvisninger til hvad der ligesom sker og kommer til at ske og er sket, nærmest som en opslagsværk.

Hvis du skulle vandre på de vandreruter, som findes ved Isfjorden, kunne du bruge det kort, som ligger på hjemmesiden, til noget?

Ja, det vil man jo godt nok kunne. Jeg ville godt nok have et kort over området. Jeg synes, det vil gerne være en del af hjemmesiden.

Du har åbnet et kort, kan du bruge det til noget?

Ja, det kunne jeg. Men den her hjemmeside, den er meget videnskabelig. (det er fordi pludseligt er vi på en anden hjemmeside – geos – hvor vi pludseligt kommer hen fra kangia.gl)

Så du synes, at den ikke er for turisterne?

Det er et godt spørgsmål. Fordi hvilken slags turister kommer derop? De vil jo nok være lidt ældre... Man kan se, at det er enten kun den slags rejsende som os, eller plus 50 år. Måske sætter de sig meget godt ind i stoffet i området. Eller er det naturelskende, der vil gerne vide masser af facts.

Vil det være interessant for dig at se nogle billeder, hvis dette kort var interaktivt?

Ja, det tænker jeg også på. Hvis man kunne gøre dem større. Men den der Mit Grønland, jeg var lidt i tvivl om, hvem står bag det, og der står jo Visit-greenland bag ved, de kunne på en eller anden måde at integrere den hjemmeside ind i www.greenland.com. Jeg synes, det er lidt sjovt, at den er særskilt.

Sidsel

også til kulturen.

Jeg hedder Sidsel, jeg er kandidat i dansk og filosofi, lige nu er jeg i Grønland, og jeg er på barsel, jeg har arbejdet lidt som gymnasielærer. Mine fag er litteratur og kultur, og jeg kan rigtig lide at bruge min krop og at være ude i naturen at gå lange turer. Vi har et lille sommerhus i Bornholm, jeg elsker at være der, for der er så stille, og der kan man fordybe sig i det, jeg godt kan lide. Jeg kan også godt lide at lave mad. Også har vi jo fået Ivan, og ham bruger jeg også meget tid på.

Hvordan var det, at I har valgt at flyve over til Ilulissat?

Jeg kan huske, at Christian, han kom hjem, det var for flere år siden, med sådan en flyver, hvor der stod, at man kan tage over til Grønland for at arbejde. Vi er lidt sådanne om kaster sig ud i forskellige eventyrer, nogle gange er det gået godt, andre gange – ikke så godt, men vi var enige om, at det kunne være sjovt at tage af sted. Selvfølgelig også hvis jeg kunne arbejde. Men så fik Christian den der introstilling derhenne, så tænkte vi: ok, så lad os gøre noget helt andet, nu, når jeg også er på barsel. Så tog vi af sted, og pludseligt gik det hele bare meget stærkt. Det har været altid spændende, at der lå sådan et land, og det her forhold til Danmark, men jeg tror, jeg var sådan lidt bange for det. Jeg synes, det var så stort, og klimaet var så voldsomt, så jeg havde nogle forestillinger om, at det vil være meget ekstremt at bor her.

Hvad er det du var bange for?

Det var ikke så meget kulturelt, det var mest noget med vejret. Jeg havde forestillinger om at der er f.e. minus 40, og med lille barn, og sådan stormende. Nogle gange skulle jeg flyve over til USA, og de gange, hvor kom vi over Grønland, så har flyvet bumlet op og ned. Så det har været sådan en ærefrygt omkring naturen. Det var mere det, som var en udfordring: hvordan håndterer man minus 25 grader? At det var sådan noget andet, det var også spændende, kan man sige.

Blev du overrasket?

Ja, vi blev overrasket, hvor let det har været: både til naturen at kunne tilpasse sig, og

Kan du fortælle lidt mere om det ang. kulturen?

Ja, vi har også boet i Berlin, og også faktisk i Singapur i det meste, så jeg var indstillet på, at i løbet af de tre måneder, vi vil være her, vil det være begrænset, hvor meget vil vi nå at kende. Og det vil være ligesom en forlænget ferie. Sådan var det lidt i min bevidsthed. Men jeg virkelig blev overrasket, hvor nemt det har været: at komme ind på folk, og det er selvfølgelig med, at man har jo sproget. Det vil være en barriere, det har i hvert fald været for mig, der jeg har været i Tyskland: sådan, at jeg skulle hele tiden tænke over for om det er tysk eller engelsk, så jeg synes det har været enormt let at være her. Den ene ting er sproget, og den anden den anden ting er, at når man læser på hjemmesiden om Grønland, at der bor et meget gæstfrit folk, det er sådan en del af grønlandernes kultur, at de er gæstfrie.

Hvordan har du oplevet dette i virkeligheden?

Vi har oplevet det sådan, at hvis vi skulle sejle eller hvis vi skulle på forskellige turer, så har vi selvfølgelig tilbudt sådan et eller andet pengebeløb, fordi man kommer jo hurtigt at kunne se, hvor dyre ture vil være. Så har vi snakket med nogen fra Christians arbejde, så er der ligesom en relation på, og en sygeplejerske, hun har en fætter, vi fik ringet til ham og spurgt, om han vil sejle os, så har han sagt, at det vil han rigtig gerne. Så har vi så spurgt, hvad skal vi så betale for det, og udgangspunktet var, at der ikke skulle betales for det. Det er, tænker jeg, et sådan meget godt billede på, at det handler ikke så meget om pengene, men måske mere om at vise sit land frem. Fordi han var enormt stolt af, der vi sejlede, og fortalte jo om alt det, vi så på vores tur. Så det var fornemmelse, at det ikke var hans agenda, at få penge. Så det er, synes jeg, sådan et godt billede på. . . Også vores nabo, vi har snakket med to gange, så for tredje gang blev vi inviteret på kaffe, så det er en særlig kultur. Og jeg synes også, især det med Ivan (Sidsels lille barn), at man kommer meget hen og snakker. Det, synes jeg, man ikke gør meget i Danmark. Man kommer hen ligesom til at kommentere, for at sige: "oh, hvor er han sød", og "det koldt i dag" med vejret, eller. . . Der var en gang jeg løb med en barnevogn, så står de og klapper: "ajjj, hvor var det godt, hvor var det dejligt", - det har jeg aldrig oplevet i Danmark. Så folk ligesom mere kikker, så jeg synes, der er mere, at der ikke er sådan en facade, som man kan måske komme til at opleve i en storby.

Er det godt for dig?

Jeg synes, det er så godt, at jeg har lyst til at komme tilbage igen. Også en anden ting med ... at med er meget udadvendt med denne gæstfrihed. Det var så igen hos vores nabo, som fortalte, at vi skulle være til fodbold sammen med hendes dreng, også var hun der ikke, også var der hendes mor, som åbnede døren, også fortalte hun så, at moren, hun var på druk. Og hun har fortalt mig, at hende har alkoholproblemer, og at hun vil have det under kontrol. Og det var godt, at hun ligesom kom væk fra barnet. Så man siger tingene. Det er gavn, at man få mere ærligt forhold med hinanden og, jeg synes, større forståelse. Så i stedet for at tænke: "nå, så går hendes stakkel søn alene derhjemme", så kom mormoren og passede på ham. Så kom hun tilbage, og hun var ligesom i behandling for at kunne få det under kontrol, og hun har selv fortalt om, at hun havde drukket rigtig meget. Det at få sagt tingene ud gjorde, at man fik ligesom sympati, i stedet for at man fragter dette forhold, hvis man kan se, at børnene er alene hjemme. Det, synes jeg, betyder rigtig meget, at kunne tale om tingene, man er ikke bange for at tabe ansigt. Det er, synes jeg, vi har ikke været der i langt tid, men jeg synes, det er enormt sundt. Dette med både at alting ikke skal koste pengene, men man bare kan gøre nogen for hinanden. Også det, at man er så gæstfri, man er så åben for hinanden og i forhold til sig selv. Og det synes jeg har været en stor oplevelse.

Har du haft nogle fordomme om Grønland?

Jeg synes at pga. Min uddannelse var jeg meget bevidst og prøvede at lade være med disse fordomme. Man ved ligesom godt, at de fordomme, der hersker os, og som er, vi kan jo se grønlændere... Vi bor jo i København, og vi kan ligesom se, at på Kristianshavns torv er der rigtig mange berusede grønlændere. Så der er en forrestilling. Og da vi skulle derop, var der mange, der sagde: "Det bliver rigtig hårdt for jer, I skal se nogle berske tilfælde, og I skal være forberedt for, at det vil være svært at være dansker heroppe med den historie, som de har". Så man kan sige, at vi vidste jo godt, alle fordomme, kender dem jo godt. Og så er jo et spørgsmål om man er så bevidst nok til at lade være med at have fordomme, eller de ligesom om altid vil spørge lidt i ens hoved og være ubevidste. Det kan man jo ikke svare rigtig jo selv, vel?

Nej... Vi kan ikke være fordomsfrie...

Nej. Nej.

Men er det, du har oplevet deroppe, anderledes, end du har forventet? Også i forhold til de fordomme osv... F. Eks. Hvordan er det at være dansker heroppe?

Jeg synes, det har været to faser. Den første fase var det ligesom om at jeg oplevede lidt, at det var ligesom... specielt hos de unge, at det kunne være sådan en distance. Men det er også vi har snakket med Christian meget om, det er måske noget man selv, ens egens bevidsthed, at man ser det, at de kikker ned i jorden, eller vi synes, at de ikke virker så venlige. Fordi sådan som jeg oplever det nu er at det er nemt at være dansker heroppe. Også er det svært at sige, om det er tiden, der skulle gå, eller at man skal venne sig til, at man kommer til at ligesom slappe af. Men hvis jeg skal bare kikke på det, snakkede vi i starten meget om, at vi godt kunne mærke, at man bliver ligesom bevidst om Grønlands selvstændighed og løsrivelsesprocessen fra Danmark. For da vi kom, var det jo valg. Det her med fokus på grønlandsk sprog i offentlige institutioner, det gjorde jo noget med vores bevidsthed, så kom vi til at bemærke det: "Nu står det jo på grønlandsk først". Og det kan godt være, at det har været sådan hele tiden, men det gjorde i hvert fald, at jeg lagde mærke til, at der var sådan en bevidsthed om, at nu skal grønlandsk kultur og sprog fremdyrkes, hvilket var helt naturligt. Og igen, det er svært at sige, jeg har ikke nogle konkrete eksempler, jeg her ikke selv oplevet, at folk ikke har været venlig overfor mig. Men museums inpektøren fortalte mig, at lige efter valget, der har han oplevet, at der var en ung fyr, der har ligesom spyttet lige foran ham. Og det er også svært at sige, om det har noget at gøre med, at han var dansker, eller bare han var ung og i oprør med autoriteter. Men det var andre, der har åbnet noget... jeg har ikke personligt bemærket en distance, vel?..

De oplevelser, I vil gerne have her: er det mest natur, eller mangler du lidt kultur også mere?

Jeg vil sige, at hvis vi kommer, hvis vi kommer tilbage, så vil vi rigtig gerne se Østgrønland. Det er fordi vi har læst, at der er inuitkulturen lidt stærkere. Det har været for 100 siden det første folk kom til den side. Vi blev overrasket over for, hvor moderniseret det hele er. At det her er en stor by, og selvom det er en stor grønlandsk by, så mangler man måske noget kulturtilbud, som vil være tilsvarende europæisk storby. Jeg synes, det handler meget om forbrug her. Det er jo svært at sige, fordi vi ved jo ikke, hvad der

forregår i kulturelle arrangementer her...

Hvorfor er det sådan?

Der mangler ligesom nogle svæler... Lokalavis, har jeg tænkt på. Det vil være dejligt, at kunne gå ned og bare hente en lokalavis. Eller hvis der var en hjemmeside om, hvad der sker i byen. Jeg synes, det har været enormt svært at kunne komme ind i de forskellige tilbud, der er. Sådan som skiklubben,- de kører jo på en Facebook side, så skal man lige finde ud af det, og det samme med biografen. Så der mangler ligesom en eller anden platform, hvor man kan sige: ok, her kan jeg gå ind, og så kan jeg se, hvad er der forskellige tilbud. Og det gør jo, når man så kommer til byen, så dette der er ligesom synlig, er forretninger og indkøbscentre. Så det er det, som ligesom træder frem. Så det er det, som bliver dagens ekspedition. Jeg synes, det vil være interessant at være et sted, hvor der ikke var så mange forretninger, så tror jeg, ens hverdag var anderledes. Den her synlighed er ligesom det eneste, der rækker ud over den platform, at man kan se information, det er opslagstavlene i supermarkederne. Det er jo der, man ligesom kan se det, der forregår, eller skal man kende nogen, så går informationen om begivenheder meget mund til mund.

Har I forsøgt at søge efter information på internettet?

Kun når jeg havde fået noget at vide i forvejen, altså hvis der var nogen, der har sagt til mig: du skal gå på Facebook, og så søge på Skiklubben og biografen. Så har vi gået på internettet. Men det er ikke sådan, at vi søgte selv: vi skulle have adressen, og søge ordet. Det var det samme også med museet: så kom siderne så frem. F. Eks. Hvis vi kikker på visitgreenland.com. Jeg synes ikke, at der er, f.eks. links til... Hjemmesiden var ikke så god til at pege på, hvad er der i museerne, som du kan tage til.

(Meget langsomt internet: venter i 2 min. Indtil hjemmesiden åbner sig...)

Byen er ikke godt præsenteret, f. Eks. De turer, man kan tage selv på. Jeg synes, det har været svært at kunne arrangere dette på egen hånd. Så har vi det med Sermermiut, det er rigtig fint. Vi har kikket på den her hjemmeside, før vi tog af sted (www.visitgreenland.com). Og jeg synes, den hjemmeside fra Grønlands Sundhedsstyrelse var rigtig god. Den vejledning

de giver på Sundhedsstyrelsens hjemmeside, var rigtig god, men det er meget fagspecifikt. Der var ikke nogle links til f.eks. museerne og lign. Det var de to hjemmesider, og så prøvede vi at google lidt: der var nogle private hjemmesider.

Var der nogle hjemmesider på nettet, der var mest nyttige for jer?

Det var www.wordofgreenland.com. Der kunne vi se nogle billeder.

Har I bestilt nogle turer hjemmefra?

Nej, overhovedet ikke. (Vi kan ikke se de hjemmesider, vi vil, pga. ustabil internetforbindelse). (Sidsel kan se nye billeder på greenland.com og kan bemærke, at hun ikke kan finde de samme ting, hun har set før på siden, men hun lægger ikke mærke til, at hele hjemmesiden er forandret sig og fået ny design)

Nå vi har dem her, museerne. Men der står ikke meget om, hvad man kan se på stedet. De viser meget natur, kan man sige. Men jeg synes, de har for meget på siden, det gør det besværligt. Nu, efter de har lavet hjemmesiden om på, er det levet bedre. Nu får man den mulighed for at fremhæve nogle ting. Om inuit kultur på hjemmesiden: Der er jo altid sådan poppet, når der står om inuit kulturen. Hvad er det, de vil så sige? (Sidsel kikke på billeder og inuit kulturens beskrivelser, hvor der står, at man kan se trommedans.)

Hvad synes du om det, når du er her?

Nej, det passer slet ikke. Jeg vil sige, det, her inuit kulturen er med så noget om hvordan man har det på hospitalet. Hvordan man har det med de døde. Jeg var også til fødselsdagen, hvor der blev fortalt om, hvordan man behandler æsken. De skulle flyve hjem fra København til Ilulissat, og så har grønlandere fundet ud af, at hun havde urnaen med i flyet, så de kunne slet ikke flyve. Det er noget med ånder, de onde ånder. Og når de taler om den grønlandske nationalitet og selvstyren, nævner det, at der skal være flere gode ånder i det: de skal fjerne den dårlige danske ånd af lokalerne. (Sidsel griner). Det er mere sådan en historie, hvor jeg så tænker: men det er jo noget, der foregår fra mund til mund. Det er jo ikke man sådan ser i gadebilledet.

(Sidsel går over til dansk version af hjemmesiden).

Hvis jeg læste det her, og så kom derop, så ville jeg have en indtryk, at det er sådan en moderne stor by, hvor lige pludseligt kom sangkoren gående, iklædt i deres nationaldragter, og det danner ligesom noget mystik under den moderne storbyens overflade. Det synes jeg ikke, at jeg har det oplevet, og at det fungerer på den måde.

(Sidsel bor på en anden side af gaden, hvor hun ikke kan se kirken. Vi kan se kirken gennem vinguet, og på samme tid mennesker, som kommer iklædt det grønlandske tøj. - R.P.)

Jeg tror, man skal bor her i lang tid, og komme fra det grønlandske hjem for at opleve det. Der var ikke noget som lignede til trommedans osv.

Har du set dem iklædt nationaldragter?

Ja, ved kirken, til barnedåb, der giver det mening. Men ud fra hjemmesiden lyder det ligesom at de optræder ok, ved særlige lejligheder.

(Sidsel citerer om trommedans på hjemmesiden: for byens gæster kan der arrangeres trommedans...) I den her ramme vil det være noget sæt op, det vil jo nærmest være som et teater.

Er du for eller imod det?

Jeg bryder mig ikke så meget om den tilgang. Jeg synes, at man ligesom prøver at fastholde forestillinger om inuitter som en kultur er, som når grønlænderne tager nationaldragter på. Men spørgsmål jo er, hvor mange dyrker trommedans her? Så han man ligesom lidt forstokket forestillinger om, hvordan de er, så tager man det fra, når der kommer turister. Når man skal sælge Grønland, holder man fast i nogle stereotyper forestillinger om, hvad grønlandsk kultur er.

Er det rigtigt eller forkert?

Det skal man spørge grønlændere om, fordi det er jo deres kultur. Men jeg synes det svarer lidt til at man skrev at ude på landet i Danmark, når der er høsttid, her kan du se bondekonerne i gamle folkedragter... Jeg synes, det vil være lidt det samme. Og det kan godt være, at de gør det nogle gange, hvis der er en eller anden særlig anledning for der kommer Dronningen på besøg, men jeg synes, det bliver et lidt forkert billede.

Hvad vil du helst have i stedet for?

Jeg vil hellere have, at de lader være at prøve at komme op til ens enkelte oplevelse. Jeg synes, det er godt at skrive, at det er en moderne by. Jeg synes, det er mere interessant, at man har en fangerkultur, som prøver at finde ud af, hvad den skal nu være i moderne samfund, hvilken position har dem. Det synes jeg er rigtigt spændende. Og man ligesom siger: det er lagt op til turisterne og beskuerne, vi har ligesom den her enormt spændende tid i Grønland, hvor vi har storbyerne, grønlandske storbyer, og vi har fangerkulturen i de rigtig små bygder, og hvordan kan de to størrelser ligesom lave ved siden af hinanden. Det synes jeg vil være meget mere interessant for turister og os, fordi der kunne man komme op for noget konkret at opleve. Man vil kunne se de små fangere at sejle ud i haven i deres jolier for os at fange helefisk, og man kunne storb-lylivet, grønlandsk storbyliv med Canada Goose og store rejesøjler, det vil være noget om, at man kunne forholde sig til, at man kunne sætte sig ned og diskutere, hvor Grønland er på vej hen, og man kunne tage ud og se nogle små bygder, og komme til at forstå, hvilke holdninger og udfordringer de har. Det man kan se som turisme, det er ikke noget som jeg har oplevet i løbet af de her tre måneder, jeg tænker på, at man kommer som turist og er her i en uge, så vil man kun kunne se sådan et sæt op, hvor der kommer noget for at danse. Og det er det samme de der kaffemik, hvor man betaler pengene, jeg synes, måske sådan lidt...

Savner du en slags ægte oplevelse?

Ja, eller i hvert fald mere, at man ikke prøver at sælge noget som værende ægte, når det er et sæt op, det er mere det, men jeg er sikker på, at hvis vi spørger nogle turister, har det været en stor oplevelse for dem. Jeg tænker bare lidt som grønlændere eller hvis der var en selv, der skulle ligesom klæde sig ud: nu skal man rekonstruere sådan et kaffeselskab, om folk bare gør det. Ok det synes jeg er fint, hvis det er et stykke arbejde, eller om man selv tænker hele tiden om: ok, nu sætter jeg min egen kultur i scenen. Jeg synes, det vil være spændende at kunne høre, hvordan de enlig er.

Det skal vi spørge om...

Det kan godt være, at de synes, det er en rigtig god måde at gøre det på. For jeg har hørt, at man ligesom få det at vide, hvordan reglerne er at gå til sådan et kaffemik, jeg

synes, det vil være meget spændende at finde ud af, om det i virkeligheden endelig er... ja.

Oplever du det ikke sådan, at man ligesom befinder sig i en slags vakuum her som dansker? At man ikke kan komme tæt på grønlænderne, uanset, at de er åbne og venlige?

Jo... men måske er det kun et spørgsmål om tid? Hvis man er i et land, så tager det altid lidt tid til at lære folk at kende. Ud fra det jeg har oplevet, synes jeg ikke, at det er svære end i et andet land. Jeg synes, at det er nemmere med de ældre. De vil rigtig gerne tale dansk, de vil rigtig gerne fortælle om deres forhold til Danmark, og de ofte har en positiv oplevelse. Jeg synes, de ser meget nuanceret på det. Der er en eller anden slags form for taknemlighed: de har fået deres uddannelser, deres børn går i skole i Danmark, og så samtidigt er de meget nuancerede i forhold til at sige: nu skal vi også kunne stå på egne ben, nu skal vi også være et selvstændigt land. Det er den holdning, jeg har mødt, da jeg har snakket med de ældre: enormt nuanceret og måske meget mere end at man kan opleve hos mange danskere. Men de unge virker lidt mere reserverede, og der kan jo være mange grunde til. Men jeg tror, at det er mest det, at de ikke er så gode til dansk. Jeg tror, endelig de vil gerne snakke, men jeg tror ikke, at det er svære end i andre kulturer.

WORDOFGREENLAND

Når man ser på forsiden, synes jeg også, at det er meget eksklusivt. Det er meget lækkert: det hvor de har det med maden og det har det på samme måde som i Danmark. De dyrker det nordiske tema. Det er tilpasset et segment, som er pengestærkt. Der står heller ikke rigtig nogle priser, men det tror jeg heller ikke er relevant for dem, der tager derop. Jeg tror, de er indstillet på, at det koster. Hvis man kigger på hjemmesiden, kan man godt se, at kulturen er bundet med sproget.

Mangler man ikke den samme ægthed også her?

Jo. Det er ikke ligesom at man skal ud og opleve naturen. Men det er også svært, fordi det er ligesom at putte kulturen på dosen, hvordan oplever man det? Kulturen er jo det, man træder ind, og så er jo man i kulturen. Måske er det den udfordring, der gør det svært at... ja. Så skal man jo bare skrive: kik i byen, gå tur, tal med grønlænderne...

Det er overaskende, at de har guidede turer i sådan en lille by.

Hvad er det, du vil huske fra dit ophold i Ilulissat?

Når jeg tænker på dette ophold og på Grønland, så kan jeg få sådan et stik inde i. Det er mange ting, der spiller ind her. Det er både ekstremt storslående natur, som virkelig gør, at man falder bag over, men samtidigt er det også en tristhed, fordi at man hører, at naturen har forandret sig rigtig meget. Også det, at når man taler med fiskene, når man tager ud på turen, fortæller de, at dengang kunne de køre med hundslæderne på isen for at hente helefiske: fiske dem på hundslæder på isen. Der var is, man kunne køre hele vejen til Diskøen. Så er der jo en anden tid, som er savnet. Og det kan man også fornemme med den lidt speciale vinter, at mange grønlændere har savnet sneen og kulden, og det gør det lidt specielt at besøge Grønland. Det er ligesom når du kigger på isbjergene: ja, de er flotte, men når du får det at vide, at de for ti år siden var dobbelt så store, og det var normalt at fiske, og jagte eller fange sæler på den og den måde, så bliver det ligesom hele tiden sat i perspektiv. Det kan være bekymrende. Det er den ene ting. Og det afspejler lidt det der stik at det også at det er et meget sårbart land både naturmæssigt, fordi det bliver hårdt ramt af klimaforandringerne, og det er også sårbart kulturelt, fordi det skal ligesom finde ud af selvstyret, det skal finde ud af det med råstoffer, og der står kæmpe internationale firmaer og ligesom banker på, og de står med hundredeviser af advokater, og på den måde er det jo en meget ny nation.

Jeg synes, det er sådan en sårbarhed, samtidigt er det smukt og overvindende, men det er også på en måde med en lille stik, hvordan kommer det til at være for dem. Hvordan kommer det til at være for fiskerne? Hvordan kommer det til at gå med råstofferne? Fordi det er det de har brug for. Man kan jo godt se, at offentlige institutioner er slidte, skolen jo har brug for mange penge, uddannelses niveau, institutionerne, der er jo så mange ting, der skal op at køre. Nogle gange kan jeg godt blive sådan lidt... ikke bekymret, men... jeg håber på, at de finder ud af det. Men det er også det, at man ikke er ligeglad, det er jo skæbner her.

Og de fortæller mange historier, de fortæller mange ting, når man snakker med dem. Hvis de ikke gjorde det, fik man aldrig om deres skæbner at vide, ikke? Men de gør det, jeg synes, de er et meget åbent folk.

Synes du ikke, at der er mangel på information om Grønland i Danmark?

Ja, det er derfor jeg kan blive lidt trist nogle gange, fordi hvordan er det netop at Grønland bliver fremstillet i Danmark. De billeder, der bliver tegnet af Grønland, er billeder af et land, hvor der er store sociale problemer. Også et billede af det, at de ikke kan finde ud af selv. Det er et meget negativt billede. Jeg kan godt forstå, at grønlændere har brug for en større nationalbevidsthed, men det er også hvordan de håndterer det. Og det kan man også læse i medierne, at det hele tiden bliver diskuteret, om hvornår kommer det over i rasisme. Det er det, at man bliver frustreret og føler sig undertrykt der, men hvordan håndterer man det her? Så det er nogle kæmpe udfordringer. Men det er jo et meget forenklet billede af Grønland. Når man er deroppe, virker det sådan, at der er masse af litteratur og kunst, og deres grafiske udtryk er enormt flot. Den måde de har forskellige symboler på offentlige institutioner, jeg synes, den måde, de er designet på, det er helt anderledes og enormt flot, hvor man kan fornemme, at der er en stor tradition af husfæld, det har vi igen sådan et stereotype på, at det er lavet i rensdyr og i muskustand.

Er det ikke sådan, at man ligesom kræver bekræftelse på disse stereotypiske billeder af Grønland? Også når man kommer som turist herop, kræver man den slags bekræftelse?

Det tror jeg at derfor det er at man ser det her, derfor er det, at man ligesom vedholder et billede.

Det er helt klart, at de vil lave op til de forventninger, som man har som turist. Man kan sige, at man har nogle forventninger som turist, og som et land prøver man at leve op til disse forventninger.

Er det godt, eller skal man ændre på det?

Det skal man ændre på, fordi jeg tror, at der er rigtig mange, som ikke kan se værdi i det der. Jeg tror, at disse stereotypiske forestillinger vil forsvinde, hvis man prøver at gøre det anderledes. Der er mange turister, der vil gerne se et land, som er under disse udviklinger. Der er mange turister, der syntes, at det var spændende at de fortalte historien, som den var. Det er et land, der har virkelig udviklet sig, og der stor for nogle store udfordringer. Plus vi har hele den kolonihistorie, som igen er unik. Vi har jo aldrig rigtigt været i krig. Der er også en masse gode historier i det. Det har jo været anderledes i forhold til andre kolonilande. Så man kan fortælle en masse om det. Der var både det

gode og det dårlige, som turisterne ville synes også er spændende, ikke?

Hvordan kan dette gøres?

Det kan man f. eks. gøres med det, at man tog det med fangekulturen i det moderne, der kunne man ligesom være på grønlændernes præmisser. Det hvad man hører, det rammer ned i den verden, som grønlænderne bor i og tænker rigtig meget over. Der kunne man også bare stille nogle spørgsmål, om hvordan skal Grønland se ud i fremtiden? Kan man forestille sig at have et land, hvor der ikke tales dansk? Det er ligesom nogle spørgsmål til beskueren, som gør, at man selv tænker sig om. Fordi jeg tror, at mange af de turister, der kommer herop, det er også det segment, som sætter sig ind i Grønland. Nogle har måske sparet sammen hele deres liv, eller de har læst rigtig meget, så det er alle de spørgsmål, de selv går og tumler med, tror jeg. Så hvorfor ikke ligesom om at prøve at ivedkomme alt det?

Så du synes, at det er det, der ligesom sidder under overfladen, man skulle tage fat i?

Ja, det synes jeg. Det, der vises, er for stereotypisk fremstilling, jeg synes, den giver et glans billede af Grønland, og det er ikke for at sige, den skal nævne alle mulige sociale forhold, det er slet ikke det, men der foregår jo en masse: identitetsmæssige udfordringer, ikke kriser, men problemstillinger, som er helt spændende, og det tager man slet ikke i. Og jeg tror virkelig, at der er virkelig mange, det er alle folk, der kommer derop, alle er interesseret i det. Jeg ved det ikke, hvordan forholder Visitgreenland sig til klimaforandringerne, det er måske det her... (Sidsel åbner siden, men kan ikke finde noget om det).

Synes du, det er en god platform at snakke om klimaforandringerne?

Jeg synes, det vil være godt at nævne det, for alle turister, der kommer herop, de ved jo godt, at det forandrer sig, vi ser jo det næsten hver eneste dag i nyhederne, at indlandsisen, den smelter, og det er jo også ikke for at sige, at man skal være kritisk platform, men jeg tror, man kan godt skrive, man kan godt nævne det og gøre det interessant og nærværende for beskueren. Fordi sådan er jo det, når man kommer herop som turist. De vil jo høre om det, når de tager på turer, så vil guiden sige: for ti år siden var isbjergene dobbelt så store.

(Internettet forsvinder igen, Sidsels lille barn vågner).

De (www.mitgrønland.dk) er i gang med at bekæmpe de stereotyper i Danmark, som findes nu. Ideen til hjemmesiden er også kommet fra Visitgreenland turistbureau.

Man kan ikke se klart, at det er den samme afsender.

(Vi snakker om et spil om Grønland til folkeskolerne både i Danmark og Grønland – den ide har vi omtalt tidligere, desværre uden optagelserne. Sidsel siger, at hun synes, det vil være fantastisk at have sådan et spil til undervisning, for hun synes, det er svært at få børnene til at interessere sig i Grønland.)

Det kunne være et interaktivt historiespil, hvor man kunne gå og købe en licens på internettet. Det vil være rigtig rigtig rigtig fint, især til de ældre klasser, så kunne de måske også læse.

Kunne det være en god ide at lave mitgrønland.dk en del af hjemmesiden www.greenland.com? Der skulle stå mit Grønland som en del af menuet øverst, om man kunne læse og se andres historier om Grønland. Lidt ligesom blogs. Man kunne lægge sine egne historier om Grønland, så disse historier ville give mere autencitet til det her.

Ja, man skal forholde sig til, at i dag har vi moderne medier, og at alle kan ligeså hurtigt lægge ens stemme ud, og der er så mange platforme, så det er så nemt, og det er ligesom godt at kende, at man har en anden historie. Jeg synes, det er så rart, at det er netop mit Grønland, og der er forskellige historier, fordi den ene er ikke mere rigtig end den anden. Og det gør jo, at det bliver en særlig grønlandsk identitet. Det er også spændende, for man har jo meget i Danmark også, man har nationalistiske bevægelser, så man kan se det inde i en diskussion, at det sådan et glansbillede, er det fra 64, eller hvordan er det nu?

Tusind tak.

Det var så lidt. Jeg håber, du kan bruge det.

(vi forsætter dog ved at kikke på mitgrønland.dk)

Der er interviewerne med dem her, jeg ved, at hende er gift med en grønlander, men... jeg vil gerne se deres rejser i stedet for. De tre er jo lidt fra samme segment. En kendt vil det være fint. De billeder, som de har i baggrund, de er jo også meget inuit kultur.

(Sidsel læser kommentarer på www.mitgrønland.dk)

Hvis hjemmesiden består af den her tråd, så kan man mærke, at man har et behov for at give sig selv et national skulderklap. Så det er lid... hvis jeg ikke var i den position, som dem, der skriver der, så var det ikke så interessant. Det skriver jo selv her, at det er en side, hvor ...

Synes du, det er mest for grønlandere, som opholder sig i Danmark, eller hvordan?..

Hmm... det er jo også på dansk... så skal man jo have en vis form for uddannelse. Så er det igen et særligt segment, at det er nogen, som på en eller anden måde befinder sig i udlandet, og det også vil være nogen, der er gode til dansk, og som har en kulturel økonomisk kapacitet, som gør, at de kan se uden for landet. Der kan man også se, at der er mange, som er under uddannelse eller har job.

(Interviewerne kører meget langsomt... dem ser vi på)

Det der er typisk for interviewerne er, at hun starter med at fortælle og alle de fordomme, så det er ligesom dem selv, som reproducerer billedet. Og allerede der bliver man allerede træt. Jeg vil gerne høre, jeg ved ikke, om der er nogen, der kommenterer på de her film, men de sige noget af de samme ting. De skriver det, hun har sagt, så de går reproduktivt i gang. Så bliver det bare: her har vi stereotyperne, det negative billede af Grønland, og så tager vi det positive. Jeg tror ikke, at der kommer noget brugbart ud af det. Jeg tror, man er nødt til at diskutere, hvad er det at være grønlander.

Hvad med de her billeder på baggrunden?

Jeg synes, de er også meget inuitkulturagtige. Det er jo igen meget eventbaserede. Så runder de hele tiden igen om Grønland. Sådan en kajakoplevelsesagtigt.

Får du ikke lyst til at se disse billeder større eller bare klikke på dem og se dem som hver enkelte historie for sig selv?

Nej, ikke rigtigt, det har jeg faktisk ikke så meget lyst til. De gentager sig. Det er også meget det samme jo, der er ikke noget billede, som skiller sig ud, så kunne tænke jeg, det er noget særligt.

Vil det ikke være interessant, hvis der var nogle billeder, ikke de samme, men at du kunne klikke på dem, og så ville de vende sig, så du kunne se en konkret historie bag ved? (Jeg spørger om

dette, da Sidsel prøver at klikke på den samme pige med den lille hund!..)

Det vil jeg meget gerne. Men jeg meget ville have, at man ligesom havde nogle grønlandske historier. Fordi det vil også give en mening, at vi har disse tre kendte her. Så, du er gift med en grønlander, og hvad så? Det vil være meget mere interessant, hvis der var helt almindelige mennesker, man kunne identificere sig med, jeg kan ikke identificere mig med de her tre. Man får nogle klodsede billeder af dem. Grønland skal jo ikke sælges her. Her er det jo mere en interaktion og en meningsudveksling. Og det er ligesom godt, at der er nogle ansigter og nogle historier.

Kunne det være en del af hjemmesiden www.greenland.com?

Det synes sagtens, at det kunne være det. Det er jo det, som den anden hjemmeside jo mangler. Det er det, at alle jo kommer her op for at kunne mere kulturen at kende. Så kunne man komme til at vide om, hvordan er det at bor her.

Hvad med dig selv? Vil du skrive en slags blog om dit ophold i Grønland? Eller din egen historie, og så sætte den op på sådan en hjemmeside?

Jeg synes, man vil gerne have en person, som boede her. F. eks. en, der vil fortælle, hvordan det var at tage ud at sejle og fange helefisk her. Eller det kan være det moderne storbyliv. Susanne, hende jeg kender, som er konferenceleder på Hotel Arctic, hun er jo en moderne kvinde, det vil jo være helt anden historie. Det vil jo være rigtig spændende, jeg tror, det vil mere gavne mere i forhold til det, de skriver her om: til at nedbryde fordomme og myter. Det er jo om at få nogle andre historier på banen.

Hvad med dig selv? Har du en Facebook profil, eller så noget?

Hm, ja, jeg har faktisk lavet sådan en grønlandsk blog, hvor jeg skriver om Grønland. Men det er meget privat. Der har jeg inviteret kun nogle mennesker, det vil jeg aldrig lægge ud offentligt.

Uanset, at det er privat, vil du vise det som en del af din egen personlig livshistorie?

Ja ja, præcis. Og det, der er interessant er, at Christian skulle f. eks. skrive et postkort til

sin praksis, når han kom derop. Og så skriv han: det var nogle kæmpe oplevelser, vi har nået igennem, og der var både smukke historier, og der var også de triste. Og så stod der i parentes: incest og druk, og...

Jeg synes, det er sjovt, fordi Christian, han har jo haft kun to tilfælde her i praksis, og han har haft nogle psykiatiske patienter, men ikke flere, end han har haft i Danmark. Men det er jo igen det, at de forventer, at han skal skrive om det. Så de sidder og læser det. Jeg har ikke konfronteret med ham, men jeg synes, at det er interessant, at han skrev om det, fordi det vr ligesom det, de forventer at høre om.

Kan du ikke lige spørge ham, hvorfor skrev han om det?

Ja, det vil jeg gøre. Det vil være meget interessant at analysere postkorts her fra: hvad skriver man om? Jeg synes, at de fleste vil nævne disse ting, selvom man har ikke oplevet det: "men der er også mange triste skæbner, der er mange børn uden jakker på", osv.

Men de har jo det fineste tøj på, deres jakker fra Canadian Goose osv.

Ja, men du kan jo også høre, nogle danskerne oplever det som at det er meget ævligt, at børnene ikke kommer i seng kl. ni stykker, og jeg har også set dine børn udenfor. Og de løber rund med teniss sko på. Men det er jo også bare, fordi for dem er det jo bare varmt. Men jeg tror, for mange vil det være sådan "hold da op", at de har ikke overtøj på.

Ja, de har jo det. Mine børn har ikke så godt overtøj på. Og jeg vil ikke at de havde det, fordi det at blive klædt for godt på føles ligesom at "jeg er bedre end dig" osv., i mine øjne duer det ikke...

Nej, men de kan jo ikke løbe uden tøj på, så de bliver syge med det samme.

www.kangia.dk

Det ligner meget sådan en offentlig side, forvaltning, og det står der også. Det er den kedelige hjemmeside. Det er jo netop på Unescos verdenslisten, så det burde jo være nogle virkelig virkelig store billeder. Hvad har vi her? (Sidsel peger på pyramiderne og griner) Der skal virkelig være fokus på Isfjorden, fordi det er jo det, hjemmesiden hedder. Det virker lidt roddent, med de der links, som kommer dernede.

Pressemeddelelse og pressemeddelelse, det kunne jo være væk derhenne, under en bjælke, der hedder "pressemeddelelse". Det her (om kontoret) er ikke særligt interessant. Det der er interessant, det er jo Isfjorden. Men der er kedelige billeder. Og så kan man se "Fakta" lige der, måske kommer der endeligt noget spændende... der er noget med klima dernede... det synes jeg er lidt interessant, hvad de skriver om det... når, de gør det så ikke... og så er der noget med forskning her over... men det er igen nedtonet. Jeg synes, det er forkert at ikke forholde sig til klimaforandringerne. Man vil integrere det i fortællingerne om Isfjorden, fordi det er også en del af det at besøge fjorden.

Du skal finde et kort over byen og fjorden, hvordan man kan planlægge ruten osv. (Sidsel finder kortet hurtigt.)

Her er et vandrekort. Når man har været ude at se... jeg kan slet ikke forstå det her kort fra starten af, fordi man kan ikke bruge det. Der er ikke nogle billeder, så man kunne se, hvad der er. Kortet er meget dårligt, fordi man kan ikke bruge det til at finde vej. Hvis det var man var rigtigt ude med kortet, så var det rigtigt svært at orientere sig, hvis man virkeligt havde fejret vildt. Kortet kunne være mere interaktivt. Er det mening, at man skal printe det ud? Ja, der står ikke noget om det her. Hvis der var sådan, at man virkeligt skulle gå en tur efter kortet, så skulle der måske være nogle billeder...

(Børnene begynder at kravle rundt, vi er nødt til at slutte).

Mikkel

Jeg vil gerne spørge dig om, hvor meget er museets aktiviteter udenfor de fire vægge?

Lige nu sker der ikke ret meget. Helt generelt har enhver bygd sin egen lokale museum, der formidler om deres lokaler områder. Så vores museum har noget med de omkring liggende bygder at gøre. Men der sker ikke nogle formidlinger lige nu, fordi det fysiske, det ligger her. Vi har ikke noget interaktiv formidling i øjeblikket. Men det er noget, vi vil bygge op i fremtiden.

Hvad skal det være?

Det der er ligesom oplagt, det er forbindelserne med skoler. Og selvfølgelig også hjemmesiden på internettet. Men vi har ikke rigtigt de ressourcer til at gøre dette lige nu.

Hvilke ressourcer mangler I?

Vi er en del af kommunen. Der får vi budget per år. Men det er ikke kun penge, det er også den faglighed, der kræves, at man kunne lave de her ting. Og vi har en meget lille budget. Vi kan ikke ansætte her andre, så vi skal finde pengene via fonder. Jo, der skal komme noget i fremtiden, men nu har vi ikke museumsleder fra siden 2009. Vi har brug for en, der kunne gennemse processer som de her. Men det kommer.

Det er et godt jobsted. Jeg har lidt tænkt i den retning, at måske historieformidling til skolerne kunne indkapsles i en eller anden form digital spil. Det kunne være interessant for børnene at lære det. Jeg har også snakket med nogle gymnasielærere, de er meget med i det.

Ja. Det er også den retning, det kommer til at gå. Det er noget, her har lagt mærke til, det sker andre steder i verden. Folk bruger utrolig meget deres små dividuter, iPads og så noget.

Især iPads kommer ind i skolen.

Men også de små smartphones. Der bliver udviklet nogle apps der kan bruges med forskellige strekkoder osv. Der er ikke så meget plads i vores museum, så vi er nødt til

at formidle på andre end de traditionelle måder, vi gjorde ved at hænge tingerne op osv.

Men hvordan er det med internettet, hvis man er der i f. eks. ti dage i Ilulissat? Har man som f. eks. turist adgang til internettet i Ilulissat?

Internet er ikke så udviklet i Grønland. Det er bedre nu, men det er hundedyrt. Og det er svært at komme derud som turister.

Kan man løse disse problemer på en eller anden måde? For at man kunne komme på internettet nemmere og billigere som turist?

Det kan man sagtens, de begyndte at tilbyde . . . , så skal de problemer blive løst. Og politikerne skal komme med de her løsninger. Der kommer sikkert i fremtiden, at institutioner skal kunne have billigere adgang til internettet for at formidle. Så kommer der tiderne, hvor alle institutioner, bl.a. skolerne og bygderne skal kunne hurtigt kommunikere. Det er på vej frem, men langsomt.

Men internettet er oplagt til Grønland jo, ikke?

Ja, det er meget oplagt, fordi vi skal formidle til de områder, bl. a. bygderne. Vi er nødt til at kommunikere via internettet. Det er stadigvæk svært at rejse imellem bygderne, og dyrt.

Så er der to retninger, i skal kommunikere hen til: det er bygderne og turisterne?

Generelt vil vi formidle til så mange som muligt. Vi vil gerne formidle til turisterne, indtil de kommer. Vores opgave er at formidle om aktiviteter i byen. Der kommer ca. 30 tusind turister om året.

Og de har ingen viden om det, fordi der eksisterer ikke en fælles hjemmeside, hvor man kunne finde alle de aktiviteter, som findes i byen. . .

Der er ikke noget samlet sted, hvor man kunne. . .

Dem, jeg har snakket med, der var ca. 50 mennesker, turisterne og dem, som bor her midlertidigt, de siger, at de mangler den slags. Det er svært at få fat i den information.

Ja, og vi er også meget skyldige: vores hjemmeside har ikke været opdateret i sidste 4-5 år. Der var en studerende, som udviklede hjemmesiden, og vi ikke kunne vedligeholde siden den, fordi selve museumsleder stoppede i 2009 og vi ikke har fået en ny.

Man I skal have en ny?

Ja. Der skal være nogen, der skal starte som museums leder i maj måned. Så skal man snakke med noget, som kunne udvikle hjemmesiden. Og jeg skal ikke være så længe, så jeg kan ikke nå det. Så skal den vedligeholdes bagefter, men det handler stadigvæk om penge først om, at der er nogen, der kan lave en for os.

Så først er det design, som skal laves, og derefter programmering?

Ja. Den skal designes således, at man kunne formidle til de grupper, vi har. Vores museum har mange grupper, bl. a. her i samfundet, men også i udlandet, så det kræver store ressourcer.

Men. . . selve turisterne, som kommer derop, er de fleste danskerne, eller hvem er de?

Sidste år var der mange fra Korea. Og så var der mange danskere. Med det er meget blandet. Men de er jo alle sammen fra forskellige kulturer, og skal få formidling på forskellige måder. Men generelt har jeg set en tendens de andre steder, hvor de bruger meget interaktiv formidling. Så vi kan også begynde det her i Grønland. Men museumsområdet og Nationalmuseum kører lidt langsommere pga. midler.

Men der er også studerende, som vil gerne arbejde på den måde (praktik) eller bare udvikle apps, I skal bare finde dem.

Det er generelt svært at få fat på arbejdskraft i lokalmuseum. Kan du fortælle lidt om dem, som arbejder her lige nu? Vi har en kontorperson, og vi har en kustoden (???), og vi har en sommerkustoden (???), dvs. 3 eller 2,5 ansætte indtil september måned. Normalt er der på 3,5 ansætte. Vores budget ligger på 1,5 millioner kroner om året. Det vores ledning, der tager mest af det, men vi skal også bruge penge til at vedligeholde bygningerne, det er en gammel bygning, så den skal virkelig vedligeholdes i forhold til de mange andre. Og det er nogle penge, kommunen får fra Selvstyret. Vi har penge

til bevaring og omkostningerne. Og de penge, som vi skal søge til projekter. Vi har ikke andre penge til.

Når jeg tænker på ressourcerne, er det også selve mennesker som er den største...

Ja. Vi har netop de forpligtelser, som står i loven fra Selvstyret: vi skal registrere, vi skal bevare og vi skal have et kontakt til skolerne. Så man tænker mest på arbejdskraft, på en museumsleder, som er uddannet i historien.

Kan du fortælle lidt mere om kontakten med skolerne?

Lige nu er der ikke nogle kontakter, fordi der ikke er ansat nogen museumsleder...

Men hvad har I tænkt på, hvordan skal det være?

Det er mening, at den faglige person, vi lige nu mangler, skal være med til at planlægge undervisningen som en konsulent, der har noget med historien osv. Så selve skolen skal gå over til Jer, eller hvordan?

Der er mening, at der skal være samarbejde, ja. Men der ikke er rigtig nogen, der tager initiativen.

Vi står bare til rådighed, hvis der opstår nogle spørgsmål eller nogle andre ting.

Har I tænkt kun på Ilulissats skolen, eller er det også skolerne i Danmark?

Vi svarer alle henvendelser. Den der hjemmeside, vi har, den virker stadigvæk lidt. (http://199.236.111.44/information_uk.htm, set 05.04.2013) Man kan straks komme og finde info. Og der er mange også fra udlandet, som spørger nogle spørgsmål om Isfjorden eller Ilulissats historie. Vi får hele tiden henvendelser. Ilulissat er generelt et meget vigtigt sted pga. verdensarvsområdet. Og Knud Rasmussen, som blev født fatisk lige her i hjørnet (!!!)...

Lige her i hjørnet?..

Ja... Så vi har nogle forpligtelser, vi skal formidle. Og Knud Rasmussen, som er en af

de største af de vigtigste forpligtelser fra Danmark og Grønland lige nu... og der er mange, der kender ham pga. hans indsamlinger af ???, selv i Sydkorea og andre steder i verden. Så det er en forpligtelse, og vi har også en stor arkiv af Knud Rasmussen materiale. Så nogle henvendelser vi får.

Men den er ikke digital?

Nej, den er ikke digital. Der er fokus på, at det skal digitaliseres, men man skal have arbejdskraft og midler, men der er fokus på. Så vi mangler bare en faglig uddannet, som kunne begynde at gøre dette.

Hvad har I ved siden af Knud Rasmussen, som har lige så stor betydning? Vi har jo måske nogle af Grønlands mest berømte sigts, vi har Sermermiut, som er en af de vigtigste pga. bevaring. Det er det sted, hvor man faktisk fandt de første spor af de tre forskellige kulturer. Har I f.eks. tegninger af, hvordan det så ud før?

Der har været en masse forskere, som har lavet nogle udgravninger, og som har tegnet, men det er ikke digitaliseret.

Ok, jeg spørger, fordi jeg og Ivalu, vi fik en ide om... Kender du til Augmented Reality? En slags program... Når nu kikker via telefonen, så kan du se, hvordan så det hele ud. Så jeg tænker på, at det kunne være fantastisk med sådan en. Lige nu, når man går der ned (ned til Sermermiut), kan man ikke se noget nu, kun et skilt. Og selve turister, de kræver den slags, fordi den nuværende udstilling af innuit opfattes som ikke ægte.

Det har jeg hørt om. Den person, som skal starte som museumsleder, hun hedder Marie, hun har forstand på disse ting. og jeg har også kontakt til hende, der hedder Suhne, hun er fra Danmark og arbejder meget med Grønlands arkæologi. De gerne vil udvikle sådan en apps om Sermermiut.

Det kunne være godt.

Det måske lidt mere med ådanne stregkoder., hvor man kunne...

Altså internettet.. men Ivalu siger, at man kan søge for, at det virker på det sted, hvor Sermermiut ligger.

Det kan man sagtens. Og det er en skidegod måde at formidle på. Vi har snakket om at kunne gøre sådan der, men det var mest kun snakket om.

Ja, jeg kan faktisk designe en app, men jeg kan ikke programmere den. Jeg kan kun lave alt, hvordan den skal se ud, og så skal den over til programmøren.

En af de andre problemer vi har fra vores del, det er: kommunen er i gang medcentret, vi ved ikke sådan helt, hvor vi ligger i forhold til det.

Hvad handler det om?

Det handler om Isfjordscentrets formidling. Ivalu har søgt midler til det. Ja, selvfølgelig, man skal måske ikke formidle så meget mere, men det kan bare være digitalt.

Ja.

Selvfølgelig for de "gamle" turister Ja, men det skal være noget, kommunen skal implementere i mødet. Vi ved det ikke lige nu, hvordan planer ligger.

Ok.

Jeg synes., historien om Isfjorden er lige så vigtig. Isfjorden er blevet brugt lige fra den første kultur, Saqqaq, man ved, hvordan de har levet omkr. Koloniseringen af bopladsen. En bygde, som ligger lidt længere i fjorden, som hedder . . . , som er ligeså vigtig arkeologisk, hvor man har set alle kulturerne været som de har gjort også på Isfjorden. Så det er selvfølgelig noget, der skal formidles i fremtiden. Og Sermermiut er måske det vigtigste sted, hvor man kan formidle noget i forhold til lokale folk men også i forhold til turisterne. Smartphones er kommet, men internettet er ikke helt fikset i nu.

Kan man måske løse det ved at bestille mobil internet for fem dage eller ti dage?

Ja. Det koster rigtig meget penge.

Men det koster også at have en guide, som går med turisterne derned. Hvis man har en app, som kan ertate den fysiske guide i byen... også kan man have andre forskellige andre ting ved siden af... Vi har også nogle planer der, vi har snakket sammen med

Hende, Marie, om nu vi skulle starte.

Kan jeg ikke få hendes kontakt?

Jo. Vi har tænkt på af få lavet noget interaktivt, at lægge nogle computere med Touchscreens, og biudstillinger, hvor man kan søge mere info. . . .

Men det koster jo mere end en app?

Jo. Men folksm... , de hjælper sjo med sådan noget. vi har råd kun til arbejdskraft, som vi har behov for, men fonden er meget villig i at betale det, hvis der ligger et konkret projekt bag ved. Så vi venter stadig på den museums leder, der skal starte... .

Ja, ok.

Som kan begynde på det der projekt.

Jeg tænker lige nu (om mit speciale :) om at lave nogle tegninger til den app, som jeg har udtænkt... fordi jeg har snakket med mange mennesker i byen, med guiden osv. De har sin egen rute, som er fastlagt, og appen kunne bruges på den rute. Hvis man havde en app, kunne man få mere viden om de forskellige steder, man besøger, ikke kun nu-oplevelserne, men også de historiske oplevelser ud af det.

Ja.

Fordi de mangler dette, og de mangler også kontakter med folk i byen. Og pga. de kan de ikke få fat i de ting som sker i byen. Og det er også træls. Især dem, der er lidt yngre. Så det kunne være en slags app, som kunne forbinde alle de ting.

Ja.

Jeg tænker netop, at Isfjordskontoret, som på længere plan kan bruge dette, fordi vi og bl. a. kommunen har dårlig økonomi... .

Men det er jo ikke altid, at alt gøres for pengene. Nogle gange skal man bare have lyst til det.

Ja, præcis.

En anden ting, jeg vil arbejde med er et læringsspil til skolerne. Vi har omtalt dette med nogle gymnasielærere. Hun og ham, de har boet her i fire mdr. Og vi har udviklet en tanke om et spil til gymnasieelever eller bare almindelige mennesker, hvor man kunne lære Grønland at kende. F.eks. ved at vælge historiske perioder med personer som f. eks. Knud Rasmussen. Så skulle man rejse samme vej som ham med forskellige opgaver osv. ...

Ja, børn de vokser jo op med sådan slags, så det er den måde, man skal formidle.

Når de lærer, vil de opleve.

Ja, det lyder som god ide. Hvis der skulle være nogen, der skal være interesseret i projektet, så de dem, der formidler.

Kan man henvende sig til Jer, hvis man mangler noget materiale ang. Knud Rasmussen o.lg.?

Ja ja. Vi burde også være interesseret i det, det er bare usikkert nu med personalet.

Jeg vil prøve at beskrive dette og tegne nogle første tegninger, så kan man se, om man vil udvikle det videre, hvis man får ressourcer til det.

Ja, men du kan også spørge andre lokale museer. Der er faktisk nogle steder, som er stabile. ...

Ja, problemet er bare, at jeg skal rejse...

Du skal bare prøve at fortsætte, det lyder som en god ide.

Ok. Jeg vil spørge om jeg kunne få fat i de der tegninger af Sermermiut. Hvis I har nogle tegninger eller materiale om, hvor bopladsen har været, så jeg kunne lægge dem ind som en eksempel på, hvordan appen skal være.

Det skal jeg lige tænke på. Jeg skal rejse på lørdag og grave, jeg prøver at se, om jeg kan finde et eller andet. Så ringer jeg til dig.

Mange tak.

Interviews via Skype

Ivalu

[17/01/13 17.18.09] Anne Ivalu Guldager: Hej igen :) alt vel ?
[17/01/13 20.36.38] sauliusrima: Hej, ja, det er det'
[23/01/13 13.47.19] Anne Ivalu Guldager: Hejsa :D har du tid til at lige ringe sammen ?
[23/01/13 13.47.50] sauliusrima: jeg sidder på universitetet lige nu, men jeg kan skrive
sauliusrima: vi har forelæsninger af og til, er det i orden for dig at skrive?
[23/01/13 13.48.46] Anne Ivalu Guldager: Ahh ;) så du er til forelæsning
[23/01/13 13.48.49] Anne Ivalu Guldager: det er helt ok
[23/01/13 13.48.58] Anne Ivalu Guldager: så kan jeg multitaske det er fint
[23/01/13 13.49.02] sauliusrima: ok
[23/01/13 13.49.05] Anne Ivalu Guldager: jeg har fortalt min chef om din ide
[23/01/13 13.49.17] Anne Ivalu Guldager: hun synes det lyder super godt :)
[23/01/13 13.49.25] sauliusrima: :)
[23/01/13 13.49.40] Anne Ivalu Guldager: jeg har bare brug for det der brev fra dig :)
med hvad du forventer af os og hvornår og den slags
[23/01/13 13.49.44] sauliusrima: har i snakket om det mere?
[23/01/13 13.49.53] sauliusrima: ok
[23/01/13 13.50.06] sauliusrima: jeg skriver det i dag
[23/01/13 13.50.14] Anne Ivalu Guldager: Det er super :)
[23/01/13 13.50.42] Anne Ivalu Guldager: jeg har dog fundet ud af jeg alligevel nok
skal rejse noget mere tid i april
[23/01/13 13.50.48] sauliusrima: jeg skal mødes med min vejleder på mandag, så
bliver det mere klart for mig også
[23/01/13 13.50.52] Anne Ivalu Guldager: men du er her i tre måneder ?
[23/01/13 13.50.57] Anne Ivalu Guldager: ok det er super
[23/01/13 13.51.08] Anne Ivalu Guldager: du kan bare skrive hvis du har brug for jeg
ringer dig op en af dagene
[23/01/13 13.51.20] sauliusrima: jeg bliver i Ilulissat fra den 1. april og til den 15. juni
[23/01/13 13.51.55] sauliusrima: ja, det vil være godt, hvis du vil skrive lidt mere om

kangia.gl

[23/01/13 13.52.13] sauliusrima: hvilken målgruppe har I tænkt på?
[23/01/13 13.53.17] sauliusrima: og hvad ville I med hjemmesiden?
[23/01/13 14.00.29] sauliusrima: Er du her?
[23/01/13 14.02.38] Anne Ivalu Guldager: Undskyld skulle lige ordne printeren :)
[23/01/13 14.02.43] sauliusrima: :)
[23/01/13 14.02.43] Anne Ivalu Guldager: nu er jeg her igen
[23/01/13 14.03.29] Anne Ivalu Guldager: altså målgruppen er faktisk både lokale, inkl.
skolerne/børn og turister - (folk der har besøgt eller vil besøge ilulissat)
[23/01/13 14.03.34] Anne Ivalu Guldager: så vi spænder ret bredt
[23/01/13 14.03.54] sauliusrima: ja
[23/01/13 14.04.50] sauliusrima: og hvad er formål med hjemmesiden? Det kan se
dumt ud, at jeg spørger om dette, men jeg vil gerne sammenligne analyserne af de resultater,
jeg vil få under test, med Jeres forventninger
[23/01/13 14.05.20] Anne Ivalu Guldager: Hmm lad mig lige se om jeg har noget papir
på det :)
[23/01/13 14.05.26] sauliusrima: ok
[23/01/13 14.06.43] Anne Ivalu Guldager: Isfjordskontorets hjemmeside:

Målgruppe:

Lokale, turister, forskere, undervisning, interesseorganisationer, journalister

Formidling af:

Hvad er Ilulissat Isfjord? (nomineringsmateriale, forvaltningsplan)

Hvad er Isfjordskontoret? (forvaltningsplan, beskrivelse af mål, ansatte osv...)

Klimaændringer? (Hvad sker der?, hvorfor)

Forskning (artikler – måske en kort og en lang version)

Rekreationsmuligheder? (Vandreruter, slædeture, sejlture, helikopterture mm.)

Oplysning / regler – beskyttelse og benyttelse

Nyheder

Høringer – debatter (kontaktflade)

Kontakt information

Film

Layout:

Sprog: dansk, grønland og engelsk
Billeder og modeller (spændende at se på og kan spare en masse tekst)
Overskuelighed
Søge muligheder
Genkendelighed – logo mm.
[23/01/13 14.06.50] Anne lvalu Guldager: Der var et lille skriv på det
[23/01/13 14.07.32] sauliusrima: ja, men hvad er det centrale budskab? Hvad vil I med hjemmesiden?
[23/01/13 14.07.40] sauliusrima: obs
[23/01/13 14.07.44] sauliusrima: ja, jeg læser
[23/01/13 14.08.35] sauliusrima: tak, ja.
[23/01/13 14.10.07] sauliusrima: jeg planlægger at lave tænkehøj test med dem, du nævner som målgruppen
[23/01/13 14.10.36] sauliusrima: og vi kan se, om det, de kan finde på hjemmesiden, passer med de mål, I har
[23/01/13 14.10.49] Anne lvalu Guldager: Vores budskab skulle gerne være: Beskyt og benyt isfjorden
[23/01/13 14.11.00] sauliusrima: :)
[23/01/13 14.11.09] Anne lvalu Guldager: altså området skal bruges og nydes men på en forsvarlig måde
[23/01/13 14.11.14] Anne lvalu Guldager: giver det mening ?
[23/01/13 14.11.19] sauliusrima: ja, det gør
[23/01/13 14.11.44] sauliusrima: det med “rygere er også velkomne” kan man huske længe
[23/01/13 14.11.46] sauliusrima: :)
[23/01/13 14.12.35] sauliusrima: når I har talt om spil, hvilke ideer havde I?
[23/01/13 14.13.36] Anne lvalu Guldager: Uhh det har vi ikke talt om - ville vente og se om det var et projekt som I var interesserede i at påbegynde
[23/01/13 14.13.58] Anne lvalu Guldager: men når vi har fået brevet så skal vi nok brainstorme
[23/01/13 14.13.59] sauliusrima: har du nogle ideer om det?
[23/01/13 14.14.04] Anne lvalu Guldager: JA da :D
[23/01/13 14.14.10] sauliusrima: skriv så :)
[23/01/13 14.14.49] Anne lvalu Guldager: Kunne godt tænke mig et spil der opfordrede folk til ikke at smide affald i naturen -- det ligger der længe og er lang tid om at blive “opløst”

[23/01/13 14.15.09] Anne lvalu Guldager: Feks. cigaretter og glasskår og den slags
[23/01/13 14.15.56] sauliusrima: så skal affaldssækken synge, når man smider affald in i den :)
[23/01/13 14.16.08] sauliusrima: eller give point
[23/01/13 14.16.17] sauliusrima: ind
[23/01/13 14.17.12] sauliusrima: http://thinkblue.volkswagen.com/da_DK/blue_projects/sweden_the_fun_theory
[23/01/13 14.17.19] Anne lvalu Guldager: Noget i den stil :) er sikker på der er nogle kreative mennesker der har masser af gode ideer :P
[23/01/13 14.17.42] Anne lvalu Guldager: men kan I lave en grønlandssproget version hvis vi tolker den danske udgave for jer ?
[23/01/13 14.18.00] sauliusrima: nej
[23/01/13 14.18.26] sauliusrima: vi designer ideerne, laver prototyper
[23/01/13 14.18.32] sauliusrima: men ikke selve produktet
[23/01/13 14.19.05] Anne lvalu Guldager: ahh så der kommer ikke noget man kan lægge på hjemmesiden ud af det ?
[23/01/13 14.19.22] sauliusrima: jeg selv kan ikke kode
[23/01/13 14.19.49] sauliusrima: men når I har en prototype med beskrivelserne, er der kun selve kodning tilbage
[23/01/13 14.19.54] sauliusrima: selv
[23/01/13 14.20.24] Anne lvalu Guldager: ahh på den måde
[23/01/13 14.20.28] sauliusrima: ja
[23/01/13 14.21.06] sauliusrima: kan I bruge det til noget?
[23/01/13 14.21.14] sauliusrima: også ang. spil
[23/01/13 14.21.28] sauliusrima: vi laver beskrivelser, tegner scener osv.
[23/01/13 14.21.37] sauliusrima: men der skal flere mennesker til
[23/01/13 14.21.50] Anne lvalu Guldager: Altså jeg tror ikke spillet bliver lavet - hvis det er noget som vores kontor skal betale for
[23/01/13 14.21.51] sauliusrima: grafiker, animatorer osv
[23/01/13 14.22.03] sauliusrima: ok, det skal jeg huske :)
[23/01/13 14.22.06] Anne lvalu Guldager: vi har ikke rigtig penge til “sjove ting”
[23/01/13 14.22.12] Anne lvalu Guldager: Fordi kommunen skal spare
[23/01/13 14.22.15] sauliusrima: jeg har skrevet til DADIU, venter på deres svar
[23/01/13 14.23.07] sauliusrima: i det mindste får i en analyse af den nuværende

hjemmeside med forslag

[23/01/13 14.24.04] sauliusrima: om hvad der kan passe bedst til målgruppen

[23/01/13 14.25.44] sauliusrima: har du set den video, jeg har sendt over til dig? Kan

den slags ikke være passende til den situation med skrald på Isfjorden I har?

[23/01/13 14.30.12] Anne lvalu Guldager: Ups nej ser den nu :) øjeblik

[23/01/13 14.32.45] Anne lvalu Guldager: internettet er LANGSOMT

[23/01/13 14.33.40] sauliusrima: der er flere videoer om forskellige ting, der er lavet om men hensyn til fun teori. Og det virker ;)

[23/01/13 14.34.12] Anne lvalu Guldager: Ja det ser lovende ud :) bortset fra at videoen ikke vil loades :D den kommer nok

[23/01/13 14.34.22] sauliusrima: jaaaa...

[23/01/13 14.36.07] Anne lvalu Guldager: skriver lige når jeg har set den

[23/01/13 14.36.14] sauliusrima: ja, det er fint

[23/01/13 14.36.35] sauliusrima: at lave den slags koster ikke meget, synes jeg, og det virker

[23/01/13 14.36.57] Anne lvalu Guldager: :D

[23/01/13 14.41.21] Anne lvalu Guldager: Fin video :D

[23/01/13 14.41.35] sauliusrima: >(

[23/01/13 14.41.40] sauliusrima: :)

[23/01/13 14.42.42] sauliusrima: hvor mange turister i har i løbet af et år?

[23/01/13 14.43.42] Anne lvalu Guldager: omkring 35000

[23/01/13 14.43.49] sauliusrima: ok

[23/01/13 14.44.03] sauliusrima: fra hvilke lande flest?

[23/01/13 14.45.38] Anne lvalu Guldager: mest dk

[23/01/13 14.45.58] Anne lvalu Guldager: der er ikke så gode statistikker på det område

[23/01/13 14.46.14] sauliusrima: undskyld fejlerne, konspekterer samtidigt...

[23/01/13 14.46.48] Anne lvalu Guldager: ha ha det er helt ok

[23/01/13 14.46.51] Anne lvalu Guldager: kender det

[23/01/13 14.50.10] sauliusrima: jeg skal nok skrive det brev, jeg har lovet. Men det vil handle mere om selve forskning, jeg laver, og samarbejde mellem os. Er det godt nok?

[23/01/13 14.50.50] sauliusrima: For jeg ved ikke i nu, hvad selve resultater kan bruges til, indtil jeg har selve resultaterne.

[23/01/13 14.54.05] Anne lvalu Guldager: Ja ja præcis

[23/01/13 14.54.10] sauliusrima: ok

[23/01/13 14.54.32] Anne lvalu Guldager: det vigtigste er at der står hvor meget I

regner med vi skal involvers/hjælpe i projektet

[23/01/13 14.54.40] Anne lvalu Guldager: og om I forventer andre ting

[23/01/13 14.54.44] sauliusrima: Jeg skriver alene

[23/01/13 14.55.05] Anne lvalu Guldager: vi har som regel ret travlt så vi skal prioritere kontorets ressourcer ;)

[23/01/13 14.55.17] sauliusrima: selvfølgelig

[23/01/13 14.56.11] sauliusrima: jeg regner med at kunne snakke mindst to gange med en af Jer og I får resultaterne og forslag

[23/01/13 14.58.25] Anne lvalu Guldager: Ok jamen det lyder meget realistisk :)

[23/01/13 14.58.32] sauliusrima: :)

Interviews via Facebook

Spørgsmålerne

1. Skriv kort om sig selv: alder, nationalitet, køn, beskæftigelse (dette bliver anonymt i projektet).
2. Hvordan, synes du, er situationen lige nu? Kan danskerne og grønlænderne forstå hinanden bedre? (Eller: kan danskerne forstå bedre?)
3. Hvad er forskel, når man kommunikerer med hinanden via internettet? Er det anderledes, når der kommunikerer mennesker fra to forskellige kulturer? Er der noget specielt ved grønlandsk kommunikation?
4. Hvordan er grønlændernes forhold til danskerne lige nu? Hvordan afspejler det sig i kommunikationen (især på internettet)?
5. Er der noget, der ikke bliver sagt (noget tavs, men vigtigt)?
6. Hvad er dine egne erfaringer ang kommunikationen, forståelse og misforståelse mellem danskerne og grønlænderne?
7. Synes du, at Grønland bliver præsenteres rigtigt for verden og bl. Danmark? (f.eks. www.greenland.com)
8. Hvad er det, der er vigtigst i præsentationerne? Hvad er det, man skal vise eller ikke vise om Grønland eller vise anderledes?
9. Hvordan skal man præsentere selve grønlænderne for verden?
10. Kan du tilføje noget til spørgsmålet, jeg har ikke set?

Oline

Hej Rima. Handler det om kommunikation om et specifikt emne eller relationer de to kulturer generelt?

1. Alder; 33. Nationalitet: Kalaallit Nunaat i Rigsfællesskabet Danmark. Køn: kvinde. Beskæftigelse: informationsmedarbejder.

2. Situationen er sådan, at grønlændere skal kunne tale og skrive dansk, for at danske kan forstå. Der er få, meget få danskere, som kan tale grønlandsk, endnu færre som kan skrive grønlandsk, har aldrig modtaget mail på grønlandsk fra en danskere, der kan tale grønlandsk. Men igen, der er også færre og færre grønlændere, der taler og skriver korrekt dansk, mærk efter i Ilulissat..., pga. Mangel på uddannet lærere i folkeskolen. Hvad synes jeg om det? Jeg har ingen mening om det, men har en forventning om at mine børns generation skal være dygtige til andre sprog.

3. Jeg skriver grønlandsk med andre. Dansk med danskere, engelsk med engelske. Det er ikke svært at forholde mig til 3'eren, for jeg har altid haft disse sprog i mit liv.

4. Jeg ved ikke, hvordan det er på nettet. Men, danskere har ingen behov eller forpligtelse til at lære grønlandsk, hvis de kommer til Grønland. Og det eneste forskel jeg ser er kulturelle forskelle. Og grønlændere, der er dobbeltsprogede får intet ud af deres sproglige kvalifikationer i jobsituationer, til trods for arbejdsgiverens besparelser til tolkeudgifter. De dobbeltsprogede er nærmest tolke for danske ansatte, der ikke forstår grønlandsk. På nettet er det vel, de dobbeltsprogede, som får det hele med. Begge, som ikke kan dansk eller grønlandsk går glip af noget.

5. Nej. Jeg har kun mig, som udgangspunkt.

5. Jeg misforstå ligeså meget en grønlænder, som jeg kan misforstå en dansker. Uklar kommunikation og dårlige sprogfærdigheder er skylden.

7. 8. Og 9. Mangfoldigt, bredt og konkret. Landet er stort, folk er forskellige, med dialekter og rigdomme i dyr og ressourcer overalt.

Mange tak, Oline. Kan du også sige, hvordan de kulturelle forskelle er synlige i kommunikationen? Hvis de er synlige

1. oktober 2013 00:07

Jeg ser det ikke så tydeligt på nettet. Nok, fordi jeg ikke læser kommentarer. Mere til dagligt i hvordan, samtalen går.

Jeg har forsøgt at tænke på eksempler. Men, jeg spørger mig selv, om ikke det bare handler om at forstå hinanden bedre? Jeg er ikke den bedste til at svare på det her.

Nikoline Nikki

Labas Rima, ja selvfølgelig, jeg svarer det lidt senere. Faktisk har jeg litaunsk kæreste.!!!! :)))))) virkeligt?

hehe ja, vi bor sammen her i kbh, han er ingernør og jeg studerer hf

R. hvor skønt. jeg var i Ilulissat i 3 måneder i foråret da du skrev "labas", var det meget overraskende...

1.

Alder: 25 år Nationalitet: Grønlænder Køn: Kvinde
Beskæftigelse: HF-studerende, og arbejder på cafe.

2. Danskere og grønlandere kan godt forstå hinanden, vi kommunikerer godt med hinanden. Jeg synes det er unødvendigt at lære grønlandsk sprog, når man ikke har brug for det som dansker, fordi der er så få indbyggere og få uddannelser, på Grønland. Medmindre man er interesseret.

3. Gennem min oplevelse det synes jeg ikke.

4. For min oplevelse er det meget ens. Jeg synes bare grønlanderne tager alting for stort og negativt, selvom hvis det handler noget irrelevante meninger. Jeg synes grønlanderne skal bare videre, og fremad, og ikke engang tænke på hvad danskerne har gjort for lang tid siden, jeg synes grønlanderne var med til at forvandle dem til danskers livsstil, det andre var bare tavs eller var ikke nok stærk nok til at sige imod. Sådan er det bare og sådan vil det altid være. Acceptere det. Der er ikke noget at ærger over det mere.

6. Jeg kommunikerer godt med danskere, de er som alle andre mennesker, de har deres egne personligheder og min personlighed. Jeg synes det er bare forskelligt for person til person. om man tager tingene for tungt og seriøst, så er man let at drille med hvad med de her stereotyper, som er udbredt i dk?

Lei fik en oplevelse af, at det er meget svært at komme tæt på grønlanderne, da jeg var i ilulissat.

N: ja, jeg kommer fra ilulissat, synes jeg også at folk er mere lukket end de skulle være, f.eks. når man er i sydgrønland, er folk mere venlige og åben, og så ved diskobugten, på min mineng er folk mere varme og tætte på hinanden. i ilulissat er folk ikke turde mere at åben for andre folk når de andre grønlandere kigger. på

Så skal der være nogle der vil starte flere i fremtiden. Feks. jeg vil gerne studere indretning-sarkitekt efter hf. Og hvis der ikke er nok job i grønland er det på tide at starte eget firma. som sagt de nye generation, bedre håb

Jeg tog emnet fordi jeg blev meget frustreret over for, hvor skematisk og ensidigt danskerne ser Grønland og hvor lidt de ved om emnet, og jeg stadigvæk savner en åben dialog (ikke nødvendigvis om noget, men selve indstilling til at møde hinanden og forstå hinanden, som man er)

N: det, hvordan Grønland vil tage afstand fra Danmark nu, passer godt ind i billedet, at det er meget svært at tilgå grønlanderne. Nogle gange var det lidt bedre, da jeg fortalte, at jeg ikke er dansker, men generelt er der et andet liv i byen, man ikke få adgang til ok, jeg vil ikke forstyrre dig for meget, men ville dele mine egne erfaringer også det er helt okay.

N: okay stereotype jeg googler lege hvad den betyderhmm f. eks. stiv som en grønlandere osv

Eller omvendt: grønlandere kalder danskerne for de dumme dansker, for de kan ikke fiske, hvis man ser generelt, er der meget negative stereotyper ang. grønlandere i Danmark, og det er meget træls, for disse stereotyper står i vejen for at man kan komme grønlandere til at kende som de er.

N. Det stereotyper der er i Dk som er udbredt, er "Stive grønlandere" "køleskabs indianer" "svage" "uasvarlige"... På en måde er det rigtigt, der er så mange grønlandere der stædigvæk er det, sådan har vi fordomme og sådan vil det være i et stykke tid. Men vores største håbe er os; "De nye generationer". Lad os ikke at spilde vores tid for de tidligere generationer "de svage" men lad os fortsat fremad. For de går jo fremad. Det bliver bedre bedre for de nye generationer. Det er ikke så gammeldags mere længere. Men hvad med dem i Grønland? De mangler kvalificeret arbejdskraft deroppe, der er næsten ingen, der vil vende tilbage

Jeg skal løbe og hente mine børn nu... skriv, hvad du synes, og hils din kæreste

N: hehe ja, tak for spørgsmålene, og god dag til dig. Ja det skal jeg nok

N. sådan, ja. ok, vi skrives ved så

Mortat

Aluu Rima.

30.09.2013 17:38 Rima: Hej Morten

02:56 Morten: Okay så prøver jeg:

1: 37 år, dansker men har boet i grønland i 10 år, mand, ingeniør.

2: Jeg synes at situationen med kommunikation mellem danskere og grønlandere er rimelig god. Den er bedre nu end jeg hvad jeg hørt den har været i 80'erne f.eks. Nogen siger at forholdene mellem danskere og grønlandere i Ilulissat den gang var meget hårdt med tæskehold mm.

3: Der er forskel på når man kommunikerer over nettet frem for i virkeligheden. Der kan noget tabt da man ikke kan se hinandens ansigtsudtryk.

4: Jeg tror at nogen grønlandere stadig føler enten et lille had eller måske har et mindreværd over for danskere. Dette kan komme til udtryk i kommentarene på Sermitsiaq osv. Men hvis man ikke kan grønlandsk kan det være svært at opdage. Hvis man beder en grønlander om at oversætte noget som måske kan virke stødende kan det være at han eller hun ikke vil oversætte det korrekt for ikke at fornærme eller provokere.

5: Et eksempel på er at hvis en grønlander ikke svarer på et spørgsmål er det fordi han eller hun kan være uenig men ikke ønsker at starte et diskussion eller konflikt. Det var nyttigt i gamle dage på bopladserne hvor alle var afhængige af alle og en konflikt kunne betyde at man ikke kunne klare sig med hensyn til fangst mm.

6: Der er mange misforståelser. Især blandt grønlandere der måske er vant til kommunikere med danskere eller med danskere der ikke vandt til kommunikere med grønlandere. Et eksempel er at hvis en sulten grønlander får spørgsmålet "Vil du ikke have noget at spise" af en dansker vil grønlandere sige "Nej" fordi danskeren bruger ordet "ikke" i sætningen. Derfor er det for grønlanderen en nægtende sætningen som han så siger nej til.

7: ja og nej.

8: Det kommer an på formålet: Er det at tiltrække turister? At informere til objektivt til skoler mm, at tiltrække erhvervsliv ?

9: Præsenter dem som de er. Nogle grønlandere ser sig selv om meget ægte inuitter. Nogle grønlandere definere selv grønlandere meget traditionelt med udseendet, at man taler grønlandsk og spiser grønlandsk mad. Andre ser sig selv som mere internationale med et større horisont. De kan være af blandet ægteskaber, måske taler de ikke grønlandsk eller kun lidt grønlandsk men føler sig selv som grønlander.

03:06 Rima: ja, og formålet med mit speciale er at lave nogle interaktive platformer, som kunne være med til at fremme dialog mellem mennesker. jeg tænkte på at f.eks. det kunne være godt at inddrage brugergenereret indhold i www.greenland.com det skal hedde "Mit Grønland", der kunne man placere beskrivelser af sine egne oplevelser i Grønland fordi jeg synes, at det er næsten umuligt at komme i kontakt med grønlandere, eller "at komme tæt på" så nøjes mennesker med det, de har hørt om dem i forvejen når jeg siger "grønlanderne", mener jeg "dem, der bor deroppe" hvad synes du om dette?

03:10 Morten: Ja det er det. Men involvere du dig med grønlandere. Selv på skolens læreværelse sidder de danske lærer ved nogle borde og de grønlandske lærer ved andre. Kun ved enkelte borde var der blandede

03:11 Rima: der er mange "huller" i danskernes viden om Grønland, især blev det tydeligt i løbet af de sidste 10 år, ja, på samme måde er også på Ilulissats sygehus, at de sidder hver for sig, et interaktivt lærings spil om Grønland i skolen kunne også være en del af løsningen

03:13 Morten: Hvis du siger grønlandere og så mener alle dem der bor på grønland er der nogen af dem der ser sig selv som "ægte" grønlandere der vil blive formæret. For selv om nogen enkelte grønlandere siger at jeg næsten er en lille grønlander er der andre der er mere negative over for danskere.

03:14 Rima: ja, det kan jeg godt forstå. Kan du skrive årsagerne? Bare skriv løs, du er anonymt i undersøgelsen og jeg er ikke dansker, og de positive ting også til sidst, for mig føltes det at komme over til Grønland ligesom at at indånde et frisk luft i mit identitets rum efter de 10 år, jeg har boet i Danmark.

03:19 Morten Tjaa de er mange årsager. Prøv at gå på Naleraq og spørg dem der har fået lidt at drikke om deres mening om danskere. Du vil få et ærligt svar hvis du husker at sige at du ikke er dansker. Man skal også prøve at kigge tilbage i historien. Man skal kende lidt til den nyere grønlandske historie fra 2. verdenskrig og frem.

03:19 Morten: Nå jeg skal i seng nu. Godnat.

03:20 Rima: ok. ja. Mange tak, Morten, god nat

Sidsel M.

20:29 Hej Rima, Jeg kan ikke få skype til at virke.. Kan vi tale sammen her..?

20:41 hej Sidsel, ja, det kan vi godt

20:41 Super:-))

20:42 Kan du fortælle lidt om dig selv? jeg mener, i forhold til Grønland

20:45 Jamen, jeg hedder som bekendt Sidsel, er mor til Silke Marie på 9 mdr. gift med Søren som jeg har dannet par med i snart 10 år. Jeg er fra midtfyn, har gået på midtfyns gymnasium, studeret til markedsførings økonom i Odense, herefter arbejdet som butikschef i en detailkæde i 4 år. Så flyttede vi til Grønland hvor jeg arbejdede som salgschef for JYSK, som på Grønland er ejet af Pisiffik, der boede vi i 3 år. Nu bor vi i Brædstrup, hvor jeg arbejder i hjemmeplejen og læser til sygeplejerske i Vejle. Vi tog til Grønland, fordi min mand blev hestjælder. vi skulle have været der i et år, men kunne ikke komme derfra igen:-) Jeg havde ingen relationer forinden.

20:46 hvor har I boet i Grønland? Hvilket sted? Vi skal også op til Ilulissat om 2 uger...

20:48 Vi har boet i Ilulissat/Jakobshavn i diskobugten. og har besøgt Uumannaq, Nuuk, Sisimiut og Asiaat Hvor I Ilulissat skal I bo?

20:48 fantastisk min mand skal arbejde som læge, så de har lovet et hus aner ikke, hvordan det bliver, vores 3 børn skal også med

20:49 Hvor gamle er jeres børn? Og hvor længe skal I være deroppe?

20:50 vi skal være der i 3 måneder, børn er på 8, 6 og 3 år... hvis der er noget særligt, jeg skal tage med herfra, skriv for mig er det meget interessant, om du vil fortælle de kulturforskelle, du har oplevet

20:52 Det skal nok gå fint. Børnene har jo hinanden og lege med. min bedste veninde var ansat som fysioterapeut på sygehuset i de år vi boede deroppe - vi tog hjem sam-

tidig.

20:54 har du bemærket nogle situationer, eller misforståelse, som kan forklares ud fra kulturforskelle?

20:54 Vi har haft nogle fantastiske år deroppe. Vi fik hurtig en god omgangskreds, både af andre danskere men også grønlandere. Alle mine ansatte var grønlandske og alle min mands kollegaer var grønlandske. så vi fik ret hurtigt et naturligt forhold til den grønlandske leveform. Der er altid ting der er anderledes når kulture mødes. Der er dog det specielle ved grønlandere vs. danskere, at der er en forudindtaget opposition.

20:56 ja, det er klart.

20:56 En af de ting der er stor forskel på er arbejdsmoralen.

20:56 mit speciale handler om interkulturel kommunikation med et problemstilling, hvor jeg vil undersøge, hvordan de interaktive digitale medier kan bidrage til dialog har du tænkt på, hvordan kan man komme til at tale sammen og forstå hihanden bedre?

20:59 Det er utrolig svært at have en diskussion mellem danskere og grønlandere uden det ender i et "racisme" spørgsmål. Hvis du kigger på ag.sermitsiaq's hjemmeside, hvor læserne har mulighed for at kommentere avisartiklerne, vil du opleve hvordan diskussioner og noget helt andet kan drejes over på et race emne. Det er stadigvæk enormt følsomt at være grønlander. og de har det svært med ironi. jeg oplevede tit i mit arbejdsliv, at jeg måtte passe enormt meget på, hvordan jeg kommunikerede med mit personale. hvor i DK jeg ville have formidlet kort og kontant hvordan jeg ville have det. Måtte jeg her passe meget på, og bruge alle mine pædagogiske evner for ikke at støde nogen.

21:05 ok hvordan har du så kommunikeret?

21:06 Jeg oplevede tit at folk troede jeg var "efter" dem - hvor det jo egentlig handlede om at motivere og give konstruktiv kritik. Jeg lærte med tiden at man kommer meget langt med små forsigtige skridt - - - så tager det bare meget længere tid:-) Jeg kunne en del grønlandsk efter de første 1 år

21:07 ja hvorfor er det sådan, tror du?

21:08 1,5 år. og det hjalp meget, at jeg talte deres sprog. Ordstillingen er nemlig ikke ens, så der kan let ske fejltagelser i direkte oversættelse.

21:08 ok, så du kan grønlandsk? Det er meget spændende Er der nogle hjemmesider, du vil anbefale at jeg skal kikke på undtaget dem, jeg har angivet? hvad med de fordomme, der eksisterer i Danmark om Grønland? er der noget sandt i dem

21:12 Jeg tror det er fordi vi i Danmark ikke reagere så umiddelbart på vores følelser. Grønlanderne derimod er tit enten enormt kede af det eller meget lykkeligt - der er tit ingen gråzoner. Hvis jeg nu har været uvenner med min mand, så tænker jeg inde i mig selv at han er en idiot - og så går livet videre og vi bliver nok venner igen. For en grønlander ville samme situation udløse voldsomme hjertesorger.

21:12 er der fordomme om Danmark, som grønlandere har om danskerne?
ja. tale de med hinanden om deres følelser også? taler

21:14 Nogle af dem er. De tager meget let på deres arbejdstid - det er ikke det der har første prioritet:-) I forhold til alkohol problematikken er min erfaring, at der nok ikke er mere af det end i DK, det er bare mere tydeligt der hvor det er.

21:14 hvad er det der er prioritet i Grønland?

21:16 Ja, de taler om deres følelser - bare ikke til den de er i konflikt med. Der er en lang tradition for, at man går rundt om den varme grød. Eksempelvis har jeg haft mange kvinder siddendegrædende på mit kontor, fordi de har følt sig alene med deres problemer. Og når man spørger om de har anskket med deres mænd, siger de at det "gør" man ikke. Kvinder tager sig af følelser - mænd skaffer til huse, sådan er det.

21:16 jeg har kikket på statistikken: nu er der flere i Danmark, som har alkoholproblemer, end i Grønland

21:17 Det der betyder allermest for en grønlander er frihed.

21:17 ok. hvordan?

- 21:19 Frihed til at bestemme over sit eget liv, frihed til at tage ud og sejle, gå på jagt, køre hundeslæde, leve som man vil. Det er en af grundene til deres arbejdsmoral er så dårlig - det er simpelthen ikke vigtig for de fleste. Og det er svært at forklare grønlandere at frihed som oftest koster penge.
- 21:20 ok. nogle gange tænker jeg på, om det er måske os, som ikke forstå det, der er vigtigt
- 21:22 Det er det helt sikkert - vi har aldrig haft mere tid til hinanden end da vi boede deroppe:-))
- 21:22 hvordan er det med internettet deroppe?
- 21:23 Langsomt og DYRT!!!
- 21:25 så dem, der bor i Grønland, er ikke så meget på nettet?
- 21:27 Jo, det er de - både på telefoner og computere.. Det er en STOR post på budgettet..
- 21:27 ok hvor meget koster en time?
- 21:30 Det ved jeg ikke helt på den måde - men vi havde en regning på ca. 1500 om måneden, og vores forbindelse var ikke den hurtigste der kunne fåes..
- 21:31 kan du kommentere de hjemmesider, jeg har sendt til dig før? www.greenland.com, www.kangia.gl, www.mitgrønland.dk
- 21:38 greenland.com er rigtig fin og overskuelig, den viser mange af de muligheder der er i grønland, fin for turister. mitgrønland.dk er lidt det jeg snakkede om her i huset, det starter ud som noget rigtig fint, og ender lidt som en diskussion om fordomme.
- 21:39 ok. skal man ikke snakke om det?
- 21:40 kangia.gl er meget fin og faktuel.
- 21:40 eller kan man gøre det på en anden måde? Hvad vil du bruge kangia.gl til?
- 21:46 (der var lige en der manglede sin sut) Jo, man skal snakke om det, men ikke hele tiden. man skulle hellere tage og fremhæve de gode ting. og opbygge en større selvtilid omkring det at være grønlandere. Jeg tror mange af de her fordomme kunne aflives hvis grønlanderne sagde; nu gider vi ikke hører det mere. vi svare ikke på så dumme spørgsmål.
- 21:46 ja, sut er vigtig har du nogle ideer, hvordan kunne man gøre dette på nettet?
- 21:48 Jeg ved at Kangia.gl tit er brugt af filmhold, forskere/hikingturister for at afklare reglerne omkring færdsel i unesco. Det er også et fint sted at "slå fakta op", hvis der er noget man diskutere:-)
- 21:49 savner du et kort over området på www.kangia.gl?
- 21:50 hmm, det er nok for følsomt endnu. Men vi har tit snakket om at grønlandske firmaer kunne bidrag til positiv pr, hvis der kom professionel markedsføring fra større virksomheder. Så den grønlandske udvikling blev mere synlig. Der er et kort, under Fakta om Isfjorden - Geologi.
- 21:51 ja, det har jeg set kan det være bedre? f.eks. interaktivt?
- 21:52 Det kunne da være fint - og måske kunne det være fint hvis det var på forsiden_-:-)
- 21:52 ja drukner man ikke i det hele på www.greenland.com? hvad er det først, du vil klikke på, når du åbner hjemmesiden?
- 21:56 Jeg kander siden fra da vi boede deroppe. Men jeg tror det første man ville klikke på er OPLEVELSER.
- 21:57 kan du finde Ilulissat på hjemmesiden uden at søge specielt efter det? Skriver du en blog?
- 21:59 Nej, det kan jeg faktisk ikke. kun fordi jeg ved hvilke oplevelser, der knytter sig til

området. Nej det gør jeg ikke... hvorfor?

21:59 skal man ikke fremhæve unesco på en eller anden måde på hjemmesiden?

22:01 Jeg synes faktisk tit UNESCO mærkatet er overvurderet. det er ikke alle der ved hvad det står for, jeg har tit måttet forklare hvad det var. så jeg synes ikke det er en nødvendighed.

22:05 ja, det synes jeg også skal Ilulissat fremhæves på en anden måde?

22:07 Ilulissat er super eksponeret, der er rigtig mange gode kræfter.. ikke mindst Hotel arctic, de trækker virkelig medier til.

22:08 har du beskrevet din rejse til Grønland et andet sted? Har du lagt billeder på facebook, f. eks.

22:09 Nej, kun mundtligt:-)

22:10 læser du andres beskrivelser af rejsemålet før du skal af sted på en rejse?

22:11 Nej, det har jeg egentlig aldrig gjort. kun spurgt hvis der er nogen i omgangskredsen der har været der hvor vi skal hen.

22:12 jeg tænker på at tilbyde at integrere de personlige historier på hjemmesiden som bruger-genereret markedsføring af Grønland hvad synes du om det?

22:13 Jeg tror det er en fin ide, hvis det bliver korte historier. hvis de bliver for lange tror jeg ikke folk læser dem.

22:13 ja, de skal være korte, med video og billeder.

22:13 Så tror jeg det bliver et hit:-)

22:14 vil du poste din egen kort historie om dit ophold i Grønland på sådan et sted?

22:15 Det kunne da godt være.. det er altid dejligt at dele de oplevelser man har haft.

22:15 det var faktisk det, jeg vil gerne spørge om vil du anbefale noget særligt til vores rejse?

22:18 Jamen, så håber jeg det kunne bruges. Ellers er du velkommen til at kontakte mig igen. Hvis du mangler flere interviews kunne jeg anbefale dig at kontakte Tommy Kanstrup. Han er direktør på Hotel Icefiord, der ligger i Ilulissat. Han har boet i Kangerlussuaq og er jordens mest behagelige menneske. I skal se om i kan komme en tur over på diskøen, det er fantastisk. Og så skal i komme ud og sejle mellem isbjergene alt det i kan.

22:20 ja, det drømmer jeg om: at se de store isbjerger!.. tusind tak for hjælpen. Skal jeg hilse Tommy fra dig?

22:21 De var så lidt, hils mit andet land:-)

22:21 Ja, det må du meget gerne.

22:21 det gør jeg god nat og en gang ta

Kontrolgruppen

(Resumeet af interviewerne med kontrolgruppen findes i projektet)

Jonas

R. Jonai, ką manai apie Grenlandiją? Jonas, hvad synes du om Grønland?

13:07 J. na, ka, idomi vieta, sudetinga (be galo), ypac Danijos kontekste. Et interessant sted I Danmarks kontekst.

13:09 R. buvai? kodėl įdomi? (aš ką tik iš ten) rašau baigiamąjį apie grenlandų komunikaciją, ieškau būdų dialogui su danais...

13:12 J. nezinoma, nematoma, daug isteklių, vietiniu gyventoju issiukiai "kolonizacijos" kontekste, geopolitine padėtis (vis svarbesne), ekologija.... ko nori nebuvau, deja

13:13 R. taip, bet įdomu, kiek žinoma apie tai kaip plačiai ir giliai

13:13 J. sakyciau, 0,0004 mazdaug, skandinavas dar dar turiu kazkoki supratima.... bet ir tas jau nelabai

13:14 R. paskutiniai metais nelabai... bet visi turi kažkokį įsivaizdavimą, kai išgirsta Grenlandijos pavadinimą tai gana įdomu

13:14 J. kaip ir madagaskaras manyciau, na, animacinis filmas, manau, tuoj Disney darys ir apie ruoniu seima Grenlandijoje....!

13:15 R. o tai jau komunikacija medijų pagalba, o gal turi idėjų, kaip grenlandams pavyktų susikalbėti su danais?

13:17 J. su danais susikalbėti neimanoma (sako svedas)

13:18 R. heeee, o gal? kodėl?

13:18 J. na, taip, ilga istorija, danai visada buvo prasti kolonizatoriai kazkodel

13:19 R. kodėl?

13:20 J. perdetas karingumas, "ponu kompleksas", kaip, na, pasipute olandai, matosi net Afganistane, pvz, kur danu nuostoliai gerokai didesni nei daugeliui kitu

13:20 R. ai, kaip gerai įvardinai: ponų kompleksas. vis galvojau, kaip tai pavadinti...

13:20 J. proporcingai kalbant, bet jie labai geri prekybininkai uztat

13:22 R. na, jei Jakobas iš Sæby į Ilulissatą pasak pasakojimo su laiveliu plaukdavo prekiaut, tai neblogi...

13:23 J. super tiesiog, bet Estijoje ir Latvijoje kalba apie "Gerus Svedlaikus", apie danus nei kvapo

13:23 R. danus kuršiai pravaikė

13:23 J. ir tas taip

13:24 J. švedų ir danų santykis irgi įdomus, svelniai tariant

13:24 R. kaip tai įvardinti trumpai?

13:24 J. hmmm, mastau....

13:24 R. necituosiu, tik būni labai tikslus, kai nori man pačiai į naudą o švedų ir grenlandų kokių kontaktų būta (yra)?

13:26 J. beveik jokiu, kazkiek akademiniu, kas liecia Arktika itt

13:27 R. norvegai tebeturi kažkiek pretenzijų dėl rytinės pakrantės, kiek žinau... o kaip ir kas yra, buvo ir gali būti grenlandai? tavo akimis

13:28 J. danai-svedai: "skandinavisku ponu(ciu) amzinas nesutarimas"

13:28 R. nu jo...

13:28 J. grenlandai yra mazdaug kaip aborigenai Australijoje

13:28 R. kodėl? jų valtyis puikios, geri žvejai

13:29 J. jie turi savo labai jautria kultūra, kuri sunkiai kovoja su modernybe

13:29 R. ar yra šansų?

13:29 J. visada, Lietuva irgi buvo nurasyta

13:29 R. jaunimas grenlandų sako, kad yra mišri kultūra, kad sunku atskirti

13:30 J. asimiluojasi, taip

13:30 R. ir matosi: kad kai grenlandai "ima" valdžią, mėgdžioja daniškus principus

ką su tuo daryt? dalis jų pačių tai mato ir nežino

13:30 J. kitu moderniu pavyzdziu gi nelabai yra

13:31 R. JAV ne išeitis

13:31 J. oi ne, JAV "x----" siaubas

13:31 R. cia gal didelis grenlandietis? Danai kaip ir sako: gerai, paleidžiam lėtai, po truputį...

13:31 J. haha

13:32 R. o čia banginis?

13:32 J. besijuokiantis svedas, isgirdes, kad danai sako "paleidziam po truputi"....

13:32 R. aaaa... na, bet aš vis tiek bandau ieškoti dialogo galimybės

13:33 J. kviesk grenlandus i Lietuvą

13:33 R. bent jau kad tie kvaili stereotipai išsitrintų danų galvose

13:33 J: nu va

13:33 R. gerai, kviesiu, bet šansų mažai...

13:33 J. NMR tikrai prisidetu

13:34 R. kas yra nmr?

13:34 J. Nordiska Ministerrådet Jie LABAI skatina reginonini bendradarbiavama

13:35 R. čia dabar toks širšalas fb dėl homo ir juvenalinės... kad net nežinau bet grenlandai gal nieko...

13:35 J. arba, davaj, daryk lietuviska-grenlandiska bendra projekta Umea, kitais metais mano gimtine, ir, kitais metais Kultūros sostine Europos kaip Vilniuje kadaise, tik Ge okai rimciau daro.

13:36 R. na, gerai, aš utopistė, alia vis tiek...

13:36 J. o as irgi uto-pistas, gavome is gyvenimo i lempa, bet vistiek darome kazka

13:36 R. turi galvoj, kad Vilnius tiek Europa kiek Grenlandija?

13:37 J. kai kur taip, Lletuva turi kolonijaline patirti, zino, ka reiskia but po padu manau, grenlandams i nauda

13:38 R. kuo panašūs padai?

13:38 J. kalba, kultūra, ekonomika, svietimas... itt itt

13:38 R. žuvies Lietuvoj tiek nēr, negali visai spjaut

13:39 J. na ne, Lietuvos zuvyte tur but kiaules, valdomos danu tarp kitko, davaj, sekmes su grenlandais!

13:40 R. iki

Marius Vaiva

12:56 Rima: Labas, Mariiau, ar gali parašyt trumpai, ką manai apie Grenlandiją? be Google

12:57 Marius: hm... dabar ten turėtų būti gražu. žinau, kad ten yra rašytojų namai, kuriuose jie gali apsistoti mėnesiui, bet tik vasarą. žiemą jų ten neleidžia - bijo, kad apimti depresijos nenusižudytų. lietuviai, ten buvęs, sakė, kad vietiniai jį laikė danu ir dėl šios priežasties nemėgo bet, manau, aš būtinai apsilankyčiau.

12:57 Rima: o aš ką tik iš ten

12:58 Marius: ir kaip? labai įdomu.

13:00 Rima: hmmm... fotkių neturiu, nes kažkaip sugebėjau ištrinti, bet toks geras laisvės, ledo ir dulkių pojūtis, ypač kai pasakydavau, kas nesu danė (kalbėdavomės daniškai)

13:00 Marius: aišku. na, gal reiks kada į tuos rašytojų namus nusibelsti.

13:01 nevisai aišku. bet verta

13:03 o, beje, kodėl klausiat mano nuomonės apie Grenlandiją?

13:03 rašau darbą apie grenlandų komunikaciją, dėl to paklausiau, rašyk "tu", gerai? o kur yra rašytojų namai? Kokioj vietoj? Buvau Ilulissate.

13:15 o gal ir suklydau, panašu kad čia: Refugium Upernavik Upernavik Museum Boks. Upernavik Tlf. +299 96 48 52 bet reikia to buvusio žmogau tiksliai pasiklausti

13:16 dar, kiek girdėjau, lietuviai buvo, keliavo ledu, ar apie tai nebuvo kalbėta rodyta?

13:18 deja, nežinau. TV nežiūriu, o spaudą dažniausiai internetinę skaitau. O ten buvo, jei neklystu, Vidas Morkūnas, o jo kontaktų neturiu. turėtų turet Rašytojų ar Vertėjų sąjungos.

13:21 ačiū

Vaiva: Šaltas, sniegu ir ledynais padengtas kraštas. Skaidriu it stiklas vandeniu. Neužterštas "čipsų ir coca colos" išnaromis. Su mažais, įdegusiais žmogeliais, kurie, bet kurį naujai atvykusį, apžiūrinėja su smalsumu ir pagarba. O svarbiausia šunys, su kurių kinkiniais gali prasinešti kaip su sniegomobiliu. MMM net saldu, jei nebūtų šalta. Kažkada skaičiau knygą, neatsimenu kaip vadinasi, bet ten mergina išplaukia į Grenlandiją ieškoti tėčio, be to iš tavo nuotraukų, kurias mačiau.

20:28 Rima: lietuviai gali būti taip vadinama kontrolinė grupė tyrimams nes komunikacija, kurią tyrinėju, yra tarp grenlandų ir danų dar tokie klausimai: ar Grenlandijoje yra internetas? Kaip manai, ar ten yra internetas? Kokiuose namuose jie gyvena? Kokiomis kalbomis kalba? Ką ten gali pamatyti turistai? Kaip su jų istorija? Kokia politinė kryptis ten yra vyraujanti? ir pan. negooglink, man reikia tikros autentiškos nuomonės

20:31 Vaiva: Be to man grenlandai asocijuojasi su ruonių kailiniais, bei išskirine žuvies mėsa. Nežinau ką jie ten pagauna, bet atrodo kad turėtų ir valgyti ruonieną, ar kažką panašaus.

20:31 Rima: jo, pagauna daug ir gerai, ruonius valgo, kai nėra nieko geriau... o kaip jie žvejoja? ar turi laiko čia man į tokius keistus klausimus atsakinėti?

20:36 Vaiva: Kaip aš isivaizduoju, tai turėtų gyventi jurtose, bet mačiau filmuose, kad namukai pas juos neblogi. Internetas turėtų irgi būti, nes kitaip tu nuotraukų nebūčiau mačius. Apie kalbą net neįsivaizduoju, kuris regionas arčiausiai, googlint neleidi tai net nežinau.

20:37 Rima: gerai jau, galesi googlint paskui, ar noretum ten nuvaziuot? ir kodel? jei noretum / kodel? ir jei nenoretum / kodel?

20:40 Vaiva: Nuvažiuoti daug kur norėčiau, tame tarpe ir į Grenlandiją. Čia sniego nemėgstu, nes vaikai su gniūžtėmis nervuoja. Manau ten sunkus atvejis su tokiais dalykais. Smagu būtų pamatyti, visiškai kitokį pasaulį. Be Lietuviško prieskonio ir liaudies.

20:40 Rima: o kas nepatinka Lietuvoje?

20:41 Vaiva: Pas mus žiema kitokia, ten taip vilioja tie ledynai, tokius tik sapne gali pamatyti. Arba pas tave nuotraukose.

Nijole

13:52 Nijole, gal galit parašyt man apie Grenlandiją? Kas ir kaip tai yra? Jūsų nuomone?

14:03 Nebuvau Grenlandijoje, netraukia manes šaltos šalys, visa Azija yra po lopineli apziureta, ten as specas

14:03 Taip, bet vis tiek parašyk, kaip įsivaizduojat. Rašau baigiamąjį darbą apie grenlandų komunikaciją, pati ką tik grįžau iš ten, labai įdomu sužinoti, kaip žmonės įsivaizduoja Grenlandiją.

14:04 Įsivaizduoju ją, kai didžiule taikinga baltąja meska, kuri guli sau vidury vandenu, o ant jos zelia miskai ir ramus žmonės gyvena. Labai nepataikiau ?

14:06 nežinau, man įdomi Jūsų vaizduotės sala.

14:08 Mat buvau Islandijoje, tai ji, mano manymu, buitiskesnė ir smulkmesnė, kaip kokia poliarinė lapa o komunikacija Grenlandijoje turetų būti skandinaviškai dalykiska ir rami su mitologijos priemaisa taip vaizduociausi

14:08 kaip jie gyvena? Kokie santykiai su savo identitetu ir danais? Ar yra kokių vaizdų, kuriuos atsimeinate apie Grenlandiją ir grenlandus?

14:11 O skandinaviška, tai dėl to, kad grenlandai, kaip ir skandinavai, gal nelinkę i tautini separatizma, nes jie taip toli nuo tevonijos ir, gal but, isvis nuo jos nepriklauso psichologiskai, kaip suaugęs vaikas nuo motinos - bambagysle likusi tik subtiliojoje atmintyje. o jei linkę? kaip tai galėtų būti? Kokia yra grenlandų tėvonija? Kaip ji skiriasi nuo skandinavų? Kadangi vaizdu nemaciau, tai neatsimenu bet vaizduote piesia kalnus, miskus ir aukštaugius dramblotus žmones, kaip kokius medkircius is pasakos

14:13 Grenlandijoje? ar Skandinavijoje? jūs neturite atsakyti teisingai įdomu yra vaizduotė

14:14 Taigi Danija juos laiko isikandusi, ja ir vadina tevonija, bet gal ji jiems, kaip Australijai Anglijos karaliene- kaip ir turetubuti, bet nelabai jau stipriai

14:14 lietuvio apie grenlandus

14:15 Grenlandijoje medkirciai O i skandinavus panasus, kam i siaure nuo musu ir tie, ir anie ir kam vandenyse ismetyti

14:16 o kuo panašūs ir skiriasi nuo skandinavų? (kas priklauso skandinavams?)

14:16 Kur šaltokas klimatas, ten žmonės viduje kaip medkirciai ir daug geria alkoholio, net ne vyno

14:17 o jie tik viduje medkirciai, ar ir medžius kerta?

14:17 Skandinavai gal labiau proto vergai, nei grenlandai

14:18 kodėl?

14:19 Niekaip skandinavai racionalumo ir mitologijos i save kartu nesutalpina, gal grenlandam, kaip ir islandam tai sekasi- ne tik duonos valgytojais, ne tik kuno ir proto sutverimais jaustis, bet ir dvasios siek tiek savyje pastebeti batarke baigiasi, jei nutruks

14:19 na, man labai įdomu tai, ką piešia vaizduotė...
negooglinkit, gerai, ačiū, jei norėsit, parašykite iš kitos batarkės, būsiu dėkinga

14:21 Skandinavai gal is to mazumo panoros atrodyti baisiai bent jau racionalus ir realus, o sekasi nekaip - geria, kaip zverys, genderizmas klesti, kaip ir tariama lyciu lygybe, kur kovojama, kad toks pat skaicius moteru vairuotu sunkius sunkvežimius, kiek vyru tai daro Kai grisiu namo, tai pajungsiu telefona, nes is telefono rasau:€

14:22 lygybė čia visai ne tariama... bet grenlandai įdomiau. lauksiu... jūs gal Pervalkoje/?

14:25 Tariama, tariama, nes teko paciai jos ten mokyti, skandinaves "isisavino" maisus pinigų, mokydamos mus lygiateisiako, šį jomis ir Islandija apsokinejau ir istoriju apie i teisma paduota karinio lektuvo konstruktoriu, kam 9 nestumo menesyje netelpa bobele uz sturvalo isklausiau, perzaidimas ten toks, kad vis jau pasimete savo lytyse

14:25 mes irgi ten turim mažą kamputį, gaila, mūsų ten nėra...

14:25 Pervalkoje:) Šian prie molo himna giedam

14:26 ajjjj... gerai, aš čia prie fjordo irgi pamurmėsiu himną mes su jumis

Indira

Labas, ar galiu sutrukdyti? Gal gali parašyti, ką manai apie Grenlandiją? Rašau baigiamąjį darbą, labai reikia nuomonės..

13:52 Oi pas mane ji neigiama

13:53 kokia ir kodėl?

mano baigiamais darbas apie grenlandų komunikaciją, labai svarbi nuomonė

13:54 Del zmonių - gamtos vaiku nesugebėjimo integruotis i siuolaikini ritma; is to seka alkoholizmas ir degradacija.

13:55 ar pažįsti grenlandų asmeniškai?

13:55 Ne. Bet zinau is zmonių kurie dirbo soc darb. Su jais

13:56 čia rimtai. ieškau info kanalų jie taip pasakoja?

13:57 Ju likimas panasus i indenu likima, atkirsti nuo gamtos jie degradoja.

13:57 čia danai taip sako? o kodėl būtent lygina su indėnais?

13:58 Pvz. I mokykla eina kada nori. Prasidejo lasisu sezonas- visi varo i zvejyba

13:59 o kas čia keisto? pas juos šeima svarbiau už mokyklą, tai kita mokykla

13:59 Arba ejo i mokykla, pakeliui pamate kina - nuejo ten

13:59 o kaip tau pačiai tai atrodo? na, kur riba?

14:00 Butent. Jie jausmo prietarų tradicijos žmones, o mes logikos ir ateities planavimo

14:01 tiesiog toks klausimas: mes tarp danų ir grenlandų kas arčiau?

ir kodėl? ar mes esame pasimetę? koks yra žmogaus laisvės suvokimas?

14:02 Jei skaitei kastaneda indenu apibudinimas tinka jiems

14:02 na, danai - ne amerikiečiai, o grenlandai - ne indėnai

14:03 Matai dauguma mes grenus matome dk kaip alkoholikus stotyse

Aisku yra kur studijuoja ir visa kt, bet jie neatsveria neigiamos nuomonės

14:05 o kodėl jie stotyse, tie grenlandai, kai danai geria tyliai slapta namie?

14:05 Social life

14:06 na, aišku, tai danai mato juos neigiamai, todėl ir mes?

14:07 jie buriuojasi pagal etniskuma gal. Kad mes kitaip ir negalim pamatyti. As pvz nemaciau

grenlando pardeje mokykloje ar ligonėje bei picerijoje dirbant

14:09 tai kur jie dirba? soc. remtini yra 17 procentų Danijoje

14:10 Neisivaizduoju

14:10 va... ir aš taip manau ar galima sakyti, kad mes būnam paruošti visuotinės nuomonės mūsų asme-
ninei susitikimo su grenlandais patirčiai?

14:12 Ir taip ir ne. Is vienos puses grenlandija dk kolonija ir gana turtinga, del to dk nereikia
kad grenlandai atrodytu protingi nes teks grazinti savivalda O is kt labai aki rezia asocialus grenlandai
dk. Pvz ne turkai nusigere buriais slitineja. Tai Va tas 17 proc formuoja ivaizdi

14:17 na taip. o ko reikėtų, kad įvaizdis pasikeistų?

14:18 Atsikratyti degradu. Tas galioja visiems atvykeliams. Mums arabams grenlandams. As
nzn kokiom teise jie gyvena dk

14:20 ar galima sakyti, kad mes labai mažai žinom apie grenlandus? Ir apie grenlandus Grenlandijoje?

14:20 Zinome is mitu. Kaip atsilikusi degradu tauta. Cia vienas is mitu

14:22 prisiknisau aš čia, suprantu, bet įdomu vis tiek. Gal yra dar koks sprendimas? Ar jie tikrai degra-
dai?

14:24 Sunku ka sneke kai nieko nepazysti. Mes visi dedam stampus: islamistai - teroristai, east
Europe vagys ir tt. Visi tikrai - ne. Bet ju toks ivaizdis

14:2 taip, tai gal komunikacija galėtų tai keisti?

14:28 Daugiau turizmo i grenlandija , daugiau rollemodeliu apie ju sekminga gyvenima Visad
piesiam baissia i ta ko nepazystam

14:29 taip ačiū, Indira. Bandysiu sugalvoti ką gero.

14:29 Sekmes. Pavartyk kastaneda

Gintaras Kristina

- 14:40 Labas, Gintarai. Ką manai apie Grenlandiją?
trukdau, aš ką tik iš ten, rašau baigiamąjį darbą, ir labai įdomu, kaip Grenlandiją vaizduojasi lietuviai...
15:17 Kaip ledkalnį, kurio pakraščius aplipę sustirę į ragą danai.
- 15:17 taikliai, o dar?
15:19 Dar yra nuostabus daiktas Grenlandijos žalieji. Jie ledynus dažo žaliai.
- 15:20 Čia viskas, ką lietuviai žino apie grenlandus? na, vaizduojasi juk turi kilti asociacijos ir pan.
15:22 Absoliučiai viskas. Grenlandai apie lietuvius nė tiek nežino.
- 15:22 kai kurie žino, kas yra dar keisčiau
15:23 Tai ten ne grenlandai, o seniai emigravę lietuviai.
- 15:23 o kaulinė dūda nieko bendra su tuo? jei lietuviai buvo indėnai, tada.
15:24 Ne. Visam pasauly žinomas instrumentas.
- 15:25 gerai. Ačiū
- 14:47 Rima Palubinskiene Sveika Ką manai apie Grenlandiją? keistas klausimas, rašau baigiamąjį darbą, ir svarbi nedanų ir negrenlandų nuomonė gal, tiksliau, vaizduotė ... ohhh. sakysi... ne, tik jei turi laiko ir noro
- 14:48 Kristina Paul Labas Mačiau tavo nuotraukas pasirodė šalta amžina šiaurė brrr
- 14:49 Rima Palubinskiene tik šalta, ar dar kas nors?
- 14:50 Kristina Paul nelabai ką žinau apie ją, tai sunku ką ir parašyti
- 14:50 Rima Palubinskiene na, ką vaizduotė piešia...
- 14:51 Kristina Paul haskiai rogės
- 14:51 Rima Palubinskiene toliau?
- 14:52 Kristina Paul prekyba žuvimi įtariu, kad jie euroskeptikai ką augina - ožkas, avis, šiaurinius elnius geizeriai
- 14:54 Rima Palubinskiene :))) gerai, o dar?
- 14:54 Kristina Paul pagrindinė transporto priemonė - šuniukai
- 14:54 Rima Palubinskiene kaip žvejoja? kur jie su šuniukais transportinasi?
- 14:55 Kristina Paul tinklais gal
- 14:55 Rima Palubinskiene na, transportas koks žvejojant?
- 14:55 Kristina Paul Grenlandija suskirstyta į keturias savivaldybes...?
- 14:56 Rima Palubinskiene negooglink man reikia vaizduotės
- 14:56 Kristina Paul žvejoja gal laivukuose, valtyse apie savivaldybes kažkas sake ir kad gyvena nedaug žmonių
- 14:56 Rima Palubinskiene a...
- 14:57 Kristina Paul apie 50 000
- 14:57 Rima Palubinskiene įdomu, ar kas ir kiek žino apie Grenlandiją ir grenandus Lietuvoje
- 14:57 Kristina Paul Manau, kad nelabai
- 14:57 Rima Palubinskiene tai va... bet kažkokias asociacijas pavadinimas juk sukelia?
- 15:00 Kristina Paul sukelia, pagal klimatą ir vietą aišku, kas ten vyksta
- 15:00 Rima Palubinskiene tai jos ir yra įdomios
- 15:01 Kristina Paul žvejyba, turizmas, šuniukai
- 15:02 Kristina Paul elniai geri žmonės šiauriečiai :DDDDDD lašišos, menkės, krevetės geizeriai
- 15:03 Rima Palubinskiene supratau... ačiū o iš kur visa tai? iš filmukų, ar dar iš kur? jei įmanoma atrinkti
- 15:05 Kristina Paul iš national geographic šiaip iš asociacijų pagal gyvenamą vietą, teritoriją
- 15:06 Rima Palubinskiene ai, beje, o Senelis Saltis kur gyvena?
- 15:07 Kristina Paul Jis gi Laplandijoje
- 15:07 Rima Palubinskiene tai juk ne Grenlandija visai... o jo rogės ir paštas tai Ilulissate stovi kaip čia suprast?
- 15:07 Kristina Paul nee, Suomijos regionas

15:08 Rima Palubinskiene kiek Senelio Salcio gimtinių yra?
 15:08 Kristina Paul manau, kad viena
 15:08 Rima Palubinskiene hmmm o kaip su Dr' bako miestu Norvegijoje? Kalėdų Senelių gimtinių mūšis?
 15:12 Kristina Paul nieko nežinau apie tai vyksta kažkoks mūšis? Senelis šaltis tai iš Rusijos :DDDD o Kalėdų iš Laplandijos
 15:15 Rima Palubinskiene taip, mūšis vyksta a tai yra du Seneliai o gal daugiau? tiesiog įdomu, kiek šansų turi Grenlandiškas Kalėdų Senelis...
 15:20 Kristina Paul Na, man tai negaila iš kur jis būtų gali iš visur iš Šiaurės turėtų visgi būti, nes ant elnių atjoja
 15:23 Rima Palubinskiene ačiū
 15:23 Kristina Paul Už ką jau čia ?
 15:24 Rima Palubinskiene už Senelius
 15:28 Kristina Paul Man pačiai įdomu sužinoti savo vaizduotes ar teisingos tos mano vaizduotės ? dėl Grenlandijos
 15:31 Rima Palubinskiene nežinau. tik matau, kad grenlandai turėtų daugiau apie save pasakoti
 15:32 Kristina Paul Tikrai turėtų, niekas dorai nieko nežino
 15:32 Rima Palubinskiene kaip ir apie lietuvius
 15:33 Kristina Paul o apie ką pats Grenlandai žino?
 15:34 Rima Palubinskiene apie žuvis: labai daug
 15:34 Rima Palubinskiene apie vandenyno spalvas ir orą kaip išgyventi
 15:34 Kristina Paul tikiu, nes ten sunkoka nepriklausomai nuo (politinių) sąlygų su tokiu klimatu juk daržovių ten nėra kur auginti pagrinde žuvis, ožkos
 15:35 Rima Palubinskiene kam daržovės, jei yra žuvies ir mėsos? ožkos iš bėdos, daugiau elniai
 15:36 Kristina Paul jei jie prisitaikę prie žuvies ir mėsos, tai gal jiems užtenka aš pvz be daržovių negalėčiau
 15:37 Rima Palubinskiene na, TA ŽUVIS gali atstoti daržoves tiek rūšių nesu mačiusi
 15:38 Kristina Paul žuvies? na, man žuvis patinka:)

Jolita

14:58 Rima Palubinskiene Sveiki, ar galiu sutrukdyt? Ką manote apie Grenlandiją? keistas klausimas, rašau baigiamąjį darbą, ir svarbi nedanų ir negrenlandų nuomonė gal, tiksliau, vaizduotė ...
 14:58 Jolita Eidukiene Nežinau Nesu ten buvusi
 15:00 Rima Palubinskiene suprantu... bet gal yra kokios asocijacijos? na, kaip tai įsivaizduojate?
 15:02 Jolita Eidukiene Kalnai, uolos, vejai..
 15:02 Rima Palubinskiene man įdomu, kiek ir kokios info yra apie Grenlandiją Lietuvoje?
 15:02 Jolita Eidukiene nera vasaros na, reikia pagooglinti
 15:04 Rima Palubinskiene neeee. googlinti nereikia įdomi vaizduotė
 15:05 Jolita Eidukiene atšiaurus vikingu krastas idomiausia turbūt geizeriai, kaip ir Islandijoje
 15:07 Rima Palubinskiene o kur gyvena Senelis Saltis?
 15:07 Jolita Eidukiene galvoju, kad Norvegijoje
 15:08 Rima Palubinskiene hmmm, kiti mano, kad Laplandijoje, o dar kiti, kad Grenlandijoje kaip čia gali būti?
 15:09 Jolita Eidukiene Norvegijoje Drøbako mieste ten yra ir dovanos, ir kaledinis pastas..
 15:09 Rima Palubinskiene Ilulissate irgi yra paštas ir rogės kaip ę čia suprast? o kaip tuomet su Laplandija?
 15:11 Jolita Eidukiene visi siauriečiai nori, kad kaledu senelis gyventu butent pas juos niekaip nesuistaria
 15:15 Rima Palubinskiene :))) kaip tai išspręsti?
 15:17 Jolita Eidukiene Gal tiesiog kaledu senelis gyvena Siaurej ir tiek? Vienam tai gali būti laplandija, kitam - Grenlandija, trečiam - Norvegija..
 15:17 Rima Palubinskiene na, bet paštas tai juk turi nukeliauti... ir atsakymai ateina
 15:19 Jolita Eidukiene Nukeliauja tikrai i Siaure O atsakymai ateina dovanomis. Atgalinio adreso nebuna Maniskiai vaikai tikrai zino, kad kaledu senelis gyvena Drøbake, nes yra ten ne karta lankesi
 5:20 Rima Palubinskiene Supratau... bet Ilulissate irgi yra paštas ir rogės, ne jau to negalima būtų kaip nors geromis intencijomis panaudoti?
 15:20 Jolita Eidukiene As galvoju, kad ir naudojama. Argi ten gyvenantys vaikai taip nemano?
 15:21 Rima Palubinskiene jie mano visaip... bet laiškų ten daug primesta, panašu, kad ne tik vietinių
 15:22 Jolita Eidukiene Na tai naudojama pagal paskirti
 15:22 Rima Palubinskiene taip. Ačiū, Jolita
 15:23 Jolita Eidukiene Nera uz ka

Sergej Vidmantas

Sveiki, ar galiu sutrukdyt? Ką manote apie Grenlandiją?

keistas klausimas, rašau baigiamąjį darbą, ir svarbi nedanų ir negrenlandų nuomonė, gal, tiksliau, vaizduotė

14:50 Nepazistu tos salies

14:50 o vaizduotė ką piešia?

14:51 Gamta zmogaus nenugaleta ir su juo nesigalinejancia

14:51 taip? o žmogus koks?

15:25 Tylus, kurybingas, saugantis proteviu tradicijas ir suvokiantis gamtos kalba

15:27 kodėl būtent toks?

15:32 Visur yra taip, kur žmogus jaučia gamtos galia

15:33 taip, jūs teisus. Bet jie susiduria su didele identiteto problema dabar. Gal teko girdėti?

15:37 Ne

15:38 ačiū

15:38 Kad tik macytu

Vidmantai, ar galiu sutrukdyt?

Gal galit parašyti, ką manote apie Grenlandiją?

rašau baigiamąjį darbą, labai reikia jūsų nuomonės

15:24 Laba diena, nieko negaliu pasakyti apie Grenlandiją. Viskas, ką žinau, - kiek mažiau Jūsų paskelkbtų nuotraukų FB. Buvo įdomu pamatyti ledo žemės vaizdų. Bet tuo mano "žinios" ir baigiasi .

15:24 ačiū bet įdomu, jei ką piešia vaizduotė, jei parašytumėt, ką

15:29 Abejoju ar turėtų prasmės toks fantazavimas. Man patinka dalykiškas konkretus kalbėjimas žmonių, kurie išmano reikalą ir supranta ką kalba. Visokie svaičiojimai ir sapaliojimai, ko internete pilna, šiek tiek "ne mano žanras" . O Jūsų siūloma tema negalėtų išeiti nieko kito, kaip tik sapaliojimai. Dovanokite.

15:30 man turi prasmės, nes rašau darbą apie grenlandų komunikaciją

tad stereotipizavimas ir vaizduotė yra vienas iš svarbiausių dalykų

tai, koks tas sapaliojimas yra, priklauso nuo komunikacijos

lietuviai yra kontrolinė grupė

15:35Aš su Jumis neatsargiai pajuokavau prieš pusmetį, tai dar mane imate kaip "egzempliorius", dedate po didinamuoju stiklu ir norite mėsinėti, nelyginant smeigtukais prie lentelės prisegtą varlę...

15:36 ne, ne jus, o įsivaizdavimus. anonimiškai

man tiesiog reikia pagalbos renkant duomenis mano baigiamajam darbui

jei galit padėti, būsiu dėkinga

15:41 Suprantu, juokauju (tikriausiai, nevykusiai). Dalykas tas, kad aš pats jau beveik kraunuosi lagaminus ilgai komandiruotei, tai nė laiko daug neturiu fantazuoti temomis, kurios man tolimos. Nebent jeigu turėtumėte konkrečius klausimus, tam tikrą anketą, kuria užpildyti neužimtų daug laiko. Priešingu atveju turėsiu atsiprašyti.

15:41 suprantu. atleiskite už sutrukdyimą, bet gal galit pasakyti, iš kur tas juokas apie banginių taukus ir žmonių skolinimą buvo?

16:11 Na, apie ruonių ar banginių mėsos valgymą kažkaip ekspromtu išėjo, žinant, kad ten nėra iš kur daug maisto prasimanyti, išskyrus "išsigriebti iš vandens". Ką ten kito labai išstrauksi, iskyrus ruonius ir banginius? Aišku, tai sakiau truputį šaržuodamas, perkeltine prasme, kadangi

šiais laikais net ir Grenlandija nėra jau tokia izoliuota vieta, kurios civilizacija, su visais jos produktais, įskaitant maisto, nepasiekty. O apie tai, kad priimdami "garbingą" svečią grenlandai ne tik jį gardžiai pavaišina (tarkime, vytinta ruoniena), patogiai apnakvydina (ruonio kailio palapinėje), bet dar ir savo žmoną nakčiai patiki, kažkur skaičiau, nebepamenu kur. Tai buvo toks pusiau rimtas, pusiau nerimtas pasakojimas kažkio užsieniečio keliautojo (ne barono Miunhauzeno, bet irgi su humoro jausmu). Nors jis taip neaiškino, bet išvadą galėjai pasidaryti maždaug tokią: kadangi šalis didelė, atšiauri, žmonių mažai, išgyvenimo sąlygos ribinės, populiacijai plėstis – nepalankios, didelė kraujomaišos tikimybė, tad atsitiktinis keliautojas "ant slidžių", atokiai gyvenančiai šeimai, - savotiškas "laimikis", kad žmonės neišsigimty. Turėta galvoje, žinoma, ne dabartiniai laikai. Kiek tai turi istorinio pagrindo, žinoma, nesimu spėlioti, bet kaip anekdotas, kuris patraukė dėmesį ir iš karto mano sąmonėje įspaudė "grenlandiškos tapatybės" bruožą, buvo, sakyčiau, vykęs. Atsiminiau kaip "atskirti" grenlandus nuo kitų. Bet nenustebčiau, jeigu čia tiesos apie grenlandus būtų tiek pat, kaip Prospero Merimė apsakyme "Lokys" pasakyta apie lietuvius. Ar rusiškuose anekdotuose apie čiukčius. Sėkmės Jūsų darbuose!

16:13 Ačiū, sėkmės Jūsų komandiruotėje.

Lina

Labas, ką manai apie Grenlandiją? Čia toks mano baigiamajam darbui svarbus klausimas, jei galiu sutrukdyti

16:40 oi ka tik gryzau is muziejaus, atiprasau, kad velai atrasau. Oi net nezinau nieko apie Grenlandija tiesa pasakius...

16:41 na, rašyk, kas ant seilės, įdomu, kaip įsivaizduoji, ir kodėl taip įsivaizduoji

16:44 oi net neįsivaizduoju kur ji yra, kažkaip nieko neteko apie ja girdet, man atrodo kad ten salta ir senis saltis pas mus atkeliauja is Grenlandijos ir kad kad ji yra Anglijos kolonija jaučiu kad nieko ir nepataikiau nesinori lysti i interneta ir ieskot medziagos, tai rasau kaip įsivaizduoju

16:44 negooglink, man svarbu tai, ką įsivaizduoji

16:44 turetu buti turtinga ir gerai issivysciusi salis, ir zmones ten kalba gal angliskai

16:45 irgi parašyk paskui galėsi pagooglint

16:45 jo paciai dabar idomu, kazkaip man su Geografija nekas o dabar pagalvojau, kad tai turetu buti sala ir gal kazkur i ta puse kur Islandija, nes skamba panasiai, Islandija, Grenlandija

16:46 gal, o kur yra Islandija? negooglink

16:47 ji prie Skandinavijos netoli

16:47 tu gi zinai, kaip nusikalba zmones kartais, kai apie Lietuva paklausii :)))

16:47 taip zinau, kad ir as dabar nusikalbu

16:47 gerai, net labai

16:48 man atrodo kazkur netoli svedijos ar Danijos kazkur salia

16:48 as irgi nieko nezinau apie pvz Anglijos reikalus

16:48 aisku as tureciau daugiau dometis kitom salim ir ju geografija, nes net geda kai kas paklausia

16:49 ačiū, ir aš

Spørgeskemaet om grønlandskhed: så kompliceret det er

"Fødested:
Bosted:
Erhverv:

Antal år, boet i Grønland:

Har du en samlever:
Samlever fødested, bosted, erhverv:

Børn:
Hjemmeboende:
Voksne:
Flyttet hjemme fra:
Børns fødested, bosted og erhverv.

Fars fødested:
Mors fødested:

Fars bosted, eller sidste bosted hvis han er død:
Mors bosted, eller sidste bosted hvis hun er død:

Fars erhverv:
Mors erhverv:

Er din far og mor dine biologiske forældre?
Er du vokset op med begge dine biologiske forældre?
Kender du dine biologiske forældre?
Kender du alle dine forældres børn du har kendskab til?
Bestragter du dig selv som grønlander, dansker eller halvt af hver.

Betragter du din far som grønlander, dansker eller halvt af hver. Betrager du din mor som grønlander, dansker eller halvt af hver. Betrager du din partner grønlander, dansker eller halvt af hver. Betrager du dine børn som grønlander, dansker eller halvt af hver. Vil du betragte dit barndomshjem som et grønlandsk eller dansk hjem? Hvilke sprog blev der talt i dit barndomshjem? Var der konflikter mellem dansk og grønlandsk kultur i dit barndomshjem? Havde du danske/grønlandske venner som barn. Var der misbrug af alkohol i dit barndomshjem? Var der misbrug af hash i dit barndomshjem.

Hvor har du gået i skole?
Har du haft et eller flere års skole gang uden for grønland? eks. efterskole eller tvungent ophold?
Den højste uddannelse du har taget?
Gik du i dansk eller grønlandske klasse i folkeskolen?

Hvor godt taler du grønlandsk:
Hvor godt forstår du grønlandsk:
Hvor godt skriver du grønlandsk:

Samme spørgsmål for dansk sprog med tale, forstå og skrive.
Evt. samme spørgsmål for mors, fars, partners og børns sprogkundskaber.

Hvor vigtigt mener du at det er kunne tale grønlandsk?
Hvor vigtigt mener du at det er kunne tale dansk?
Hvor vigtigt mener du at det er kunne tale et 3 fremmedsprog?

Hvis du betragter dig selv som grønlander:
Har du så danske venner? En få eller mange
Har du så danske bekendte? En få eller mange
Har du så danske kollegaer? En få eller mange
Har du så danskere i din nærmeste familie? En få eller mange
Kender ingen danskere? Har du noget af din nærmeste familie i Danmark?
Hvis ja, er deflyttet permanent? pga. uddannelse? altid boet i Danmark? Flyttet til Danmark da de fik en dansk partner?

Samme spørgsmål hvis du betragter dig selv som dansker.

Hvor enig er du i følgende udsagn:

“Danskere ser generelt ned på grønlandere.”

“Grønlandere ser generelt ned på danskere.”

“Danske erhvervsfolk og håndværkere favoriserer hinanden på bekostning af grønlandere.”

“Der er for mange danskere i den by jeg bor i.”

“Der er generelt for mange danskere i Grønland og det vil være bedst hvis de rejste hjem.”

“Grønlandere er dovne og dårlige til deres arbejde.”

“Grønlandere kan ikke tåle alkohol og bliver let alkoholikere.”

“Grønlandere er et naturfolk der ikke egner sig til moderne levevis.”

“Den danske regering er skyld i de sociale problemer der findes i Grønland.”

“De danskere der bor i grønland er skyld i de sociale problemer der findes i Grønland.”

“Hjemmestyret er skyld i de sociale problemer der findes i Grønland.”

“Grønlandere er selv skyld i de sociale problemer der findes i Grønland.”

“Danskere skal lære grønlandsk hvis de vil bo her i landet.”

“Grønlandere favoriseres i hjemmestyre og kommuner fordi de er grønlandere selv om de ikke er fagligt dygtige.”

“Grønlandere burde generelt være bedre til dansk.”

“Grønlandsk og dansk skal være ligeværdige sprog i Grønland.”

“Danske håndværkere udnytter grønlandske kvinder.”

“Grønlandske kvinder foretrækker danske mænd frem for Grønlandske.”

“Grønlandere og danskere bør ikke danne par.”

“Selvstyret, der indførtes den 21. juni er en god ting for Grønland.”

“Danskere og grønlandere lever godt sammen.”

“Danskere og grønlandere kan ikke leve samme, kulturene er for forskellige.”

“Danskere og grønlandere er ligeværdige mennesker.”

“Danskere har udnyttet Grønland økonomisk.”

Ovenstående skal besvares med 1: Meget uenig. 2: Uenig. 3: enig. 4: Meget enig. 5: Ved ikke.

Hvad parti stemte du på ved sidste Landstingsvalg?

Hvad parti stemte du på ved sidste Kommunalvalg?

Har du altid stemt på det samme parti til Landstingsvalg? ”

(Tak til Morten for spørgeskemaet)

Resultater af spørgeskemaundersøgelse "Kommunikation om Grønland i Danmark"

(af Ajaja Kofoed)

"Jeg har lavet et spørgeskema som har ligget online i ca. 3 uger. Jeg ønskede at få et billede af den generelle danske befolknings opfattelse af kommunikationen om Grønland i Danmark. Dvs. danskere uden tilknytning til Grønland og grønlandere.

For at undersøgelsen skulle være repræsentativ skulle mennesker i alle aldre, fra hele landet, i alle sociale lag være repræsenteret. Da formidlingen af skemaet er foregået på Facebook, primært blandt mine venners venner er dette ikke tilfældet. Dette kommer jeg med eksempler på i gennemgangen af spørgsmålene. På trods af omstændighederne, synes jeg alligevel at skemaet giver et nogenlunde billede af danskeres opfattelse af kommunikationen om Grønland i Danmark.

Skemaet består af 10 spørgsmål med underspørgsmål og er delt op på følgende måde: Spørgsmål 1-6 beskriver de adspurgtes egen opfattelse af kommunikationen om Grønland i Danmark. Spørgsmål 7-8 stiller faktuelle spørgsmål om Grønland, for på den måde at give et billede af hvor meget de adspurgte ved om de konkrete ting der bliver spurgt om. (befolkningssantal + antal grønlandere i Danmark) Spørgsmål 9-10 kortlægger de adspurgtes alder og køn.

Analyse af svar:

For at starte bagfra kan vi se at det er stort set 50/50 pct. kvinder og mænd der har svaret på skemaet.

De fleste ligger i aldersgruppen 20-35 år og ca. 1 ud af 5 er over 35 år. Dette er et tegn på at det er blevet formidlet i min omgangskreds. Jeg er 29 år.

Spørgsmålene 7-8 : (Hvor mange mennesker tror du der bor i Grønland og hvor mange grønlandere tror du der bor i Danmark) er stillet for at give et billede af de adspurgtes konkrete viden. I og med at jeg spørger deltagerne hvor meget synes du selv du ved om fx grønlandsk politik, kultur osv. kan den enkeltes selvopfattelse godt være anderledes end virkeligheden.

Svarene til hvor mange der bor i Grønland passer meget godt med virkeligheden, da de fleste svarer ca. 50.000 (56.061 i 2009). Dog er der ud af de 228 adspurgte alligevel 52

(22%) der svarer ca. 100.000, altså dobbelt så mange.

Til spørgsmålet om hvor mange grønlandere der bor i Danmark (18.563) er svarene heller ikke langt fra fakta. 27% svarer ca. 20.000 og størstedelen af de adspurgte 39% svarer ca. 10.000. Dog svarer den næststørste gruppe på 40% at de tror der bor ca. 5.000.

Disse svar kan være indikation på flere ting:

- Mangelfuld viden om demografi/geografi, da vi ikke kan vide os sikker på om de folk der svarer forkert, heller ikke ved særlig meget om andre landes befolkningsantal.
- Mangelfuld viden om Grønland.
- Manglende interesse for faktuelle tal.
- Manglende interesse for Grønland.

1. spørgsmål: Hvor ofte hører eller ser du noget om Grønland eller grønlandere i medierne?

Folk bliver spurgt om hvor ofte de hører noget om Grønland. Langt den største del (68%) svarer en gang i mellem. Dette er umiddelbart ikke nogen dårlig status. Dog har jeg efterfølgende fortrudt formuleringen "en gang i mellem", fordi jeg tror at den appellerer til at blive valgt frem for "aldrig, tit og hver dag". Derfor er jeg blevet i tvivl om gyldigheden af svarene på dette spørgsmål. Derudover er det interessant at 19% svarer at det tænker de ikke over. Det er ca. hver femte der ikke lægger mærke til når der sendes noget om Grønland i medierne. Dette er en klar indikation på befolkningens manglende interesse og medieverdens manglende kvalitet.

2. spørgsmål: Hvor meget føler du at du ved om følgende elementer i Grønland?

I dette spørgsmål danner der sig et tydeligt mønster. Når de adspurgte skal svare på hvor meget de ved om forskellige elementer i Grønland (politik, kultur, befolkningen, historie og natur) svarer langt de fleste "lidt". Det sidste element "natur" sniger sig dog op på "gennemsnitligt". Grunden til at lidt flere svarer at de føler de ved lidt mere om naturen, kan reelt være fordi at de ved noget om naturen, men det kan også være en psykologisk mekanisme i forhold til spørgeskemaet, da man ikke har lyst til at sætte kryds ud for den sammen svarmulighed i alle fem spørgsmål. Ikke det stod mindre, så er de overvejende svar placeret i "lidt". Dette indikerer hele problematikken i dette projekt. Problemet ved at flertallet i den danske befolkning danner sig stereotype billeder af Grønland og grønlandere på et meget lille vidensgrundlag.

3. spørgsmål: Hvorfra har du din viden om Grønland og grønlandere?

Dette spørgsmål prøver at klargøre hvorfra folk har deres viden om Grønland og grønlandere. De fleste svarer fra medierne. Dette kommer ikke som nogen overraskelse. Næst-

største post i skemaet er "fra familie, venner og omgangskreds" Dette tror jeg er et tegn på at spørgeskemaet er udsendt til min omgangskreds, hvori der befinder sig mange grønlandere eller folk med tilknytning til Grønland. Den tredjestørste svarandel falder på "fra undervisning". Det viser hvor stor indflydelse det vi lærer i skolen har for vores syn på noget.

Under svarmuligheden "andet" er et tydeligt bevis på at svargruppen ikke er repræsentativ for hele den danske befolkning, da en del har misforstået opslaget med undersøgelsen. Det blev udtrykkeligt skrevet at man kun skulle svare på skemaet hvis man IKKE havde tilknytning til Grønland eller et tæt forhold til grønlandere. På trods af det er der flere svar der lyder noget lignende: jeg er grønlænder, jeg har boet i grønland i mange år, jeg er kæreste med en grønlænder.

4. spørgsmål: Hvor længe siden hørte/så/opsøgte du sidst noget om Grønland?

Er lavet for at klargøre hvor ofte de adspurgte hører/ser/oplever noget fra grønland, og ikke mindst hvad der fanger deres opmærksomhed. Mht. hvor ofte, så falder svarene rimeligt bredt. Lige fra for en uge siden, til en måned siden og flere måneder siden.

Det der fanger folks opmærksomhed, altså det de kan huske de sidst så/hørte/oplevede om Grønland er emner der enten indeholder sensationsværdi, konflikt, fortæller en historie og personlige oplevelser. Emner der går igen er nyheden om oliefund, bisættelsen af Jonathan Motzfeldt, filmen "Eksperimentet", sociale problemer fx druk, incest og selvmord, et afsnit i DR-dramaserien "Borgen", Julie Berthelsen og en omdebatteret dokumentar om grønlandske hjemløse.

5. spørgsmål: Ville du ønske der var mere kommunikation om Grønland i Danmark?

Ca. halvdelen af de adspurgte ville ønske at der var mere kommunikation om Grønland i Danmark.

6. spørgsmål: Hvad ville motivere dig til at interessere dig mere for Grønland?

Dette spørgsmål viser hvad der ville motivere danskerne til at interessere sig mere for Grønland og grønlandere. Her er valgmuligheden "dokumentarfilm" helt dominerende. "reklamer om rejser og oplevelser" er nr. 2 og punktet "nyheder" følger lige efter. "Kunst/kultur", "undervisning" og "nyheder" har ca. lige stor andel.

Svarmuligheden "andet" er i virkeligheden nok det mest interessante punkt, og her er der 16 besvarelser som bl.a. lyder på: at få mulighed for at komme derop og dermed attraktioner, faciliteter og lign., positive beretninger, populær kultur og at fortælle mere om folket, dets kultur og historie.

En model at gå ud fra her kan fx være Berettermodellen. Berettermodellen forudsætter at tilhørerne er villige til at bruge noget tid på beretningen/historien/fortællingen. (...)

Konklusion på spørgeskemaet

Svarene fra spørgeskemaet bekræfter hypotesen om at folk generelt ikke ved særlig meget om Grønland. At det meste de hører om er dårligdomme i form af druk og sociale problemer samt sensationsnyheder som fx oliefund.

På trods af at de adspurgte ikke synes de ved særlig meget om landet og folket, er de interesserede i at vide mere, og en stor del ønsker at høre flere opløftende historier og få et mere nuanceret billede af Grønland og grønlandere.

De interviewede Iben, Asta og Ottos svar på hvad de mener vil kunne motivere folk til at interessere sig mere for Grønland, ser ud til at svare overens med de adspurgte i spørgeskemaet. Som nævnt i gennemgangen af spørgsmål 6 er det bl.a. dokumentarprogrammer, faciliteter, og populærkultur der gør sig gældende."

(Kilde: <http://ibenmondstrup.dk/arkiv/?p=1753>)

Lidt Grønlands historie, set med de grønlandske øjne

“Den oprindelige befolkning på Grønland stammer fra Thulekulturen, der indvandrede ca. i d 9. årh. e.v.t. Senere har forskellige befolkningsgrupper slået sig ned på den store ø, fx islandske vikinger, hvalfangere og forskellige polarekspeditioner.

I 1721 kom Hans Egede til det nuværende Nuuk for at missionere og grundlagde samtidig en handelsstation samme sted. I 1950 nedsattes Grønlandskommisionen for officielt at forbedre levevilkårene i Grønland. Uofficielt for at undgå at Grønland kom på amerikanske hænder. I 1953 ophørte kolonitiden, og Grønland fik status som et amt i det danske rige. I 50'erne og 60'erne opførtes boliger, sygehuse og skoler samt bygder blev nedlagt. Samling af folk gjorde at der ikke var nok føde til at kunne leve af jagt og fangst, så folk blev ansat på fabrikker hvis det var muligt. Danskere blev ansat for at opbygge veje, skoler og beboelse i moderne målestok og et dansk mindretal i Grønland grundlagdes.

Der blev undervist i dansk i skolen af danske lærere og grønlænderne begyndte at tale dansk med deres børn, for at ruste dem til det nye samfund. Forskellige sociale tiltag blev afprøvet. Fx forsøget med at fjerne børn og opdrage dem i den danske kultur hos plejefamilier i Danmark, med det formål at når de kom tilbage, skulle de integrere den danske kultur og tænke måde i Grønland.

Denne drastiske ændring i levevilkår, fra fangersamfund til industrisamfund, om end det var gjort i den bedste mening, medførte store identitetsproblemer og splittelse hos grønlænderne. Samtidig med at der af danskere blev fortalt hvordan de skulle leve deres liv i deres eget land, blev et helt nyt eksistensgrundlag trukket ned over hovedet på dem. Ære er en vigtig ting i den grønlandske mentalitet og følelsen af at være utilstrækkelig medførte store sociale problemer samt at selvmordsraten steg.

Her i 2010 er Danmarks holdning til Grønland under kolonitiden igen blevet aktuel, da der i Justitsministeriet arbejdes på reformer på det familieretslige område. Regler for bestemmelse i faderskabssager blev indført i Danmark i 1938, men kun indført i Grønland i 1974, simpelthen fordi man mente at grønlænderne var for primitivt et folk til at forstå det. Dette har medført at folk født før 1974 står i et juridisk tomrum, hvor de fx ikke kan gøre krav på deres fædre arve.

I 1979 blev hjemmestyret indført, og senest d. 21. Juni 2010 blev selvstyret indført som på sigt arbejder mod uafhængighed. Hele uafhængighedsproblematikken og spørgsmålet om hvorvidt det kan lade sig gøre er utrolig svær at få overblik over, og min korte gennemgang af historien er meget forenklet. Jeg tror dog den er vigtig at have i baghovedet når vi om lidt skal se på hvordan det går med kommunikationen om Grønland i Danmark, og danskeres forhold til grønlændere. (...)

(Kilde: <http://ibenmondstrup.dk/arkiv/?p=1753>, set 02.12.2013)

Pressemeddelelse af Vist Greenland om www.mitgrønland.dk

”Ny hjemmeside gør op med fordomme om grønlændere, 04 jul, 2013

Hjemmesiden er oprettet i kølvandet af, at Ritzau i går kunne fortælle, at danskerne har mange fordomme om grønlændere, som ikke har hold i virkeligheden, ifølge en ny undersøgelse af analysebureauet YouGov og Visit Greenland.

Undersøgelsen viser, at mange danskere har et syn på Grønland, som er mindst 50 år forældet, siger senior konsulent fra Visit Greenland, Malik Milfeldt, og tilføjer:

Det har fået os til at reagere omgående ved at introducere www.mitgrønland.dk som et netsted, hvor danskere kan stille spørgsmål om Grønland, og hvor folk kan dele deres oplevelser om landet og befolkningen med hinanden, siger han.

Mitgrønland.dk indeholder blandt andet tre korte videoer med skuespillerne Nikolaj Coster-Waldau og Lotte Andersen samt sangerinden Søs Fenger, og har fået en flyvende start efter lanceringen i går med varm modtagelse i Grønland og i Danmark.

Det er vores håb, at hjemmesiden vil pirre danskernes nysgerrighed omkring det land, som trods alt er en del af Rigsfællesskabet, men hvor mange i Danmark måske trænger til at opfriske deres viden omkring Grønland, siger Malik Milfeldt.

Visit Greenland håber ligeledes, at lærere og andre undervisere tager hjemmesiden til sig for at lade den indgå i undervisningen om Grønland og grønlændere i den danske folkeskole og på de gymnasiale uddannelser.

For yderligere information
Kontakt press@greenland.com“

Boligen gennem 4000 år

"Palæoeskimoiske boliger var teltboliger, der dog i Dorset tid kunne være let nedgravede og have en lav mur af sten og tørv langs kanten. Boligernes overbygning er dog ikke bevaret, og vi kan derfor kun indirekte slutte os til konstruktionen og udseendet af de forhistoriske boligernes overbygning. Teltdugen kan have bestået af sælskind, rensdyrskind eller moskusokseskind, der består af de sten, der måske var almindeligt i Grønlands nordligste egne. Boligernes indretning kender vi noget bedre, idet stenene der omkredser ildstedet, og teltringen, der består af de sten, der holdt teltdugen mod jorden ofte er bevaret. Ved at sammenholde de arkitektoniske træk med fund af stenredskaber kan vi rekonstruere aktiviteterne i omkring boligerne.

Saqqaq

Fra Saqqaq kulturen kender vi forskellige boligformer, der formentlig afspejler sæsonmæssige variationer i boligformen. Nogle boliger kaldes platformsboliger, de havde centralt stenbygget ildsted og på den ene side af ildstedet findes en let hævet stensat briks. Mod udgangen fandtes et åbent gulv, hvor håndværksmæssige aktiviteter.

Midtergangsboligen er en anden boligform, der er karakteristisk for de palæoeskimoiske perioder. Midtergangsboligen karakteriseres ved, at boligen indre deles af to rækker parallelle sten fra indgangen til bagvæggen. Centralt i mellemrummet mellem de to rækker sten findes et ildsted, og "midtergangen" som vi i dag kalder de to parallelle rækker sten, kan også være opfyldt med kasserede kogesten. Bag ved eller foran ildstedet findes ofte fliselagte områder, der kan have været brugt til opbevaring af brænde eller til optøning af kød. Langs ydersiden af de to parallelle rækker sten findes et smalt gulvområde, hvor der ofte ligger affald fra redskabsproduktion. På begge sider af midtergangen har man fundet rester af brikse, der bestod af revling og tørv, som formentlig var dækket af skind.

Dorset

Dorset kulturen brugte også midtergangsboliger men i denne periode kender vi kun midtergangerne fra sommerens teltboliger. I vinterhalvåret ser det ud til Dorset-folket boede i nogle lidt mere permanente teltboliger omgivet af en lav tørvæg. Boligens indre var som i Saqqaq-folkets vinterbolig delt i to halvdele, hvor der ofte findes en stensat briks på hver

side, men i Dorset-kulturens vinterbolig var det centrale gulvområde blot et åbent areal, hvor boligens ildsted eller fedstenslampe kunne stå. Til gengæld er der flere eksempler på, at der i Dorsets-kulturens vinterboliger kunne være flere ildsteder, så måske der er tale om to-familieboliger.

Thule

Thule-kulturens boliger afviger på mange punkter fra de tidligere palæoeskimoiske kulturens boligformer. For det første erstattes sommerens mobile telt bolig i vinterhalvåret af huse med vægge af tørv og sten, og det andet er Thule folkets bolig indrettet med en stor briks langs den "bageste" del af boligen og et sænket gulvområde ved indgangen, eventuelt med mindre brikse til gæster langs væggen. Det er også først i Thule-kulturen at man begynder at anvende den karakteristiske indgangstunnel, der fungerer som kuldefælde, selv om en kort indgangstunnel undertiden kan have været anvendt af Dorset-folket. Thule kulturens vinterbolig er en næsten permanent families bolig, og i gennem århundrederne gennemgår tørvehuset en udvikling, således at den tidligere Thule-kulturs runde tørvehus erstattes med rektangulære og trapezformede typer. I 1700-tallet opstår de karakteristiske fælleshuse, hvor der ikke blot boede et par familier, men hvor helt op til 30 til 40 mennesker kunne bor under samme tag. I disse store "kollektiver" havde hver familie sit særskilte område på briksen, og gæster og besøgende kunne sove på smalle brikse langs vinduerne i husets front væg.

Jens Frog Jensen

Arkæolog, post. Doc.

Nationalmuseet i København

2009"

(Beskrivelsen er hentet i Ilulissats museum i 2013 i marts mdr.)

Understøttelse af brugergenereret indhold og mødet mellem mennesker

Interaktiv kulturarvs formidling

En Augmented Reality app, hvor det gamle bosted Sermermiut kunne vises sammen med historiske fortællinger om stedet vil være en af de mest relevante bud til Ilulissat.

Et interaktivt kort af Ilulissat med historiske steder og byens historie, som kunne placeres som strekkoder på de relevante steder i byen vil være meget givende i forhold til turisternes viden.

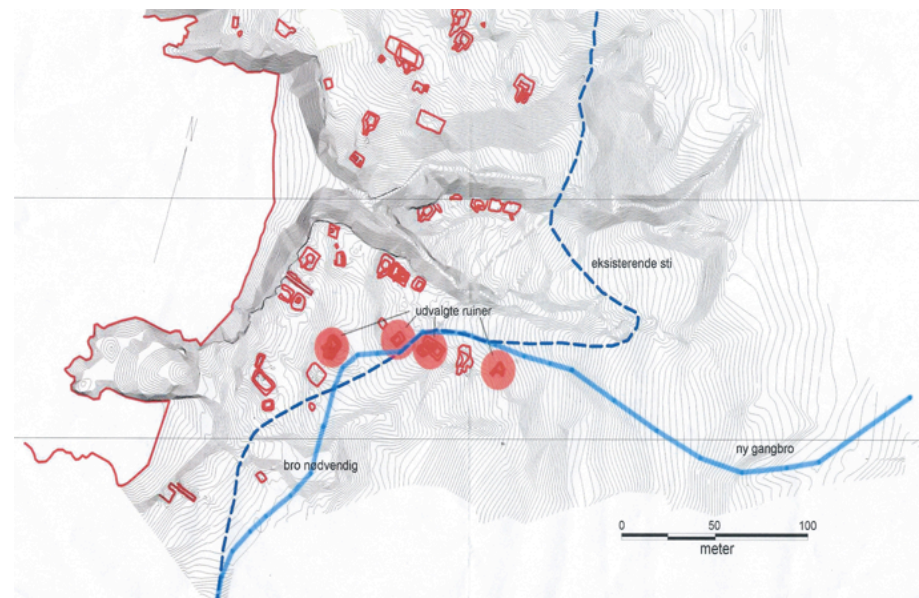
Et af forslag er at inddrage brugergenereret indhold i hjemmesiden www.greenland.com. Brugernes interesse for produktion af indholdet ligger i, at brugeren støtter sin egen fortælling om sig selv som pioner ved hjælp af, f. eks. konkurrencen om flybilletter el. lign.

Et af de mest flotte og interessante steder i Ilulissat er det gamle inuit bosted i Sermermiut. Det ligger helt tæt på Isfjorden og er markeret med et lille skilt. På billedet kan man se tidligere vinterhuse fra Thule-perioden.

Thulefolket ankom til Grønland omkring år 1100 og bosatte sig ved Sermermiut i i 1200. Deres vinterhuse var bygget af sten og tørv med en tagkonstruktion af drivtømmer eller ribben fra hvaler. Om sommeren boede de i telte. Ilulissat blev etableret som en koloni i 1741, et par kilometer nord for Sermermiut. I løbet af det næste århundrede forlod folk langsomt det gamle sted. Omkring 1850 flyttede de sidste indbyggere fra Sermermiut - og deres gamle livsstil var slut.

Udgravninger ved Sermermiut rummer en enestående sekvens med tre kulturlag, som er adskilt af sterile tørvelag. I bunden er laget fra Saqqaqfolket. Derefter som det mellemste lag ligger rester fra Dorsetkulturen. Øverst følger laget fra Thulekulturen. Arkæologiske udgravninger ved Sermermiut begyndte efter Anden Verdenskrig. De viste, at Grønlands forhistorie var meget længere og mere kompliceret end tidligere antaget. De ældste lag ved Sermermiut viste sig at være næsten 4000 år gamle. Sermermiut byder stadig på et stort potentiale for studier af Grønlands forhistorie.

Nu er der kun et lille skilt, man kan se ved siden af trapperne. Det er meget svært at forestille sig, hvor mange huse har der været på stedet, hvordan så de ud, hvilke mennesker der har boet osv.

Thule periodens bosted Sermermiut ved Ilulissats Isfjord. (Ilulissats museums billede).

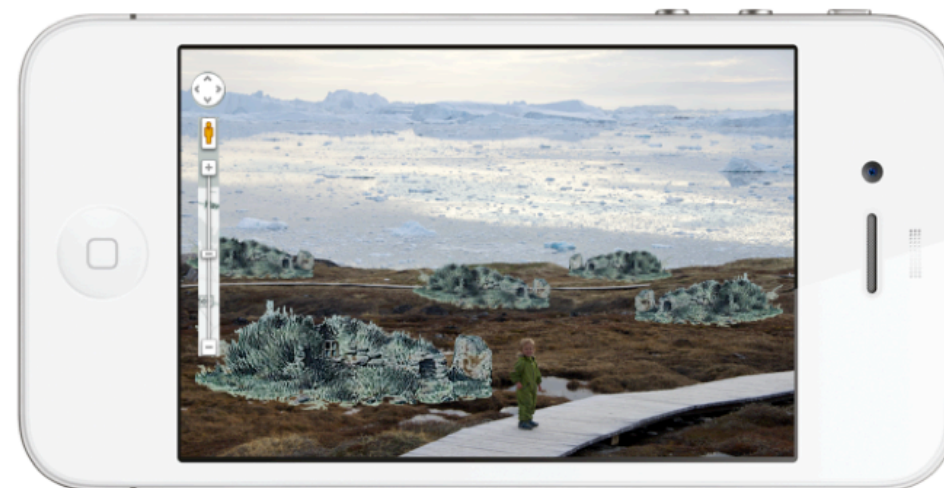

På billedet er min mindste søn ved Sermermiut: man kan ikke mærke, at der har boet mennesker

Mit forslag er at lave et Augmented Reality projekt af stedet, hvor man kan se det gamle bosted Sermermiut og høre historien bagved. Da de fleste turister og beboere af Ilulissat er udstyret med smartphones og tablets, vil det være godt at støtte fortællingerne om stedet ved hjælp af en App. Her vil jeg vise nogle enkelte skitser af appen.

Her ligger Sermermiut (Kangia er Isfjordens navn) tæt på Ilulissat

Billede: ved hjælp af App-en vil man se vinterhusene på stedet.

Plaseringer af vinterhuserne i Sermermiut (tegningen fra K. Rasmussens museum).

Billede: grønlænderne ved deres vinterbolig.

Ca. sådan så husene ud i Thuleperioden, de kan vises ved hjælp af Augmented Reality App. Man kan vælge at læse eller høre viden om stedet og de historiske perioder.

Billede: grønlænderne ved deres vinterbolig.

Sådan et program vil tidlig-gøre en konkret Thule-periode fra Grønlands historie. Applikationen kan hjælpe til at rekonstruere historiske data uden et krav om at være en ægte "vare", da brugeren har ikke sådan en forventning til et program.

En digital natur og kulturguide

En ny naturguide er udgivet af Ilulissats Isfjordskontor som papirudgave. „Turister, lokale og andre interesserede har længe manglet en officiel, opdateret, informativ guidebog“, står der på Ilulissats Isfjordskontorets hjemmeside. Bogen er i en engelsk, grønlandsk, dansk og tysk udgave og lavet i lommeformat og fylder 82 sider. Bogen „er fyldt med information om Isfjorden som verdensarv, isfjelde, klimaforandringer, forhistorie, dyr og planter, sikkerhed og vandreture ved Isfjorden.“ I guiden er der et opdateret vandrekort, som er meget vigtigt at have i lommen, med de markerede ruter langs Isfjorden.

Den nye natur overlevelses guide (<http://www.kangia.gl/da-DK/Besoeg%20Isfjorden/Forsidehistorier/2013-10-06%20Guide%20udgivelse> (set 04.01.2014))

Jeg vil tilføje mine observationer, at en papirudgave af kortet giver ikke så meget gavn i området, især ved tilfældet af en kraftig tåge, som meget pludseligt kan opstå ved Isfjorden. En GPS baseret vandrekort med markerede ruter og muligheden for at kalde på hjælp (f.eks. i de livstruende situationer) vil være en bedre løsning for både for turister og lokale, da det er næsten umuligt at finde en turist i kulden og tågen uden at have et GPS signal fra menneskets opholdsstedet). Under mit ophold i Ilulissat var der nogle livstruende tilfælde, trods vejret var ikke så kold i marts måned (kun ned til minus 10 grader C).

Under vandreturene har jeg også bemærket et godt begyndelse for en app i form for opsamlingspunkter langs ruten, hvor afmærkninger ligger i form af farvede sten. Applikationen vil være meget god for folk, der vandrer de tre vandreruter i området. På samme tid vil det være fremragende, hvis applikationen kunne indeholde en naturguide af området.

På billedet: afmærkninger af den blå rute på stenene undervejs (med ca. 300 meters afstand).

Det er også svært at få fat i forskelligt materiale om selve byen: man kan købe en "guidet tur" til byvandringen, men der skal være flere personer, som udgør en gruppe. Hvis man vil vandre alene, vil en på forhånd givet information i form af en digital applikation være til megen hjælp.

Et læringsspil – en sjov måde at tilegne sig viden om Grønland på

Der kan nævnes tre vigtige grunde til sådan et spil:

- Mangel på attraktiv undervisningsmateriale i folkeskolen og gymnasiet (statistikker og interviews).
- Grønland som en attraktivt platform for spilaktion.
- Tilstedeværelse i spillet som indlæringsform.

Der er to grund til, at der mangler viden om Grønland og grønlænderne i Danmark. For det første, er der manglende fokus på Rigsfællesskabet i politikken. De fleste interesser vender mod EU og andre dele af verden, men der holdes ikke mere så meget fokus på Grønland og Færøerne. Dette bestemmer undervisningsmaterialet i folkeskolen og gymnasiet, hvor børnene får et meget stereotypificeret billede af Grønland og Færøerne, hvor de dele af verden ikke bliver forstået som en del af det stadigvæk værende Rigsfællesskab. Undervisningsmaterialet er forældet og ikke interessant for eleverne. For det andet, bygger alt materiale om Grønland på eksotiseringen og fremmedgørelsen af stedet og mennesker. Dette kan bruges til at lave et interaktivt spil for de unge: i stedet for at skulle læse om de gamle ikke nutids relaterede historier om de vilde mennesker, kunne de f. eks. gå ind i spillets univers, hvor de skulle udforske nutidens Grønland. Man kan spille på eksotiseringen og udvikle en interaktivt verden, der i begyndelsen tilfredsstillende forventninger om Grønland og grønlænderne, man har i forvejen. Men videre i spillet kan disse forventninger blive lavet om ved hjælp af personer og opgaver, man skal gennemgå i spillet. Hvis man kunne vælge forskellige roller (avatarer) i spillet, f. eks. Knud Rasmussen, Jørgen Brønlund, som tager ud på den litterære ekspedition over indlandsisen, Havemoder, Kaassassuk, Navaranaaq og andre.

Eksotiseringen er en dårlig basis for et kulturmøde, for den betyder, at man ikke ser grønlænderne, som de er, men som man tror, de er. Man skal styre og opbygge andre forventninger til Grønland og grønlænderne, så selve dialogrummet kan åbnes. Dette kan bl.a. gøres via medierne og i litteraturen. F. eks. har forfatteren Kim Leine dels forsøgt at gøre dette i sin bog "Profeterne i Evighedsfjorden" (Mere om Kims relationer til Grønland og hans bog på <http://www.information.dk/295556>, set 20.01.2014

Myten om Kaassassuk http://eskimologi.ku.dk/omuddannelsen/baprojekterspecialer/specialer/aviaja_larsen_speciale.pdf/, designmuligheder: <http://www.deluxusstudio.com/deluxus-studio/illustrationer/>, set 22.01.2014)

En interaktiv begivenheds kalender **Julemandens værksted – aktualisering af Grønland for børn**

Dem, der kommer til Ilulissat for en kortere periode og ikke kan grønlandsk, har det svært med at få informationer om begivenheder i byen. De fleste begivenheder annonceres via sociale medier, især via Facebook, de lokale grønlandere bruger den meget flittig. De fleste beboere af Ilulissat har tilmeldt nyheder fra de lokale forretninger, som har sine profiler på Facebook. Som en gæst i byen har man kun én chance: at komme til butikken Pisiffik og læse de opslag, der hænger på opslagstavlen. Der findes ikke noget fælles sted, hvor man kan få informationer om begivenheder i byen. Hvis man har nogle grønlandske venner i forvejen, kan man blive "opdateret" om det, men dette gælder ikke for turister eller de nyankomne.

En app (eller en almindelig avis til at starte med), som opsamler alle begivenheder i byen, vil være meget eftertragtede både af lokale og af besøgende i byen. Ud fra interviewene kan man konkludere, at der mangler oplysninger om hvad der foregår i byen. Som boende i Ilulissat i en kortere periode, ikke mestrende grønlandsk og ikke at have meget kontakt med grønlanderne, mister man meget i forhold til de aktiviteter og begivenheder, som foregår i byen.

For de fleste danskere kommer Julemanden fra Grønland. Det er en god grund til at udnytte Julemanden som emne til markedsføring af Grønland. Mange børn skriver hvert år breve til Julemanden med juleønsker. Efter „Nissebanden i Grønland“ i 1989 ved danskerne, at Julemanden bor i Umanak. Danske børns breve endte hos Julemanden i Nuuk i en række år, hvor frivillige har arbejdet og sørget for, at alle fik et brev tilbage fra Julemanden. Julemanden har siden 2010 haft en ny adresse: Julemandens Postcenter, 0900 København C..Nu er postkassen og Julemandens flotte transport flyttet til Ilulissat.

Den nuværende Julemands adresse: Julemanden, Box 785, 3952 Ilulissat, Grønland

Julemanden fra Grønland i Aalborg, 2013. Han kommer direkte med det røde skib, som sejler mellem Aalborg og Grønland (<http://www.ral.dk>).

Man kunne følge den finske Santa Claus og have sin egen danske Julemand i den flotte familie af Julemænd (se mere på <http://www.santaclausvillage.info>, set 12.12.2013). Hvert år kommer Julemanden fra Grønland direkte med det røde skib til Aalborg.

